

FI 215
TYÖTILASTO.

VI.

TUTKIMUS

KOSKEVA

OMPELIJATTARIEN

AMMATTIOLOJA

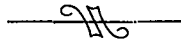
SUOMESSA.

KEISARILLISEN SUOMEN SENAATIN TOIMENANNOSTA JA TEOLLISUUS-
HALLITUKSEN YLIVALVONNALLA

TOIMITTANUT

VERA HJELT.

AMMATTIENTARKASTAJA.

HELSINGISSÄ, 1908.

F1 2.5

TYÖTILASTO.

VI.

TUTKIMUS

KOSKEVA

OMPELIJATTARIEN

AMMATTIOLOJA

SUOMESSA.

KEISARILLISEN SUOMEN SENAATIN TOIMENANNOSTA JA TEOLLISUUS-
HALLITUKSEN YLIVALVONNALLA

TOIMITTANUT

VERA HJELT.

AMMATTIENTARKASTAJA.

HELSINGISSÄ, 1908.

KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA.

Statistiskirjasto
Statistikbiblioteket

116369

Sisällysluettelo.

	Siv.
I Luku. Johdanto. Valmistavia toimenpiteitä:	
Ehdotus ompelijattarien työoloja koskevan tilastollisen tutkimuksen toimittamisesta	1.
Teollisuushallituksen lausunto	3.
Keisarillisen Senaatin päätös	6.
Kyselykaava	7.
Tutkimusainesten hankinta, laajuus ja laatu	13.
Neulojain ammattiooloja koskevan tilaston laadinnassa kohtaavat vaikeudet	15.
II Luku. Ompelijatarammatti ja sen kehittyminen:	
Silmäys naisten työn kehitykseen	17.
Ompelukone	18.
Työn kasvaminen	19.
Kutomakone	20.
III Luku. Varastovaateteollisuus:	
Varastovaateteollisuuden synty	22.
Palkkavertailuja	22.
Naispukimoliike	23.
Vaatetusesineiden tuonti ja vienti	24.
<i>Työnkilpailu ompelijatarammattin alalla:</i>	
Yhteistoiminta	25.
Muutamia kotimaista kilpailua aiheuttavia seikkoja	25.
Ankaran kilpailun seuraukset	26.
Työolot ulkomaalaisten johtamissa pukimoissa	27.
IV Luku. Neulomojen huoneistot:	
Työhuoneistojen laatu	29.
Ilmamäärä	29.
Valaistus	29.
Työhuoneistojen käyttäminen	30.
Työhuoneistojen puhdistus	30.
Lämmitys	31.
Ilmanvaihto	31.
<i>Työpaikat:</i>	
Erikoistutkimuksia	32.
Liikkeen laajuus	39.

	Siv.
Työnsaanti	39.
Työnsaanti vuonna 1907	40.
<i>Ompelijattarien ikä ja siviilisäätty:</i>	
Alaikäisten käyttäminen neulomoissa	41.
Alaikäisten ammattinerikoisalut	41.
Täysi-ikäisten ompelijain toimialat, siviilisäätty y. m.	42.
V Luku. Eri ammattihaaroja koskevia yleisiä tietoja:	
Neulomot	43.
Naisräätälinliikkeet	43.
Naispukimot	43.
Työntekijäin luku eri ammattihaaroissa	43.
Muotiompelutoimi	43.
Kirjailuneulomot	44.
Liinavaateneulomot	44.
Lakki-, turkkurin-, sateenvarjo- ja kravattitehtaat	45.
Pienemmät trikookutomot	45.
VI Luku. Työaika:	
Työn alkamis- ja päättymisaika	46.
Päivällisloma	47.
Työtuntien päivittäinen lukumäärä	48.
Viikottainen tuntimäärä	49.
<i>Ylityö:</i>	
Ylityö neulomoissa	50.
Sunnuntaityö neulomoissa	51.
Ylityö muotiliikkeissä	51.
Ylityön palkka	51.
Teettäjän osallisuus ylityön väärinkäyttöön	52.
<i>Apuompelijain oma teettäjäpiiri . . . . .</i>	
Työpaikoista annettu kotityö	53.
VII Luku. Ompelijattarien sivistysolot:	
Yleinen koulusivistys	55.
Teknillinen sivistys	56.
Teknillisiä oppilaitoksia	56.
Ammattiverstaat	63.
VIII Luku. Ompelijattarien ammattisivistys ja ammattiaika:	
Ammattiopetuksessa tavattavia epämukaisuuksia	64.
Oppiaika	65.
Ammattitaidon arvosteleminen	66.
Ompelijattarien ammattiaika	67.
Työhenkilökunnan ammattikanta	68.
Palkattomia oppilaita	68.

IX Luku. Neulomoissa maksettu palkka:	Siv.
Palkatuita oppilaita	71.
Palkkausmuoto	72.
Päiväpalkka	73.
Alin ja korkein päiväpalkka sekä keskipalkka	73.
Keskimääräinen päiväpalkka	73.
Arvioitu päiväpalkka työseuduilla	74.
Viikkopalkka	75.
Työajan lyheneminen ja samanaikainen palkan kohoaminen	76.
Vuosipalkka	77.
Arvioitu vuosipalkka-eri paikkakunnilla	77.
Keskimääräiset vuositulot	78.
Vuositulot ja elantokustannukset	78.
<i>Työpalkan suhde ammattiaikaan . . . . .</i>	<i>79.</i>
Yksityiskohtaisia tietoja palkkaoloista	79.
Yhden vuoden kuluessa maksettujen työpalkkojen summa	80.
<i>Urakkatyö:</i>	
Urakkatyön palkka	80.
Urakkapalkat	81.
<i>Varastotyötä koskevia palkkaluetteleja . . . . .</i>	<i>82.</i>
Keskimääräiset tulot naisten pukimotöistä	84.
Keskimääräiset tulot liinavaateompelusta	85.
Työhintavertailuja ja lyhennetty työpäivä	86.
Keskimääräiset tulot trikootyöstä	90.
X Luku. Asunnot ja kodit:	
Sukulaisten luona asuminen	91.
Vierasten luona asuminen	91.
Oppityttöjen asunto-olot	92.
Omat kodit ja »oma huone»	92.
Työnantajan luona asuminen	92.
Ruuanpito	93.
Huolenpitovelvollisuus	93.
Kesäloma	93.
XI Luku. Terveydenhoito ja kuolevaisuus ompelijattarien keskuudessa:	
Terveydenhoidon edellytyksiä	95.
Terveydentila	96.
Terveydentila verrattuna muita ammatteja harjoittavien naisten terveysoloihin	96.
Terveysolojen parantamista tarkoittavia toimenpiteitä	97.
Tuberkuloosi ja ompelijattaret	97.
XII Luku. Työnantajien ja työntekijättärien lausuntoja:	
Perheompelijattaren asema	102.
Ammattitaitoa koskevia lausuntoja	104.

	Siv.
Ompelijatarammatin kannattavaisuus	104.
Ylityötä koskevia lausuntoja	105.
Yksityiskäyntejä ompelijattarien kodeissa	105.
Järjestyneiden ompelijattarien toivomuksia	107.
Työnantajain ja työntekijäin keskinäiset suhteet	108.
XIII Luku. Neulomojen tarkastus:	
Terveyslautakuntien toimivalta	109.
Ammattitarkastus	109.
XIV Luku. Mitä on tehtävä ompelijattaren kohottamiseksi taloudellisessa, yhteiskunnallisessa ja eettillisessä suhteessa:	
Ompelijattaren taloudellinen asema	112.
Pienempien työnantajien taloudellinen asema	115.
Yhteenliittoutuminen keskinäiseksi avuksi	117.
Ohjaaminen itsensä auttamiseen	118.
—————	
Résumé français	121.

Tauluja.

Taulu 1. Työhuoneistojen laatu	2.
» 2. Työhuoneistojen käyttö	4.
» 3. Työhuoneiden lämmitys, puhtaanapito ja ilmanvaihto	6.
» 4. Työpaikat	8.
» 5. Työliikkeen suuruus ammatin eri haaroissa arvosteltuna ompelijattarien luvun mukaan tutkimuksen toimeenpanoaikana	10.
» 6. Työliikkeen suuruus ammatin eri haaroissa arvosteltuna ompelijattarien sekä satunnaisten apulaisten luvun mukaan työ kautena v. 1907	12.
» 7. Ompelijattaria, joilla on ollut työansiota määrättyä aikana vuodesta	14.
» 8. Ompelijattaret järjestettyinä iän ja siviilisäädyn mukaan	22.
» 9. Summittainen yleiskatsaus, koskeva työpaikkain lukua, työnantajia ja ompelijattaria ammatin eri haaroissa	24.
» 10. Työn alkamis- ja päättymisaika, lepo hetket sekä työtuntien lukumäärä	26.
» 11. Työpaikkojen järjestely ammattihaarojen ja päivittäisten työtuntien mukaan (Ompelijattaria, joita mainitut tunnit koskevat).	38.
» 12. Työpaikkojen järjestely ammattihaarojen ja työtuntien luvun mukaan lauantaisin ja juhlapäivien edellisena päivänä	40.
» 13. Viikottainen työaika eri paikkakunnilla	42.
» 14. Viikottainen työaika eri ammattihaaroissa	43.
» 15 a Ylityö eri paikkakunnilla	44.
» 15 b Ylityö eri ammattihaaroissa	45.
» 16. Apulaisneulojia, joilla on oma teettäjäpiirinsä	46.

	Siv.
Taulu 17. Työpaikkoja, joista annetaan kotityötä	47.
» 18. Ompelijattarien äidinkieli ja koulusivistys	48.
» 19. Oppilaiden lukumäärä kussakin ammattihaarassa	50.
» 20. Palkattomien sekä maksavien oppilaiden oppiajan pituus eri työpaikoissa .	51.
» 21. Ompelijattaria, joilla on keskinkertainen ammattitaito sekä ompelijattaria, joilla on täydellinen ammattitaito kussakin ammattihaarassa	52.
» 22. Yhdistelmä, joka osoittaa oppilaiden ja ammattitaitoisten ompelijattarien lukumäärän suhdetta toisiinsa eri paikkakunnilla	54.
» 23. Ammattiaika eri paikkakunnilla	56.
» 24. Ammattiaika eri ammattihaaroissa	58.
» 25. Ammattisivistystä koskeva yleiskatsaus	60.
» 26. Eri ammattihaaroihin kuuluvia työpaikkoja, joissa pidetään ainoastaan pal- kattomia oppilaita ja työpaikkoja, joissa pidetään sekä palkatuita että pal- kattomia oppilaita	62.
» 27. Eri ammattihaaroihin kuuluvia työpaikkoja, joissa pidetään sekä oppilaita että ammattitaitoisia ompelijattaria, ja työpaikkoja, joissa pidetään ainoastaan ammattitaitoisia ompelijattaria	64.
» 28. Palkattomia oppilaita, joiden oppiaika on ollut 1—3 kuukautta	66.
» 29. Palkattomia oppilaita, joiden oppiaika on ollut 4—6 kuukautta	67.
» 30. Palkattomia oppilaita joiden oppiaika on ollut 7—12 kuukautta	68.
» 31. Yhdistelmä, joka osoittaa eri ammattihaaroissa työskentelevien, 1—12 kuu- kautta oppia käyneiden oppilaiden lukumäärän	69.
» 32. Palkatuista oppilaita eri ammattihaaroissa	70.
» 33. Oppilaiden ensimmäinen palkka eri työpaikoissa	71.
» 34. Palkkausmuoto eri työpaikoissa	72.
» 35. Palkkausmuoto eri paikkakunnilla	74.
» 36. Palkkausmuoto eri ammattihaaroissa	76.
» 37. Ompelijattarien päivittäinen rahapalkka eri paikkakunnilla	78.
» 38. Ompelijattarien päivittäinen rahapalkka eri ammattihaaroissa	79.
» 39. Korkein, alin ja keskipalkka sekä johtajattarien vuositulot	80.
» 40. Arvioitu keskimääräinen päiväpalkka eri paikkakunnilla	82.
» 41. Eri paikkakunnilla työskenteleviä ompelijattaria, jotka saavat viikkopalkan ainoastaan rahassa	84.
» 42. Eri ammattihaaroissa työskenteleviä ompelijattaria, jotka saavat viikkopal- kan ainoastaan rahassa	85.
» 43. Eri paikkakunnilla työskenteleviä ompelijattaria, jotka saavat vuosipalkan ainoastaan rahassa	86.
» 44. Eri ammattihaaroissa työskenteleviä ompelijattaria, jotka saavat vuosipalkan ainoastaan rahassa	88.
» 45. Arvioitu keskimääräinen vuositulo eri paikkakunnilla	90.
» 46. Ompelijattarien vuositulot prosenttiluvuissa	92.
» 47. Vuositulon suhde ammattiaikaan eri ammattihaaroissa	93.
» 48. Urakkapalkka	98.
» 49. Ompelijattarien asumus- ja kotiolot	100.
» 50. Ompelijattarien kesäloma	102.
» 51 a Terveystilanta eri paikkakunnilla	103.

	Siv.
Taulu 51 b Ompelijattarien terveydentila sekä heidän keskuudessaan ilmenevät taudit. (Eri ammattihaaroissa)	104.
» 52. Ompelijattarien keskuudessa sattuneet kuolemantapaukset kymmenvuotis- kautena 1897—1906	106.
» 53. Venäjältä ja ulkomailta Suomeen tuotujen ja Suomesta sinne vietyjen vaat- teiden (kutomatuotteista valmistettuja) arvo vuosina 1897—1906	118.

Liite.

Taulu 54. Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa	122.
» 55. Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja	145.

Tekstiin liitettyjä yksityiskohtaisia tauluja.

Taulu 1. Vertaileva yleiskatsaus, koskeva työn kasvamista	19.
» 2. Alaikäisten ammatineroisalat	41.
» 3. Työn alkamis- ja päättymisaika	46.
» 4. Päivällisloma	47.
» 5. Työtuntien keskimäärä päivässä	48.
» 6. Ompelijattaria, joita eripitkä työpäivä kohtaa	49.
» 7. Viikkotuntien keskimäärä	49.
» 8. Toimi, johon ammattikoulusta päässeet oppilaat ovat antautuneet	59.
» 9. Viipurin kaupungin kansakoulujen jatkokoulun työsuunnitelma	61.
» 10. Toimi, johon koulusta päässeet oppilaat ovat antautuneet	62.
» 11. Työsuunnitelma Suomen Naisyhdistyksen valmistavassa ammattikurssissa ompeijattaria varten sekä toimi, johon kurssin suorittaneet oppilaat ovat antautuneet	62.
» 12. Täysin ammattitaitoisten ompelijattarien lukumäärä, työnantajain omien tiedonantojen mukaan	67.
» 13. Arvioitu päiväpalkka työseuduilla	75.
» 14. Työajan lyheneminen ja samanaikainen viikkopalkan kohoaminen. (N:o 1—3)	76.
» 15. Vuositulojen suhde elantokustannuksiin eri työseuduissa	77.
» 16. Urakkapalkat. (Palkkaluetteloja)	82.
» 17. Erilaisia ammatteja harjoittavien naisten terveydentilan vertailuja	96.
» 18. Kuolevaisuusolot työseuduilla	98.
» 19. Ompelijattarien keski-ikä Helsingissä	99.
» 20. Kuolevaisuus eri ikäluokissa	99.
» 21. Tutkimuksessa käsiteltyjen ammattialojen tarkastus viisivuotiskautena 1903 —1907	108.
» 22. Ompelijattaren talousmenot	112.

Oikaisuja.

Ammattiaikatauluissa (Viipuri) on 8 oppilasta, jotka työskentelevät esiliinaneulomoon yhdistetyssä kutomosaa, laskettu kutojattarien ryhmään, mutta kuuluvat esiliinaompelijoihin.

Samoin yksi oppilas (Forssa), joka tekee sekä pukimo- että kutomotyötä, kuuluu kutojattarien ryhmään.

Taulu N:o 5, siv. 10. Naispukimon toinen sarake: on 2, lue 3. Turkkurin- ja lakkitehtaiden toinen sarake: on 2; lue 1.

Käytettyä kirjallisuutta.

G. R. Snellman: Työtilasto I—IV.

Suomenmaan virallinen tilasto VI: Väkiluvun-tilasto.

Tampereen terveyshoitolautakunnan kertomus v. 1906.

Hälsövärdnämndens i Helsingfors årsberättelser 1901—1902, 1906.

Statistisk årsbok för Finland 1907.

Finlands officiella statistik: Finlands handel på Ryssland och utrikes orter.

Norges officielle socialstatistik IV: Arbejds- og Lønningsforhold for Syersker i Kristiania.

Beretning om Arbejds- og Fabriktilsynets Virksomhed i Finansaaret 1902—1904: Forholdene i de kjøbenhavnske Systuer.

Beretning om Forholdene i Systuer i Provinskøbstæderne (Danmark).

Office du Travail: Salaires et durée du travail dans l'industrie française I—II.

Office du Travail: La petite industrie, salaires et durée du travail I—II.

Albert Aftalion: Le Développement de La Fabrique et le travail à domicile dans les industries de l'Habillement.

d'Haussonville: Salaires et Misères de femmes.

Reichs-Arbeitsblatt vom Kaiserlichen Statistischen Amt herausgegeben, IV. 1906.

Johannes Timm: Die konfektions-Industrie und ihre Arbeiter.

Aus der Berliner Heimarbeit: Enquête des Vereins für Frauen und Mädchen der Arbeiterklasse zu Berlin.

Fanny Imle: Gewerbliche Friedensdokumente.

Report on the Statistics of Labor 1905—1906. (United States).

Department of Inspection of Factories and Public Buildings (Massachusetts).

STATISTIQUE OUVRIÈRE.

VI.

RECHERCHES

SUR

**LES CONDITIONS PROFESSIONNELLES DES
OUVRIÈRES DE L'AIGUILLE**

EN

FINLANDE

ORGANISÉES PAR ORDRE DU SÉNAT IMPÉRIAL DE FINLANDE ET ENTREPRISES SOUS LA
DIRECTION DE L'ADMINISTRATION GÉNÉRALE DE L'INDUSTRIE

PAR

VERA HJELT.

INSPECTRICE DES MÉTIERS.

HELSINKI, 1908.

IMPRIMERIE DU SÉNAT IMPÉRIAL DE FINLANDE.

Table des matières.

	Page.
Chapitre I. Introduction. Mesures préparatoires:	
Projet de recherches sur les conditions professionnelles des ouvrières de l'aiguille	1.
Communication de l'Administration générale de l'Industrie	3.
Décision du Sénat Impérial	6.
Formulaire de questions	7.
Rassemblement des données premières	13.
Difficultés qu'offre l'organisation des recherches statistiques sur les ouvrières de l'aiguille	15.
 Chapitre II. L'industrie générale du vêtement et son développement:	
Coup d'oeil sur le développement du travail féminin	16.
La machine à coudre	18.
L'accroissement du travail dans la profession des ouvrières de l'aiguille	19.
La machine à tricoter	20.
 Chapitre III. L'industrie spéciale de la confection:	
Développement de la confection de vêtements	22.
Prix comparés des articles confectionnés en masse	22.
Confection de vêtements pour femmes	23.
Importation et exportation d'articles de vêtements	24.
<i>La concurrence dans l'industrie du vêtement:</i>	
Associations coopératives	25.
Quelques causes qui favorisent le développement de la concurrence indigène	26.
Conséquences de la forte concurrence	26.
Le travail dans les maisons de confection, dirigées par des étrangers	27.
 Chapitre IV. Les locaux de travail:	
Nature des locaux de travail	29.
Quantité d'air	29.
Eclairage	29.
Disposition des locaux de travail	30.
Nettoyage	30.
Chauffage	31.
Ventilation	31.
<i>Les établissements:</i>	
Etablissements monographiés	32.
L'importance du mouvement du travail	38.
Possibilité d'obtenir du travail pendant l'année 1907	40.

<i>Age et état civil des ouvrières:</i>	Page.
L'emploi des personnes mineures dans les établissements	41.
Spécialités professionnelles des mineures	41.
Spécialités professionnelles, état civil etc. des majeures	42.
 Chapitre V. Renseignements généraux concernant les branches du métier:	
Les ateliers de couture	43.
Les ateliers de tailleurs pour dames	43.
La confection pour femmes	43.
Répartition des ouvrières d'après les branches du métier	43.
Etablissements de modes	43.
Les ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)	44.
Les lingerie	44.
Les pelleteries; fabrication de parapluies et de cravates	45.
Les bonneteries	45.
 Chapitre VI. Heures de travail:	
Commencement et fin du travail	46.
Repos du dîner	47.
Heures de travail par jour	48.
Heures de travail par semaine	49.
 <i>Heures supplémentaires:</i>	
Heures supplémentaires dans les ateliers de couture	50.
Travail de dimanche dans les ateliers	51.
Heures supplémentaires chez les modistes	51.
Salaire du travail aux heures supplémentaires	51.
Les clientes sont parfois cause de l'abus des heures supplémentaires	52.
 <i>Ouvrières ayant une clientèle à elles.</i>	
Etablissements qui distribuent aux ouvrières du travail qu'elles emportent chez elles	54.
 Chapitre VII. Degré d'éducation des ouvrières:	
Instruction scolaire en général	55.
Instruction technique	56.
Ecoles techniques pour les couturières	56.
 Chapitre VIII. Degré d'instruction professionnelle et l'âge professionnel ¹⁾ des ouvrières:	
Irrégularités dans l'instruction professionnelle	64.
L'apprentissage	65.
Perfection professionnelle exigée	66.
L'âge professionnel des ouvrières	67.
Perfection professionnelle des ouvrières	68.
Apprenties non salariées	68.

---

¹⁾ Temps pendant lequel les ouvrières ont travaillé dans la profession.

Chapitre IX. Le salaire:	Page.
Apprenties salariées	71.
Méthodes employées pour établir le salaire	72.
Le salaire quotidien	73.
Limites maximum et minimum du salaire quotidien et le salaire de la majorité des ouvrières	73.
Moyenne quotidienne	73.
Calcul du salaire quotidien dans chaque localité	74.
Le salaire hebdomadaire	75.
Réduction de la durée de la journée de travail et le relèvement des salaires pendant la même période	76.
La rémunération annuelle	77.
Calcul de la rémunération annuelle dans chaque localité	77.
Moyenne annuelle	78.
La rémunération annuelle et les dépenses de ménage	78.
<i>La rémunération annuelle par rapport à l'âge professionnel</i>	79.
Données détaillées concernant les salaires	79.
Montant total des salaires payés pendant une année	80.
<i>Le travail à la tâche:</i>	
Salaire du travail à la tâche	80.
Prix des pièces d'habillement confectionnées à la tâche	81.
<i>Tableaux du prix de travail dans la confection</i>	82.
Salaire de la majorité des ouvrières dans la confection pour dames	84.
Salaire de la majorité des ouvrières dans la confection de la lingerie	85.
Salaire de la majorité des ouvrières dans la bonneterie	90.
Chapitre X. Domiciles et foyers des ouvrières:	
Ouvrières logées chez des parents	91.
Ouvrières logées chez des étrangers	91.
Domiciles des apprenties	92.
Foyers et chambres à part	92.
Ouvrières logées chez des patronnes	92.
La nourriture	93.
Devoir d'entretenir des membres de famille	93.
Vacances d'été	93.
Chapitre XI. Les soins hygiéniques et la mortalité parmi les ouvrières de l'aiguille.	
Possibilités d'observer les soins hygiéniques	95.
L'état sanitaire	96.
L'état sanitaire comparé à celui parmi les ouvrières d'autres métiers	96.
Mesures prises pour encourager l'hygiène	97.
La tuberculose parmi les ouvrières de l'aiguille	97.
Chapitre XII. Propos tenus par des patronnes et des ouvrières:	
Condition de la couturière qui travaille dans les familles	102.
Aptitude professionnelle	104.

	Page.
Produit du métier	104.
Les heures supplémentaires	105.
Visites particulières faites aux couturières chez-elles	105.
Voeux prononcés par quelques ouvrières organisées	107.
Rapports entre les patrons et les ouvrières	107.
 Chapitre XIII. L'inspection du travail dans les ateliers:	
Droit d'inspection qu'ont les comités du service sanitaire	108.
L'inspection des métiers	108.
 Chapitre XIV. Que peut-on faire pour élever la situation de l'ouvrière de l'aiguille aux points de vue économique, social et moral:	
Situation économique de l'ouvrière de l'aiguille	110.
Situation économique des petites patronnes	114.
Association pour aide mutuelle	116.
La bienfaisance doit guider l'ouvrière à la possibilité d'aider elle-même	116.
<hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/>	
Résumé français	120.

Tableaux.

Tab. 1. Nature des locaux de travail	2.
» 2. Disposition des locaux de travail	4.
» 3. Chauffage, nettoyage et ventilation des ateliers	6.
» 4. Les établissements	8.
» 5. L'importance du mouvement du travail dans les différentes branches du métier appréciée d'après le nombre d'ouvrières à l'époque du rassemblement des données premières	10.
» 6. L'importance du mouvement du travail dans les différentes branches du métier appréciée d'après le nombre d'ouvrières et leur accroissement pendant la saison 1907	12.
» 7. Tableau indiquant la période pendant laquelle les ouvrières ont pu se procurer du travail salarié	14.
» 8. Répartition des ouvrières par âge et état civil	22.
» 9. Aperçu général des établissements, des patrons et des ouvrières dans toutes les branches du métier	24.
» 10. Commencement et fin du travail, repos et nombre d'heures de travail	26.
» 11. Répartition des établissements d'après les branches du métier et le nombre d'heures de travail par jour	38.
» 12. Répartition des établissements d'après les branches du métier et le nombre d'heures de travail le samedi et les veilles de fêtes	40.
» 13. Nombre d'heures de travail par semaine dans les localités différentes	42.
» 14. Nombre d'heures de travail par semaine dans les différentes branches du métier	43.
» 15 a Heures supplémentaires par localité	44.

	Page.
Tab. 15 b Heures supplémentaires par branche du métier	45.
» 16. Ouvrières ayant une clientèle à elles	46.
» 17. Nombre d'établissements qui distribuent aux ouvrières du travail, qu'elles emportent chez elles	47.
» 18. Langue maternelle et degré d'éducation des ouvrières	48.
» 19. Nombre d'apprenties dans toutes les branches du métier	50.
» 20. Durée de l'apprentissage pour les apprenties non salariées et durée de l'apprentissage aux cours payés dans les établissements différents	51.
» 21. Nombre d'ouvrières ayant une instruction professionnelle moyenne et nombre d'ouvrières ayant une instruction professionnelle complète dans toutes les branches du métier	52.
» 22. Tableau comparatif désignant la proportion respective des apprenties et des ouvrières sorties d'apprentissage dans chaque localité	54.
» 23. Temps pendant lequel les ouvrières ont travaillé dans la profession dans chaque localité	56.
» 24. Temps pendant lequel les ouvrières ont travaillé dans la profession dans chaque branche du métier	58.
» 25. Aperçu général sur l'instruction professionnelle	60.
» 26. Etablissements occupant seulement des apprenties non salariées et établissements occupant des apprenties salariées et non salariées ensemble dans chaque branche du métier	62.
» 27. Etablissements occupant des apprenties et des ouvrières sorties d'apprentissage, et établissements occupant seulement des ouvrières sorties d'apprentissage dans chaque branche du métier	64.
» 28. Apprenties non salariées ayant travaillé 1 à 3 mois dans la profession	66.
» 29. Apprenties non salariées ayant travaillé 4 à 6 mois dans la profession	67.
» 30. Apprenties non salariées ayant travaillé 7 à 12 mois dans la profession	68.
» 31. Résumé des apprenties non salariées ayant travaillé 1 à 12 mois dans la profession	69.
» 32. Apprenties salariées dans toutes les branches du métier	70.
» 33. Premier salaire (calculé par journée de travail) des apprenties	71.
» 34. Méthode d'établir le salaire dans les établissements différents	72.
» 35. Méthode d'établir le salaire dans chaque localité	74.
» 36. Méthode d'établir le salaire dans chaque branche du métier	76.
» 37. Ouvrières dans chaque localité ayant un salaire quotidien seulement en argent	78.
» 38. Ouvrières dans chaque branches du métier ayant un salaire quotidien seulement en argent	79.
» 39. Calcul du maximum et du minimum du salaire quotidien, salaire quotidien de la pluralité des ouvrières et la rémunération annuelle des directrices	80.
» 40. Calcul de la moyenne du salaire par journée de travail dans chaque localité (y compris les bénéfices en nature)	82.
» 41. Ouvrières dans chaque localité ayant un salaire hebdomadaire seulement en argent	84.
» 42. Ouvrières dans chaque branche du métier ayant un salaire hebdomadaire seulement en argent	85.

XVIII

	Page.
Tab. 43. Ouvrières dans chaque localité ayant une rémunération annuelle seulement en argent	86.
» 44. Ouvrières dans chaque branche du métier ayant une rémunération annuelle seulement en argent	88.
» 45. Calcul de la moyenne de la rémunération annuelle dans chaque localité (y compris les bénéfices en nature)	90.
» 46. Rémunération annuelle des ouvrières réparties %	92.
» 47. Proportions respectives de la rémunération annuelle et de l'âge professionnel	93.
» 48. Salaire du travail à la tâche	98.
» 49. Domiciles et foyers des ouvrières	100.
» 50. Vacances d'été des ouvrières	102.
» 51 a. Etat sanitaires dans chaque localité	103.
» 51 b. Statistique sanitaire	104.
» 52. Décès des couturières pendant le décennat 1897—1906	106.
» 53. Données sur la valeur des vêtements (produits textiles) importés en Finlande et exportés de ce pays pendant les années 1897—1906 répartie sur la Russie et sur les pays étrangers	118.

Appendice.

Tab. 54. Données détaillées sur la rémunération annuelle et sur le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature	121.
» 55. Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire	145.

I Luku.

Johdanto.

Valmistavia toimenpiteitä.

Keisarillisen Suomen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnassa nostettiin syksyllä 1906 kysymys ompelijattarien ammattiolojen saattamisesta tilastollisen tutkimuksen alaiseksi.

Vaaditussa lausunnossa on Teollisuushallitus joulukuun 4 päivänä samana vuonna antanut ehdotuksensa sekä kustannusarvion mainitun tutkimuksen toimeenpanemisesta. Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan päällikön esityksestä päätti Keisarillinen Senaatti joulukuun 20 päivänä samana vuonna toimituttua edellämainitun tilastollisen selostuksen. Tutkimuksen toimeenpano annettiin maamme naisammattientarkastajan Vera Hjelt'in tehtäväksi, ja on hän nyt suorittanut työnsä ja pyytää täten nöyrimmästi esiintuoda tähän kuuluvat asiakirjat sekä sen kertomuksen ja ne tilastolliset laskut, jotka tästä työstä ovat aiheutuneet.

Kertomusta laadittaissa on tuntunut syytä olevan tavoitella enemmän kansantajuista muotoa, kuin mitä tilastoissa yleensä on tapana käyttää, jotta ne monet pienemmät työnantajat, joiden harrastus asiaan tutkimustyötä suorittaessa on herännyt, myöskin voisivat sitä hyväksensä käyttää. Voipi toivoa, että moni sen kautta saataisiin ryhtymään keinoihin ompelijatarammatin kehittämiseksi ja ompelijattarien aseman parantamiseksi.

Keisarillisen Suomen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnan käskystä annettiin marraskuussa 1906 seuraava:

Ehdotus

suunnitelmaksi niiden olosuhteiden selville saamiseksi, joitten alaisina naisyöntekijät toimivat:

- 1) Neulomoissa;
- 2) Naisrätäläliikkeissä;
- 3) Muotitavara-alalla;

Ehdotus ompelijattarien työoloja koskevan tilastollisen tutkimuksen toimittamisesta.

- 4) Pellava- ja puuvillaompeleutöissä;
- 5) Kirjailutöissä (esiliinojen, pöytäliinojen y. m. kirjailua);
- 6) Pienemmissä trikookutomioissa (käsin);
- 7) Kravattiteollisuuden alalla;
- 8) Naispukimoissa y. m.

Tutkimuksen alaiseksi tulisivat monet sadat työpaikat, joiden lukua ei saata edeltäpäin määrätä, sillä usein ei ole ollenkaan ilmoitettu näihin työaloihin kuuluvien liikkeiden olemassa olosta. Ei olisi kuitenkaan merkitystä vailla tarkan tutkimuksen kautta saada selville, täyttävätkö elinkeinolain määräyksiä edes jonkun verran nekin, jotka syystä tahi toisesta ovat laiminlyöneet ilmoitusvelvollisuuden, sekä muutenkin päästä lähemmin tuntemaan niitä ammattioloja, joissa neuloja elää.

Tutkimustyöhön olisi kernaimmin heti ryhdyttävä ja tulisi sen käsittää maamme kaupungit, etupäässä Helsingin, Turun, Tampereen, Viipurin, Oulun, Porin, Kuopion, Mikkelin, Hämeenlinnan, Kotkan, Uudenkaupungin ja Porvoon kaupungit, sekä maaseudulla Forssan työväenyhteiskunnan. Alustavien tietojen kokoamiseen sekä aineen käsittelemiseen menisi mahdollisesti 8 kuukautta ja voisi työ ilmestyä painosta kesällä 1907, jos se nimittäin heti pannaan alulle.

Tutkimuksen suorittaisi maamme naisammattientarkastaja muiden tehtäviensä ohella, ollen hänellä kuitenkin oikeus käyttää apulaisia niin paljon, kuin työn joutuista ja varma edistyminen välttämättömästi vaatii. Aineiden kerääminen tapahtuisi myötäseuraavia kyselykaavoja täyttämällä.

Karttuneen aineiston lopullisen yhdistelyn tulisi sisältää, paitsi tilastollisia tauluja ja muita, kaavoja täyttämällä saatuja tietoja, myöskin yleisiä selostuksia ompelijataramattikunnan: sivistyskannasta ja ammattiopetuksesta, terveysoloista, rasittumisen syistä, ompelutyön palkoista, virvottelu- ja sairaanhoitomahdollisuuksista, ammattikilpailusta, ompelijataryhdistyksien ohjelmista, neulojan toivomuksista sekä missä määrin parannuksia hänen työoloissaan naisammattientarkastajan vaikutuksen kautta on saatu aikaan, lukien toukuusta 1903, y. m. maamme ompelijatarammatin nykyistä kantaa koskevia selvityksiä.

Helsingissä marraskuussa 1906.

Kunnioittaen:
Vera Hjelt.

Edellä oleva tilastollisen tutkimuksen suunnitteluehdotus on sittemmin pääpiirteissään pantu pohjaksi työn suorittamisessa.

Suomen Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalle.

Teollisuushallituksesta.

Kirjelmässä 17 päivästä marraskuuta 1906 on Kauppa- ja Teollisuus-
toimituskunta käsenyt Teollisuushallituksen laatimaan ehdotuksen ja kustan-
nusarvion aijottua tilastollista tutkimusta varten ompelijattarien ja muiden
samassa asemassa olevien naistyöläisten ammatti- ja työoloista; tämän tut-
kimuksen suorittaisi naisammattientarkastaja oikeudella käyttämään tarpeen

**Teollisuushal-
lituksen lau-
sunto.**

vaatimia apulaisia. Sittenkun Teollisuushallitus on hankkinut tiedot naisammattientarkastajalta tavasta, jolla hän aikoo toimittaa tutkimuksen, saa Teollisuushallitus tehdä seuraavan ehdotuksen.

Teollisuustilastolliset tutkimukset, joita Teollisuushallituksen valvonnan alaisina toimitetaan, ovat laadultaan etupäässä suurteollisuutta koskevia. Ainoastaan seurauksena siitä, että tutkimus mekaanisesta tehdasteollisuudesta siellä vallitsevien olosuhteiden pakosta on keskeytynyt yhdeksi vuodeksi, on näillä tutkimuksilla nykyään toiminta-alansa värsinaisen teollisuuden ulkopuolella, nimittäin kansakoululasten toiminta koulun ulkopuolella. Kuitenkin on tunnettua ja tunnustettua, että käsateollisuus ja pikkuteollisuus, etenkin se, missä naiset toimielevat, antaa aihetta työoloihin nähden moniin muistutuksiin. Hyvin suuri olisi siis merkitys sillä tutkimuksella, jonka suorittaminen soveltuisi etenkin naisammattientarkastajalle, joka muutenkin joutuu tekemisiin mainituilla ammattialoilla työskentelevien naistyöntekijäin kanssa.

Neiti Hjelt'in mielipiteen mukaan tulisi tutkimukseen kuulumaan ompelimot, naisräätälinliikkeet, muotitavaraosastot, liina- ja pumpulitavaraompelimot, kirjo-ompelimot, pienemmät kutimoliikkeet ja ompelimot, kaulustinhuivien valmistus sekä teollisuus, joka valmistaa naisten tarveaineita, ja tulisi tutkimus tapahtumaan Helsingissä, Turussa, Tampereella, Viipurissa, Nikolainkaupungissa, Porissa, Kuopiossa, Mikkelissä, Hämeenlinnassa, Kotkassa, Oulussa, Uudessa-kaupungissa ja Porvoossa sekä Forssan työläisyhteiskunnassa. Neiti Hjelt arvelee edelleen aineiden kokoomisen ja käsittelyn viedän aikaa keskimäärin kahdeksan kuukautta, niin että työ voisi olla painovalmiina kesällä vuonna 1907. Näitä ehdotuksia vastaan ei Teollisuushallituksella ole mitään muistutettavaa.

Työn suorittamiseen menevien maksujen suhteen saa Teollisuushallitus tehdä seuraavan ehdotuksen. Vaikkakin neiti Hjelt voi koota osan aineksista matkoillaan vakinaisen virkatehtävänsä ohella, näyttää kuitenkin olevan välttämätöntä, että hänelle annetaan oikeus käyttää apulaisia. Jos näille hyvitystä maksettaessa seurataan likimiten samoja perusteita, kuin hyvitystä suoritettaessa apulaisille vakinaisissa työtilastollisissa tutkimuksissa, olisi tähän määrättävä 2,000 markkaa. Koska neiti Hjelt on pakoitettu oleskelemaan matkoilla myöskin niihin aikoihin kuin aineiden käsittelyminen jatkuu, näyttää välttämättömältä, että hänen käytettäväkseen asetetaan henkilö, joka hänen poissaollessaan valvoo ja johtaa työtä. Jos lasketaan 150 markkaa kuukaudessa neljän kuukauden aikaan, nousisivat maksut tästä 600 markkaan. Laskuapulaiselle olisi määrättävä 500 markkaa, laskettuna neljältä kuukaudelta à 125 markkaa. Kertomuksen tutkimuksen tuloksista on neiti Hjelt arvostellut tulevan noin 20 8-sivuisen arkin suuruiseksi. Näin ollen ja edellyttäen painamisen tapahtuvan Senaatin kirjapainossa nousevat paperi-, sidottamis-, y. m. maksut 500 mark-

kaan, sekä käännös-kustannukset toiseen kotimaiseen kieleen 1,000 markkaan. Kyselykaavoja varten lienee 100 markkaa riittävä summa.

Lopuksi on Teollisuushallitus katsonut mahdottomaksi jättää neiti Hjelt'in tehtäväksi niin laajaa työtä ilman hyvitystä, syystä että se suuressa määrässä enentäisi hänen jo ennestään runsasta työtään. Näin ollen on Teollisuushallitus katsonut, että 80 markkaa painoarkilta eli 1,600 markkaa ei olisi kohtuutonta.

Sen perusteella mitä yllä on sanottu saa Teollisuushallitus puoltaa tämänlaatuisen tutkimuksen suorittamisen jätettäväksi neiti Hjelt'in tehtäväksi pääasiallisesti yhtäpitävänä hänen valmistamansa ohjelman kanssa ja yhtäpitävänä kustannusarvion kanssa, joka alempana seuraa:

Matkakuluja ja apulaispalkkioita aineksia kootaessa	Smk 2,000: --
Vakinaisesti asetettu apulainen neljäksi kuukaudeksi à 150 mk.	› 600: —
Laskuapulainen	› 500: —
Kyselykaavat	› 100: —
Paperi, nidottaminen y. m. kertomukseen	› 500: —
Käännösmaksut	› 1,000: —
Neiti Hjelt'in palkkio	› 1,600: —
Arvaamattomia kuluja	› 300: —
	<hr/>
	Summa Smk 6,500: —

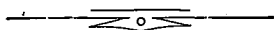
Lopuksi saa Teollisuushallitus ehdottaa, että neiti Hjelt'in kirjoittama kertomus tutkimusten tuloksista tulisi Teollisuushallituksen toimittamaan Työtilasto-tutkimus sarjaan osaksi.

Helsingissä 4 p. joulukuuta 1907.

A. F. Tigerstedt.

F. A. Paloheimo.

Edv. Öhrnberg.

Keisarillisen Suomen
Senaatin

Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta

Teollisuushallitukselle.

Helsingissä, joulukuun 20 p. 1906.

Keisarillisen
Senaatin
päätös.

Sittenkuin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnassa oli nostettu kysymys ompelijattarien y. m. samanvertaisten naistyöntekijäin työoloja koskevan tilastollisen tutkimuksen toimittamisesta, on Teollisuushallitus kirjelmässä kuluvaan kuun 4 p:ltä vaaditun ehdotuksensa ja kustannusarvionsa asiasta antanut. Siinä on Teollisuushallitus ehdottanut, että puheenalainen tutkimus, joka olisi naisammattientarkastajan, neiti Vera Hjelt'in suoritettava oikeudella käyttämään tarpeen vaatimia apulaisia, olisi ulotettava ompelimoihin, naisräätälinliikkeisiin, muotitavaraosastoihin, liina- ja pumpulitavaraompelimoihin, kirjo-ompelimoihin, pienempiin kutomaliikkeisiin ja ompelimoihin, kaulustinhuivien valmistukseen sekä teollisuuteen, joka valmistaa naisten tarveaineita, ja tulisi tutkimus toimitettavaksi Helsingissä, Turussa, Tampereella, Viipurissa, Nikolainkaupungissa, Porissa, Kuopiossa, Mikkelissä, Hämeenlinnassa, Kotkassa, Oulussa, Uudessakaupungissa ja Porvoossa sekä Forssan työläisyhteiskunnassa, kestäen keskimäärin kahdeksan kuukautta; minkä ohessa Teollisuushallitus, kirjelmässään lähemmin esiintuotujen perustelujen nojalla, ylempänä mainitussa tarkoituksessa on laatinut 6,500 markkaan päättyvän kustannusarvion.

Tänään tapahtuneessa asian esittelyssä on Keisarillinen Senaatti katsonut hyväksi määrätä yllä mainitun työtilastollisen tutkimuksen suoritettavaksi Teollisuushallituksen ylivalvonnan alaisena Teollisuushallituksen ehdottamalla tavalla, ja tulee Teollisuushallituksen, työn päätyttyä, Senaattiin lähettää tutkimuskertomus, samalla esiintuoden ne esitykset ja ehdotukset, joihin kertomus voinee antaa aihetta. Tutkimuksesta aiheutuneitten kustannuksien korvaamiseksi on Keisarillinen Senaatti Teollisuushallituksen käytettäväksi mainitun kustannusarvion mukaan myöntänyt 6,500 markan suuruisen määrärahan, jonka Teollisuushallituksen tulee tarpeen mukaan määrätä maksettavaksi ja menoerätileihin asianomaisen momentin kohdalle merkityttä.

Minkä Kauppa- ja Teollisuustoimituskunta, Keisarillisen Senaatin päätöksen mukaisesti, saa Teollisuushallitukselle tiedoksi ja noudatettavaksi ilmoittaa.

K. J. Ståhlberg.

Leo Ehrnroth.

Keisarillisen Senaatin päätöksestä sain virkamatkojen vuoksi tiedon vasta tammikuun 20. p:nä 1907, ja ryhdyttiin heti valmistelemaan kyselykaavojen painattamista. Koska Keisarillisen Senaatin kirjapainolla siihen aikaan oli erittäin paljon työtä, saatiin kyselykaavat painetuiksi vastaa helmikuun alussa. Senjälkeen on työtä yhtämittäisesti jatkettu. Alustavien tietojen keräämiseen kului enemmän kuin 6 kuukautta. Tietojen hankkiminen tapahtui pääasiassa seuraavan kyselykaavan mukaan.

Kyselykaava

tilastollista tutkimusta varten, jonka Suomen Keisarillinen Senaatti on määrännyt toimeenpantavaksi niitten olosuhteitten selville saamiseksi, joitten alaisina naistyöntekijät toimivat: Kyselykaava.

- 1) Neulomoissa ja naisrääätälinliikkeissä;
- 2) Muotitavara-alalla;
- 3) Pellava- ja puuvillaompelutöissä;
- 4) Kirjailutöissä (esiliinojen, pöytäliinojen y. m. kirjailua);
- 5) Pienissä trikookutomissa ja -neulomoissa (käsini);
- 6) Kravattiteollisuuden alalla;
- 7) Naispukimoissa.

Tutkimus toimitetaan *Helsingin, Turun, Tampereen, Viipurin, Nikolainkaupungin, Porin, Oulun, Kuopion, Mikkelin, Hämeenlinnan, Kotkan, Uudenkaupungin* ja *Porvoon* kaupungeissa sekä maaseudulla *Forssan työväenyhteiskunnassa*. Ja on Keisarillinen Senaatti määrännyt kysymyksenalaisen tutkimuksen toimittajaksi naisammattientarkastajan, jolla on oikeus käyttää riittävä määrä apulaisia.

Tiedot kootaan täyttämällä myötäseuraava kaava. Pyydetään kohteliaimmin, että arvoisat työnantajat ja työntekijättäret, maassa vallitsevien yleisten työsuhteitten selville saamista varten kyseessä olevien ammattihaarojen aloilla, suosiollisesti edistäisivät tätä hanketta antamalla tämän haltijalle _____ niin tärkkoja ja monipuolisia tietoja kuin mahdollista.

Tutkimuksen tarkoituksena on yksinomaisesti maan ammatti- ja työolosuhteitten edistäminen.

Helsingissä, helmikuulla 1907.

Vera Hjelt,
Ammattientarkastaja.

Kyselykaava.

K y s y m y k s i ä :	V a s t a u k s i a :
Tehtaan (liikkeen, työpajan) nimi ja asema: _____	
Tuotannon laatu: _____	
Naistyöntekijäin lukumäärä, ikä 12—15 vuotta: _____ Sam. sam. 15—18 _____ Sam. sam. yli 18 _____	
Ammatti-aika: _____	
Työhuoneitten suuruus: _____ Valaistus: _____ Kuinka monta työskentelec huoneessa? _____	
Työpäivän pituus: _____ Työpäivän pituus lauantaina ja pyhäpäivän edellisenä päivänä: _____ Mihin aikaan pidetään lomaa ja kuinka kauan? _____	
Poistuvatko työntekijät ja tuuletetaanko huoneistoja loma-aikoina? _____	
Huoneiston puhdistaminen: _____ Kuinka usein toimitetaan suursiivous ja miten? (Pestäänkö ikkunat, lattiat j. n. e.) _____ Siivotaanko huoneita joka päivä ja miten? _____	
Miten tuulettaminen tapahtuu? (Venttiilien, ikkunain, ovien kautta) _____	

Onko työn kestäessä jatkuvaa ilmanvaihtoa? _____	
Kuinka moni syö aamiaisensa työpäikällä? _____ Sam. sam. päivällisensä? _____	
Onko erityistä ruokahuonetta? _____ Sam. Sam. huonetta päällysvaatteita varten? _____ Pidetäänkö päällysvaatteet työhuoneessa? Sam. sam. kylmässä eteisessä, viinillä tai joissain muussa paikassa? _____	
Käytetäänkö työhuonetta makuuhuoneena? (tai muuhun tarkoitukseen) _____	
Tehdäänkö ylityötä? _____ Mihin aikaan työkautta? _____ Montako tuntia vuorokaudessa? _____ Tehdäänkö pyhätyötä? _____ Kauanko? _____ Montako tuntia päivässä 12—15 vuotiset tytöt tekevät työtä? _____	
Annetaanko kotitöitä? _____ Käytetäänkö kotona vieraitten apua? _____	
Monellako työntekijättärellä on oma teettäjäpiirinsä? (ylityö (firabel) vapaa-aikana)? _____ Montako tuntia iltaisin? _____ Tehdäänkö silloin yötyötä (k.lo 9:stä)? _____ Käytetäänkö vierasta apua yötyössä? _____	

Mikä palkka on johtajattarella? _____	
Sam. sam. leikkaajalla? _____	
Sam. sam. opinkäyneellä työntekijällä? _____	
päivä-, tunti-, keskim. viikkopalkka kappaletyöstä? _____	
Mikä palkka on opissa olevilla tytöillä? (kappale-, päivä-, tuntipalkka) _____	
Suurenko. osan vuotta sitä on saatavissa? _____	
Palkkiot kappaletyöstä? (Tariffi) _____	
Suorittavatko opissa olevat tytöt jotakin opistaan ja minkä verran? _____	
Tekevätkö opissa olevat palkatonta työtä ja kuinka kauan? _____	
Annetaanko palkkioita (gratifikatiooneja) ahkeruuden ja hyvän käytöksen tunnustukseksi ja minkälaisia? (Rahaa, joululahjoja j. n. e.) _____	
Mitä muita etuja on suotu: tentieemi (joku % vuosituloista vaiko toisella tavalla) _____ vapaa asunto _____ ruoka _____ sairashoito _____ lääkärihoito _____ lääkkeet _____ apua jossain muussa muodossa _____ säännöllisiä virvokkeita _____ tilapäisiä virvokkeita (ylityössä tai muuten) _____	
Onko työntekijättärien huolehdittava omististaan ja kuinka monesta? _____	
Terveystila, (hyvä, jotenkin hyvä, heikollainen, huono): Mitä vammoja? _____	

Kuinka moni on osakkaana apu- tai sairaskassassa? _____	
Kuinka moni työntekijä asuu omaistensa luona? _____	
Kuinka moni työntekijä asuu vieraitten luona? _____	
Sam. sam. samassa huoneessa? _____	
Kuinka monella on oma talous? (Täydellinen selonteko käynneistä muutamien työntekijättärien kodeissa.) _____	
Kuinka moni on kesäisin ollut virkistysmatkalla? (kesäsiirtoloissa, perheissä maalla j. n. e.) _____	
Kuinka moni on kesäisin oleskellut maalla omalla kustannuksellaan? _____	
Onko työnantaja avustanut maallaoleskelua? _____	
Onko työntekijöillä tilaisuutta kesäkylpyihin? _____	
Kuinka moni on käyttänyt tilaisuutta? _____	
Kuinka monella työntek. on suomi äidinkielenä? _____	
Sam. sam. ruotsi? _____	
Kuinka moni työntek. on käynyt ylemm. kansak.? _____	
Sam. sam. vastaavan tai korkeamm. oppilaitoksen? _____	
Sam. sam. ainoastaan muutam. luokk. ylemm. kansak.? _____	
Sam. sam. ei ole käynyt koulua? _____	
Sam. sam. kirjoitus- tai lukutaitoista? _____	
Sam. sam. on käynyt läpi teknillisen oppikurssin taikka ammattikoulun? _____	

Kuinka pitkä on oppiaika ammatissanne?	
Kuinka monella on täydellinen ammattitaito?	
Kuinka moni on valmistanut hyväksytyt n. k. kisällinäytteen?	
Satunnaisia tiedonantoja ja huomautuksia:	

On katsottu sopivammaksi laatia yhteinen kyselykaava sekä työnantajille että työntekijöille. Pienenlaiset liikeolot, joissa kirjanpito ei tule kysymykseen ja palkkamäärät y. m. s. eivät ole kirjaan merkityt, vaativat kaikessa tapauksessa välitöntä asian käsittelistä kumpaisenkin asianosaisen kanssa. Kovin suuria hankaluuksia ei saattanut syntyä siitä, että ammattitarkastuksen yhteydessä samoihin kaavakkeihin tulisi merkityksi mahdollisimman tarkkoja tiedonantoja sekä työnantajain että työntekijäin puolelta.

Aineksia kokoillessa on niiden luotettavuutta sekä kelpaavuutta olosuhteiden mitä monipuolisimpaan valaisemiseen pidetty silmällä. Tietoja on yksinomaisesti hankittu käymällä neulomoissa ja ompelijattarien kodeissa ja voitane niistä sentähden pitää kylläkin arvokkaina. Saatujen tietojen luotettavuutta lisää sekin seikka, että niiden kokoilemisessa on käytetty ainoastaan harvoja apulaisia.

Tutkimus-
ainesten han-
kinta, laajuus
ja laatu.

Alullistietojen hankinta on tapahtunut seuraavan laskelman mukaan:

Käyntien lukumäärä on 621, jolloin kävijät ovat tavanneet 3,205 työntekijää eli yhteensä työnantajain kanssa 3,764 henkeä, joista useimmat työskentelivät vähäväkisissä työpaikoissa. Tutkimustyön johtajan osalle tulee näistä 240 käyntiä, joista apulaisen seurassa tehtyjä 163, johon tulee lisäksi vuoden kuluessa tehdyt tarkastuskäynnit neulomoissa, joista käynneistä myöskin on koitunut selostukselle tärkeitä alullistietoja.

Yksinään tahi minun seurassani on tätä tilastollista selostusta varten hankittu vakinainen avustaja suorittanut 351 tutkistelua. 15 käyntiä on tehnyt satunnainen apulainen ja 15 yksityisluontoista eräs ompelijatar. Viimeksinäin toimenpiteen tarkoituksena oli saada selkoa siitä, jos työtoverille onnistuisi suuremmalla menestyksellä ompelijattarien kodeissa hankkia tietoja, joita eivät muut sivulliset voineet saada. Mutta hänen täyttämänsä kiertokirjeet osoittavat selvästi, että hän paljoa vähemmässä määrässä, jos ollenkaan, on päässyt tunkeutumaan asiain ytimeen. Kirjeessä minulle hän sitäpaitsi ilmoittaa kohdanneensa epäluottamusta melkein kaikkialla. Toiset neulojat epäilivät häntä jonkun »yhdistyksen» asianajajaksi, joka tahtoi heitä honkutella työlakkoon, toiset taas pelkäsivät tietoja antamalla joutuvansa työnantajainsa kanssa epäsopuun. Tämä ompelijatar oli kuitenkin etevimpiä alallaan, nautti yleistä luottamusta, oli vakavamieliseksi ja hyväpäiseksi tunnettu, sekä kuului järjestyneiden työntekijättärien joukkoon. Koska järjestyneiden työmiesten puolelta sanomalehdissä sekä kokouksissa usein on julkilausuttu se mielipide, että työntekijättäret enemmän luottaisivat henkilöihin, jotka eivät kuulu herrassäättyyn ja näille avomielisemmin uskoisivat huolensa j. n. e., katsoin oikeudenmukaiseksi tämänlaatuudessa asiassa ottaa huomioon kaikki seikat, jotka voisivat vaikuttaa niin täydellisten, varmojen ja perinpohjaisten tietojen saamiseen kuin mahdollista. Mutta kun hyvä tarkoitukseni vei aivan päinvastaisiin

tuloksiin eikä ainoakaan minulle hämäre kohta ompelijattarien ammattioloissa tämän kautta selvinnyt, olin pakotettu luopumaan tästä menettelytavasta. Työntekijät ovat kaikkialla kohdelleet meitä ystävällisesti, ilolla tervehtineet meitä sekä työhommiamme ja usein lausuneet toivovansa, että kaikki vaan antaisivat mahdollisimman täydellisiä tietoja, niin ammattille kyllä koituisi hyötyä tällaisesta tutkimuksesta.

Kun apulaiseni kanssa olen käynyt työpaikoilla, on toinen meistä vastaanottanut tietoja työnantajalta vastaanottohuoneessa, samalla kun toinen on työhuoneessa puhutellut työntekijöitä yksitellen. Tällaisen järjestelyn kautta ovat viimeksimainitut työnantajan poissaollessa voineet aivan vapaasti ilmaista ajatuksensa.

Yksinkäynneilläni olen usein työnantajalta pyytänyt saada puhutella ompelijattaria hänen poissaollessaan, huomauttaen mikä merkitys minun tehtävälleni olisi juuri siitä, että työntekijättäret tuntisivat itsensä aivan vapaiksi vastatesaan kysymyksiini. Kaikkein useimmissa tapauksissa on pyyntöni suostuttu ilman vähintäkään epäilystä. Monet työnantajat ovat pyytämättänikin poistuneet, huomauttaen työntekijöille, että he nyt voivat ammattientarkastajalle ilmoittaa, »jos heillä on syytä valituksiin». Yksi ainoa kerta vastustettiin pyyntöni toden teolla, mutta silloin kutsuttiin minut vielä samana päivänä takaisin monilla anteeksipyyntöillä ja valmistettiin minulle tilaisuus toimittaa tutkimukseni haluamallani tavalla. Neljässä tapauksessa on työnteettäjä kieltäytynyt antamasta tietoja apulaiselleni ja kolmessa tapauksessa ei ole ilmoitettu palkkaussuhteita, koskapa viimeksimainittuja pidettiin muka »ammattisalaisuutena». Mutta palkanmääriä voidaan meidän päivinä harvoin salata. Jos ei niitä työnantaja julkaise, tekevät sen työntekijät, ja jos joku yksityinen pitäisikin itselleen edullisimpana olla kertomatta työpaikan palkkasuhteista, vaikuttaa tämä seikka sangen vähän tutkimuksen tulokseen, joka koskee tuhansia ompelijattaria.

Palkkaehtojen kuten muidenkin yhteisten tiedonantojen varmuutta on mikäli mahdollista tarkistettu tiedustelemalla molempia asianosallisia. Senkautta, että tutkimustyöhön ovat ottaneet osaa ainoastaan muutamat, itse asiaa harrastavat henkilöt, on voitettu enemmän, kuin jos työ olisi tullut nopeammin suoritetuksi useampien, kenties nuorien, kokemattomien voimien avulla. Kysymyksessä kun on pienet, vähemmän tunnetut työolot, joissa ei ajatellakaan kirjanpitoa tai yleensä muuta, kuin hetken tuloja ja menoja, joissa vastuunalaisuus on aivan uusi näkökohta — siinä vaaditaan suurta kyselytaitoa; siinä tarvitaan muutakin kuin painetun ohjelman seuraamista; siinä tarvitaan sitä asianharrastusta, johon olosuhteiden ymmärtäminen kulloinkin perustuu. Tämän arvostelukyvyyn ja tottumuksen syventymään yksityisseikkoihin, jotka ovat ihmiselämän pikkuolojen tuntomerkinä, voi saavuttaa vasta pitemmän kokemuksen perästä ja siihen kysy-

tään paljon hienotuntoisuutta ja hyväntahtoisuutta niitä kohtaan, joiden olot ovat tutkimuksen alaisia. Ainoastaan näin ollen on mahdollista saada muitakin, kuin virallisen kiertokirjeen mainitsemia tiedonantaja. Että alullistietojen kokoaminen on tapahtunut niin hyvällä menestyksellä on siis suureksi osaksi luettava etevien avustajien ansioksi.

Aineksia on karttunut odottamattoman paljon. Osviitaksi laadituissa luetteloissa ovat virallisista raporteista tehdyt otteet vuodelta 1906 käsittäneet ainoastaan 334 työnantajaa. Tutkistelun kuluessa huomattiin nämä luettelot sitäpaitsi osaksi vanhentuneiksi. Useat työnantajat olivat kuolleet, muuttaneet toiseen paikkakuntaan tahi lakkauttaneet liikkeensä. Mutta miltei talosta taloon käymällä on työpaikkoja tultu tuntemaan kahta vertaa useampia.

Ompelijattaret lienevät elinkeinonharjoittajien joukossa vaikeimmat löytää. Useimmiten puuttuu osoitekilpi, tuskinpa on nimikortti ovella ja ainoastaan suurimmat liikkeet ilmoittavat sanomalehdissä tahi ovat rekisteröidyt. Kullakin on oma pieni teettäjäpiirinsä ja tyytyy ompelijatar siihen ansioon, jonka tämä tuottaa hänelle ja parille apulaiselle. Ompelijattarien etsinnässä on usein saatujen osotteiden mukaan jouduttu kotiompelijattarien taikka muiden itsekseen työskentelevien, mutta ei työnantajien luo. Täten on monta turhaa käyntiä tehty, joskus kokonaista 9 päivässä. Yleisiksi tulleet nimenmuutokset, myöskin avio- liiton kautta, ovat osaltaan vaikeuttaneet työpaikkojen löytämistä.

Selostus koskee ainoastaan apulaisia käytäviä ammatinharjoittajia. Sen ohessa on käyty kotiompelijain (yksin tahi ajottain yksin työskentelevien) ja perheompelijain luona eri paikkakunnilla, saadaksemme näiltäkin heidän ammattiolojaan valaisevia tietoja.

Neulojain ammattiolojen tutkiminen on monessa suhteessa vaikea tehtävä. He eivät muodosta tasa-arvoista ammattiluokkaa. Suuria eroavaisuuksia tavataan heidän ammatillisessa kehityksessään, heidän taloudellisessa asemassaan y. m. Kun muutamien ompelijattarien työansio voi olla kohtuullinen, jopa verrattain hyväkin, elävät toiset mitä kurjimmassa aineellisissa oloissa. Työansion suuruuteen vaikuttavat monet erilaiset asianhaarat, kuten ammatti-aika, terveydentila, kestävyys, kyky hankkia sopivaa sivuansiota työttöminä väliaikoina sekä itsenäisyys työssä. Työolojen erilaisuus riippuu myöskin siitä, työskenteleekö ompelijatar neulomossa, kotiompelijana tahi perheompelijana, käyttääkö hän yhtä tahi useampaa apulaista j. n. e. Useampien ammattilaisten esim. palkoista voi helposti saada luotettavia tietoja työntteittäjain palkkakirjoista. Muunlaisesta kirjanpidosta voi myöskin tavallisesti saada tärkeitä tietoja, mutta kirjanpitoa harvoin käytetään ompelijattarien vaatimattomissa työoloissa. Ainoastaan suurimmissa laitoksissa on jonkunlaisia kirjanpitoaineksia saatavissa. Keskipikoisetkin liikkeet toimivat yksistään kynänsä ja mittanauhansa varassa. Virallisissa raporteissa, samoin kuin sairasapukassoissa ja monissa

Neulojain ammattioloja koskevan tilaston laadinnassa kohtaavat vaikeudet.

muissa yhteishyvää tarkoittavissa laitoksissa mainitaan ompelijattaria harvoin eri ammattiluokkana. Siellä täällä heitä tapaa muun työkansan joukkoon luettuina noissa tavallisissa ryhmittelyissä »miehiä, naisia», taikka käsittää joku yleinen otsake, kuten esim. »naisammattienharjoittajia, käsityöläisnaisia» y. m. senkaltaiset myöskin ompelijattaret. Terveyslautakunnillakaan ei ole täydellisiä tietoja ompelijattarien kuolinsyistä viimeiseltä 10-vuotiskaudelta. Kuinka täydellisiä tietoja mainitussa suhteessa on voitu saada näkyy taulusta »Ompelijattarien keskuudessa sattuneet kuolemantapaukset 1897—1906»¹⁾. Melkein kaikki ompelijatarammattia koskevat selvitykset perustuvat siis työnantajain ja neulojain suullisiin kertomuksiin.

---

¹⁾ 14 paikkakuntaan lähetetyistä kiertokirjeistä on vastauksia saapunut ainoastaan 9:stä, ja näistä eivät suinkaan kaikki käsitä koko 10-vuotista ajanjaksoa.

II Luku.

Ompelijatarammatti ja sen kehittyminen.

Naisen työn kehityshistoria on vielä kirjoittamatta. Yleisessä sivistyshistoriassa siitä kuitenkin esiintyy irrallisia kappaleita, samoin myöskin rajoittavissa lakipykälissä menneiltä vuosisadoilta, tahi vanhusten kertomuksissa oloista »ennen ja nykyään». Ei satu eikä runotar ole unohtanut mainita naisen sulostuttavaa vaikutusta kodissa. Kotilieden ahkeralle, hiljaiselle, kärsivälliselle vartijalle omistettiin tuo vanhastaan tunnettu sädekehä kunniapalkinnoksi. Vuosia vieri ennenkuin naiselle suotiin laillinen oikeus harjoittaa ammattia, teollisuutta tahi kauppaa. Kenpä taitanee kertoella kaikki ne vaikeudet, joita hänen täytyi kokea eläessään yksinomaisesti muiden varassa. Höyry ja sähkö ne vihdoin muuttivat olosuhteet ja pakoittivat hänetkin ulkoapäin hakemaan työansiota ja toimintaa, koskapa teollisuus häneltä riisti entiset tulolähteet. Hänen suuremmasta tahi pienemmästä onnellisuudestaan entisten ja nykyisten olojen vallitessa alkoon nyt väiteltäkö. Luonnon on oli ainakin se tarkoitusta puuttuva hiljaiselo, josta yleisen kehityksen hyökyaalto hänet tempasi.

Silmäys naisten työn kehitykseen.

Sen oikeuden nojalla, joka on naiselle tuottanut suuremman toimintavapauden, on hän saanut tilaisuuden yhä tietoisemmalla tavalla ohjata purtensa niille ulapoille, minne hänen taipumuksensa, sivistyksensä, varallisuutensa, halunsa y. m. ovat häntä houkuttelleet tahi pakottaneet. Jos työskentely kotipiirin sisällä — joka kuitenkin naisten lukuisuuden vuoksi usein pysyi hänelle suljettuna — tuotti hankaluuksia, on hän nyt teollisuuden palveluksessa ottanut hartijoilleen taakan, joka tosin ei liene kevyempi, mutta joka kumminkin tuottaa vapauden ja itsemääräämisen kehittävän ja rohkaisevan tietoisuuden.

Kun sivistyksen kehityskulku täten muutti yhteiskuntaolot ja tehtaat anastivat entiset työalat, täytyi naisen kodin ukopuolelta etsiä raha-ansiota. Lähimpänä häntä oli kaksi toimialaa, nimittäin ompelutyö ja kutomateollisuus (textilindustri).

Samoin kuin kotikudonta muuttui kutomateollisuudeksi on myöskin vaate-tusteollisuus yleisestä mielipiteestä huolimatta kehittymäisillään tehdasteollisuudeksi. Ja niinkuin kutomateollisuus, jota ennen on harjoitettu kotiteollisuutena, nyt on muuttunut suurteollisuudeksi, näyttää ompelutyökin olevan siirtymäi-

sillään tehtäisiin. Meilläkin on neulatyö — n. k. »kamarityö» — jo monin paikoin muuttunut »itsenäiseksi pikkuteollisuudeksi». Esimerkkinä mainittakoon puseronvalmistus, liinavaateompelu, kureliivinvalmistus, trikoonkudonta ja siihen aina yhdistetty ompelutyö y. m. Yksinomaisesti perheen omaksi tarpeeksi työskenteleminen on nyttemmin harvinaista. Varastoesineiden valmistamisessa ei ole kuitenkaan kaikilla aloilla vastustuksetta noudatettu ulkomaista esimerkkiä. Liinavaateompelua on n. k. paitatehtaissa jo aikoja sitte harjoitettu tehdastyönä. Aistikkeuden tasaantuminen sivistysmaissa, tapoja ja kuoseja määräävät yhteiset näkökohdat tekevät tämänlaisten vaatekappaleiden suhteen varastotyön mahdolliseksi.

Varastovaateteollisuus on ensinnä haltuunsa anastanut sellaisten vaatteiden valmistamisen, jotka eivät ole ruumiin mukaisia, kuten esim. takit, puserot, aamupuvut, liinavaatteet, trikootavarat y. m. s. Mutta sen jälkeen kuin ulkomaisten suurissa teollisuuskeskuksissa on ruvettu käyttämään kaavajärjestelmää, joka perustuu taitavasti sommiteltuihin mittasuhteisiin, voidaan varastoesineetkin tehdä yhä monipuolisempia vaatimuksia vastaaviksi ja aistisuuntia tyydyttäviksi. Vaatekappaleita on niin sanoaksemme yksilöistytetty sen kautta, että niitä valmistetaan niin monta eri numeroa. Jalkineita esim. tehdään 28 eri numeroa, 11 lapsia, 8 naisia ja 9 miehiä varten, 5 levyyttä kutakin numeroa kohden. Siis 140 eri kokoa ostajan valikoida.

Vastaavalla tavalla menetellään myöskin vaateusteollisuudessa.

Lähettämällä valmistuspaikkaan määrätyt mitat ja luetteloissa mainitut numerot myydään täten tilauksen mukaan vaateusteineitä ympäri sivistynyttä maailmaa. Suurissa pukimoissa myydään varastovaatteita niin halpaan hintaan, että mitanmukainen työnvalmistus pienempien työnantajien luona vähenemistään vähenee tehdas- ja varastotyön eduksi. Tällä seikalla, että nimittäin kotiteollisuus sulautuu suurteollisuuteen, on tosin voittopuolensa, mutta myöskin tappiopuolensa. Voittopuolelle tulee valmisteen halvempi kauppahinta, tasaisempi työnsaanti — koskapa varasto-teollisuus ei tunne mitään »kuolleen ajan» kauhua —, terveysolojen helpompi valvonta suuremmissa laitoksissa y. m. Mutta tappiopuolelle täytyy tulikirjaimilla merkitä se hermostumisen vaara ja naisten äärimmäiseen alennetut työpalkat, jotka ovat tukku-tuotannon seurauksia. Olot vaateusteollisuuden suurissa keskuspaikoissa osoittavat selvästi, että työn erikoistuttaminen (specialisering) on ollut ammattitaidolle vähingoksi ja tukku-tuotanto naisen terveydelle ja mielenrauhalle onnettomuudeksi.

Ompelukone.

Vuonna 1846 tapahtuu käänne neulatyön historiassa. Silloin otettiin patentti ompelukoneelle, josta sittemmin monellaisten muutosten ja parannusten perästä on tullut ompelijattaren hartaimman toivon esine, vaikka se ensi alussa herätti hänessä kauhua ja inhoa. Hänelle se merkitsi samaa, mitä polkupyörä, raitiovaunu ja automobiili merkitsi pika-ajurille, sigarettikone paperossinvalmis-

tajalle ja tulitikkukone niille, jotka tulitikkutehtaissa käsin olivat hankkineet elatuksensa. Ompelijatar pelkäsi joutuvansa puille paljaille joutuisasti työskentelevän koneen takia. Mutta kohta hän huomasi, että työnsaanti ei suhtaudu ompelukoneen suuremman tuotantokyvyn mukaan. Työmahdollisuudet ovat päinvastoin sen kautta lisääntyneet ja pysyneet yleisen kehityskannan suurempien vaatimusten tasalla.

Työn kasvaminen näkyy jotakuinkin seuraavasta.

Työn kasvaminen.

Toiminimi N:o 50, perustamisvuosi 1900, ompelijatt. 2, nykyään 46.

» » 51, » » 1902, » » 1, » » 30.

» » 62, » » 1865, koneita 4 ja ompelijattaria 20, nykyään 50 konetta ja 75 ompelijattaria, j. n. e.

Kulkuneuvojen vaikutus on tuntuva. Ihmiset matkustavat paljon ja yleisön vaatimukset kasvavat muissa maissa vallitsevan ylellisyyden mukaan. Käsityksiä vaihdellaan kansojen kesken myöskin vaatetusosalalla. Vuoteen 1903 on yksistään Singer Company valmistanut ja myynyt 18,000,000 ompelukonetta ympäri maailman. Noin 50 vuotta takaperin tuotiin ensimmäinen ompelukone Suomeen ja nyt ilmoittaa edellä mainittu toiminimi vuonna 1907 maassamme myyneensä 10,000 konetta.

Tähän liitetystä yleiskatsauksesta näkyy suunnilleen työn kasvaminen viimeisinä vuosina.

Vertaileva yleiskatsaus, koskeva työn kasvamista.

Ote Suomen virallisesta väenlaskutilastosta vuodelta 1890. (Toinen lisätty painos v. 1897).				Vastaavia tietoja ompelijatarammattia koske- vasta tutkimuksesta v. 1907.			
Väenlasku käsitti ainoastaan seuraavat kaupungit.	Ompelijattaria jouluk. 1 p:nä 1890—1897.			) Ompelijattaria v. 1907.			
	Muotiompe- lijoita.	Ompelijattaria amma- tin eri haaroissa.	Ompeluyöllä itseään eläköiden ompelijat. lukumäärä.	Muotiompe- lijoita.	Ompelijattaria amma- tin eri haaroissa.	Ompeluyöllä itseään eläköiden henkil. lu- kumäärä.	Työvoimien lisäänty- minen ompelijatar- ammassa on maini- kun ajan kuluessa:) %
Helsinki	59	673	732	106	939	1,045	41.3
Turku	15	379	394	39	702	741	91.5
Viipuri	9	190	199	22	348	370	90.1
Tampere	5	124	129	18	394	412	219.3
Pori	3	112	115	3	156	159	38.2
Oulu	5	197	202	4	163	167	2) 13.3
Summa	96	1,675	1,771	192	2,702	2,894	63.3

1) Katso tekstiä siv. 20. — 2) Katso tekstiä siv. 20. — (Vähentym.)

Ylempänä oleva yleiskatsaus ei läheskään täydellisesti selvitä kaikkia työn kasvamista koskevia asianhaaroja. Otteena saatavissa olevasta ainehistosta voinee se kuitenkin jossain määrin valaista viimeisinä vuosina tapahtunutta työn kasvamista.

Tämä aikoja sitte toimitettu virallisen tilaston esittämä väenlasku keskittää kaikki ammatin erikoisalat kahteen ryhmään: ompelijattaria ja muotiompelijoita. Nimitys »ompelijattaria» käsittää siis koti-¹⁾ ja perheompelijattaret ²⁾, pukimoissa ja miesrääätälinliikkeissä työskentelevät ompelijattaret y. m.; sanalla sanoen kaikki, jotka »elättävät itseänsä ompelutyöllä». Ompelijatarammattia koskevassa tutkimuksessa vuodelta 1907 ei käsitellä kaikkia näitä erikoisluokkia, jotka väenlaskutilastoon sisältyvät. Mutta sitä selvemmin on työn kasvaminen huomattavissa, koska yleiskatsauksesta, vaikka se perustuukin osaksi vaillinaisiin tietoihin, näkyy, että ompelutyöllä suoranaisesti itseänsä elättävien henkilöiden lukumäärä on kasvanut 63.3 %. Ainoastaan Oulun kaupungissa huomataan siinä suhteessa aleneminen, riippuen kenties pääasiallisesti siitä, että tutkimukseen tarvittavat tiedot siellä koottiin työkauden loppupuolella, jolloin useissa työpaikoissa jo oli henkilökuntaa vähennetty, mutta osaksi myöskin siitä, että miesrääätälinliikkeissä (rääätälinverstaissa) työskentelevät ompelijattaret ovat tutkimusalan ulkopuolella. Oulussa lienee nimittäin näiden lukumäärä suurempi kuin missään muussa maamme kaupungissa. Tähän vaikuttavana asianhaarana on mainittava sekin, että valmiita vaatteita eli n. k. pakettitilauksia viimeisinä vuosina yhä enenevässä määrässä on ruvettu lähettämään ulkomailta ja Helsingistä maamme pohjoisempiin kaupunkiin (Ouluun, Tornioon y. m.).

Ompelukoneen voittoretki ompelijatarmailmassa ei ole ainoastaan helpottanut työntekoa, vaan on se myöskin avannut uusia työmahdollisuuksia niille, jotka tällä alalla toimivat. Sähkömoottorilla käytettäviä ompelukoneita tavaataan ainoastaan viidessä tutkimuksen piiriin kuuluvassa liikkeessä. Sähkövoiman siirtämiseen yhteisestä sähkökeskuksesta pienempiinkin neulomoihin ei ole vielä maassamme ryhdytty.

Kutomakone. Neulomatyötä lähellä ja sen kanssa eroittamattomasti yhdistetty on konekudonta. Jo vuonna 1589 keksi englantilainen William Lee kutomakoneen, jolle patenttia haettiin, mutta turhaan, hallitus kun nimittäin pelkäsi kutomakoneen vahingoittavan silloista koti-käsateollisuutta ja sen johdosta koko kansaa. Enemmän kuin 300 vuotta takaperin yritettiin siis kutomakoneen levittämistä ehkäistä samoilla syillä, joilla myöhempi aika vastusti ompelukoneen käytäntöön ottamista.

Onpa kutomakonekin osaltaan ollut monenmoisten parantelujen alaisena ennenkuin siitä on tullut se täydellisesti uudenaikainen kone, joka valmistaa

¹⁾ Kotona yksinään työtä tekevä ompelijatar. — ²⁾ Ompelijatar, joka käy perheissä ompelemassa.

sekä neulekangasta että muuta trikootavaraa. Vasta, v. 1880 tuli se yleisemmin tunnetuksi ja käytäntöön otetuksi Euroopassa. Monessa maaseutukodissa valmistetaan nykyisin trikootavaroita kaupaksi, ja sillä vaatetusesineiden monenlaisuudella, jota kone edistää, raivaa se yhä avarampia aloja varsinaiselle kotiteollisuudelle.

Kutomakone on varsin yleinen maassamme. Paitsi että käsikonetta käytetään moottorikoneen rinnalla suuremmissa trikootehaissa, on se hyvin kaupaksi menevä kalu perheen tarpeeksi. Melkoisen suurta itsenäistä kotiteollisuutta harjoitetaan jo trikootavaran alalla. Kutoja valmistaa koneella ja myy itse, välittäjää käyttämättä, kaikenlaisia kotitekoisia vaatekappaleita. Tämantapainen lienee nykyään kutomakoneen yleisin käytäntö maassamme. Niinpä muodostavatkin pienet kotikutomot, joissa apulaisia pidetään, 12:n osan kaikista tutkimuksen alaisina olleista työpaikoista.

III Luku.

Varastovaateteollisuus.

Varastovaate-
teollisuuden
synty.

Vaatetusliikkeen historia alkaa 19 vuosisadan alkupuolella, miesvaatteiden aikaisemmin, naisten noin v. 1840. Liikkeenharjoittajat pitivät alussa työssään ainoastaan muutamia ompelijattaria, antaen valmiiksi leikatut vaatekappaleet koteihin ommeltaviksi. Kangaskappaleita annettiin myöskin ala-urakoitsijoille, jotka teettivät työt omilla ompelijoillaan. 19 vuosisadan loppupuolella vaurastuu varastovaateteollisuus Ranskassa, Englannissa, Saksassa, Belgiassa, Itä-vallassa ja Yhdysvalloissa ja työ asetetaan järjestelmäperäiselle kannalle. Alussa valmisti sama henkilö koko vaatekappaleen. Sitten annettiin esineen erilliset osat halvasta hinnasta työhön tottumattomille naisille kotona valmistettaviksi. Urakoitsija antoi sitten jälestäpäin neulomoissaan liittämään nämä osat yhteen. Kaikki taitavaa kättä kysyvä työ tehtiin siis valvonnan alaiseksi. Työnjakojärjestelmää laajentamalla saatiin täten huolellisesti valmistettuja, verrattain hienoja ja kuitenkin halpoja varastoesineitä. Systeemiä on sittemmin vähitellen täydennetty. Kappalepalkka varastovaatteiden valmistamisesta ei ole noussut elinkustannuksien kanssa tasan ja tästä johtuu ompelijattaren jännittävä, hermostuttava työnkiihkeys, pitkä työpäivä, halpahintainen työapu j. n. e.

Järjestelmän puolustajat väittävät uudenaikaisten työtapojen, parempien koneiden y. m. s. helpottavan työntekoa. Siitä siis pienempi työpalkka.

Palkkavertai-
luja.

Ajanmukaisemman työtavan suurempia tuotantomahdollisuuksia kieltämättä täytyy kuitenkin, huomioon ottamalla asuntovuokrain ja yleensä elantotarpeiden kallistumista, epäillä tokko n. s. naistentyön palkka vastaa edes pienimpiäkään vaatimuksia. Numerot puhukoot. Virallisten lähteiden mukaan maksetaan Berliinissä varastopuseroista tekopalkkaa 2:50 Rmk tusinalta. Hienoista, sisustetuista puseroista maksetaan 4 à 6 Rmk tusinalta! Varastohameita tehdään 40 à 80 pfennigiin, runsaasti laskotettuja alushameita 1 Rmk 10 pf. kappaleelta, pieniä takkeja (jakter) 75 pf., dohvelitakkeja 2 à 2:40 Rmk kappaleelta, miehen housuja (takataskulla varust.) 17 à 27 pf. parilta j. n. e. Tähän hintaan täytyy ompelijan vielä lisäksi kustantaa rihman, neulat, ompelukoneen, koneöljyn y. m. Tehden työtä suurimmalla uutteruudella 10—15 tuntia vuorokaudessa saattaa hän ansaita keskimäärin 1:58 à 2 Rmk päivässä ja nousevat hänen vuositulonsa yleensä 340 à 600, harvoin yli 700 R:markan.

Pariisissa ansaitsee liinavaateompelijatar, jonka erikoisalana on miesten yöpaidat, 8 fr. 36 c. viikossa. Joka kappaletta kohden lasketaan 6 tunnin työaika.

Leninki- ja naisrääätälintyössä saattaa hän ansaita 1 fr. 50 à 2 fr., joskus 3 à 3 fr. 50 päivässä. Trikooliivejä myydään siellä 3 fr. 95 c. miin. Ompelijälle maksetaan 50 cent. sileistä ja 60 cent. laskotetuista trikooliiveistä. Tehden työtä puoliyöhön voiipi hän ansaita 3 fr. päivässä.

Kristiaaniassa maksetaan ompelijattarelle mitanmukaisesta leningistä 4—6 kruunua, sisustetusta puserosta 1 à 5 kr. 50; sisustamattomasta varastopuserosta 40 äyriä, varastohameesta 50 äyriä à 1 kr. 50, kävelypuvusta 5—9 kr., erilaisista takeista 2 à 4 kr. 50, miehen housuista 50 äyr. à 1 kr. parilta, miehen liivistä 50. à 90 äyr., miehen yöpaidasta 10 à 12 äyr., tärkkipaidasta 90 äyr., miehen alushousuista 10 äyr. parilta, naisen yöpaidasta 20 äyr., päiväpaidasta 25 à 50 äyriä kappaleelta, naisen housuista 30 äyriä parilta.

Keskipalkka (enemmistön) urakkatyöstä on 2 kr.; päiväpalkka 1 kr. 80, vuositulot 346 à 540 kruunua.

Kööpenhaminassa on neulomoissa työskentelevän ompelijattaren keskipalkka 1 kr. 70 à 1 kr. 80 äyr. päivässä ja vuositulot 343—510 kruunua.

(Vertaa urakkatyön palkkaus Suomessa siv. 80 sekä taulu N:o 48.)

Varastovaatteista maksetaan tehtaissa korkeampi tekopalkka kuin mitä kotiompelulla voi ansaita. Mutta sielläkin kysytään ompelijattarelta sellaista työntoa, joka ei saata olla terveyttä vahingoittamatta. Niinpä usein näkee urakkatyö-ompelijattaren vävähdyksellisin liikkein määrättyssä tahdissa suorittavan käsillä olevaa tehtäväänsä. Paikaltaan liikkumatta nauttii hän seisoen tahi istuen mukana tuotua kuivaa ruokaa, eikä hänellä ole — kuten hän sanoo — aikaa edes peseytyäkseen! Järjestelmällisesti hoidetuista vaatetusliikkeistä annetaan myöskin kotityötä kaikille, jotka sitä haluavat. Useimmat tekevät siis vielä ylityötäkin, ainakin niin kauan kuin nuoruuden voima sallii hengen ja terveyden alttiiksi panemista helppohintaisen, mailman suurten vaatetusyndikaattien (suojelusliitt.) määräämän tukkuvalmisteen hyväksi.

Niinpä Euroopan suurista pukimokeskuksista voisi luetella koko joukon esimerkkejä todisteeksi siitä, että varastovaatteiden huokeahintaisuus ei riipu yksistään edistyneemmästä työtavasta, systeemistä ja koneista, vaan yhtä paljon äärimmäisyyteen menevästä työkiihotuksesta, jota tavallinen ihminen ei ajan pitkään voi kestää.

Nimellä Naispukimo tarkoitetaan tässä selostuksessa liikettä, jossa harjoitetaan kaikenlaisten naispukuun kuuluvien vaatekappaleiden — takkien, viittojen, kävelypukujen, hameiden, puserojen, kurellivien, aamupukujen — valmistamista ilman edellä tapahtunutta mitan ottamista, sekä varastossa olevien korjaamista ostajan mielen mukaisiksi.

Pienempiä naispukimoja ja liinavaateneulomoja lienee vaikea tarkasti eroittaa toisistaan. Pellava- ja pumpulikangaskaupoissa valmistetaan vähin kus-

Naispukimo.

sakin puseroita y. m. s., sillä täten saadaan kankaille parempi menekki. Usein suorittaa liikkeen omistaja itse yhden tahi parin apu-tytön kanssa tämän työn. Tämän tutkimuksen piiriin kuuluvassa 14 paikkakunnassa löytyy yhteensä 48 pukimoliikettä, mutta ainoastaan 5 työseudun alueella. Helsingissä, Turussa, ja Viipurissa, missä myöskin juutalaisten on sallittu harjoittaa tämänlaista liikettä, nousee naispukimoiden luku 44, jotavastoin Tampereella on ainoastaan 3 sekä Forssassa 1. Viimeksi mainitussa myydään etupäässä n. k. maakauppa- ja torivaatteita, joita valmiiksi leikattuina annetaan paikkakunnan naisille kotona ommeltaviksi.

Saattaisi luulla, että naisvaatetusliike ei ole voittanut alaa maamme muissa kaupungeissa, koska niissä ei ole naispukimoja. Mutta tämän puutteen korvaa sekatarvakaupan vaatevarasto sekä aina uuden sesongin alussa muualta tulevat kauppamatkustajat. Nämä, jotka edustavat milloin mitäkin erikoisalaa, panevat hotellihuoneustossa toimeen tilapäisen näyttelyn, jossa myöskin vastaanotetaan tilauksia jälestäpäin tilaajille lähetettäväksi. Täten kaupaksi tarjotut vaatteet ovat tavallisesti ulkomaista tekoa, mutta usein myöskin muualla kotimaassa valmistettuja.

Vaatetusesi-
neiden tuonti
ja vienti.
Taulu N:o 53.

Vaikka ainoastaan 269 ompelijatarta 5 työseudussa toimii vaatetusteollisuuden alalla, käytetään maassamme kuitenkin sangen paljon varastovaatteita sekä pääkaupungissa että maaseudulla. Valmiita vaatteita tuotiin Suomeen v. 1897 2,966,616 markan, vuonna 1904 3,912,111 markan ja vuonna 1906 5,012,506 Suomen markan arvosta. Näistä numeroista huomaa ulkomaisen vaatetavaran käyttämisen suuresti kasvavan maassamme, jota vastoin vienti osoittaa alenemista: Edellä mainittuina vuosina oli vienti seuraava: vuonna 1897 vietiin maassa valmistettuja vaatteita 248,690 markan, v. 1904 48,110 markan ja v. 1906 ainoastaan 12,560 markan arvosta.

Kotimainen varastovaateteollisuus on, joskin kasvamaan päin, vielä vähäpätöinen ja tarkoittaa etupäässä työansion valmistamista »kuolleena aikana». Ainakin suuremmat liikkeet koettavat täten torjua työnpuutetta väliaikana ja pysyttää edes muutamia vanhempia ompelijoita paikallaan, kunnes uusi työkausi alkaa. Liinavaate-, pusero- ja esiliinaompelukset sekä trikookudokset tekevät tästä poikkeuksen, ne kun jo monessa paikassa ovat tehdasvalmisteita.

Varastovaateteollisuus alkaa jo meilläkin kehittymistään kehittyä. Kangas- ja vaatekaupoista annetaan usein valmiiksi leikattuja vaatekappaleita neulojille kotona valmistettavaksi. Siellä täällä joku jo tarjoutuu urakallakin suorittamaan töitä myymälöihin. Eipä ole ulkomaalainen toimitusliikekään (faktoriverksamhet) meillä tuntematon. Tehtaista annetaan yksityisille henkilöille velaksi tai vähittäismaksulla kutoma- ja ompelukoneita ehdolla, että kaikki niiden avulla kotona valmistetut työt joutuvat yksinomaisesti firman käytettäväksi.

Työnkilpailu ompelijatarammatin alalla.

Viime vuosina on varastovaatteiden valmistus ulkomaiseen tapaan sekä ulkomaisten vaatteiden kaupitseminen tullut yhä tavallisemmaksi maassamme. Paitsi liinavaatteita pidämme jo varastossa päällysvaatteita, puseroita, hameita, trikootavaroita y. m. Kotimaisten varastovalmisteiden on kestettävä sangen ankara kilpailu ulkomaisten kanssa. Liioittelematta saattaa sanoa, että suurin osa ulkomaisia varastoesineitä myydään täällä keskihintaan, joka vastaa samantaisista esineistä neulomoissamme maksettua tekopalkkaa. Niin kauvan kuin raaka-aineet, työtarpeet, muotitavarat y. m. s. suurimmaksi osaksi ovat muualta tuotavat, on kilpailu toden teolla taistelua sekä työnantajalle että työntekijälle. Voidakseen jossain määrin vastustaa kilpailun synnyttämiä vaikeuksia, ovat sekä työnantajat että kotiompelijat esim. Esslingenissä järjestäytyneet ja ryhtyneet yhteistoiminta. hankkimaan raaka-aineita ja ompelutarpeita — yhteisesti! Näin hyvin harkittu toimenpide olisi meilläkin paikallaan, varsinkin, koska meillä on olemassa verrannollisesti paljon suurempi määrä pieniä työnantajia. Yhteenliittyminen kankaita, rihmaa, neuloja, hakasia, nauhoja, koristeita ja muita ompelutarpeita tilattaessa tuottaisi varmaankin melkoisen lisän muuten niukkaan tuloon. Ompelijattarien perustama ompelutarpeiden osuuskauppa olisi tässä suhteessa kenties tehokkain ja helpoimmin toteutettavissa oleva toimenpide. Suurteollisuuskään ei voi kilpailukamppauksessa pysyä pystyssä, ellei se kykene ajan vaatimuksia tyydyttämään. Uusia, joutuisammin työskenteleviä koneita, uusia työtapoja, uusia keinoja tuotantokustannuksien vähentämiseksi on yhä keksittävä ja tehtäissä käytäntöön otettava. Paikoillaan pysyminen on sama kuin kuolema. Tämän tietää jokainen etevä teollisuuden harjoittaja. Mutta uudistautumisrohkeuden puute vie pienet työnantajat perikatoon. He tyytyvät liian syrjäiseen asemaan, työskennellen vanhaan totuttuun tapaan ja ryhtyvät harvoin muihin keinoihin tuotantokustannusten vähentämiseksi kuin palkkojen alentamiseen ja palkattomien oppilasten käyttämiseen työssä. Mutta kun nykyajan kehittyneemmistä oloista johtuvat suuremmat vaatimukset eivät enää salli näiden keinojen käyttämistä, luopuvat he alistuen johtaja-asemastaan jatkaakseen ammattiaan yksinään työskentelevinä kotiompeijoina. Uusia yhtä vaatimattomia työvoimia tarjoutuu alati sortuneiden sijaan, kunnes nekin vuoroonsa joutuvat edeltäjänsä kohtalon alaiseksi. Ompelijatarammattia ei rasita ainoastaan ulkomainen vaan myöskin pienten työpaikkojen keskinäinen kilpailu, jossa kukin koettaa pitää tavaraansa tarjolla halvemmasta kuin muut.

Tämän turmiollisen kilpailun tekee mahdolliseksi halvempi, mutta samalla myöskin huonompi järjestely: ahtaat huoneet, työhuoneen käyttäminen makuuhuoneena, ainoastaan palkattomien oppilasten käyttäminen työssä j. n. e. Työhintoja alentavat myös ammatissaan taitamattomat, mitä vaatimattomimpaan kor-

Muutamia kotimaista kilpailua aiheuttavia seikkoja.

vaukseen tyytyvät ompelijattaret, jotka joko yksinään taikka muutaman apulaisen avustamina taistelevat elatuksensa eteen. Valaisevana esimerkkinä siitä, mihin työn ala-arvoisena pitäminen johtaa, mainittakoon seuraava tapaus. Eräs herrasmies kyseli räätäliä liivin tekopalkkaa. Kun räätälin määräämä tekopalkka, 9 mk, hänestä tuntui liialliselta, antoi hän kankaan naisräätäliille, joka valmisti liivin — 75 pennistä! Tästä hinnasta hän nimittäin liikkeen omistajalle tavallisesti neuloi samaisia vaatekappaleita. Yhteenliittymisen kautta voitaisiin mahdollisesti saada uuden ajan virtauksia suunnatuksi ompelijatarammatinkin aloille. Kehittyneemmät ja kyvykkäämmät voisivat olla toisille tukena ja apuna työn järjestämisessä ja pienteollisuuden itsenäisenä säilyttämisessä. Muussa tapauksessa se nähtävästi on perikadon partaalla, sen kun lähimmässä tulevaisuudessa täytynee antautua suurteollisuuden palvelukseen, etupäässä valmistamalla varastoesineitä jälleenmyyjille, urakoitsijoille tai suuriin tehtaisiin, jotka myyvät tavaransa välittäjille ja tukkukauppiaille, joiden taas osaltaan täytyy saada voittoa liikkeestään.

Tästä syystä ovat useat ompelijattaret, jotka ennen ovat pitäneet 5 à 6 apulaista, lakkauttaneet työnantajatoimensa ja työskentelevät nyttemmin itseksensä, joskus satunnaista apulaista käyttäen.

Ankan kilpailun seuraukset.

Heidän kokemuksensa mukaan »ei ompelijatarammatissa enää kannata pitää apulaisia, vaikkakin näiden palkka alennettaisiin mahdollisimman pieneksi. Työnantajalta vaaditaan meidän päivinämme paljon ja ompelijatarammatti on niin kierolle tolalle joutunut, ettei se nykyisten olojen vallitessa ole siksi tuottava, että se tekisi pienemmille työpaikoille kilpailun suurempien kanssa mahdolliseksi».

Niinpä sanotaan hansikkateollisuutemmekin suurimmaksi osaksi joutuneen tappiolle kilpailussa ulkomaisen kanssa. Näin on käynyt Tammisaaressa, Turussa samoin. Vanhastaan tunnettuja »Tammisaaren ja Turun hansikkaita» ei enää valmisteta, taikka on niiden valmistaminen supistunut. Turussa oli muinoin eräässä tehtaassa hansikkatyössä 12—15 neulojaa. Nykyään annetaan samasta tehtaasta nahkoja 3 ompelijattarelle, jotka kotonaan valmistavat niistä hansikkaita. Ompelijatarammatin kanssa kilpailee myöskin n. k. vankilatyö. Valituksia kuuluu sen johdosta, että Hämeenlinnan kuritusvankilassa tavattoman halpaan hintaan valmistetaan töitä sekä tukuttaen että tilauksen mukaan paikkakuntalaisille. Usein esiintyvät myöskin hyväntekeväisyysyhdistykset kilpailijoina, ne kun erittäin halvasta tekopalkasta antavat naisille kotityötä. Tällä tavoin nämä yhdistykset tosin saattavat antaa työtä useammalle työnpuutetta kärsivälle henkilölle, mutta ostajat vaativat sitten ammatinharjoittajiakin alentamaan tekopalkkojaan yhtä mitättömiksi kuin kuritusvankilain ja hyväntekeväisyysyhdistysten suorittamat palkat ovat.

Ulkomaalaista varastotavaraa kaupitsevien »juutalaisliikkeitten» turmiollisesta kilpailusta on usein huomautettu. Samat liikkeet suorittavat varastomyynnin ohessa myöskin tilaustöitä erittäin halpoihin hintoihin.

Työolot ulkomaalaisten johtamissa pukimoissa.

Ammatinharjoittajain puolelta usein uudistuvat valitukset edellä mainitun kilpailun johdosta aiheuttivat erityisen tutkimuksen toimeenpanemisen tässä suhteessa. Kaikki valituksenalaiset asianhaarat ovat mikäli mahdollista tulleet huomioon otetuksi. Näissä liikkeissä työskentelevät ompelijattaret, joilla on ollut tilaisuus vertailla näissä ja muissa pukimoissa vallitsevia työoloja, ovat mielihyvänsä lausuneet, että he ovat tyytyväisiä miltei kaikkeen muuhun paitsi puhtauteen. Kohtelu on aina ollut hyvä. Työpäivän pituus on sama kuin muissakin samanlaatuisissa liikkeissä. Työpalkat ovat usein paremmat kuin muualla, sillä taitava neuloja saattaa ansaita 2:50 à 3 mk. päivässä — vuoden umpeen! Eräskin, jonka pääasiallisena tehtävänä oli ollut ostettujen vaatteiden kotiin kantaminen, oli saanut 3 mk. päivässä kaiken vuotta. Työpalkka suoritetaan kappaleelta ja olivat ompelijattaret siihen tyytyväisiä. Monessa paikassa saavat he tulla ja mennä mielensä mukaan. Kappaletyöstä maksetaan palkka enimmäkseen kirjallisesti laadittujen palkkaluetteloiden mukaan. (Katso siv. 82.) Päiväpalkka vaihtelee 2—3 markkaan. Ompelijattaret huomauttavat erityisesti mitenkä heille on edullista saada työtä vuoden umpeen. Henkilökuntaa tosin näissäkin liikkeissä vähennetään työttöminä väliaikoina, mutta pois-pano kohtaa verrattain harvoja työntekijöitä, tavallisesti ainoastaan kiireellisimpänä aikana tilapäisesti otettuja apulaisia.

Työhenkilökunnan olosuhteet eivät siis näissä neulomoissa tunnu olevan epäedullisemmat kuin muissakaan, mutta mitä järjestykseen ja puhtauteen tulee, ei kaikki ole niin kuin olla pitäisi.

Työhuoneistot ovat enimmäkseen ahtaat ja kiireellisimpänä työaikana suljetut väkeä täyteen. Tämän johdosta tehtyjä muistutuksia lakien ja asetusten noudattamisesta on ainakin sillä hetkellä varteen otettu.

Ulkomaalaisen varastotavaran hämmästyttävä huokeahintaisuus näissä liikkeissä riippuu suureksi osaksi tavaran menekistä. Mutta vaikuttaa siihen myöskin taitavampi kauppatoimielu ulkomailla, tulliolot sekä tyytyminen yksityiskappaleista saatuun pieneenkin voittoon, jotta sen sijaan suurempi menekki tekisi lopputuloksen tyydyttäväksi.

Jokunen kotimainenkin liike, joka on ruvennut kaupitsemaan ulkomailta tuotuja naisten varastovaatteita, kuten kävelypukuja, hameita, puseroita y. m., myy näitä paljon halvempiin hintoihin kuin mitä omassa maassa valmistetusta tavarasta tavallisesti maksetaan.

Ompelijatarammatissa on siis kilpailu kova joka taholla. Kirjailu- ja trikootyön alalla ei ole ammattilaisen asema suinkaan edullisempi. Hänen kanssaan kilpailee sekä ulko- että osaksi kotimaan suurteollisuus ja vielä lisäksi joukko

eri-ikäisiä naisia, joiden ei tarvitse elää yksinomaisesti työstään, vaan jotka sitä tekevät muun toimen ohessa sivuansiota saadakseen tahi vanhempiensa kulunkeja vähentääkseen. Nämä eivät yhtä välttämättömästi ole pakotetut ylläpitämään määrättyjä palkkavaatimuksia, vaan tekevät he työtä halvemmasta hinnasta kuin ammattilainen ja vähentävät sen kautta hänen toimeentulomahdollisuuksiansa.

Teollisuuden alalla olemme vielä vasta-alkajia ja veirätessämme olojamme vastaaviin oloihin ulkomailla lievemme, kaikesta huolimatta, työkilpailussakin vasta taistelun alussa.

IV Luku.

Neulomojen huoneistot.

Työhuoneistot ovat tuon tuostakin olleet turhan moitteen alaisia. Onhan moite usein ollut paikallaankin, mutta yhtä usein on — riippuen pintapuolisesta näkemisestä ja satunnaisesta mielentilasta — kelyottomiksi julistettu sellaisiakin huoneistoja, jotka ovat olleet tarkoitukseensa täysin sopivia. Tähän kuuluvien seikkojen tutkiminen on sentähden ollut tarpeen vaatima, jotta neulomojen asunto-oloja arvosteltaessa edes jonkunlainen tosioloihin perustuva lähtökohta olisi olemassa.

Työhuoneisto-
jen laatu.
Taulu N:o 1.

Tutkittujen huoneiden luku on 666. Näiden joukossa on 62 sellaista, joissa asuu yksinäisiä ompelijattaria, joiden tilapäiset apulaiset tulevat ja menevät milloin mitenkään, sikäli kuin työtä on saatavissa. Nämä huoneet on jätetty pois I taulun luettelosta, koska niitä oikeastaan ei voi pitää tutkittaviksi aijottujen työhuoneistojen joukkoon kuuluvina. Mitä tilavuuteen, ilmamäärään y. m. tulee, täyttävät ne kaikki oikeutetut vaatimukset. Yksinäiselle ompelijattarelle ovat ne kaikki kaikessa. Otettuina mukaan keskiarvoa ja prosenttia laskettaessa olisi tulos jossain määrin tullut erehdyttäväksi, jonka vuoksi ne ovat laskuista poisjätetyt.

Tutkimuksesta käy selville, että työhuoneistot suurimmaksi osaksi täyttävät nykyisen lain vaatimukset ilmamäärän suhteen, mikäli koskee vakinaista työhenkilökuntaa, jota vastoin kiireellisimpänä työaikana lain määräykset usein tulevat syrjäytetyiksi. Kuten näkyy sisältää 83.11 % työhuoneista laissa säädetyn määrän 8 m³ ilmaa henkilöä kohden. 15.06 %:lla on 8—10 m³, ja 68.05 %:lla yli 10 m³ ilmaa henkeä kohti. Ainoastaan 16.89 % ei tutkimusta toimitettaessa täyttänyt laissa määrättyä mitta.

Ilmamäärä.

Jos mahdollisesti vastaisuudessa laki tulisi vaatimaan vähintäänkin 10 m³ ilmaa henkeä kohden, on tutkimuksen kautta käynyt ilmi, että 68.05 % työhuoneista nyt jo sisältää mainitun ilmamäärän, jopa enemmänkin. Vaikkakin useimpia huoneistoja siis voi pitää tilavina ja suurin osa, eli 78.09 % ompelijattaria työskentelee tällaisissa, näkyy samalla, että 21.91 % joskin vaan tilapäisesti, työskentelee täpötäysissä työhuoneissa.

Öljyvalaistusta käytetään 604:stä työhuoneesta 486:ssa, joka valaistus lampujen laatuun nähden ei aina ole tyydyttävä. Tässä suhteessa on kuitenkin

Valaistus.

viime vuosina neulomoissa saatu aikaan parannuksia, ottamalla käytäntöön rakenteeltaan ajanmukaisempia ja paremmin valaisevia lampuja.

Työhuoneisto-
jen käyttämi-
nen.
Taulu N:o 2.

Huoneistot eivät useinkaan ole tarkoitustaan vastaavia syystä, että monet alkuaan ovat aijotut asuinhuoneiksi. Vaikka ne valoisuusolojen, tuuletusmahdollisuuksien ja päällysvaatteiden säilytyspaikkojen suhteen monesti antavat aihetta muistutuksiin, eivät puutteellisuudet kuitenkaan aina ole sitä laatua, että niitä saattaisi lain voimalla korjata. Kuinka esim. olisi meneteltävä valoisuusolojen suhteen työhuoneissa, jotka alkujaan ovat rakennetut asuinhuoneiksi ja joiden ikkunat ovat vanhoissa puurakennuksissa yleisesti käytettyä kokoa. Kaikille ompelijoille ei riitä paikkoja ikkunain ääressä. Ne, jotka istuvat etäämpänä ikkunoista, kärsivät aina suuremmassa tai vähemmässä määrässä valon puutetta. Pienet liikkeet sitä paitsi muuttavat usein paikasta toiseen, jolloin tarkastuksessa aikaisemmin annetut ohjeet sopivan huoneiston puutteessa jäävät noudattamatta.

Räikeimpinä epäkohtina mainittakoon työhuoneiden käyttämistä muihin tarkoituksiin, kuten ruokailuhuoneiksi, makuuhuoneiksi, keittiöiksi, varastohuoneiksi, myymälöiksi j. n. e. Kokonaista 38.24 % käytetään makuuhuoneena ja usein vielä johonkuhun muuhunkin tarkoitukseen, 24.67 % ruokailuhuoneena ja 11.10 % keittiönä, varastohuoneena tahi myymälänä. Ainoastaan 25.99 % käytetään yksinomaaisesti työhuoneena. Muotiliikkeiden työhuoneissa vallitsevana epäkohtana mainittakoon näissä tavallisesti säilytetyt, muotitavaroita, neulomatarpeita y. m. sisältävät lukemattomat pahvirasiat. Huone saattaa kyllä täyttää laissa säädetyt mitat, mutta rasiat anastavat suurimman osan lattian pintaa, ja niitä on ahdettu päällystysten lattiasta kattoon saakka.

Muotiompelijat käyttävät tavallisesti työhuonetta varastohuoneena ja myymälänä, ompelijattaret makuuhuoneena.

Päällysvaatteita pidetään yleensä pienemmissä kaupungeissa työhuoneissa, ainakin kylmänä vuodenaikana, jolloin etehinen on tähän tarkoitukseen kokonaan sopimaton.

Useimpia työhuoneita käytetään myöskin ruokailuhuoneina, jos nimittäin ruokailemisella tarkoitetaan voileipien syömistä aamuisin ja kahvinjuomista, jota työnantajat tavallisesti kerran tai kahdesti päivässä hyväntahtoisesti tarjoavat työntekijöille virkistykseksi. Työnantajat soisivat kernaasti, että ompelijattaret sekä terveyden että siisteyden vuoksi söisivät aamiaisen kotona ennen työhön tuloaan. Lienee kuitenkin vaikea luopua vanhasta totutusta tavasta syödä voileipänsä työnteon ohessa, kuten on laita pienemmissä neulomoissa, joissa ei erityistä aamiaislomaa anneta.

Työhuoneisto-
jen puhdistus.
Taulu N:o 3.

Neulomoissa vallitseva puhtaus antaa vähemmän aihetta muistutuksiin kuin se tapa, jolla puhtaanapito toimitetaan. Poikkeuksen tässä suhteessa tekevät ulkomaista varastotavaraa kaupitsevat liikkeet, sillä niissä vallitseva tulinen

kiire tekee usein järjestyksenpidon mahdottomaksi. Huoneiden siivoamisesta ja tuulettamisesta annetut tiedot eivät aina vastaa paikalla tehtyjä havaintoja.

Siivoamisen toimittavat usein ompelijattaret itse, kukin vuoroonsa, josta on seurauksena se epäkohta, että puhdistus voi tapahtua vasta aamuisin vähää ennen työn alkamista. Luonnollisesti täyttyvä ilma silloin tomuhiukkasilla, vaikka lattiaa ennen lakaisua kostutettaisiinkin vedellä.

Työnantajien tulisi tehokkaammin valvoa ohjeitten täyttämistä ja erityinen siivooja olisi hankittava neulomoihin.

Tavallisesti lämmitetään työhuoneita kaakeliuunin, ainoastaan 34 lämpöjohdon avulla. Vakavinta laatua on se aivan yleiseksi huomattu epäkohta, että työnantajat eivät ole halukkaita lämmityttämään työhuoneita sunnuntaisin ja juhlapäivinä. Kun huoneiden lämpö määrää maanantaisin ja juhlapäivien jälkeen on tutkittu, on huomattu, ettei sitä monessa paikassa saada nousemaan 5 à 8° C korkeammalle. Helsingissä ja muissa suuremmissa kaupungeissa, joissa työhuoneet usein sijaitsevat uudenaikaisissa kivrakennuksissa, joissa on isot näytteikkunat kadulle päin, ei lämpö määrää aina nouse edes 5° C. Lämmityksestä pitävät tavallisesti työntekijät itse huolta, jonka vuoksi se tapahtuu vasta aamulla, kun päivystäjä saapuu toimeensa. Koska työnantaja harvoin itse asuu huoneistossa, eipä aina sen läheisyydessäkään, tulisi hänen hankkia erityinen henkilö lämmitystä valvomaan sunnuntai- ja juhlapäivinä, mutta siihen hän ei millään ehdolla tahdo suostua. Samoista syistä kuin ilmapaljous ja muut terveysoloja koskevat seikat ovat laissa määrätyt, voitanee myöskin alin sallittu lämpö määrä, ainakin muutamissa tehtaissa ja verstaissa, saada laillisesti määrätyksi, jolloin ompelijatar tulisi turvatuksi luonnottoman lämpövaihtelun seurauksilta. —

Lämmitys.
Taulu N:o 3.

Työhuoneiden ilmanvaihto on erittäin puutteellinen. Suuret neulomot saattavat siinä suhteessa olla hyvinkin varustettuja, mutta niitä on valitettavasti ani harvassa. Tutkituista huoneista — luvultaan 666 — on ainoastaan 14.71 % sellaisia, että niissä työaikana voi tapahtua yhtämittäinen ilman vaihtuminen; 14.71 % ovat sitä laatua, ettei niissä ole minkäänlaisia ilmanvaihtolaitteita, 39.03 % tuuletetaan ulko-oven kautta ja 3.15 % ovat varustetut venttiileillä, joita ei käytetä. Sellaisia työhuoneita, joissa ilmanvaihto on riittämätön, on kaikkiaan 56,89 %. Yksinomaisesti oven tahi ikkunan kautta tapahtuva tuuletus on kaikkea merkitystä vailla talvella, jolloin ikkunat enimmäkseen ovat tarkasti liisteröidyt ja ovet pakkasen vuoksi pidetään huolellisesti suljettuina. Jos niitä huoneita siivotessa ja laastessa pidetään auki, ovat ne terveydellisessä suhteessa täyttäneet pääasiallisen tehtävänsä, mutta luotettavia tuuletuslaitteita ne eivät ole. Neulomoissa, jotka alkujaan ovat aijotut asuinhuoneiksi, tavataan parhaimmillaan tapauksessa seinäventtiili. Usein ei ole sitäkään. Mitä ilmanvaihtomääräyksiin tulee, on laki liian ylimalkainen ja sen vuoksi siihen ei aina voi vedota, kun on esim.

Ilmanvaihto.

ratkaistava tuo ainainen riitakysymys, onko talonomistaja vaiko työnantaja velvollinen kustantamaan venttiilien laittamisen työhuoneeseen; tahi mitenkä silloin on meneteltävä, kun talonomistaja kieltää vähäpätöisimpienkin parannusten toimeenpanemisen tässä suhteessa, vaikkapa työnantaja itse suorittaisikin kustannukset. Voitane väittää, että työnantaja poismuuttamalla saattaa vapautua niskoittelevasta talonisännästä, mutta tämä vaikuttaisi haitallisesti, jos sopivampaa työhuoneistoa ei olisi saatavissa, kuten pikkukaupungeissa usein sattuu.

Työpaikat.

Työpaikat.
Taulu N:o 4.

Vaikka alullistietoja koottaessa työseudut tyystin etsittiin läpi, saattaa kuitenkin olettaa, että monet pienemmät työpaikat ovat jääneet lyötämättä. Tämä koskee etupäässä Helsinkiä, mutta muillakin paikkakunnilla on näin voinut käydä, jos tutkimuksen toimeenpanoaikana tahi vähä ennen uusia, seudun asukkaille vielä tuntemattomia liikkeitä on perustettu. Mutta 14 työseudun 621 työpai- kasta hankitut tiedot muodostavat niin laajan aineiston, että edellä mainittu seikka ei vähennä tutkimustulosten todistusvoimaa.

Erikoistutkiel-
mia.

Tutkimuksen alaisina olleiden työpaikkojen työsuunnitelmia ja yksityis- kohtaista työjärjestystä selvenmin valaistaksemme liitämme tähän muutamia eri ammattihaaroja edustavien liikkeiden erikoistutkielmia (monografia).

Erikoistutkielma N:o 1.

Paikka. Isen luokan kaupunki.

Liikkeen työsuunnitelu. Leninkineulomo. Naisrääätälinliike. Kangas- ja ompelutarpeiden kauppa.

Liikkeen johtaja (omistaja). Liikemies.

Liikkeen toimisto. Sali, jossa kankaita ja ompelutarpeita säilytetään. Neuvot- telusali. — Liike hankkii kaikki työaineet. — Teettäjäpiiri: pääkaupungin ja maaseudun varakkaimpien perheiden naisia. Tekopalkka ja ompelu- tarpeet (sisustevaate, rihma y. m.): vähintään 75 mk. puvusta.

Neulomo. Varsinainen toimiäla: naisten vaatteita mitan mukaan: pukuja (hameita ja liivejä), kävelypukuja y. m. Sivutyönä joskus teettäjäin vanhanaikaisten pukujen uudistelemista. — Neulomoon kuuluu monta vastaanotto- ja ko- etushuonetta sekä harvinaisen suuri, valoisa työsal. Uudenaikainen, komea sisustus. Sähkövalo. Erityinen ruokailuhuone. Päällikkökunnan ja ompel- lijattarien väli erinomaisen hyvä. Työolot parhaimpia sillä alalla.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
I t s e n ä i n e n n e u l o m o .		
<p><i>Työnantaja:</i> liikkeen johtaja, (valikoi kankaita ja muita tarpeita, antaa tilaajille neuvoja).</p> <p><i>2 johtajatarta:</i> toinen valvoo hameiden, toinen liivien valmistusta (vastaanottavat tilauksia, antavat neuvoja alijohtajattarille, valvovat työtä ja koettelemista).</p> <p><i>2 leikkaajaa:</i> toinen liivejä, toinen hameita (leikkaavat, koettelevat).</p> <p><i>3 alijohtajatarta</i> tahi alileikkaajaa (vastaanottavat töitä johtajattarilta tahi leikkaajilta, jatkavat työt ompelijattarille ja valvovat valmistamista).</p> <p><i>15 taitavaa käsinompeijaa.</i></p> <p><i>6 taitavaa koneompeijaa</i> (koneita käytetään sähkön voimalla).</p> <p><i>11 keskitaitoista ompeijaa.</i></p> <p><i>5 taitavaa oppilasta.</i></p>	<p>125 mk. kuuk. vuoden umpeen. Saavat täyden palkan 2 à 3 viikkoa kestäväenä loma-aikana kesällä.</p> <p>3: 25 päivältä.</p> <p>2—3: 25 päivältä.</p> <p>2 mk. päivältä.</p> <p>1: 50 päivältä.</p>	<p>Työnpuutetta ei ole, ainoastaan vähemmin tilauksia kesäkuukausina.</p> <p>Syksysesonki: lokak. — jouluk.</p> <p>Kevätesonki: maalisk. — kesäk.</p> <p>Työaika: kello 8 e. p. p. — 7 j. p. p., päivällisloma kello 1—$\frac{1}{2}$ 3 j. p. p.</p> <p><i>Yhtyo:</i> satunnaisesti suru- ja juhlapukujen ja muiden kiireellisten töiden valmistamista varten.</p> <p>Kesälomaa noin 2 viikkoa.</p>

Erikoistutkielma N:o 2.

Paikka. II:sen luokan kaupunki.

Liikkeen työsivinnitteli. Teollisuustavarain myynti. Leninkineulomo. Naisrääntälinliike. Naispukimo.

Liikkeen omistaja: liikemies.

Liikkeen toimisto. Suuri valikoima kankaita ja koristeita. Tilaajat saavat kaikki työtarpeet liikkeestä. Teettäjain omia kankaita ei vastaanoteta. — Teettäjäpiiri: maan varakkaampia naisia. — Tekopalkka ja ompelutarpeet 70 markasta korkeampiin hintoihin. Puserojen valmistus tunnettu kautta maan.

Neulomo. Varsinainen toimiala: naisten vaatteita mitan mukaan (pukuja, päällysvaatteita, y. m.) sekä naisten varastovaatteita (puseroja, hameita). Työhuoneiston laatu: uudenaikainen, ensiluokkainen, valoisa ja tilava. Eri-tyinen ruokailuhuone. Huoneet komeasti sisustetut.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
I t s e n ä i n e n n e u l o m o .		
<i>Työnantaja:</i> liikkeen hoitaja ja koko toimen johtaja.		Työnpuutetta ei ole. Väliaikoina valmistetaan varastotöitä.
<i>Johtajatar I:</i> johtaa neulomoa (vastaanottaa tilauksia, leikkaa, koettelee, valvoo työtä. Johtaa leninki- ja puserovalmistusta).	250 mk. kuukaudessa ja vapaa ylöspito. Täysi palkka loma-aikoina.	Ylityötä harvoin.
<i>Johtajatar II:</i> johtaa naisräätiliikettä (leikkaa, koettelee, valvoo työtä).	150 mk. kuukaudessa. Täysi palkka loma-aikoina.	Työpäivä: kello 8 e. p. p. — 7 ¹ / ₂ j. p. Päivälislomaa 1 ¹ / ₂ tunt. vuorittain.
<i>Taitavia ompelijattaria</i> (spesialistejä). Nyk. 18 työssä.	I:nen palkka-aste: 15—20 mk. viikossa.	Kesälomaa noin 4 viikk. eri vuoroissa.
<i>Keskivertoisia ompelijattaria.</i> Nykyisin 10.	II:nen palkka-aste: 14—17 mk. viikossa.	
<i>Taitavia oppilaita</i> (taitamattomia ei vastaanoteta). Nykyään 2.	III:s palkka-aste: 8—12 ja 14 mk. viikossa.	
	Joululahjoja annetaan luonnossa (leninki- ja puserokankaita).	

Erikoistutkielma N:o 3.

Palkka: III:n luokan kaupunki.

Liikkeen suunnittelijä: neulomo.

Liikkeen omistaja: ompelijatar.

Neulomo. Ompelutarpeita ei ole kaupaksi, mutta niitä hankitaan tilaajien pukuihin. Teettäjäpiiri: tuttavat ja niiden tuttavat. Vaihteleva. Teköpalkka leningistä ilman työtarpeita 5—10 mk.

Liikkeen toimiala: leninkejä, puseroita y. m.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
Itsenäinen neulomo.		
<i>Työnantaja</i> ostaa työtarpeita, leikkaa, koettelee ja johtaa työtä.		Työtä epätasaisesti saata- vissa. Tavallisesti vuo- den umppeen. Ainoast. kesäkuukausina vähem- min. Ompelijattaret saa- vat 2 viikk. kesälomaa.
1 taitava ompelijatar.	{ 24 mk. kuukaudessa ja vapaa ylöspito.	Työpäivä: kello 8 e. p. p. — 7 j. p. p. Lepoa ainoast. ruoka-aikoina.
4 oppilasta, joille maksetaan palkkaa tähän liitetyn järjes- telmän mukaan.	{ 1:nä vuotena 30 mk. } 2:nä " 60 mk. } 3:nä " 100 mk. } ylöspito.	
Muist. Työnantaja, ompelijattaret ja palvelijatar muodostavat patriarkallisen perheen. Työnantaja vastaanottaa oppilaita ainoastaan sillä ehdolla, että suostuvat olemaan opissa 3 vuotta.		

Erikoistutkielma N:o 4.

Paikka. I:sen luokan kaupunki.

Liikkeen työsuunnittelu: naisten varastovaatekappaleita.

Liikkeen omistaja: ompelijatar.

Tuotannon laatu: puseroita, hameita, alusvaatteita.

Neulomo. Liikkeen omistaja ostaa kankaita ja ompelutarpeita. Valmisteet myydään torilla ja pienemmissä kaupossa. Teettäjäpiiri: suuri yleisö.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
Itsenäinen neulomo.		
<i>Työnantaja:</i> liikkeen omistaja, johtaja ja taitavin ompelijatar (ostaa kankaita, leikkaa, määrää työt).	Työnantaja elättää itsensä sekä 2 lastansa liikkeen tuot- tamalla voitolla.	Tehdään työtä kaiken vuotta. Talvella pie- nempi henkilömäärä. Kiirettä keväisin ja ke- säpuoleen. Työpäivä kello 8 e. p. p. — 8 j. p. p. Talvella päättyy työ kello 7 j. p. p. Päi- vällislomaa kello 1—2 j. p. p.
2 opinkäymyttä ompelijatarta.	{ Ompelijattaret tekevät urakka- työtä, jotenka heidän päivä- palkkansa riippuu ahkeruu- desta. Ainoastaan 3:lle riittää työtä 48 viikoksi. 3 on työs- sä 27 viikkoa.	
1 keskitaitoinen ompelija.		
3 oppilasta.		
Tariffitaksa: 25 p. puserosta, 25 p. hameesta, 20 p. naisen paidasta, 20 p. naishousuista.		

Erikoistutkielma N:o 5.

Paikka. IV:n luokan kaupunki.

Liikkeen suunnittelu. neulomo.

Liikkeen omistaja. ompelijatar.

Tuotannon laatu. leninkejä ja puseroita.

Neulomo. Liikkeen omistaja vastaanottaa tilauksia. Puvut (hameita ja liivejä) tehdään mitan mukaan. Teettäjäpiiri vaihteleva. Leningin tekopalkka (ilman tarpeita) 5—6 mk.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
Itsenäinen neulomo.		
<p><i>Työnantaja:</i> liikkeen omistaja ja ainoa opinkäynyt työntekijätär (vastaanottaa tilauksia, leikkaa, koettelee y. m.). Hankkii ompelutarpeita.</p>	<p>Työnantaja käyttää työssä ai-noast. oppilaita, jotka työskentelevät palkatta 1 vuoden, mutta $\frac{1}{2}$ vuotta, jos maksavat 2 mk. kuukaudessa työnantajalle. Muuten ei liike kannata.</p>	<p>Työnpuute kesäkuukausina.</p> <p>Työpäivä: kello 9 e. p. p. — 6 j. p. p. Päivällisloma kello 1—3 j. p. p.</p>
<p>5 oppilasta, joista</p>	<p>{ palkatonta.</p>	<p>Ylityötä, milloin semmoista sattuu, tekee ai-noastaan työnantaja.</p>
<p>1 työskennellyt enemmän kuin vuoden.</p>	<p>{ vapaa-ylöspito.</p>	

Erikoistutkielma N:o 6.

Paikka. Tehtaan seutu.

Liikkeen suunnittelu. välikauppaan perustuva torikauppa.

Tuotannon laatu. kaikenlaisia vaatesesineitä.

Työnantaja. maakauppias.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
E i i t s e n ä i n e n n e u l o m o .		
<p><i>Työnvastaanottaja:</i> ompelijatar, leski. Neuloo yksin tahi joskus tilapäistä apulaista käyttäen. Vastaanottaa kankaan ja tilaukset työnantajalta. Kustantaa tavall. itse ompelutarpeet. Jättää valmiit vaatteet työnantajalle myytäväksi. Valmisteet: pääasiallisesti miesten alusvaatteita ja pojanpukuja.</p>	<p>Palkka: urakkapalkka. <i>Miehen puseropaita</i> à 25 p. kapp. <i>Miehen alushousut</i> à 20 p. parilta. <i>Miehen housut</i> à 50 p. parilta. <i>Pojanpuku:</i> (housut, takki & liivi) à 1: 25 mk. (rihma, napit y. m. tarpeet siihen hankittava). Keskimääräinen ansio vuoden kuluessa 1 mk. päivältä.</p>	<p>Työpäivä on pitkä, 1/2 5 e. p. p.—8 j. p. p. Työllään elättää ompelijatar itsensä sekä 2 lasta. Tehnyt ompelutyötä 20 vuotta. Terveydeltään heikko. Työ suoritetaan talousaskareiden ohessa.</p>
<p>Perheen asuntona on keittiö, jossa myöskin 2 perheeseen kuulumatonta henkeä oleskelee öisin.</p>		

Erikoistutkielma N:o 7.

Paikka. II:sen luokan kaupunki.

Liikkeen suunnittelu: pienempi trikookutomo, kirjailu- ja esiliinaneulomo.

Liikkeen omistaja: liikemies.

Tehtaan huoneisto. Muutamia isoja hauskoja huoneita: kutomo kutojineen ja ompelijattarineen, kirjailuompelimo kirjotyöntekijättarineen, pumpulivaate-neulomo neulojineen. Viimeksi mainitussa valmistetaan esiliinoja, puse-roita, terveysliivejä, lasten leninkejä, kampaussnuttuja y. m. Pääasiallisesti varastotyötä.

Tehtaan myymälä: tehtaassa valmistettujen trikootuotteiden, pumpuli- ja liina-vaatteiden varastokauppa. Tilauksia vastaanotetaan.

Henkilökunta.

Työnjako henkilökunnan kesken.	Palkat.	Työaika.
Itsenäinen neulomo.		
<p><i>Työnantaja:</i> liikkeen omistaja ja hoitaja, hänen vaimonsa, liikkeen johtaja.</p> <p><i>Kutomatyön johtajatar</i> vastaa kaikista trikoovalmisteista.</p> <p><i>7 taitavaa kutojattarta.</i></p> <p><i>Ompelutyön johtajatar</i> johtaa kaikkia ompelutöitä, käyttäen kunkin erikoisalan vanhinta ompelijatarta apunaan.</p> <p><i>5 täysin ammattitaitoista ompelijatarta.</i></p> <p><i>10 keskitaitoista ompelijatarta.</i></p> <p><i>6 oppilasta.</i></p>	<p>Palkka osaksi kappale-, osaksi urakkapalkka.</p> <p><i>Kutomatyön johtajattarella</i> on 120 mk. kuussa ja vapaa ylöspito. <i>Kutojattarille</i> maksetaan palkka osaksi lankekilon mukaan, 50 p., 60 p., jopa 1:40 kilolta, riippuen langan ja työn laadusta, osaksi tariffin mukaan: <i>Sukista</i> 25 à 35 p. parilta. <i>Lüivistä</i> 50 à 80 p. kappaleelta. <i>Röijystä</i> 1: 85 kappaleelta. <i>Urheilupaidasta</i> 45 à 65 p. kappaleelta. } tusinapalkka.</p> <p>Tulot keskimäärin 10 mk. viik. Ylimääräisistä tilauksista, joita ei tehdä tusinoittain, maksetaan kaksinkertainen palkka. <i>Ompelutyön johtajattarella</i> on 72 mk kuukaudessa.</p> <p><i>Kirjotyöntekijät</i> ansaitsevat keskimäärin 8:50—9:50 viik. <i>Ompelijattaret</i> keskimäärin 8—12 mk.</p> <p><i>Esiliinoista</i> tusinalta: 60 p., 1 mk., 1:20, 1:50, 1:80, riippuen ko'osta ja kuosista.</p> <p>Palkattomia ei ole.</p>	<p>Työnpuutetta ei ole. Työtä tehdään vuoden umpeen. Työpäivä: kello 7 e. p. p.—7 j. p. p. Aamiaislomaa $\frac{1}{4}$ t., päivällislomaa 1 tunti.</p> <p>Liike on uusi, mutta eteenpäin pyrkivä. Työnantajan ja työntekijättärien välit mitä parhaimmat.</p>

Kaikissa työpaikoissa yhteensä toimii 2,983 vakinaista apulaisompelijatarta, jolla nimityksellä tarkoitetaan niitä ompelijattaria, jotka vuoden eri työkausina jotakuinkin yhtä lukuisina työskentelevät eri työpaikoissa. He eivät ole vakinaisia siinä merkityksessä, että he vuoden umpeen olisivat työnantajan palveluksessa. Ajoittain he ovat vapaat, mutta palajavat usein tavanmukaisella ajalla, vanhoissa työpaikoissaan työhön ryhtyäkseen, jos sellaista on saatavissa.

Kiireellisimpänä sesonkiaikana lisätään työvoimia 86 tapauksessa 222 tilapäisellä apulaisella ja nousee silloin työntekijäin luku kaikkiaan 3,205 henkeen.

Liikkeen laajuus näkyy kunkin työpaikan ompelijatarmäärästä, joka yleensä on pieni. Yksityisissä tapauksissa pidetään apulaisia 50—70 ja 140. Ainoastaan poikkeuksena nousee työntekijäin luku yli 13. Tavallisesti tulee kutakin työpaikkaa kohden 2—5 apulaista.

Tilapäisesti lisätään työhenkilökuntaa etupäässä neulomoissa ja naisräätilinliikkeissä, jotka enimmäkseen ovat riippuvaisia työnsaannista sesonkiaikana ja puutteesta »kuolleenä aikana». Ajoittain — kuten esim. kesäkuukausina — pannaan sitä paitsi pois melkein koko henkilökunta.

Muotiompeelijankin toimintaan vaikuttaa luonnollisesti tuntuvalta tavalla sesonkivaihto, mutta työhenkilökunta on niin vähälukuinen tässä ammattihäärässä, ettei se vaikuta suuresti loppusummaan. Muotiliikkeen alalla on myöskin vaikeampi lisätä työvoimia tilapäisesti, sillä taitavia muotiompeleijoita ei ole helppo saada milloin tahansa. Eteviä ompelijoita ei tavallisesti päästetäkään suuremmista liikkeistä pois työkauden päätyttyä. Turvautumalla heidän pönistuksiinsä sesonkiaikana koetetaan välttää tilapäisten apulaisten käyttämistä, ja työttömän väliajan rauhallisemmat olot saavat korvata työkauden rasituksia.

Työvoimia näyttää muutamilla paikkakunnilla lisätyn vähissä määrin. Tämä johtuu siitä, että näillä seuduilla koottiin tiedot sesonkiaikana, joten ainoastaan pienempi lisääminen on voinut olla tarpeen vaatima.

Mitä tulee työnsaantiin vuoden umpeen ovat mahdollisuudet eri ammattihäaroissa erilaiset. Kun tehtaantapaisesti työskentelevät erikois- ja pukimo-liikkeet voivat tarjota työtä kaiken vuotta, täytyy taas toisilla aloilla, kuten neulomoissa, naisräätilinliikkeissä ja muotiliikkeissä taistella työttömyyttä vastaan. Liikkeen ylläpitokustannukset ovat suuret, joskin useimmat ompelijattaret ajoittain pannaan työstä pois. Työntekijät taas puolestaan odottavat työkauden alkamista niinkuin päivän nousua. Tosin se tuottaa heille työn helteen, mutta se turvaa samalla heidän taloudellisen olonsa, tekee elämän valoisammaksi ja tuo mukanaan kaikki paremman päivän edut.

Mielenkiintoa herättävää on oppia tuntemaan minkälaisia työntoiveita on niillä, joiden työnsaanti on sesonkivaihdosta riippuvainen. Yksimielisiä ovat kaikki olleet arvostellessaan työnpaljoutta vuoden eri kuukausina. 2,482 palkatusta ompelijattaresta on 42% ollut työssä vuoden umpeen, eli 300 työpäivänä vuoden 365:stä. Toiset ovat olleet joko työttöminä suuremman tai vähemmän osan vuotta, tahi ovat hankkineet itsellensä milloin mitäkin satunnaista tointa.

Työnsaanti neulomoissa, naisräätilinliikkeissä ja muotiliikkeissä näkyy seuraavasta yhdistelmästä.

Liikkeen laajuus.
Taulut N:o 5 ja 6.

Sesonkivaihto.

Työnsaanti.
Taulu N:o 7.

Ompelijattarilla on ollut		
Tammikuussa	vaikea saada työtä	
Helmikuussa	»	
Maaliskuussa		helppo saada työtä
Huhtikuussa		»
Toukokuussa		»
Kesäkuussa		»
Heinäkuussa	vaikea saada työtä	
Elokuussa	»	
Syyskuussa		helppo saada työtä
Lokakuussa		»
Marraskuussa		»
Joulukuussa		»
Summa	4 kuukautta	8 kuukautta

Työnsaanti vuonna 1907.

Työnsaanti vuonna 1907. Taulu N:o 7.	Neulomoissa	on 1,226 ompelijasta 100 saanut työt. vuod. umpeen eli 300 p:nä
	Naisräätälinliikk.	» 400 » 26 » » » » » » » »
	Naispukimoissa	» 269 » 110 » » » » » » » »
	Muotiliikkeissä	» 215 » 96 » » » » » » » »
	Liinavaateneul.	» 214 » 157 » » » » » » » »
	Kirjailu- ja esiliinaneul.	» 145 » 104 » » » » » » » »
	Turkkurin- ja lakkiteht.	» 258 » 128 » » » » » » » »
	Sateenv.- ja kravattiteht. » 64 » 29 » » » » » » » »	
	Pienemmissä trikooteht.	» 414 » 293 » » » » » » » »
	Summa	3,205 ompelij. on 1,043 saanut työtä vuoden umpeen.

Koko jälellä olevalle ompelijatarjoukelle eli enemmän kuin $\frac{2}{3}$ %:lle on työvuoden lyhyys alati uusiutuva syy aineellisiin kieltäymyksiin ja monenlaisiin kärsimyksiin.

Työvuoden lyhyys vaikuttaa epäedullisesti myöskin ammattiopetuksen tasaiseen kulkuun. Sesonkivaihdot houkuttelevat ompelijatarta paikasta toiseen. Oppilasten, jotka usein ilmoittavat ammattiaikansa pitemmäksi kuin se onkaan, tekee mieli pyrkiä toisiin työpaikkoihin, joista heidät yhtä usein koeajan perästä eroitetaan taitamattomuuden vuoksi. Ennen kaikkea vaikuttaa työvuoden lyhyys vuositulojen niukkuuteen, vaikka päiväpalkat joskus näyttävätkin olevan verrattain korkeat.

Vuodenaikojen matkaansaattamat hankaluudet ovat siis katkerat sekä työnantajalle että työntekijälle. Suuremmat neulomot, joilla on vanha taattu teettäjäpiirinsä, koettavat mikäli mahdollista pysyttää vanhempia ompelijattaria työpaikassa antamalla heille n. k. sisustetyötä. Sisustetyöllä tarkoitetaan lenin-

kiompeluun kuuluvaa alkeistyötä, kuten sisustevaatteen koettelukuntoiseksi valmistamista y. m. s. vastaisten tilausten varalle. Suuremmat työnantajat voivat myöskin käyttää työtöntä aikaa varastotöiden valmistamiseen.

Kysymyksen alainen epäkohta saisi onnellisen ratkaisun jos teettäjät suosuisivat tekemään tilauksensa pitemmän ajan kuluessa. Kenties olisi asialle eduksi, jos kuolleena aikana myönnettäisiin alennusta silloin tilatuista sesonkiesineistä.

Työnantaja saattaa siis monella tavalla helpottaa apulaistensa huolenalaista asemaa työtä puuttavana aikana, mutta siihen vaaditaan hänen puoleltaan paljon tarmoa ja vielä enemmän hyväntahtoisuutta.

Ompelijattarien ikä ja siviilisäät.

Eräs ilahuttava seikka on tutkimuksen kautta tullut todistetuksi, nimittäin se, että lapsia ei suuresti käytetä ompelutyön alalla. Koko ompelijain lukumäärästä on ainoastaan 1,2% 12—15 vuotisia alaikäisiä. Eikä myöskään 15—18 vuoden ikäisiä oppilaita ole kuin 11,8%. Suuri enemmistö eli 87,0% selostuksen piiriin kuuluvista ompelijoista on siis täysikasvuisia. Epätasaiseen työaikajakoon nähden olisi alaikäisten runsaampi käyttäminen neulomoissa nuorten terveydelle haitallinen. Työnantajan on vaikea asettaa toimintansa sille kannalle, että alaikäisten työtuntien lukumäärä olisi pienempi kuin täysikasvuisten, joiden apulaisiksi edelliset ovat aijotut. Lapsia ja nuoria työntekijöitä saattaisi kenties helposti taivuttaa rikkomaan niitä lain määräyksiä, jotka koskevat heidän työntekoajansa. Sitä parempi siis, että lapset eivät suuresti ole mainitun houkuttelun alaisia eivätkä tarvitse voimiansa kuluttaa niin epävarmoissa ja usein epäedullisissa työoloissa kuin ompelutyön alalla vallitsevat ovat.

Kuinka paljon ja millä aloilla nuoria henkilöitä käytetään työssä näkyy seuraavasta:

Alaikäisten
käyttäminen
neulomoissa.
Taulu N:o 8.

Alaikäisten
ammattineri-
koisalat.

	12—15 vuoden ikäisiä lapsia.	15—18 vuoden ikäisiä nuoria tyttöjä.
Neulomoissa	6	116
Naisräätälinliikkeissä	1	13
Näispukimoissa	—	24
Muotiliikkeissä	9	30
Lünavaateneulomoissa	2	27
Kirjailu- ja esilinaneulomoissa	9	25
Turkkurin- ja lakkitehtaissa	1	45
Sateenvarjo- ja kravattitehtaissa	—	22
Pienemmissä trikookutomioissa	9	51

Oikeastaan pidetään 12--15 vuotisia lapsia neulomoissa ja muotitavara-
liikkeissä ainoastaan n. k. juoksutyttöinä. Mutta sen ohessa annetaan heille
joutoaikoina jotain helpompaa ompelutyötä ja ovat he siis samalla oppilaita.
Liinavaateneulomoissa käytetään heitä enimmäkseen paitaosastolla saumalanko-
jen kiinnittäjinä, harsijoina j. n. e. Kirjailu- ja trikootyössä voivat nuoret hen-
kilöt myöskin helposti saada sopivia pikkutehtäviä.

Täysi-ikäisten
ompeijain toi-
mialat, siviili-
säätty y. m.

Täysi-ikäisten ompelijattarien ja tilapäisten apulaisten lukumäärä eri am-
mattihaaroissa näkyy seuraavasta luettelosta.

	Täysikasvuisia yli 18 v. vanhoja ompeijattaria.
Neulomoissa	994
Naisrääätälinliikkeissä	332
Naispukimoissa	235
Muotitaveraliikkeissä	173
Liinavaateneulomoissa	180
Kirjailu- ja esiliinaneulomoissa	109
Turkkurin- ja lakkitehtaissa	192
Sateenvarjo- ja kravattitehtaissa	42
Pienemmissä trikookutomoissa	336

Näistä ovat ainoastaan 2,3 % naituja, 97,7 % naimattomia. Leskiä on
ainoastaan kymmenkunta. Mutta niiden naisten joukossa, jotka ovat työnan-
tajia ja samalla työntekijättäriä, on paljon sekä naituja että leskiä. Kun om-
peijatar joutuu naimisiin jatkaa hän tavallisesti ammattiansa joko työnantajana
tai yksinään työskentelevänä kotiompelijana. Tällainen työnantaja ottaa itse
suoranaisesti osaa työhön ja on sen tähden samalla pidettävä työntekijättärenä.
Hän uurastaa ja raataa apulaistensa rinnalla ja on liikkeen johtavana sieluna.
Hän on samalla työnantaja, johtajatar, leikkaaja ja neuloja sekä kaikkien aina
saapuvilla oleva avustaja. Hän ostaa työtarpeita, kantaa kaikki mielipahat,
vastaanottaa sekä työnteettäjien että apulaisten puolelta tulevat moitteet ja
valvoo usein yökaudet, korjaten epäonnistuneita töitä tai toisia viimeistellen,
voidakseen täyttää tilaajojille annetut lupauksensa. Edesvastuu, joka taholta
kohtaavat vaatimukset, tinkimäjärjestelmä ja teettäjien marina, toimeentulo-
murheet, perhehuolet ja monen monituiset harmit painavat leimansa pienemmän
työnantaja-ompeijattaren olentoon ja tekevät hänen asemansa sangen sur-
kuteltavaksi.

V Luku.

Eri ammattihaaroja koskevia yleisiä tietoja.

Neulomoilla tarkoitetaan tutkimuksessa kaikkia sellaisia suurempia tai pienempiä työpaikkoja, joissa mitan mukaan valmistetaan leninkejä, puseroita, hameita y. m. *Naisrääätäläinliikkeissä* tehdään niin-ikään mitan mukaan naisten päällysvaatteita ja kävelypukuja. *Naispukimoissa* valmistetaan mittaa ottamatta takkeja, kävelypukuja, puseroita, hameita, terveystiivejä y. m. varastovaatekapaleita. Näissä ompelijattaret myöskin korjailevat sekä ulkomaisia että kotimaisia valmiita vaatteita ostajain vaatimusten mukaan.

Maaseutukaupunkien (varsinkin pienempien) neulomoissa, naisrääätäläinliikkeissä ja pukimoissa tehdään usein kutakin ompelutyön lajia. Saattaapa usein pienempi trikookutomokin olla yhdistettynä neulomaliikkeeseen. Kun eri valmistealat näin läheisesti yhtyvät toisiinsa ei työntekijäin lukua aina ole voitu tarkoin määrätä. Sen vuoksi on työpaikan päätuote määrännyt taulujen osoittaman ammattijaon, josta seuraa, että muutamissa kaupungeissa eräissä ammattihaaroissa ei näytä ollenkaan olevan työntekijättäriä, taikka että niiden luku on pieni. Nämä ovat silloin lasketut johonkin toiseen ryhmään, jonka työolot ovat likipitain yhtäläiset.

Muotiompelijain työolot ovat osaksi toisellaiset kuin muiden ompelutyön alalla työskentelevien. Liikkeiden lukumäärään verrattuna on työhenkilökunta pieni. Työaika on epämääräinen ja usein lyhyt. Tavallisesti pidetään ainoastaan yksi n. k. sesonkiompelija, jolla ei katsota olevan oikeutta kieltäytyä tekemästä ylityötä, koska liikkeen menestys on siitä riippuvainen ja työkausi on varsin lyhyt. Kesäkausi, toukokuu—kesäkuu, on muotiompelijain paras työaika, syksy ja kevät on epäedullisempi, talvi huonoin. Tämä ammattihaara on muita enempi säänvaihdoksista riippuva. Oppiajan pituutta on vaikea määrätä, sillä siihen vaikuttaa taipumukset, kaunoaisti, kätevyys ja kekseliäisyys. Muotiliikkeeseen aina yhdistetty kauppa tekee tämän ammatin erittäin hermostuttavaksi. Pienemmissä kaupungeissa ei välistä ole ainoatakaan muotiliikettä, vaan ilmestyy kunakin sesonkina verhotettujen hattujen kaupitsijoita muista kaupungeista, asettautuen paikkakunnalle muutamaksi päiväksi. Pikkukaupunkien muotiliikeolojen omituisuutena mainittakoon, että teettäjät jo kuukausia

Ammatti-
haarat.
Taulu N:o 9.

Työntekijäin
luku eri am-
mattihaa-
roissa.

Muotiompe-
lu-toimi.

aikaisemmin tekevät tilauksensa. Kahta hattua ei koskaan saa verhottaa samaan tapaan ja vaaditaan sen vuoksi ompelijattarelta sangen suurta kekseliäisyyttä, jotta kaupungin naismaailman ei olisi pakko esiintyä kovin yksitoikkoisessa asussa. Jos kaksi hattua sattuu tulemaan samanlaisiksi, lähetetään niistä toinen maaseudulle. Vielä lisäksi tulee kaupungin muotiompelijan vuosi vuodelta pitää muistissaan mitä kuosia kukin teettäjä on edellisinä vuosina käyttänyt, sillä vanhan uusiutuminen ei saa tulla kysymykseen. Tämä seikka on otettava huomioon työtarpeitakin tilattaessa. Kokemattomat muotiompelijat, jotka eivät ole ymmärtäneet varteen ottaa tätä liikkeen kannattavuudelle tärkeää seikkaa, ovat usein joutuneet korvaamatonta vahinkoa kärsimään sen kautta, että varastossa olevilla muotitavaroilla ei ole menekkiä.

Kirjailuneulomot.

Kirjailuneulomot ovat kahta lajia. Esiliinojen, pöytäliinojen, alushameiden, koululaukkujen y. m. koristaminen konekirjailulla on tullut hyvin yleiseksi maassamme. N. k. esiliinaneulomoissa tehdään tällaista kirjailutyötä, josta tekopalkka aina maksetaan tusinalta. Onpa jokunen neulomo yrittänyt myydä teoksiansa Venäjällekin, mutta yritys oli rauennut tyhjiin tulliolojen vuoksi. *Paitsi* tehtaantapaisesti harjoitettua esiliinaompelua tehdään esiliina- ja kirjailutyötä myöskin pusero- y. m. s. valmistuksen rinnalla pumpuli- ja pellavakangaskauppojen yhteydessä. Esiliinat ovat hyvin kaupaksi käypää toritavaraa. Muutamien pikkukaupunkien markkinoilla myydään kotimaisia esiliinoja tuhansittain, osaksi myöskin jälleenmyyjille. Eipä puutu »kauppamatkustajiakaan» esiliinaliikkeen alalla.

Toinen kirjailulaji käsittää tavallisesti käsin suoritettut kirjailutyöt eli koruompelun (tapisseri). Tämä työ vaatii tekijältään jotakuinkin kehittynyttä taidetta. Jolla ei ole sitä eikä hyvää väriaistia, se ei voi menestyä mainitulla toimialalla. Halpahintaiset ulkomaiset korutyöt tekevät kilpailun tukalaksi. Liikkeeseen kuulumattomat henkilöt, joiden toimeentulo ei riipu yksinomaisesti työansioista, valmistavat töitä halvasta tekopalkasta, ja tällä tavoin saadaan verrannollisesti halpahintaisia ja hienoja varastoesineitä. Näissä liikkeissä on vakivainainen henkilökunta harvalukuinen. Kirjailutyön ohessa se palvelee ostoksia tekevää yleisöä, sillä koruompeluliikkeisiin on aina yhdistetty ammattiin kuuluvien työaineiden kauppa.

Liinavaate-neulomot.

Konekirjailutehtaat ja *Liinavaate-neulomot* ovat toisiaan lähenteleviä liikealoja, koska molemmissa usein valmistetaan kaikellaisia liinavaatteita. Liinavaate-neulomot ovat myöskin osaksi ottaneet haltuunsa puserojen valmistuksen, jota sitä paitsi melkein jok'ainoa pienempi kangaskauppa eri työseuduilla harjoittaa.

Varsinaista liinavaateompelua pidetään erittäin vaivalloisena ja tarkkuutta vaativana työnä, jonka vuoksi — suurempia tehtaita lukuun ottamatta — ompelijat eivät kernaasti antaudu sille alalle. Monessa paikassa onkin liinavaate-

ompelijain puute, jonka puutteen suurten pukimojen haaraosastot ja sekatarvarain kaupat osaksi korvaavat, niissä kun myydään valmiita liinavaatteitakin.

Muutamilla paikkakunnilla pidetään liinavaateompelua vähimmin tuottavana koko neulomatyön alalla. Sitä annetaan miltei kenelle tahansa suoritettavaksi, eikä useinkaan vaadita ompelijalta suurempaa ammattitaitoa kuin minkä hän tottumuksen kautta saavuttaa.

Lakki- ja turkkurintyo on samoin kuin *Sateenvarjo- ja kravattiteollisuuskin* suurimman ulkomaisen kilpailun esineenä. Muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta ovat nämä liikkeet vähäpätöisiä. Lakkien valmistusta harjoittavat meillä enimmäkseen ulkomaalaiset.

Lakki- ja turkkurintehtaat. Sateenvarjojen- ja kravattien valmistus. Pienemmät trikookutomot.

Pienempiä trikookutomoja ilmestyy melkein joka päivä uusia, koska on helppo vähittäismaksulla saada koneita ja vielä lisäksi opetusta niiden käyttämisessä ja hoidossa. Tavallisesti kestää koneen myyjän valmistama maksuton kutomakurssi 3 viikkoa. Tällä ajalla ehtii kutojatar oppia ammattinsa ensimmäiset alkeet. Harjoituksen kautta edistyen tulee hänestä sittemmin työnantaja ja työnjohtaja. Joskus pidentää hän oppiaikansa 6 kuukautiseksi, jolloin hän joko rahalla tai työllään suorittaa maksun saadusta opetuksesta.

Kaikesta päättäen tulee tämä ompelutyön kanssa kilpaileva ammattihaara vastaisuudessa tuntuvasti lisäämään kotiteollisuusyrityksien lukua. Suuret tehtaat muuttuvat yhä enenevässä määrässä näiden työnantajiksi ulkomaisen toimitusjärjestelmän (faktorisystem) mukaisesti. Tämä tutkimus ei ulotu suurempiin trikoohtehtaisiin, vaan rajoittuu ainoastaan käsivoimalla harjoitettuun trikootyöhön, joka siihen yhdistetyn ompelutyön vuoksi tavallaan on ompelijattaren ammattiin kuuluva. Koska selonteko suurempien tehtaiden vaikutuksesta kotityöhön ei kuulu tämän tutkimuksen ohjelmaan, ei tässä myöskään saata ryhtyä valaisemaan tuota mieltäkiinnittävää kysymystä: missä määrin maamme suurteollisuus nyt jo vaikuttaa kotiteollisuuteen trikootyön alalla? Sillä epäilemättä se sitä tekee joko enemmän tai vähemmän.

Työntekijäin luku on suurin varsinaisissa neulomoissa. Niiden jälkeen tulevat pienemmät trikookutomot. Pienin on henkilökunta sateenvarjo- ja kravattitehtaissa.

VI Luku.

Työaika.

Työaika.
Taulut N:o
10—14.

Ompelijattarien toivomukset työaikaan nähden heidän ammatissaan ovat seuraavat: 9 tunnin työpäivä, päivällisloman pidentäminen 1 tunnista 1 1/2 tuntiin sekä työn lopettaminen lauantaisin kello 6. Työnantajat eivät yleensä vastusta työpäivän lyhentämistä 9—9 1/2 tuntiin, eivätkä myöskään pyydettyä päivällisloman pidentämistä, jos vaan paikkakunnalla saataisiin aikaan yhteis-sopimus. Kuinka paljon ompelijattarien toivomuksia jo on toteutettu näkyy tosin tauluista, mutta pikaisen yleiskatsauksen saamiseksi lienevät muutamat supistetut yhdistelmät valaisevia.

Useimmissa neulomoissa:

Työn alkamis-
ja päättymis-
aika.

alkaa päivän työ:	päättyy työ:	
	arkipäivinä	lauvantaisin ja juhlap. edell. päi- vinä
Helsingissä . . . . . kello 8	kello 7	kello 7
Turussa . . . . . " 8	" 7	" 7
Viipurissa . . . . . " 8	" 7	" 7
Tampereella . . . . . " 8	" 7	" 7
Nikolainkaupungissa . . . . . " 8	" 7	" 6
Porissa . . . . . " 8	" 1/2 7	" 6
Oulussa . . . . . " 8	" 7	" 6
Kuopiossa . . . . . " 8	" 7	" 6
Hämeenlinnassa . . . . . " 8	" 7	" 7
Kotkassa . . . . . " 8	" 7	" 7
Porvoossa . . . . . " 9	" 7	" 7
Mikkelissä . . . . . " 8	" 7	" 6
Uudessakaupungissa . . . . . " 8	" 8	" 8 ja 7
Forssassa . . . . . " 7 ja 9	" 7	

Useimmilla paikkakunnilla on siis työaika kello 8 e. p. p.—7 j. p. p.

Päivällislomaa on:

Päivällisloma.

	1/2 tunt.	1 tunt.	1 1/2 tunt.	2 tunt.	3 tunt.	Epämäär. aika.	Summa työpaik- koja.
	T y ö p a i k k o j a .						
Helsingissä	1	40	87	7	1	18	154
Turussa	—	38	35	4	1	12	90
Viipurissa	—	19	23	12	—	13	67
Tampereella	4	25	23	—	—	6	58
Nikolainkaupungissa	—	4	30	—	—	18	52
Porissa	—	21	9	—	—	2	32
Oulussa	—	23	3	—	—	4	30
Kuopiossa	—	17	6	—	—	3	26
Hämeenlinnassa	—	19	1	—	—	5	25
Kotkassa	2	5	6	2	—	6	21
Porvoossa	—	2	2	12	—	6	22
Mikkelissä	—	10	2	1	—	2	15
Uudessakaupungissa	—	11	1	—	—	4	16
Forssassassa	—	9	—	—	—	4	13
Summa	7	243	228	38	2	103	621

Päivällislomaa on vaihdelleen 1/2—3 tuntia.

Kuten ylempänä olevasta taulusta näkyy on 1 ja 1 1/2 tunnin päivällisloma tavallisin ja on kumpikin aika jotakuinkin yhtä monessa työpaikassa käytäntöön otettu. Epämääräinen on päivällisloman pituus oikeastaan vaan 41 tapauksessa 621:stä, koska 62 työpaikkaa käsittää yksinäisiä ompelijattaria, jotka ainoastaan tilapäisesti pitävät apulaisia, joskus muutaman tunnin kerrallaan. Nämä ompelijattaret jakavat päivänsä mielensä mukaan, samaten myöskin kappaletyöntekijät 41:ssä jäljellä olevassa työpaikassa. He tulevat ja menevät miten vaan haluttaa. Toiset ovat koko päivän työpaikassa, toiset lähtevät päivällislomalle mikä milloinkin.

Työtuntien
päivittäinen
lukumäärä.

Useimmissa neulomoissa on työtuntien lukumäärä:

	arkipäivinä:			lauvantaisin ja juhlap. edellisinä päivinä:				
Helsingissä	—	9 3/4	— tunt.	—	—	—	9 1/2	— tunt.
Turussa	—	9 3/4	— ”	—	—	—	9 1/2	— ”
Viipurissa	—	9 1/2	— ”	—	8 1/2	—	—	— ”
Tampereella	—	9 1/2	— ”	—	—	—	9 1/2	— ”
Nikolainkaupung.	—	9 1/4	— ”	—	8 1/2	—	—	— ”
Porissa	—	—	10 ”	—	—	9	—	— ”
Oulussa	—	—	10 ”	—	—	9	—	— ”
Kuopiossa	—	—	10 ”	—	—	9	—	— ”
Hämeenlinnassa	—	—	10 1/4 ”	—	—	—	—	10 ”
Kotkassa	—	9 3/4	— ”	—	—	—	9 1/2	— ”
Porvoossa	8 1/2	—	— ”	8	—	—	—	— ”
Mikkelissä	—	9 1/4	— ”	—	—	9	—	— ”
Uudessakaupung.	—	—	10 ”	—	—	—	—	10 ”
Forssassa	—	9 3/4	— ”	8	—	—	—	— ”

Vaikka edellä oleva yhteenasetelma osoittaa työtuntien lukumäärän useimmissa neulomoissa, huomaa tauluja lähemmin tutkiessa työajan suuresti vaihtelevan. Esim. Porvoon kaupungissa on yleisin työpäivän pituus 8 1/2 tuntia, mutta yksityisten työnantajain luona tehdään siellä työtä 7—11 tuntiin päivässä. Työnantajain luona asuvat ompelijattaret ovat usein työssä — lyhyviä ruoka-aikoja lukuun ottamatta — »aamusta iltaan». Harvoin ovat he halukkaita lähtemään kävelylle, jos heille joskus siihen tilaisuutta suotaisiinkin.

Yleensä vaihtelee työpäivän pituus enemmän pienemmissä kaupungeissa kuin suuremmissa. Samaten on myöskin työpäivä tavallisesti pitempi pienemmissä neulomoissa kuin suuremmissa, joissa usein vallitsee jonkunlainen tehtaantapainen järjestys. Työpäivän pituuteen nähden ei ole juuri muualla aikaansaatu yhtenäisyyttä kuin Nikolainkaupungissa ja Tampereella, joissa kaupungeissa suurimmat työnantajat keskinäisen sopimuksen mukaan ovat suostuneet lyhentämään työpäivää. Kuopiossa tapahtui vähäinen työpäivän lyhennys »kohta suurlakon jälkeen, jolloin kaikki tunsivat olevansa veljiä keskenään», kuten kertojan sanat kuuluivat.

621 työpaikasta on:

	Ompe- lijatta- ria.		Ompe- lijatta- ria.
29:llä 8 tunnin työpäivä	243	89:llä 8 tunn. työp. lauantaisin ja juhlap. edell. päivinä.	738
16:llä 8½ " "	85	69:llä 8½ " " "	334
54:llä 9 " "	347	90:llä 9 " " "	429
149:llä 9½ " "	969	103:llä 9½ " " "	742
174:llä 10 " "	884	122:llä 10 " " "	554
135:llä pitempi kuin 10 tunn. työpäivä	612	84:llä pitempi kuin 10 " "	343
64:llä epämääräinen työp. pituus.	65	64:llä epämääräinen työp. pituus.	65

Viikkotuntien lukua on viimeksi kuluneina vuosina melkoisesti vähennetty neulomoissa. Ei ole kovinkaan pitkiä aikoja siitä kulunut, kun monessa paikassa tehtiin säännöllisesti työtä 72—84 tuntia viikossa. 60 tuntia pitempi työviikko kuuluu nykyään poikkeuksiin, jos nimittäin ylityötä ei oteta lukuun.

Viikkottainen
tuntimäärä.

Viikkotunteja on keskimäärin:

eri työpaikoissa		eri ammattihaaroissa	
Helsingissä	58½ tunt.	Neulomoissa	57¼ tunt.
Turussa	59 " "	Naisraätälinliikkeissä	57¾ " "
Viipurissa	56¾ " "	Naispukimoissa	58¾ " "
Tampereella	57½ " "	Muotiliikkeissä	58 " "
Nikolainkaupungissa	56¼ " "	Liinavaateneulomoissa	54¼ " "
Porissa	60 " "	Kirjailuneulomoissa	58 " "
Oulussa	60 " "	Lakki- ja turkkurintehtaissa	59½ " "
Kuopiossa	60 " "	Säteenvarjo- ja kravattitehtais- sa	54¾ " "
Hämeenlinnassa	62 " "	Pienemmissä trikookutomissa	56¾ " "
Kotkassa	58 " "		
Porvoossa	51 " "		
Mikkelissä	55¼ " "		
Uudessakaupungissa	60 " "		
Forssassa	58½ " "		

Viikkotuntien keskimäärä eri ammattihaaroissa on laskettu sen mukaan kuinka monta ompelijatarta mainittu työaika kohtaa. Tämän laskuperusteen seurauksena on ollut, että viikkotuntien keskimäärä liinavaateneulomoissa on tullut verrattain pieneksi, vaikka tiedetään, että liinaompelijoilla on pitkä työpäivä. Taulun N:o 14 mukaan on keskimäärä ainoastaan 54¼ tuntia viikossa. Tämä johtuu siitä, että maamme suurimmissa paitatehtaissa ja liina-

vaateneulomoissa on 9 à 9 1/2 tunnin työpäivä, kuten tehtaissa ainakin. Paitsi että tehtaantapaisesti järjestetyissä liikkeissä työpäivä on lyhempi kuin neulomoissa, päättyy niissä nykyään työ lauvantaisin aikaisemmin. Useimmat liinavaatteiden neulojat työskentelevät näissä tehtaissa. Muita työpaikkoja on luvultaan monta, mutta henkilökunta on harvalukuinen. Tuo ylen pitkä työpäivä tavataan oikeastaan näissä pienemmissä liikkeissä, joissa ei vallitse tehtaantapainen järjestys. Varsinkin kotiompelijalla, joka työskentelee itseksensä omassa kodissaan, on tällä työalalla mahdollisesti pitkä työpäivä. Vielä eräs seikka, joka valaisee yleiseksi käynnyttä käsitystä liinavaatteiden neulojan pitkistä työpäivistä. Tavallista on nimittäin, että työt valmistellaan lopullisesti kotona. Saumalankojen päättäminen, käymätilkkujen, raksien, raksinahojen, y. m. ompeleminen tuottaa aina pienen lisätulon, jonka vuoksi tällaista työtä usein viedään mukana kotiin, varsinkin koska työt enimmäkseen tehdään urakalla.

Ylityö.

Ylityö neulomoissa.

Ylityötä tehdään kaikkialla neulomoissa. Täydellisesti vakuutettu voi olla siitä, että ylityötä tehdään sekä useampana tuntina vuorokaudessa että pitemmän ajan vuoden kuluessa kuin mitä taulut osoittavat. Mutta se on niin satunnaista laatua, ettei sitä voi järjestää kaavioon. Ei työnantaja eivätkä ompelijattaretkaan aina muista kuinka paljon ylityötä on tehty vuoden kuluessa, vaikkapa tahtoisivatkin antaa täsmällisiä tietoja siitä. Kirjoihin sitä ei ole merkitty ja tavallisesti sitä on tehty varsin epäsäännöllisesti.

Sen pitemmän tai lyhyemmän ajan mukaan, jona ompelijattaret ovat ylityötä tehneet, on mainittu työ jaettu satunnaiseen —, säännölliseen — ja sesonkiylityöhön. Satunnaisella tarkoitetaan silloin tällöin sattuvaa ylityötä, esim. suru-, hää- ja juhlapukujen valmistamisen ja muiden kiireellisten tilausten vuoksi, joita yhden tai useamman ompelijattaren täytyy määrääjällä suorittaa. Suuremmissa neulomoissa sattuu tällaista verrattain usein, pienemmissä harvemmin ja muutamissa suorittaa työnantaja itse kaikki ylityöt.

Katso taul. N:o 15 ab.

46.17 % ompelijattarista tekee ylityötä jossakin muodossa, säännöllisesti vuoden kuluessa ainoastaan 1.59 %, satunnaisesti 22.18 % sekä koko sesonkiaikana 22.40 %. Ylityötä tehdään tavallisesti 1—3 tuntia illalla päivätyön jälkeen tai 1 tunti aamulla ennen varsinaisen työn alkamista. Muutamat ompelijattaret tekevät ylityötä useammankin tunnin illalla, jolloin työtä tavallisesti jatketaan yöstä myöten. Muotiliikkeitä rasittaa ylityö suurimmissa määrässä, sillä niissä sitä riittää koko sesonkiajaksi. Mutta näissä liikkeissä on ompelijattarien luku vähäinen, joten verrattain harvat siitä kärsivät. Muotiliikkeiden ompelijattarilukuun nähden on loppunumero verrattain suuri, sillä kokonaista 78.1 % on pakotettu tekemään ylityötä.

Sesonkiylityötä suorittaa tavallisesti suurin osa neulomojen ompelijattarista. Satunnainen ylityö joutuu valitettavasti useimmiten samojen työntekijättärien osalle, sillä kaikki eivät omaa sitä ammattitaitoa, jota työn lopulliseen valmistamiseen tarvitaan. Sateenvarjotehtaissa on ylityötä tehneiden ompelijattarien luku 85.9 %, mutta työ on näissä aivan satunnaista laatua, kevät- ja syksyilmoista riippuvaa. Säännöllinen ylityö on tavallaan myöskin ajoittaista, sillä sitä tehdään suurimman osan vuotta, kesäkuukaudet poisluettuina.

Sunnuntaityötä ei tehdä neulomoissa siinä muodossa, että sitä voisi numeroilla osoittaa. Sitä tehdään ylipäänsä harvoin. Ainoastaan silloin tällöin joku ompelijatar sunnuntaiaamuna parin tunnin aikana valmistele jotakin kesken jäänyttä työtä. Muotiliikkeissä on sunnuntaityö tavallisempaa, mutta on sitä niissäkin vähennetty viime vuosina.

Sunnuntaityö
neulomoissa.

Muotiompelijat väittävät, että heidän ammatissaan ei voi välttää ylityötä eikä myöskään täydellisesti rajoittaa sitä. Siihen on sesonkiaikana turvauduttava sekä sunnuntaisin että arkipäivinä. Työnantaja, joka useimmiten on liikkeen 1:nen ompelija, valvoo monet yöt valmistukseen töitä määrääjäksi. Eräskin muotiompelija, joka itse tekee työtä kahden tyttärensä avustamana, sanoo että he huhti-, touko- ja kesäkuun ajalla kaikki kolme tekevät työtä yöt ja päivät. Työ jakautuu niin epätasaisesti vuoden kuukausia kohti, että jos ei sitä ota vastaan silloin kun sitä on tarjona, voi samalla lakkauttaa koko liikkeen.

Ylityö muoti-
liikkeissä.

Joku vuosi takaperin ei edes ajateltukaan eri palkkaa ylityöstä. Mitä ylityön korvaamiseen tulee on velvollisuudentunne vieläkin vakaantumaton. Eipä ole harvinaista, että tällainen työ palkitaan muutamalla ystävällisellä sanalla, kahvitai teekupilla, voileivällä, omenalla, piparikakulla tahi muulla pienellä virvokkeella. Kun nykyisin suuremmissa neulomoissa ja tehtaantapaisesti hoidetuissa liikkeissä ylityöstä on ruvettu maksamaan 25 à 50 % ylimaksu, on vanha, pienemmissä liikkeissä vallitseva tapa herättänyt yleistä tyytymättömyyttä. Työnantajat eivät aina saa kykenevämpiä ompelijoitansa iltasin viipymään työssä yli määrääjän jos eivät maksa heille rahapalkkaa, ja vielä vähemmän ovat ompelijattaret siihen halukkaita, jos ei heille edeltäkäsien ilmoiteta *saavatko* he lisämaksua ylityöstään ja missä muodossa. Ne työnantajat, jotka eivät ollenkaan korvaa ompelijainsa ylityötä, taikka jotka maksavat siitä mitättömän vähän, kohtaavat vastahakoisuutta työntekijäin puolelta. Onpa huomattu, etteivät ompelijattaret nykyaikana mielellään tee ylityötä maksuakaan vastaan. Sen vuoksi ovat työnantajat yhä enemmän ryhtyneet itse valmistamaan kiireellisimpiä töitä muutamien oppilasten avulla. Jotta tästä oppilasten voimien kuluttamisesta tulisi loppu ja ylityön tekemistä neulomoissa vähennettäisiin mikäli mahdollista, vaativat Nikolainkaupungin neulojat ompelijatarammattikunnan kautta v. 1905, että yleiseksi ylityöstä maksettavaksi peruspalkaksi paikkakunnalla määrättäisiin 50 p. tunnilta -- ammattitaitoon katsomatta. Yh-

Ylityön palkka.

teissopimus saatiinkin aikaan ja on apulaisten ylityö sen jälkeen tuntuvasti vähentynyt.

Ylityötä tehdään 313 työpaikassa 621:stä; niiden työpaikkojen määrä, joissa ylityötä harjoitetaan, nousee siis puoleen tutkittujen työpaikkojen luvusta.

Teettäjän
osallisuus yli-
työn väärin-
käyttöön.

Mitä ylityöhön tulee on eräs ompelijatar useiden ompelijain puolesta huomauttanut eräästä neulomoissa hyvin yleisesti vallitsevasta epäkohdasta, josta hän ei kuitenkaan syyttänyt työnantajia vaan ajattelematonta osaa yleisöstä. Vaatteita tilataan »viime tingassa» ja sillä ehdolla, että niiden pitää valmistua määräpäiväksi matkaa, juhlatilaisuutta y. m. varten. Jollei työtä luvata valmistaa määrätyn ajan kuluessa antaa teettäjä sen toisen toiminimen suorittavaksi. Yhäti on kuitenkin huomattu, ettei mainittu päivä ollutkaan todellinen »matka»- tai »juhlapäivä», sillä pienempiä muutoksia on joskus vaadittu montakin päivää myöhemmin. Ompelijatar on kuitenkin työn tähden uhrannut sekä ruokalomansa että yöleponsa, tehden työtä suurimman jännityksen ja hermostumisen tilassa. Jos työnantaja on ystävällinen ja hyväntahtoinen, kuten puheenalaisessa neulomossa on laita, ei ompelijatar tahdo kieltäytyä valmistamasta kiireellisiä töitä. Omistajan tähden ei neuloja soisi, että neulomo menettäisi jonkun teettäjistään, ja kun häneltä kysytään suostuuko hän määrättyä aikana suorittamaan kiireellisen tilauksen suostuu hän — kunnes sortuu! Viikko viikolta, vuosi vuodelta on täten moni neuloja turmellut terveytensä. Yksityisen tilaajan mieleen ei ole kenties milloinkaan juolahtanut se ajatus, ettei hän ole ainoa, jonka työtä valmistetaan liiallisella voiman ponnistuksella. Suuremmissa neulomoissa saattaa tästä menettelytavasta johtua loppumaton, kuumeentapainen työnpakko taitavammille ompelijoille.

Apuompelijain oma teettäjäpiiri.

Apuompelijain
oma teettäjä-
piiri.
Taulu N:o 16.

Läheisessä yhteydessä ylityön kanssa on apuompelijattarien omalle teettäjäpiirillensä suorittama työ. Aivan varmasti voi otaksua, että useimmilla taitavilla ompelijoilla on ylimääräistä työtä varsinaisen työnsä ohessa. Työnantajat kertovat yhteen ääneen mitenkä he neulomoissa työskennellessään harjoittivat »sivuliuketta»; jolla ansaitsivat »melkein saman verran kuin työpaikassa». Tämä, nimittäin ylityö ja oma teettäjäpiiri, selittää, mitenkä moni pienellä palkallaan ollenkaan voi tulla toimeen. Omille teettäjille työskennellään sesonkiaikanakin, jotta työttömän ajan varalle jäisi edes joku mahdollisuus tilapäisen työn hankkimiseen.

Nykyjään on kuitenkin edellä mainittu tapa jonkun verran muuttunut. Neulomoissa toimeenpantu erikoisjärjestelmä vaikeuttaa itsenäistä työntekoa. Vapaudenhalu on myöskin viimeisinä vuosina huomattavasti kehittynyt. Toiset

ompelijat eivät periaatteen vuoksi tahdo tehdä työtä enemmän kuin määrättyt tunnit päivässä.

Apulaisompelijat, joilla on oma teettäjäpiiri, kuuluvat yksinomaisesti ammattitaitoisten ryhmään. Luonnollista on, etteivät oppilaat kykene suorittamaan omintakeista työtä, lukuun ottamatta silloin tällöin välikauppiaille suoritettua yksinkertaista tusinatyötä. Omilta teettäjiltään vastaanottavat ompelijat tavallisesti pusero-, hame- ja korjaustöitä sekä yksinkertaisempaa leninkiompelua y. m. Välistä otetaan myöskin kauppaliikkeistä, ilmoituksen mukaan kuljeksilta tataareiltakin, tusinatyötä, kuten lakkien, esiliinojen, huivien y. m. valmistamista. Työpalkka on mitätön, mutta onhan siitä aina vähän apua vaatimattomalle ihmiselle, joka kenties saa laskea päivätulonsa penneissä.

409 apulaista on ilmoittanut työskentelevänsä omille teettäjilleen illoin, muutamat myöskin öisin. Jos mainittuun lukuun lisäämme ne 329 neulojaa, jotka työpaikasta vievät työtä kotiin, käy selville, että 738 ompelijatarta paitsi neulomoissa suoritettua ylityötä tekee kotityötä noin 3 tuntia ja enemmänkin vuorokaudessa. Opinkäyneiden ompelijain koko luvusta tämä on 42.2 %.

Oppilailla ei ole omaa teettäjäpiiriä, mutta annetaan heille joskus työpaikasta kotityötä. Eri ryhmänä heidän oikeastaan pitäisi olla vertauksen ulkopuolella, koska heidän taitamattomuutensa tekee kotityön hankinnan harvinaiseksi poikkeukseksi. Mutta jos oppityöt kumminkin luetaan mukaan on tehdastyön ohessa kotityötä tekevien määrä 24.7 % ompelijattarien koko luvusta.

Ompelijattaret kertovat usein tekevänsä työtä kello 1:een yöllä ja kello 3:sta tai 5:stä aamulla saadaksensa omien teettäjiensä työt valmiiksi. Ompelijatarammattia haittaava vuositulojen epävarmuus ja epäsäännöllisyys saattaa helposti nuoria työntekijöitä käyttämään voimiaansa ylimääräisen työn suorittamiseen. Tällä tavoin ompelijatar välistä rasittaa itseänsä aivan kohtuuttomasti. Työnantajalle hän ei tahdo mainita mitään »firaabelityöstään», koska yöllä valvominen vähentää hänen työkykyänsä päivällä. Voidaksensa tehokkaammin palvella omia teettäjiänsä jää hän joskus pois työpaikasta, sanoen sairautta tahi jotain muuta estettä poisjäämisen syyksi. Hyväpalkkaisilla ompelijattarilla on harvoin omaa teettäjäpiiriä. Kun liikkeen etu on sitä vaatinut ovat muutamat työnantajat korottaneet ompelijattariensa palkkoja sillä ehdolla, etteivät he raskittaisi itseänsä oman teettäjäkuntansa töillä. Suurempien, tunnettujen liikkeiden työntekijättäret ovatkin hyvin halutuita »firaabelityöntekijöitä» ja kilpailevat he siten suoranaisesti työnantajan kanssa.

Toisen ryhmän muodostavat ne kotiompelijattaret, jotka jonkun verran oppia saatuaan tehtaista ja neulomoista vastaanottavat kappaletyötä kotona valmistettavaksi. Tämmöistä toimintaa on joskus sen laajuuteen nähden pidettävä *kotiteollisuutena*. Ompelijatar valmistaa silloin kotonaan töitä tehtaaseen, joko yksinään tahi käyttäen vanhempiaan, sisaruksiaan tai vieraita henkilöitä apuna.

Työpaikoista
annettu koti-
työ.

Taulu N:o 17.

Tämä työjärjestelmä on tehtaalle edullinen ja siihen perustuu osaksi pukimoliike. Kolmanteen ryhmään kuuluvat ne ompelijattaret, jotka harjoittavat »pienää itse-
näistä kotiteollisuutta», jolla tarkoitetaan sitä, että työntekijätär myy omia ko-
titöitään suoranaisesti, välittäjää käyttämättä. Hänellä on tavallisesti pieni
teettäjäpiirinsä lähiseudussa tahi kaupitsee hän valmisteitaan torilla eli muulla
tavoin. Hän hoitaa itse kutoma- tahi ompelukonettaan ja saa koko voiton
tuotteistaan. Pieni itsenäinen kotiteollisuus ylen halpoine työhintoineen näyttää
helposti muodostuvan tukkutuotannoksi, joka ottamalla haltuunsa tehdastyön
muuttaa kodin todelliseksi työverstaaksi. Käsillä oleva tutkimus koskettelee
kotityöoloja ainoastaan mikäli niillä on yhteyttä niiden ompelijattarien kanssa,
jotka työskentelevät tutkimuksen alaisina olleissa työpaikoissa. Lukuun otta-
matta 3 poikkeusta eivät neulomojen ompelijat pidä vierasta apua kotityön
suorittamisessa, jota vastoin 62 työpaikasta, kuten on ilmoitettu, on 329 ompe-
lijattarelle annettu työtä kotona valmistettavaksi.

Paitsi sitä työtä, jota tehtaat antavat omille työntekijättärilleen, saavat
työnantajain ilmoitusten mukaan monet muutkin henkilöt työtä samaisista teh-
taista. Missä määrin viimeksi mainittua on kotiteollisuutena pidettävä ei ole
tutkimuksessa huomioon otettu. Kotiteollisuus semmoisenaan on eri tutkimusala,
joka ansaitsee perinpohjaista asiaan syventymistä.

Taulu N:o 17 ei siis käsitä niitä ompelijattaria, jotka ulkomaisen toimi-
tusliike-järjestelmän mukaisesti asettavat itsensä ja kotinsa täydellisesti tusina-
työn palvelukseen.

VII Luku.

Ompelijattarien sivistysolot.

Mitä ompelijattarien äidinkieleen tulee kuuluu enemmän kuin $\frac{2}{3}$ suoma- Yleinen koulu-
laiseen ja lähes $\frac{1}{3}$ ruotsalaiseen kieliryhmään. sivistys.

Taulu N:o 18.

Ompelijattarien sivistysoloja esittävät seuraavat numerot: 52,44 % kaikista apulaisompelijattarista on läpikäynyt ylemmän kansakoulun ja kaikki muut ovat käyneet jonkun vuoden alkeisoppilaitoksessa tai kansakoulussa, tahi ovat he suorittaneet valmistavan koulun tai kiertokoulun oppimäärän. Kaikki ovat luku- ja kirjoitustaitoisia paitsi yhtä vieraaseen kansallisuuteen kuuluvaa. Jo aikaiseen ovat he oppineet ymmärtämään mitä elämä heiltä vaatii, jonka vuoksi he ylemmästä kansakoulusta päästyään, muutaman luokan siinä käytyään tahi suoraan kiertokoulusta ovat antautuneet elatustaan ansaitsemaan. Sangen vähän täydentää ompelijatar sen jälkeen koulutietojaan. Ei hänellä myöskään aina ole tilaisuutta tyydyttää myöhemmin herännyttä opinhaluaan täysin tarkoituk- senmukaisissa oppilaitoksissa eri paikkakunnilla. Iltakouluissa ja muissa sa- manlaisissa laitoksissa käyminen ei korvaa edellisten puutetta. Hän käy niissä lukukauden tahi useamman, ajattelemattakaan mitään päättynyttä kokonai- suutta. Usein valitetaan sellaisten oppilaitosten puutetta, joissa saattaisi ijästä huolimatta, esim. 13, 14 á 15 vuotiaana, jatkaa aikaisemmin ehkäistyä kansa- koulukurssia, jonka suoritettua saisi kansakoulun päästötodistusta vastaavan todistuksen. Tämän toiveen täyttämistä tarkoittaa Suomen Naisyhdistyksen viime syksynä Helsingissä alkuun panema oppikurssi, jossa tytöt, jotka syystä tai toisesta eivät aikaisemmin ole läpikäyneet kansakoulua, ovat tilaisuudessa suorittamaan täydellisen kansakoulukurssin. Opetusta annetaan 3 iltana vii- kossa. Harvat ompelijat ovat pitemmälle pyrkineet hankkimalla itsellensä ope- tusta kansakoulua ylempänä olevissa oppilaitoksissa.

Seurusteltaessa ompelijattaren kanssa tulee koulusivistyksen puute kui- tenkin verrattain harvoin näkyviin, sillä tuon puutteen korvaa usein sievä ja miellyttävä käytös. Hänen ammatinsa saattaa hänet tekemisiin sivistyneiden

ihmisten kanssa, jotka usein häneen vaikuttavat suuremmissa tai vähemmässä määrässä hienostuttavasti. Hän käyttää myöskin ahkerasti kansankirjastojen kirjavarastoa ja oppii kaunokirjallisuuden kautta paremmin käsittämään ihmiselämän sivistäviä harrastuksia. Tällä tavoin hän rikastuttaa sanavarastoansa, joten hän usein esiytyy suuremman sivistyksen omistajana kuin minkä hän kasvatuksensa kautta on saanut. Ompelijattaren mieli olisi sivistyksen vaikutuksille ja riennolle altis, kun vaan ahkera työnteko soisi hänelle tilaisuutta näitä rientoja omaksensa tekemään.

Teknillinen
sivistys.
Taulu N:o 18.

Teknillinen sivistys on ompelijattarien keskuudessa vähäinen siitä päätäten, että ainoastaan 5,64 % on läpikäynyt teknillisen oppikurssin, ammattikoulun tahi sitä vastaavan laitoksen. Tosin Helsingin ja Porin ammattikoulut, jotka ovat ainoat laatuaan maassamme, eivät vielä ole ehtineet ulottua vaikutustansa ompelijattarien teknilliseen sivistykseen. Mutta käsityöläiskouluista ja kansakoulujen jatkoluokista ei ole myöskään toivottavassa määrässä ollut hyötyä puheena olevalle ammatille. Yksityisten käsiteollisuuskoulujen ja muiden teknillisten oppikurssien oppilaat eivät niinkään kuulu usein antautuvan ompelutyön alalle.

Englannissa ja Ranskassa on teknillinen sivistys suuresti edistynyt sen jälkeen kun tehtailijat seinäilmoitusten kautta ovat tiedoksi saattaneet, että todistus, joka on saatu tutkinnon suorittettua iltakursseissa, joissa opetus on yhteydessä päivän työn kanssa, oikeuttaa työntekijättäriä saamaan korkeamman palkan. Epäilemättä tulisi meilläkin työnantajain ymmärtää oman etunsa vaativan samanlaisen keinon käyttämistä työntekijänsä teknillisen taidon kohottamiseksi. Mutta työnantajat näkyvät päivänvälein aivan liian vähän kehoittavan ompelijoitansa hankkimaan itsellensä teknillistä sivistystä. Harvoin he, kysymällä sellaisesta laitoksesta saatua todistusta, osoittavat panevansa sille arvoa. Taitavampien ompelijattarien kehoittaminen käymään käsityöläiskoulua, suorittamaan kisällinäytteen j. n. e. suuremman taidon ja korkeamman aseman saavuttamiseksi, ammatissa on räätälintyötä tekevien y. m. ompelijattarien keskuudessa aivan harvinaista. Nuorempaa sukupolvea pitäisi kuitenkin kasvattaa suurempaan taitavuuteen ja työnharrastukseen parempien työtapojen, teknillisten iltakurssien, ammattikoulujen y. m. kautta. Mutta valitettavasti näyttää siltä kuin työtaito monin paikoin neulomoissa olisi taantumaan päin. Teknillisten koulujen oppilaat eivät halukkaasti ryhdy ompelutyöhön jos he vain suinkin voivat päästä muille aloille.

Teknillisiä oppilaitoksia.

Ompelijattarillekin soveltuvien teknillisten oppilaitosten joukossa ovat *Ammatti- ja käsityöläiskoulut* etusijassa mainittavat. Myöskin kansakoulujen jatkoluokat sekä ompelukurssit, joita on toimeenpantu monessa paikassa maassamme, ansaitsevat tulla huomioon otetuiksi. Käsityöläiskoulut ovat siksi tunnetut, ettei niistä tarvitse tässä pitemmältä puhua.

Työnantajain harrastuksen herättämiseksi teknillisen sivistyksen kohottamiseen lienee syytä liittää tähän lyhyt selonteko muutamista sellaisista oppilaitoksista, jotka tarkoittavat ompelijattarien teknillistä ja käytännöllistä kehittymistä ammattissaan.

»*Tyttöjen ammattikoulu*, joka on perustettu Helsingin kaupungin valtuuston työväenasiain lautakunnan aloitteesta, alkoi toimintansa elokuun 1 päivänä 1904. Koulu on aijottu kansakoulun käyneille tytöille ja on sen tarkoituksena kansakoulussa saatujen tietojen lujittaminen ja laajentaminen ja sen lisäksi sellaisen ammattitaidon kehittäminen, että oppilaat vastaisuudessa voivat elättää itseänsä joko kunnollisina palvelijattarina ja apulaisompelijattarina taikka itsenäisinä ammatinharjoittajina.

Käytännöllinen opetus jakautuu 4 ammattiosastolle, joilla on 2-vuotinen kurssi kullakin, nimittäin *liinavaateompelu*-, *leninkiompelu*-, ruuanlaitto- ja kutomaosasto. Kutomakurssiin vastaanotetaan uusia oppilaita ainoastaan joka toinen vuosi. Tietopuolisessa opetuksessa ovat oppilaat äidinkieltensä mukaan jaetut ruotsalaisiin ja suomalaisiin luokkiin.

Opetussuunnitelma on seuraava:

I:nen luokka.

	Viikottainen tuntimäärä.			
	Liinaompe- lukurssi.	Leninki- ompelu- kurssi.	Ruuanlaitto- kurssi.	Kutoma- kurssi.
Äidinkieli	2	2	2	2
Kirjallisuus	1	1	1	1
Laskento	4	4	4	4
Historia	1	1	1	1
Piirustus	4	4	4	4
Liinaompelu	24	—	5	—
Leninkiompelu	—	24	5	—
Ruuanlaitto	6	6	20	—
Kutominen	—	—	—	30
Yhteensä tunteja viikossa	42	42	42	42

II:n luokka.

	Viikottainen tuntimäärä.		
	Liinaompe- lukurssi.	Leninki- ompelu- kurssi.	Ruuanlaitto- kurssi.
Äidinkieli	2	2	2
Kirjanpito	2	2	2
Terveysoppi	1	1	1
Ammattilainsäädäntö ja vakuutustoi- minta	1	1	1
Piirustus	2	2	2
Liinaompelu	28	6	—
Leninkiompelu	6	28	—
Ruuanlaitto	—	—	34
Yhteensä tunteja viikossa	42	42	42

Kuten edellä olevasta työsuunnitelmasta näkyy saavat ne I luokan oppilaat, jotka ovat toisella tai toisella ompeluosastolla, 6 tuntina viikossa opetusta ruuanlaitossa ja taloustoimissa, sekä ne, jotka ovat ruuanlaitto-osastolla, 10 tuntina viikossa opetusta ompelussa, 5 tuntia liinavaate- ja 5 tuntia leninkiompelussa.

II luokalla saavat liinavaateosaston oppilaat 6 tuntina viikossa opetusta leninkiompelussa ja leninkiosaston oppilaat yhtä monena tuntina opetusta liinavaateompelussa.

Koulu on toimessa 10 kuukautta vuodessa, nimittäin elok. 15 p.—heinäk. 15 p. *Elokuussa ja kesäkuussa opetetaan ainoastaan koulun ammattiaineita.* Päivittäinen työaika on 7 tuntia. Työaineita annetaan oppilaille koulusta ja valmistetut työt jäävät koulun omaisuudeksi, mutta oppilaat saavat, jos haluavat, ostaa työnsä työaineiden hinnasta.

Lukukausimaksuja (5 mk.) käytetään apurahoiksi, joita koulun ohjesäännön mukaan annetaan ahkerille, varattomille oppilaille, kun he siirtyvät toiselle luokalle. Nyt kuluvana työvuotena jaetaan 20 oppilaalle 50 markan stipendejä, josta summasta kullekin apurahan saajalle kuukausittain maksetaan 5 markkaa.

Koulun ylläpitokustannuksista, jotka nousevat noin 40,000 markkaan vuodessa, suorittaa valtio tänä vuonna 11,000 mk.

Kurssin suorittaneille oppilaille on paikkoja hankittu, jos oppilaat ovat semmoisia halunneet.

Ruuanlaitto-osastolta kevätlukukautena 1906 päästetyistä oppilaista, joita oli kaikkiaan 9, meni 8 palvelukseen, ja kevätlukukautena 1907 12:sta samoin

6 palvelukseen. Liinavaateosastolta päästettiin kevätlukukaudella 1906 14, ja leninkiosastolta 8 oppilasta. Kevätlukukaudella 1907 liinavaateosastolta 15 ja leninkiosastolta 14 oppilasta, jotka joko ovat palveluksessa taikka tekevät työtä kotona. Työn laatua, yöaikaa ja palkkoja osoittaa seuraava yhdistelmä:

Keväällä 1906 Ammattikoulusta päässeet oppilaat.	Toimi, johon oppilas koulusta päästyään on antautunut.	Palkka.	Työpäivän pituus.
Liinaompelu- osasto:			
<i>Työntek. numero:</i>			
N:o 1	Työntek. kehruteht.	2 mk. päivässä	10 tunt. päivässä
» 2	Liinaompelija	7 » viikossa	$\frac{1}{2}$ 9—6 j. p. p. ilman loma-aikaa
» 3	Apuna kodissa	—	—
» 4	Liinaompelija	9 mk. viikossa ja kahv.	8—7 j. p. p. 2 tunt. päi- vällislomaa
» 5	Apulainen	50 mk. aamiainen ja päivällinen	$\frac{1}{2}$ 10—5 j. p. p.
» 6	Liinaompelija	palkka tuntematon	nyt kotona
» 7	»	7 mk. viikossa	$\frac{1}{2}$ 9—6 j. p. p. ilman loma-aikaa
» 8	Apuna kodissa	—	—
» 9	Kotiompelija	—	—
» 10	Lastenhoitajat. (Bonne)	—	—
» 11	Liinaompelija	vapaa yöspito	—
» 12	Kutojatar (kotona)	—	—
» 13	Tekee työtä kotona	—	—
» 14	Kauppapalv. & siivooja	30 mk. kuukaudessa	$\frac{1}{2}$ 9—5 j. p. p.
Leninkiosasto:			
<i>Työntek. numero:</i>			
N:o 1	—	—	—
» 2	Jatkaa opintojaan (pik- kukoulusem.)	—	—
» 3	Leninkiompelija	1 mk. päiv. ja kahvia	8—7 j. p. p. 1 $\frac{1}{2}$ tuntia päivällislomaa
» 4	»	1:25 päivässä	»
» 5	Reikäompelijatar	40 mk. kuukaudessa	7 $\frac{1}{2}$ tunt. päivässä
» 6	Korjaa hameita ja puser.	35 » »	8—7 j. p. p. 1 $\frac{1}{2}$ tuntia päivällislomaa
» 7	Korjaa ja vaatettaa hatt.	35 » »	»
» 8	Lastenhoitajat. (Bonne)	—	—

Keväällä 1907 Ammattikoulusta päässeet oppilaat.	Toimi, johon oppilas on antautunut.	Palkka.	Työpäivän pituus.
Liinaompelu-			
osasto.			
<i>Työntek. numero:</i>			
N:o 1	Opiskelee Ateneumissa	—	—
» 2	Työskentelee kodissa	—	—
» 3	Liinaompelija	4 mk. viikossa	1/2 9—6 j. p. p.
» 4	Eteistytty	—	—
» 5	Apuna kodissa	—	—
» 6	Perheompelijatar	—	—
» 7	Kirjapainossa.	—	—
» 8	Eteistytty	—	—
» 9	Lastenhoitajatar	—	—
» 10	Myyjä	25 mk. kuukaudessa	1/2 8—8 j. p. p. 1 tunti päivällislomaa
» 11	Kauppakoulunopp.	—	—
» 12	Liinaompelija	10 mk. asunto ja vapaa yöspito	7 e. p. p.—1/2 8 j. p. p. vaihtelev. liikk. tointa.
» 13	»	1 mk. päiv. ja kahvia	9—7 j. p. p. 1/2 tuntia päivällislomaa
» 14	Myyjä	20 mk. kuukaudessa	8 e. p. p.—8 j. p. p. 1 1/2 tunt. päivällislomaa
» 15	Liinaompelija	1 mk. päiv. ja kahvia	9—7 j. p. p. 1 1/2 tuntia päivällislomaa
Leninkiosasto.			
<i>Työntek. numero:</i>			
N:o 1	Työskentelee kodissa	—	—
» 2	Ompeluapulaisena	—	—
» 3	Kauppakoulunopp.	—	—
» 4	Kirjoittaa koneella	30 mk. kuukaudessa	9—6 j. p. p. 1 tunti päivällislomaa
» 5	Kauppakoulunopp.	—	—
» 6	Kirjapainossa	30 mk. kuukaudessa	8 tunnin työpäivä
» 7	Korjaa hameita ja puser.	20 » »	8—7 j. p. p. 1 1/2 tuntia päivällislomaa
» 8	Tuntematon	—	—
» 9	Myyjä	15 mk. kuukaudessa	8—1 j. p. p. 3—7 j. p. p.
» 10	Käy koulua	—	—
» 11	Tuntematon	—	—
» 12	Kirjapainossa	25 mk. kuukaudessa	8 tuntia päivässä
» 13	Kotiompelijatar	—	—
» 14	Apuna kodissa	—	—

Koska 2-vuoden oppikurssi on liian lyhyt ompeluosaston oppilaille on kolmannen luokan perustaminen mainittujen oppilasten jatkuvaa opetusta varten koulun toivomuksena. Tämä 3:mas luokka olisi oikeastaan neulomo tahi versta, jossa oppilaat itsenäisesti saisivat valmistaa tilattuja töitä, itse suorittaa koetelut y. m. ja jossa saisivat osan voitosta, esim. $\frac{2}{3}$, palkaksi työstään.

Jos tällainen 3:mas luokka saataisiin kouluun jatkaisivat varmaankin monet etevät oppilaat, joilla on taipumusta *liinavaate- ja leninkiompeluun*, tointansa valitsemassaan ammatissa, eivätkä, kuten nyt usein tapahtuu, 2-vuotisen oppikurssin suoritettuaan Tyttöjen ammattikoulussa rupeaisi puotiapulaisiksi, juoksu-tyttöiksi j. n. e. ja aivan varmaan ottaisivat työnantajakin heidän suuremman ammattitaitonsa huomioon.

Helsinki 31 p. lokakuuta 1907.

Mathilda Blomqvist.

Koulun johtajatar.

„Viipurin kaupungin kansakoulujen jatkokoulu.

Oppiaineet ovat:

Aidinkieli, terveysoppi, kirjanpito, laulu ja voimistelu sekä ammattitöitä: käsitöitä, pyykinpesuä, silitystä ja ruuanlaittoa.

Ammattiopetuksen työsuunnitelma.

Liinavaateompelua	11 tuntia
Käsin-kutomista	2 „
Koneella kutomista	3 „
Sukanparsimista ja taideparsimista	3 „
Lastenvaatteiden ompelua	3 „
Käsin-ompelua	3 „
Kutomista	3 „
Nimikirjainompelua	3 „
Paikkaustöitä	2 „

Summa 33 tuntia

Oppilaat työskentelevät vuoroittain kolmessa osastossa ja tulevat siten 11 viikon kuluessa suorittamaan jokaiseen osastoon kuuluvia tehtäviä. Tämän ohessa tapahtuu muu ammattiopetus.

Tiedonantoja oppilaista, joiden toiminta koulusta päästyä on tunnettu.

Vuosi.	Koulun läpikäyneitä.	Toimi, johon oppilaat, mikäli tiedetään, ovat antautuneet.
1903	13	Näistä toimii ainoastaan 1 ompelijana.
1904	12	Ei ainoakaan ompelijana, 1 kutojatar (koneella).
1905	10	1 ompelija.
1906	6	1 ompelija, 1 peitteenompelija.
1907	7	Ei ainoakaan ompelijana.

Viipuri, 15 p. joulukuuta 1907.

Lilly K. K. Rönblad.“

Työsuunnitelma Suomen Naisyhdistyksen valmistavassa ammattikurssissa ompelijattaria varten.

Vuonna 1898 lähetti S. Naisyhdistys kaksi stipendiaattia, toisen Köpenhaminaan, toisen Tukholmaan, tutkimaan opetusmenetelmää näiden kaupunkien parhaimmissa ammattikouluissa. Vuonna 1900 alkoi koulun ensimmäinen kurssi toimintansa. Kurssit kestävät noin 7½ kuukautta vuodessa ja niiden tarkoituksena on tarjota ammattiopetusta liinavaate- ja leninkiompelijoille y. m. Opetusta annetaan mallisarjan johdolla ja kukin oppilas saa kurssin käytyään ne kaavat, joita hän on oppinut valmistamaan otettujen mittojen perusteella. Kurssiin kuuluu myöskin ammattiopetusta. Huolellisesti suoritettuaan jonkun tilatun työn saa oppilas pienen palkan, joka kuitenkin on niin vähäinen, että sitä saattaa pitää ainoastaan kehoituksena ahkeruuteen.

Kurssimaksu on 5 mk. lukukaudessa.

Tiedonantoja oppilaista, joiden toiminta valmistavan ompelijattar-ammattikurssin suorittettua on tunnettu.

Vuosi.	Oppilasmäärä.	Toimi, johon oppilaat ovat antautuneet.						Kuolleita.	Toiminta- tunteita.
		Ompelijatar.	Konttori- ja puoti- apulainen.	Semi- naari.	Tehdas.	Naimis- sissa.	Kotona.		
1900	12	3	1	1	—	1	—	—	6
1902	10	1	1	1	—	1	—	—	2
1903	13	6	1	—	—	1	3	1	4
1904	13	3	2	1	1	2	—	2	2
1905	11	—	1	2	—	2	3	—	2
1906	9	1	2	1	1	1	—	1	2
1907	17	5	3	1	1	1	3	—	3
Summa	85	19	11	7	3	9	9	4	21

Opinkäyneiden oppilasten halu antautua muille työaloille osoittaa yhtä räikeästi kuin koulusta päässeiden pienet työpalkat kuinka vähän houkutteleva ompelijattaren toimi oikeastaan on sille, jonka tiedot suinkin tekevät muille työaloille pääsemisen mahdolliseksi.

Ompelijatarammatti on yksi niitä-ammattitejia, jotka kaipaavat *ammattiverstaiden* perustamista. Ammattikoulun ohessa tahi itsenäisinä laitoksina tulisi ammattiverstaiden tarjota kansakoulun käyneille nuorille tytöille, jotka lain mukaan eivät vielä voi päästä tehtaan työhön, sopivaa työtä kohtuullista korvausta vastaan sekä ammattiopetusta ja harjoitusta. Omatessaan jonkun verran teknillisiä ja ammattitietoja voisivat sittemmin nuoret työntekijättäret neulomoissa ja tehtaissa syyllä vaatia parempia palkkoja.

Ammattiverstaiden.

VIII Luku.

Ompelijattarien ammattisivistys ja ammattiaika.

Ompelijattarien ammattisivistys ja ammattiaika.

Taulut N:o 19—22.

Leikkaajien ja johtajattarien luku on neulomoissa pieni, sillä tavallisesti toimii työnantaja itse neulomon teknillisenä johtajana. Suurempien liikkeiden johtajattaret ovat kuitenkin useimmiten ulkomaalaisia, jotka kotimaansa eteviksi tunnetuissa liikkeissä ovat saaneet oppinsa ja käytännöllisen taitonsa, jonka ylläpitämiseksi tekevät ahkerasti tutkimusmatkoja ulkomaille. Opin suorittaneita taitavia muotiompelijoita hankitaan tänne joskus ainoastaan sesonkiajaksi, jonka jälkeen he joko matkustavat kotimaahansa taikka jäävät Suomeen, elättäen itseänsä saatavissa olevalla työllä. Viime vuosina on yhä vilkkaampi vaihto ulkomaiden ja meidän suurempien ompeluliikkeidemme välillä tapahtunut. Monet työnantajat käyvät joka vuosi Parisissa, Berlinissä, Wienissä, Köpenhaminassa, Tukholmassa j. n. e., tuoden sieltä mukanaan uusia aatteita ja työtapoja. Välistä tekevät leikkaajat ja johtajattaret tällaisia matkoja työnantajan kustannuksella. Vuonna 1907 annettiin myöskin Teollisuushallituksen määräyksestä yksi matkastipendi, joka tarkoitti käytännöllisten leikkaaja- ja ompelijatarkurssien edistämistä. Työnantajain yksimielisen lausunnon mukaan on ulkomaalaisilla apulaisompelijattarilla, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, paljoo suurempi, perusteellisemmasta teknillisestä ja ammatillisesta sivistyksestä johtuva ammattitaito.

Mutta ulkomaalaisen johtajattaren toimintaan vaikuttaa usein kielellinen rajoitus häiritsevästi, jonka vuoksi työnantajat ovat menestyksellä erälle etevimmille ompelijattarille kustantaneet oppikursseja ulkomailla. Tämä kaikki osoittaa, että täydellisesti jo oivalletaan ompelijattariemme teknillisten ja ammattitietojen kartuttamisen tärkeyden.

Ammattiopetuksessa tavattavia epämuokaisuuksia.

Tutkimuksesta käy ilmi kuinka huonolla kannalla sekä ammattiopetus että teknillinen sivistys vielä ovat. Tähän vaikuttavat monet asianhaarat: tapa pitää työssä yksinomaisesti tai suurimmaksi osaksi oppilaita, jotka 3 à 6 kuukauden perästä tavallisesti vaihdetaan uusiin, liian lyhyt oppiaika, työnjako, sääntöperäisen opetuksen ja ammattikoulujen puute monella paikkakunnalla j. n. e. Suuremmissa neulomoissa pidetään tavallisesti opinkäyneitä erikoisompelijoita hameiden, liivien, hihojen ja vaatekappalee kaikkien eri osien

valmistamista varten. Ainoastaan erikoistaitoa vaaditaan ja yleistä ammattiopetusta annetaan harvoin. Tavataan ompelijattaria, jotka ovat työskennelleet useita vuosia suuremmissa neulomoissa, mutta jotka eivät kykene neulomaan puseroakaan itsellensä. Puserojen valmistus ei ole ollut se erikoistyö, jota ompelijatar on harjoittanut. Sen vuoksi hän ei työtaidossa ole päässyt paljoa pitemmälle siitä, missä alkaessaan oli. Kaikkiällä valitetaan taitavuuden puutetta. Ne, joilla on paremmat ammattitiedot, rupeavat tavallisesti työnantajiksi. Ainoastaan suurimmissa liikkeissä pidetään täysin ammattitaitoisia ompelijattaria, erityistaitolaisia. Pienemmissä työnantaja itse suorittaa vaikeimmat tehtävät ja työntekijätär ei suinkaan ole muuta kuin itsenäisyyttä kokonaan vailla oleva työapu.

Nykyisten olojen vallitessa tekee 40,5 % oppilaista palkatonta työtä. Toisilla on niin niukat vuositulot, että ne tuskin riittävät vaatteiksi ja vuokraan. Työnantajain ei myöskään kannata maksaa heille parempaa palkkaa, sillä oppiajan päätyttyä on heidän ammattitaitonsa puutteellinen ja ammattitaidosta riippuu kokonaan työn parempi ja joutuisampi suorittaminen.

Kaikilla työpaikoilla, joihin tyttöjä otetaan *oppiin*, on määrätty oppikausensa, jolloin oppilaat työskentelevät palkatta. Oppiaika on eri pitkä eri työnantajain luona. Se vaihtelee 1—6 kuukauteen, joskus se kestää 8 kuukautta, harvoin vuoden tai enemmän. Useihin työpaikkoihin otetaan ainoastaan maksavia oppilaita. Silloin on oppiaika tavallisesti lyhyempi, mutta tytöille opetetaan kumminkin, joskin pintapuolisesti, vaatteiden ompelemista, leikkaamista ja mitan ottamista. Toiset pitävät ainoastaan palkattomia oppilaita, joille ei anneta muuta ammattiopetusta kuin mitä työtä tehdessään voivat itselleen omistaa. Kumpaisessakin tapauksessa jää työntuote työnantajalle. Oppiaika, joka on taidosta riippumaton, on rajoitettu määräkuukausiin, joiden kuluttua työstä saadaan palkkaa joko saman tai toisen työnantajan luona. Mutta useilla ompelijattarilla ei ole ollut minkäänlaista määrättyä oppiaikaa, vaan ovat he pienestä palkasta työskennelleet apulaisina siitä päivästä alkaen, jolloin tulivat työpaikkaan.

Tällaiset olosuhteet vaikuttavat ettei oppilasten suorittama työ suuresti edistä ammattitaitoa. Heidän täytyy juosta asioilla, siivota työhuoneita j. n. e., taikka saavat he kuukausmääriä, kenties vuosia olla tuollaisena työapuna, jota ranskalainen puhetapa niin sattuvasti nimittää »pikku kätöseksi», joka ompelee hakasia ja lehtiäisiä, vetää pois harsimalankoja, neuloo taskuja, ratkoo korjattavia töitä y. m. s., jolla tietysti ei ole paljon tekemistä ammattiopin kanssa.

Koska oppiaikana ei saada palkkaa on luonnollista, että kernaimmin valitaan se työnantaja, jolla on lyhyin oppiaika.

Oppiajan lyhyys on omiansa antamaan oppilaille sen aivan väärän käsityksen, että he 3—6 kuukauden kuluttua ovat »täysioppineita» ompelijattaria.

Ryhtyvätpä monet kohta oppiajan kuluttua itsenäisesti liikettäkin harjoittamaan, lisäten niiden joukkoa, jotka kilpailevat ja ahertavat »yöt ja päivät», mutta töin tuskin sittenkään tulevat toimeen.

Lyhyellä oppiajallaan ovat oppitytöt parhaimmassa tapauksessa hankkineet itsellensä, paitsi ompelutaidon alkeita, muutamia paperista valmiiksi leikattuja erilaisten vaatekappalten kaavoja. Nämä kaavat ovat usein koko heidän toimeentulonsa perusteena. Enimmiten joutuvat he kuitenkin työhön neulomoihin ja kärsivät silloin pitkät ajat lyhyen oppiaikansa seurauksista, heitä kun taitamattomuuden vuoksi erotetaan paikasta toisensa jälkeen.

Vaikka yleisesti valitetaan oppiajan lyhyttä ei yksityinen työnantaja voi tehdä mitään sen pidentämiseksi. Hän ei siinä tapauksessa saisi tarvittavia apuvoimia työhönsä. Työnantajien yhteenliittyminen paikkakunnittain olisi kenties tässä suhteessa tehokas keino ammattietujen edistyttämiseksi. Mutta tähän ammattikuntaan kuuluvat työnantajat ovat tavallisesti hyvin vieraita toisillensa. Syyksi tähän ovat monet sanoneet kilpailusta johtuvan vihamielisyyden, joka on ymmärrettävä ammatissa, jossa työnantajia on niin runsaasti, että niitä asuu miltei joka talon joka portaissa.

Ammattitaidon
arvosteleminen.

Työnantajain vaatimukset ammattitaitoon nähden ovat niin erilaiset, että heidän mainitsemiansa ehtoja ei voi panna perustukseksi ammattitaitoa arvosteltaessa. Toisten mielestä on ammattitaitoisuus sama kuin 3 à 6 kuukauden oppikurssi. Toiset vaativat sen lisäksi monivuotista käytännöllistä harjoitusta. Muutamat puoltavat 1, 2 tai 3 vuoden oppiaikaa, jolloin toisesta puolenvuoden jaksosta alkaen palkkaa säännöllisesti korotettaisiin.

Mitä ompelijattarien ammattitaitoon tulee ovat useimmat yhtyneet siihen periaatteeseen, että 1:senä työvuotena pidetään työntekijättäriä oppilaina, 2 ja 3 keskitaitoisina ja vasta 4 vuodesta alkaen täysin ammattitaitoisina. 3 ensimmäistä vuotta olisi siis pidettävä oppiaikana, kuten on tapana räätälinammatissa. Näitä samoja, eri oppiasteista yleisesti lausuttuja periaatteita on myöskin taulujen laskelmissa noudatettu.

Koska on mieltäkiinnittävää havaita missä määrin edellä mainittuja periaatteita käytännössä toteutetaan, on työnantajilta tutkimuksen yhteydessä pyydetty tiedonantaja siitä, kuinka monta täysin ammattitaitoista ompelijatarta heillä nykyään on työssään.

Seuraava yhteenasetelma valaisee tähän kuuluvia olosuhteita eri ammattihaaroissa eri paikkakunnilla.

Täysin ammattitaitoisten ompelijattarien lukumäärä, työnantajain omien tiedonantojen mukaan.

Paikkakunta	Ammattihaarat									Summa
	Neulomoja	Naisvaate- liikkeitä	Naispuikun- oja	Muohiikkeita	Liinavaate- neulomoja	Kirjuri- ja osittimen- neulomoja	Turkkuri- ja lakkitehtaista	Sateenvarjo- ja kravattien- tehtaista	Pienempää kri- koonlomoja	
Helsinki	134	54	76	28	13	—	8	1	18	332
Turku	47	19	21	15	82	2	45	4	46	281
Viipuri	17	7	17	10	—	23	18	—	23	115
Tampere	21	11	4	4	—	—	7	6	13	66
Nikolainkaupunki	7	3	—	2	3	—	—	—	55	70
Pori	6	1	—	1	—	—	3	—	5	16
Oulu	9	8	—	2	1	—	—	—	—	20
Kuopio	3	—	—	—	—	7	—	—	2	12
Hämeenlinna	7	—	—	1	—	—	—	—	—	8
Kotka	5	—	—	2	—	—	2	—	1	10
Porvoo	2	—	—	3	1	—	—	4	—	10
Mikkeli	2	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Uusikaupunki	9	—	—	—	1	—	—	—	2	12
Forssa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	270	103	118	68	101	32	83	15	166	956

Erinomaisen mieltäkiinnittävää on huomata kuinka ompelijattarien täydellisen ammattitaidon arvosteleminen joko periaatteen tai käytännön kannalta vie toisiaan niin lähenteleviin tuloksiin kuin 962 ja 956. Työnantajien omien tiedonantojen mukaan on neulomoissa työskenteleviä täysin ammattitaitoisia ompelijattaria 32,38 %, ja siitä periaatteesta kiinni pitäen, että 3 vuotisen oppiajan suorittaneita on pidettävä täysin ammattitaitoisina, on vastaava luku tauluissa 32,58 %.

Ammattiajalla tarkoitetaan koko sitä aikaa, jona työntekijä on harjoittanut samaa ammattia. Ompelijattarien ammattioloja tutkittaessa on ammattivuosilla suurempi merkitys kuin ikävuosilla. Ei ole suinkaan tavallista, että ompelijattaren ammattisivustus riippuu jollakin tavalla hänen iästään. Ompelijaoppilaita on jos jonkin ikäisiä. Monet ovat ensin yrittelleet muilla aloilla, ennenkuin vihdoon ovat päättäneet antautua ompelijattareksi. Senvuoksi on 87 % oppilaita yli 18 vuoden vanhoja. Ainoastaan 13 % ei vielä ole mainitussa iässä. Palkka on ammattiajan mukainen. Ammattiaika on myöskin ammattitaidon varmin perusmitta ja usein myöskin terveyden sekä kuolevaisuuden.

Ompelijatta-
rien ammatti-
aika.
Taulut N:o
23—25.

Sen vuoksi on koetettu niin monipuolisesti kuin suinkin valaista ammattiaikaa koskevia olosuhteita.

Tutkimus käsittää 1,235 oppityttöä, 755 keskitaitoista ja 962 täysin ammattitaitoista eli yhteensä 2,952 työntekijätärtä, joiden ammattiaika on tunnettu. Tähän tulee lisäksi 222 satunnaista apulaista, joiden työaika on niin epävarma, että heitä ei aina saa tavata ja joiden ammattiaika sen vuoksi on jäänyt tuntemattomaksi. Vakinaisista apulaisista on ainoastaan 31, joiden ammattiajasta ei ole saatu tietoa.

Työntekijättäristä, joiden ammattiaika on ilmoitettu, on 41,83 % oppilaita ja yhteensä keskitaitoisten kanssa, joiden prosenttiluku on 25,58 % ja joita tavallaan myöskin on pidettävä oppilaina, 67,41 %. Siis tavattoman paljon alarvoista työvoimaa, joka todistaa kuinka surkuteltavan huonolla kannalla ammattitaitoisuus on maassamme.

2,952 työntekijättärestä on 12,26 %:lla 3 vuoden ammattiaika, 5,55 %:lla 5 vuoden, 2,45 % 10 vuoden, 0,50 % 20 vuoden ammattiaika. Ainoastaan poikkeustapauksissa ulottuu ammattiajan raja 20—45 vuoteen.

Leninkineulomoissa tavataan alin ammatti-aika, liinavaateneulomoissa korkein. Helsingin kaupungissa on oppilasluvun suhde täysin ammattitaitoisiin neulojiin 68 % ja koko työntekijätär-lukumäärään nähden 26,5 %. Maaseutu-kaupungeissa voi oppilasluku joskus olla 93 %. Onpa kaupunkeja, joissa tullaan toimeen miltei yksinomaisesti työnantajan johtamilla oppilasvoimilla.

Työhenkilö-
kunnan am-
mattikanta.
Taulut N:o
26—27.

Yksinomaisesti oppilaita käyttää työssä 621 työpaikasta 135 eli 21,7 %, ja näistä 68 eli 10,9 % ainoastaan palkattomia. Muutamat harvat pitävät ainoastaan täysin ammattitaitoisia apulaisia. Suuremmissa neulomoissa muodostavat tavallisesti n. k. keskitaitoiset eli 2—3 vuotta oppia käyneet vähemmän taitavan työavun. 28,9 % kaikista työpaikoista käyttää tällaisia enemmän tai vähemmän harjaantuneita työvoimia, jolloin oppilasten pitamisestä on kokonaan luovuttu.

Epäilemättä olisi tärkeätä saada neulomojen oppilasolot säännöllisesti järjestetyiksi. Ammattisivistys sitä vaatii, ompelijattarien elinolot sitä vaativat. Ne työnantajat, joilla on laajempi käsitys ammattin kehittymisen tärkeydestä, ovat yhteen ääneen puoltaneet uudistuksen toimeenpanemista jotakuinkin pojille määrätyn oppisuunnitelman mukaan. Etevät työnantajat, jotka oivaltavat, että ammatin edistyminen ja luonnollisemmat kilpailuolot edellyttävät yhteisten periaatteiden noudattamista neulomojen oppilasten oppiolojen suhteen, tervehtisivät varmaankin ilolla yleisen oppijärjestelmän aikaansaamista.

Palkattomia
oppilaita.
Taulut
28—31.

Ammattisivistyksestä palkkakäsymyksen käsittelemiseen siirryttäessä muodostaa palkattomien oppilasten olosuhteiden valaiseminen luonnollisen väliasteen. Tavataan työnantajia, jotka väittävät, että neulomaliike ei ollenkaan kannattaisi, jollei työapuna pidettäisi palkattomia oppilaita, jota vastoin toiset eivät millään

ehdolla tahdo työhönsä oppilaita, ne kun muka työtarpeita turmelemalla tekevät enemmän vahinkoa kuin hyötyä. Oppilaita tulee sangen paljon maaseudulta, jonne ne myöskin 3—6 kuukautisen oppiajan perästä palajavat, asettuen itsenäisinä ompelijattarina tahi perheompelijoina asumaan johonkin pitäjääseen. Heidän työtaitonsa on silloin yhtä vähäpätöinen kuin heidän palkkavaatimuksensaakin. Neulomojen ompelijattarilta on saatu tietoja heidän kotiseuduillaan maksetuista työpalkoista. Nämä tiedot tosin eivät ole yleisesti päteviä, mutta ansaitsevat joka tapauksessa tulla huomioon otetuiksi maaseudun työoloja valaisevina lisätietoina. Niinpä sanotaan perheompelijan maalla ansaitsevan 25 à 50 penniä päivässä ynnä vapaan ylöspidon, joskus 75 pen. à 1 mk. Mitän mukaan valmistetuista vaatekappaleista maksetaan ompelijattarien mainitsemissa pitäjissä tekopalkkaa:

Puserosta 35, 50, 60, 75 p., 1 mk 50 p. à 2 mk.

Hameesta 40, 50 p., 1 mk à 1 mk 50 p.

Takista 1 mk 50 p. à 2 mk.

Leningistä (liivi ja hame) 1, 2, 3 mk 50 p. à 4 mk.

Harvinaista on että leningin tekopalkka nousee 5 à 6 markkaan.

(Mitä vaatekappaleen valmistamiseen kuluvaan aikaan tulee katso urakkatyön palkka, taulu N:o 48).

Luonnollisesti ovat työpalkat maaseudulla yhtä vaihtelevaiset kuin kaupungeissakin. Mutta joka tapauksessa kuvaavat edellä mainitut työpalkat räikeällä tavalla naisen työn halpahintaisuutta, johtukoon se sitte kehnommasta työn suorituksesta tahi totutusta tavasta.

Oppilaita joutuu suuri osa työhön neulomoihin ja tehtaisiin, taikka jäävät he edelleen sen työnantajan luo, jonka liikkeessä ovat oppiaikanaan olleet. 141 työpaikkaa tarjoaa oppilaille palkkaa vastaan työtä oppiajan kuluttua. Taulusta N:o 33 saa yleissilmäyksen ensimmäisestä palkasta ja sen ohessa oppiajan pituudesta eri työnantajain luona.

Kaikkiin työpaikkoihin ei vastaanoteta oppilaita, vaan vaaditaan heiltä muiden luona saatua alkeisoppia. Heille maksetaan silloin palkkaa ensimmäisestä päivästä alkaen, mutta tulee heidän myöskin omata jonkun verran ammattitaitoa. Niissä työpaikoissa, 68 luvultaan, joissa ei minkäänlaista palkkaa makseta oppilaille, ei ole muitakaan palkattuita apulaisia. Kohta kun toiset oppilaat ovat päättäneet oppiaikansa, otetaan uusia poistuvien sijaan ja siten on koko liike oppilastyön varassa. Niin luonnottomalta kuin tällöinen menetelytapa tuntuneekin perustuu se kuitenkin työnantajan ja oppilaan välillä tehtyyn vapaaseen suostumukseen. Oppilas suorittaa työllään määrätyn ajan kuluessa maksun työnantajalle saadusta opetuksesta. Mitä syyllä voi muistuttaa

tätä järjestelmää vastaan, on se, että opetus on puutteellista ja hajanaista, oppiajan lyhyys vaikuttaa haitallisesti ammattitaitoon nähden, sekä että oppilaitten toimeentulo oppiaikana on surkuteltavan huono. Tuskinpa oppipojat milloinkaan tekevät palkatonta työtä verstaissa, joissa on miehinen työhenkilökunta. He saavat jo alusta pitäen palkkaa joko rahassa taikka asunnon, vaatteen ja ruuan muodossa.

Tutkimus osoittaa, että 40,5 % oppilaista tekee palkatonta työtä 1—12 kuukauden aikana. Koska oppiaika tulee kalliiksi, koetetaan sitä lyhentää niin paljon kuin suinkin. Tällaisten olojen vallitessa oppinsa suorittanut ompelijatar saa usein koko elämänsä ajan kärsiä puutteellisen ammattitaitonsa vuoksi ja on pakotettu myymään työnsä miltei mihin hintaan tahansa.

IX Luku.

Neulomoissa maksettu palkka.

Tuskinpa mikään muu vaikuttaa niin syvältä ompelijattaren elämään kuin palkkaolot. Jos hänellä on luja luonne, jos hän on kodissa saanut vakavan kasvatuksen kelpo vanhemmilta, saattaa hän suotuisten olojen vallitessa pysyä jotakuinkin turvattuna kiusauksien keskellä, jotka aina lähemmin ahdistavat sitä, jolta puuttuu sivistyksen kautta saavutettua tarkkanäköisyyttä ja elämäntuntemusta. Jos miелensuunta on hyvä ja taloudelliset toimeentuloehdot jommoisetkin, saavat ainoastaan erinomaiset elämänkohtalot ompelijattaren horjattamaan. Mutta paraimmatkin päätökset pettävät, kun tulee ratkaistavaksi tällaiset kysymykset: vuokra, puut, vaatteet, ruoka!

Seuraa häntä, tuota turvatonta nuorta ompelijatarta! Häntä, jonka koko viikon täytyy tulla toimeen 5 à 6 markan työpalkalla! Ja'a tuo summa viikon joka päivää kohti. Laske paljonko sen mukaan tulee vuoden joka päivälle, kun hänellä kenties on työtä 250 päivänä 365:stä. Jos hän tällaisella taloudellisella pohjalla eläessään on joutunut pieneen velkaan vuokrasta, ei moneen markkaan nousevaan, mutta kumminkin niin suureen, että huoneesta häätäminen häntä uhkaa, silloin hänen on vaikea vieraassa kaupungissa tuntemattomana, ilman suosittelijoita saada uutta asuntoa, — jos ei hän omista minkäänlaista kalustoa. Ei ole ihmeteltävää, jos hän silloin jonakuna päivänä ei pane vastaan, kun tarjoutuu tilaisuus pienen viattoman seikkailun alkamiseen; jos hän esim. jossakin ruokapaikassa ottaa vastaan ruokaverontarjouksen siltä, jolla on niin monta vertaa suurempi työansio kuin hänellä itsellensä. Tuo kohtelias tarjooja rupeaa hänen suosittelijakseen. Hän saa uuden asunnon. Mutta auttajalleen hän jää kiitollisuuden velkaan, ja tavallisesti useammin kuin vaan kerran. 99 tapauksessa 100:sta ovat elämän kovimmat kohtalot alkaneet näin yksinkertaisella tavalla.

Alimpaan palkkaryhmään kuuluvat palkatut oppilaat, joita on noin $\frac{1}{4}$ ompelijattarien koko lukumäärästä. Harvoin nousee heidän päiväpalkkansa neulomoissa 50. piä à 1 mk. korkeammalle, se o. 200—300 mk. vuodessa. Muutamilla ammatin erikoisaloilla voivat olot käydä hiukan suotuisemmiksi. Enem-

Neulomoissa
maksettu
palkka.

Palkkuita oppilaita.
Taulut N:o
32—33.

män kuin puolet tutkittujen työpaikkojen palkkaa nauttivista apulaisista ovat palkattuita oppilaita ja heitä ammattitaidon puolesta lähellä olevia keskitaloisia ompelijattaria, ja saavat useimmat näistä palkkaa 300—400 mk. vuodessa, ainoastaan poikkeustapauksessa enemmän.

Palkkaus-
muoto.
Taulut N:o
34—36.

Palkkausmuoto vaikuttaa tuntuvasti yksityisen työntekijän tuloihin. Aikapalkalla työskenteleminen ei ole niin hermostuttavaa, mutta urakkapalkka tuottaa suuremman innon ja kätevyuden kautta, pitemmän työpäivän ja loma-aikoinakin työskentelemisen kautta paljon suuremmat tulot muutamille harvinaisen työkykyisille neulojille. Koska urakkapalkan suuruus paljon riippuu taidosta, kestävyydestä, näppäryydestä, terveydestä, iästä (voimista) y. m. s. henkilökohtaisista etuisuuksista, vastustavat sitä kaikki ne, joilta puuttuu edellytyksiä kilpaillakseen toverien kanssa, jotka ansaitsevat melkein puolta enemmän kuin he itse. Tästä kilpailusta johtuu heikompikykyisten työntekijäin ääretön voimain ponnistus.

Palkkausmuoto on 409 työpaikassa *aikapalkka*.

»	»	117	»	<i>urakkapalkka</i> .
»	»	21	»	<i>aika- & urakkapalkka</i> .
»	»	68	»	ei makseta <i>mitään palkkaa</i> .

Ainoastaan 6 työpaikassa 621:stä ovat palkkaolot tuntemattomat.

Käteisen rahapalkan ohessa saavat neulojat joskus palkkaa luonnossa, esim. vapaan, yöspidon, vapaan asunnon, vapaan ruuan. Pienemmät joululahjat, kuten rahaa, pusero- ja leninkikankaat, hatut, liinat ja muut liikkeestä otetut pikkuesineet kuuluvat jokapäiväisten virvokkeitten, kahvin y. m. s. ohella luontoispalkkaan. Vaikka tämmöiset lahjapalkkiot ovat jotakuinkin tavalliset neulomoissa, ovat ne kuitenkin liiaksi satunnaisia, jonka vuoksi niitä ei voi pitää minkäänlaisena »lisäpalkkana». Mutta pienissä tuloissa ne kuitenkin tuntuvat tervetulleena lisänä. Esim. jokapäiväinen kahvi leivättä tai leivän kanssa nautittuna mukana tuotujen voileipien kanssa vapauttaa ompelijattaren aamiaishuolista. Se rahallinen voitto, jonka työpaikalla tarjotut virvokkeet mahdollisesti tuottavat, ei kuitenkaan merkitse niin paljon kuin terveydelle niistä koituva hyöty. Tuo pieni työnseisuus kerran tai kahdesti päivässä tuntuu erinomaisen hyvältä. Se seikka, että useimmat työnantajat tarjoavat työntekijöilleen virvokkeita, todistaa osaltaan, että työnantajat ajattelevat työntekijänsä viihtymistä ja terveyttä, eivätkä tahdo heistä vieraantua.

Aikapalkka on 1,607 ompelijattarella, urakkapalkka 796:lla, 501 ei saa ollenkaan palkkaa. 67 palkattua ompelijattarta ei ole voinut varmasti määrätä palkkausmuotoa, se kun vaihtelee. Rahapalkkaa nauttivista ompelijattarista on 169 sellaista, joilla on »lisäpalkkaa» luonnossa. 12 neulojalle maksetaan palkka yksinomaaisesti luonnossa.

Urakkapalkan ovat etupäässä tehtaantapaisesti järjestetyt ja varastovaate-
liikkeet ottaneet käytäntöön. Neulomoissa, joissa työt tehdään mitan mukaan,
on hankalampi noudattaa urakkajärjestelmää, vaikka muutamat työntekijät ovat
sänoneet suostuvansa antamaan hameita ja liivejä (mitan jälkeen tehtäviä)
urakalla työntekijöilleen, kun nämä ovat ilmoittaneet kernaammin tekevänsä
urakkatyötä, kuten pukimoissa. Lenikineulomoissa on tähän saakka ainoas-
taan poikkeustapauksissa maksettu urakkapalkkaa. Päivä- ja viikkopalkka
soveltuu paremmin niiden työtapaan. Kuukausi- ja vuosipalkkoja maksetaan
enimmäkseen muotiompelijoille. Taitavaa muotiompelijaa ei aina voi saada,
jollei hänelle taata työansiota sesonki- tai vuosisopimuksen kautta. Samoin
on johtajattarien laita neulomoissa. Ulkomaiset johtajattaret ja muotiompelijat
eivät tavallisesti suostu lyhyempiaikaisiin sopimuksiin kuin vuodeksi tai se-
sonkikaudeksi.

Tauluissa tavataan eri palkkaluokat yhdistettyinä erikokoisiin ryhmiin, joi-
den välinen ero ei aina ole yhtä suuri, ei edes samassa taulussa. Näin on tehty
sentähden, että erilaiset palkkaustavat jo itsestään ovat aiheuttaneet tällaisen
ryhmittelyn. Samaten on myöskin erilaisen ryhmitymisen kautta eri tauluissa
tahdottu valaista palkkaussuhteita useammalta puolelta.

Päiväpalkka on jotenkin yhtä tavallinen kuin viikkopalkka. Päiväpal-
kalla työskentelee 685 ompelijatarta, joista 142 saa 1 mk. tai vähemmän päi-
vässä, 176 saa 1:50 piin, 162 aina 2 markkaan, eli yhteensä 480 ompelijatarta,
joilla on 2 mk. tai vähemmän päivässä. Enemmän kuin 2 mk. päivässä saa
167 työntekijää ja 38:lla on päiväpalkka ja sen ohessa lisäpalkkaa luonnossa.

Päiväpalkka vaihtelee suuresti. Korkein päiväpalkka on 6 mk., alin 40
piä. Keskipalkalla tarkoitetaan enemmistön palkkaa eri ammattihaaroissa.
Tällainen laskuperuste ei ole merkitystä vailla, vaikka se joskus paikkakun-
nallisten erikoisolojen vuoksi voi vaikuttaa pientä epätasaisuutta tiedonantoi-
hin. Niinpä on taulussa N:o 39 yhdistetty muutamia ammattiryhmiä, jotta
keskityksen kautta enemmistön palkka paremmin tulisi näkyviin. Tämän kautta
on, mitä Tampereen kaupunkiin tulee, syntynyt sellainen epäsuhde, että lakki-
tehtaiden urakkatyötä tekevät oppilaat ovat korottaneet muotiliikkeidenkin
oppilasten keskipalkkoja, vaikka jälkimmäiset harvoin voivat päivässä ansaita
1 mk. enemmän. Muita epätasaisuuksia ei ole huomattavissa keskipalkan
suhteen, vaan kuvaa se varsin todenperäisesti eri paikkakunnilla vallitsevia
palkkaoloja.

Neulomojen työpalkat voi ammattitaidon mukaan sopivimmin jakaa kol-
meen ryhmään. Ammattitaito ei kuitenkaan aina täydellisesti vastaa nimityk-
siä: oppilaita, keskitaitoisia ja täysin ammattitaitoisia. Niinpä esim. neulomoissa,
joissa maksetaan aikapalkka, oppilaan-palkka aina on riippuva hänen ammatti-

Päiväpalkka.
Taulu N:o 37
—38.

Alin ja korkein
päiväpalkka
sekä keski-
palkka.
Taulu N:o 39.

Keskimääräi-
nen päivä-
palkka.
Taulu N:o 40.

ajastaan, vaikka hän kappaletyöstä joskus voi ansaita yhtä paljon ja enemmänkin kuin täysin ammattitaitoinen ompelijatar, jolla on päiväpalkka.

Keskimääriä laskemalla saadaan yleensä sangen häälyviä tietoja, mutta jos työtaidon perusteella ryhmittää työpalkat 3 palkka-asteeseen voi kuitenkin saada jonkunlaisen havaannollisen käsityksen eri ammattihaaroissa vallitsevista palkkaoloista. Alimman ja korkeimman palkan suuri erilaisuus vaikuttaa luonnollisesti keskimääräiseen palkkaan ja vähentää jonkun verran sen todenmukaisuutta mitä eri ammattihaaroihin tulee, vaikka keskimääräislaskelmat kieltämättä voivat antaa käsityksen paikallisoloista. Sitä paitsi ne ammatintuntijalle tarjoavat vertailuaineksia eri ammattiryhmien suurempaa tai pienempää palkanmaksukykyä arvoeltaessa.

Luonnossa maksetut palkat ovat otetut mukaan keskiarvotauluihin. Paikkakunnan hintojen mukaan arvioituna on niiden vastaava raha-arvo merkitty laskelmiin.

Näiden perusteiden mukaan laskettuna ovat keskimääräiset päiväpalkat kaikilla paikkakunnilla yhteisesti:

	Palkka-asteessa		
	I	II	III
Leninki- ja liinavaateompelijoilla y. m.	1 Smk.	1,33 Smk.	1,67 Smk.
Päällys- ja varastovaatteiden ompelijoilla	1,23 »	1,65 »	1,93 »
Muoti- ja lakkien ompelijoilla	1,06 »	1,56 »	2,46 »
Sateenvarjo- ja kravattiompelijoilla . . .	1,21 »	1,64 »	2,01 »
Kutojattarilla	1,21 »	1,54 »	1,88 »

Kunkin eri työpaikan keskimääräiset päiväpalkat näkyvät taulusta N:o 40.

Keskiarvolaskelmien supistettu muoto ei kyllin selvästi valaise ammatin erikoisalojen päiväpalkkaetuja, mutta tarkempia tietoja niistä saadaan yksityiskohtaisia tiedonantoja sisältävistä tauluista.

Yleisenä sääntönä voi pitää, että leninki- ja liinavaateompelijattarien asema on kaikista epäedullisin mitä päiväpalkkaan tulee. Verrattuna päällysvaate- ja muotiompelijoihin saattaa kuitenkin viimeksi mainittujen lyhyempi työkausi jossain määrin tasata vuositulojen keskinäistä suhdetta. Mutta sittenkin jäävät leninkiompelijat vuosituloihinkin katsoen alempaan palkka-asteeseen.

Arvioitu päiväpalkka työseuduilla.

Päiväpalkat taulussa N:o 37 käsittävät ainoastaan 685 ompelijatarta, jotka todellakin tekevät työtä päiväpalkalla. Jota vastoin tähän liitetty yhteenasetelma, samoin kuin taulu N:o 40, käsittää kaikkia rahapalkkaa nauttivia ompelijattaria, joiden eri palkkausmuotojen mukaan suoritettavat palkat ovat muutettavat päiväpalkkoiksi. Mainittu yhteenasetelma osoittaa siis kuinka monella ompelijattarella on päiväpalkkana:

	1 mk. tai vä- hemm.	mk. 1,01—1,49	mk. 1,50—1,99	mk. 2,01—2,49	mk. 2,50—2,99	3 mk. tai enemm.
Helsinki	43	42	120	195	140	132
Turku	103	125	193	46	12	11
Viipuri	43	26	70	41	21	16
Tampere	39	48	101	58	37	14
Nikolainkaupunki	20	66	51	34	19	2
Pori	32	19	16	10	1	1
Oulu	7	11	16	15	—	4
Kuopio	20	7	17	7	—	—
Hämeenlinna	22	6	4	1	—	—
Kotka	5	1	7	1	—	1
Porvoo	14	16	10	8	—	2
Mikkeli	6	2	—	—	—	—
Uusikaupunki	9	—	—	—	—	—
Forssa	5	3	3	2	—	—
Summa ompelijattaria	373	372	608	418	230	183

Huomioon on otettava, että edellä merkityt tulot koskevat ainoastaan sitä aikaa vuodesta, jolloin ompelijattarella on ollut työtä. Jos tulot tasataan kaikkia vuodenaikoja kohti tapahtuu melkoinen päiväpalkkojen aleneminen, sillä ainoastaan 42 % on ollut työtä korkeimman päivämäärän mukaan eli 300 päivänä vuoden 365:stä. Useimpien työvuosi on paljon lyhyempi. (Katso taulu N:o 7).

Viikkopalkka maksetaan eniten leninkineulomoissa. Viikkopalkalla työkentelee 641 ompelijatarta, joista 125:llä on 7 mk. ja vähemmin, 267:llä 7—10 markkaan, 149:llä aina 14 markkaan viikossa. Kaikkiaan ansaitsee 541 ompelijatarta viikossa 14 mk. ja vähemmin. Ainoastaan 59 neulojan viikkopalkka on suurempi kuin 14 mk., 41 on viikkopalkka ja sen ohessa lisäpalkkaa luonnossa.

Viikkopalkka on päiväpalkkaa hiukan edullisempi sen vuoksi, että monella työnantajalla ei ole tapana vähentää viikkopalkkaa lyhyempien taudintapausten ja muiden pienempien poissaolojen tähden. Sitä vastoin ollaan tavallisesti hyvin tarkkoja päiväpalkkaa nauttivien ompelijattarien suhteen. Ne harvat työnantajat, jotka maksavat palkan tunnilta, vähentävät poikkeuksetta palkkaa jo pienimmästäkin laiminlyönnistä. Useat ompelijattaret puolustavat kuitenkin tuntipalkkoja, koska silloin vapaammin voivat tulla ja mennä mielensä mukaan, »kun aika on heidän omansa».

Harvoin ajatellaan, että tuo »vapaus» voisi saada aikaan suuria epäjärjestyksiä, että työnantaja työn epäsuunnollisen suorittamisen kautta saattaisi joutua

Viikkopalkka.
Taulut N:o 41
—42.

monenmoista vahinkoa kärsimään, kuten esim. huoneiston vuokran, liikkeeseen sijoitetun pääoman korkojen menettämisen, johtajattaren hukkaan kuluneen työajan, teettäjäin tyytymättömyyden y. m. s. vuoksi.

Työajan lyheneminen ja samanaikainen palkan kohoaminen.

Vaikka kappalepalkka muutamilla vaatetustyön erikoisaloilla monin paikoin kiihkeän kilpailun, voimaperäisemmän työn teon y. m. syiden vuoksi näyttää alenemisen oireita, on myönnettävä, että aikapalkka viime vuosina on kohonnut, samalla kuin työaikaa on lyhennetty.

Eräs neulomo on antanut seuraavan, ompelijain viikkotulojen suhdetta lyhennettyyn työaikaan valaisevan kaavion:

Vuosi, jolloin palkkaa korotettiin	Tuntiluvun mukainen työpäivä	Leninkiompelijain viikkotulot			Puseronompelijain viikkotulot		
		palkka-asteessa			palkka-asteessa		
		I	II	III	I	II	III
1900	10 tunnin työpäivä	18 mk.	15 mk.	10 à 12 mk.	—	—	—
1901		19 "	15 "	10 à 12 "	—	—	—
1902		20 "	17 "	12 à 14 "	—	—	—
1903		20 "	17 "	12 à 14 "	10 mk.	8 mk.	—
1904	9 1/2 tunn.	20 "	17 "	12 à 14 "	12 "	10 "	8 mk.
1905		20 "	17 "	12 à 14 "	14 "	12 "	10 "
1906		9 tunn.	20 "	17 "	12 à 14 "	15 "	14 "

Toisesta neulomosta on saatu seuraavat tiedot palkankorotuksien ja lyhennetyyn työajan keskinäisestä suhteesta.

Vuosi	Tuntiluvun mukainen työpäivä	Leninkiompelijain viikkotulot palkka-asteessa:		
		I	II	III
1898	12	3 mk.	4 mk. 50 p.	6 mk.
1899	11	—	6 mk.	7 mk. 50 p.
1900		—	—	—
1901	10 1/2	6 mk.	9 mk.	10 mk.
1902		—	—	—
1903	9 1/2	7 mk. 50 p.	9 mk.	10 mk. 50 p.
1904		—	—	—
1905	9	—	10 mk. 50 p.	12 mk.
1906		—	12 mk.	18 mk.

Eräs I-sen luokan trikookutomoto on jättänyt tähän liitetyt tiedonannot viikkopalkkojen kohoamisesta ja työajan supistumisesta

Työvuosina:	1905	1906	1907
Työntekijättärien luku	251	277	316
Työtunteja viikossa	59	57	57
Työpalkkoja yhteensä	Smk. 137,948:—	Smk. 156,872:—	Smk. 212,000:—
Työntekijättären vuosipalkka	„ 549: 59	„ 566: 32	„ 670: 88

Kaikista palkanmaksutavoista on vuosipalkka enin mieltäkiinnittävä. Vuosipalkka se vasta selvimmän valaisee ompelijättären taloudellisen toimeentulon perustan. Päivä- ja viikkopalkat saattavat usein tuntua hyvinkin tyydyttäviltä, mutta ne muuttuvat melkoisesti vuositulolaskuissa ajoittaisen pakollisen työttömyyden vuoksi.

Varsinainen vuosittainen palkanmaksu ei juuri tule kysymykseen neuloissa. Johtajattaret ja leikkaajat tekevät säännöstä poikkeuksen. Mutta muutamalla kaikki palkkausmuodot jokaisen ompelijättären vuotuisen todenperäisen työajan perusteella vuosipalkaksi, ovat vuosipalkkalaskelmat tulleet käsittämään 2,184 ompelijatarta, joilla ei ole muita etuja kuin tunnettu, määrätty rahapalkka. Näistä on 737:lla 300—400 markan vuositulot ja vähemmän, 492:lla 400—500 markan ja 840:llä 500—900 markan tulot.

Ainoastaan poikkeustapauksissa nousevat vuositulot yli 900 markan. Likimmiten $\frac{2}{3}$ ompelijättärien koko lukumäärästä tekee joko palkatonta työtä tahi palkasta, joka, on alle 300—500 markan.

Ompelijättärien toimeentulomahdollisuuksia eri paikkakunnilla arvioitaessa lienee seuraava yhteensovittelu asiaa valaiseva.

Ompelijättäriä, joiden täytyy tulla toimeen vuodessa

	vähemmällä kuin:							900:lla tahi enemm.
	300 mk.	400 mk.	500 mk.	600 mk.	700 mk.	800 mk.	900 mk.	
Helsinki	49	131	233	374	481	559	602	75
Turku	113	203	360	447	469	476	481	9
Viipuri	29	65	125	155	179	199	206	11
Tampere	30	75	142	225	247	281	286	11
Nikolainkaupunki	20	86	132	145	171	190	190	2
Pori	30	46	57	70	77	78	78	1
Oulu	6	16	31	46	49	49	49	4
Siirto	277	622	1,080	1,462	1,673	1,832	1,892	113

Vuosipalkka.
Taulut N:o 43
—44.

Arvioitu vuosipalkka eri paikkakunnilla.

	vähemmällä kuin:							900:llä tahi enemm.
	300 mk.	400 mk.	500 mk.	600 mk.	700 mk.	800 mk.	900 mk.	
Siirto	277	622	1,080	1,462	1,673	1,832	1,892	113
Kuopio	9	27	39	48	51	51	51	—
Hämeenlinna	21	29	31	33	33	33	33	—
Kotka	3	6	13	13	15	15	15	—
Porvoo	14	30	40	46	48	48	48	2
Mikkeli	5	7	8	8	8	8	8	—
Uusikaupunki	9	9	9	9	9	9	9	—
Forssa	4	7	9	11	13	13	13	—
Summa ompelijattaria	342	737	1,229	1,630	1,850	2,009	2,069	115

Jonkun verran lisätuloja on niillä ompelijattarilla, joiden onnistuu »kuol-
leena aikana» hankkia itsellensä mainittavaa työtä. Mutta kaikki ne, joilla on
työtä vuoden umpeen, ovat jo yhteenasetelmassa mukaan luetut, koska sen
pohjaksi on pantu se ilmoitettu aika vuodesta, jona ompelijattarella on ollut
työtä saatavissa. Ompelijattarien lisätuloja sitävastoin ei voi millään tavoin
määrätä, sillä ne ovat satunnaista laatua ja kirjoihin niitä ei ole milloinkaan
merkitty.

Keskimääräi-
set vuositulot
paikkakun-
nilla.

Vuositulot kaikilla työseuduilla ovat keskimäärin

paikka-asteessa:

	I	II	III
Taulu N:o 45. leninkineulojilla y. m.	Smk 284: 44	Smk 380: 26	Smk 472: 34
päällyys- ja varastovaateompelijoilla »	318: 57	466: 15	546: 54
muoti- ja lakkiompelijoilla . . . . . »	294: 89	438: 86	667: 76
sateenvarjo- ja kravattiompelijoilla »	348: —	485: 38	595: —
kutojattarilla . . . . . »	322: 99	447: 66	553: 63

Vuositulot ja
elantokustan-
nukset.

Taulu 46 osoittaa kuinka suuret vuositulot ompelijattarilla prosenttiluvuin
on eri paikkakunnilla.

Taulu N:o 46.

Vähemmän kuin 300 markan vuositulot on 31,14 %:lla ompelijattarista

» » 500 » » » 70,68 %:lla »

» » 600 » » » 83,20 %:lla »

» » 700 » » » 91,57 %:lla »

» » 800 » » » 93,95 %:lla »

» » 900 » » » 94,55 %:lla »

(Vertaa ompelijattarien menot, siv. 113).

Työpalkan suhde ammattiaikaan.

Koska ompelijatarammatissa tavataan kaikenikäisiä oppilaita ja palkan suuruus ei ollenkaan riipu ikävuosista, ei olekaan ollut aihetta järjestää ikäluokanmukaisia palkkauskavakkeita. Ammattiaika sitävastoin vaikuttaa jonkun verran palkkaoloihin. Mutta koska sesonkivaihtojen vuoksi työntekijättäret usein muuttavat työpaikasta ja työseudusta toiseen, ei palkka säännöllisesti riipu ammattiajastakaan, vaan muodostuu se usein paikallisolojen mukaan. Ammattitaidon mukaan jaetaan ompelijättäret 3:een ryhmään, oppilaat, keskitaloiset ja täysin ammattitaitoiset ompelijättäret, ja maksetaan näille enemmän tai vähemmän »taitaville» työntekijöille paikkakunnalla tavallisiksi tulleet palkat. Ompelijatar, jonka ammattiaika on 15 vuotta, ei voi toivoa korkeampaa palkkaa kuin se, joka on työskennellyt ammatissa esim. 10 vuotta. Molemmat kuuluvat täysin ammattitaitoisten ryhmään ja saavat sen palkan, mikä paikkakunnalla yleensä maksetaan »taitaville» työntekijättäriille. Samalla tavalla menetellään molempiin toisiinkin ryhmiin kuuluvien ompelijattarien palkan suhteen. Poikkeuksen tekevät ne, jotka kauvan ovat olleet samassa työpaikassa.

Ammattiaika vaikuttaa näin ollen aivan varmasti aikapalkkaan eri oppiasteiden vaihteessa, varsinkin mitä leninkiompelijoihin tulee. Urakkapalkka on vielä enemmän ammattiajasta riippuva, sillä tottumus tuottaa taitavuutta. Ammattiaikansa 4:nestä 10:teen vuoteen on ompelijatar yleensä parhaimmissa voimissaan ja palkan puolesta edullisimmassa asemassa. Mutta joskus saattaa oppilaskin saada huomattavasti suuremman palkan kuin vanhemmat ompelijättäret. Tämä johtuu siitä, että hän tekee urakkatyötä jollakin erikoisalalla ja että hänellä on luontaisia ammattitaitumuksia, taikka joskus myöskin yksityisten työntantajain pienemmistä vaatimuksista ammattitaitoon nähden.

Yksityiskohtaisia tiedonantoja sekä raha- että luontoispalkoista sisältyy tauluihin 54—55. Nämä liitteeseen sijoitetut taulut, jotka muodostavat aineiston palkkaustilaston ja siihen kuuluvien seikkojen lähempää tutkimista varten, voivat kenties tulevaisuudessa olla hyödyksi, jos ompelijattarien ammattio- oloja koskeva tutkimus pantaisiin toimeen muissa osissa maataamme.

Tauluissa tavataan kaikellaisia erikoistietoja, kuten esim. ompelijattarien lukumäärä, paikkakunta, ammattihaara, ammattiaika, ilmoitettu vuosittainen työaika, vuositulot rahassa ja luonnossa, arvioitu päiväpalkka sekä ompelijattaria, joilla on yhtäläiset palkkaedut y. m. Työaika on varsinainen (effektiv) ainoastaan siinä merkityksessä, että ompelijattarilla ilmoitettuna aikana vuodesta on ollut työtä ja silloin ovat nauttineet ilmoitetun palkan. Mutta eräiden oppilasten suhteen merkitsee se ainoastaan sitä aikaa vuodesta, jolloin mahdollisesti saavat pysyä työpaikassa. Näiden ammattiaika saattaa sen vuoksi joskus olla lyhyempi kuin heille taattu työaika vuoden kuluessa. On havaittu

Työpalkan
suhde ammat-
tiaikaan.
Taulu N:o 47.

Yksityiskohtai-
sia tietoja
palkkaoloista
y. m.
Taulut N:o 54
—55.

tarpeelliseksi sijoittaa nämäkin oppilaat samaan järjestelmään, vaikka ne eivät vielä olekaan tehneet työtä koko ilmoitetun ajan kuluessa, muun muassa saadaksemme tietää kuinka kauvan he ovat pakotetut työskentelemään samanlaisissa palkkaoloissa. Työpaikkojen numeroa ja nimiä ei ole pantu luetteloon, koska muutamat työnantajat ovat antaneet tietoja sillä edellytyksellä, että niitä käytettäisiin ainoastaan yhteisen tilastollisen aineiston pohjana.

Kaikissa työpaikoissa vuoden kuluessa maksetut työpalkat:

Yhden vuoden kuluessa maksettujen työpalkkojen summa.	Helsingissä.	Smk 413,117: 50	Kuopiossa.	Smk 20,128: 25
	Turussa	» 223,099: —	Hämeenlinnassa	» 11,484: —
	Viipurissa	» 118,087: 50	Kotkassa	» 9,178: —
	Tampereella	» 157,614: 75	Porvoossa.	» 23,329: 75
	Nikolainkaupungissa	» 93,655: 45	Mikkelissä.	» 2,182: —
	Porissa...	» 32,756: 25	Uudessakaupungissa.	» 2,739: —
	Oulussa.	» 32,413: 60	Forssassa	» 5,954: —
				Summa Smk 1,145,739: 05

Urakkatyö.

Urakkätöön palkka.

Tämä palkkaustapa näkyy yhä laajemmalla tulevan käytäntöön otetuksi teollisuuden alalla, vaikka se alati pysyy kiistakysymyksenä toisin ajattelevien henkilöiden kesken, jotka pitävät sitä joko paremman toimeentulon ehtona, taikka päinvastoin terveyden ja voimien tuhoajana. Nykyisessä muodossaan käytäntöön sovitettuna aikaansaa urakkapalkka alituista erimielisyyttä työnantajan ja työntekijättärien kesken, ja sangen suuressa määrässä tekee se mahdolliseksi yhteiskunnan heikompien voimien alttiiksi panemisen muiden hyväksi.

Eipä olekaan helppo tehtävä varmojen ja oikeudenmukaisten kappalehintojen määrääminen. Tuotanto on varsin henkilökohtainen. Jos palkka määrätään sellaiseksi, että pienemmät kyvyt saavat kohtuullisen tulon, voivat etevämmät työntekijättäret samojen kappaleiden valmistamisella ansaita luonnottoman paljon enemmän. Jotta siis taitavampien työntekijättärien palkat eivät nousisi ylen korkeiksi pannaan heidän työkykynsä enimmäen palkka-arvioimisen pohjaksi, eikä — niinkuin oikeudenmukaista olisi — enemmistön, huolimatta siitä kuinka suuren työansion yksityiset voivat hankkia itsellensä erinomaisen taitavuuden ja subjektiivisten luonteen- ja terveysetuisuuksien kautta. Yleensä työskennellään kernaammin urakka- kuin aikapalkalla. Tarmokkaat, reippaat ja taitavat työntekijättäret haluavat urakkatyötä suuremman rahan ansion vuoksi, heikompi kykyiset taas siinä toivossa, että he lähimmässä tulevaisuudessa oppivat ihmeitä tekemään.

Vanhemmat liikkeet, joilla on vuosikausien käytännön kautta tasaantuneet palkkaluettelot, ovat saaneet kappalepalkat jotakuinkin tasapuolisesti sovitetuiksi.

Mutta niitäkin täytyy muuttella ajan vaatimusten mukaan sekä määrätä uusille kuoseille ja uusille kauppaan laskettaville vaatekappaleille kohtuulliset työpalkat. Henkilökunnan keskuudessa syntyy silloin aina tyytymättömyyttä, kun kahden eri mieltä olevan osakkaan edut ovat ainoastaan toisen osakkaan valvottavana.

Yleinen mielipide, saatuaan kuulla, että paidan tekopalkka on 10 p., takin 15 p. j. n. e. (englantilaisen kotityön hintoja), ei voi muuta kuin äänekkäästi vaatia lakia, joka estää semmoisen työvoimien alttiiksi panemisen. Mutta lakimääräys on aina niin ylimalkainen, että sen kautta saattaa ainoastaan osittaisesti järjestää oloja, jotka ovat niin monesta erilaisesta asianhaarasta riippuvia.

Urakkapalkka-kysymyksen ratkaisemiseksi ja oikealle tolalle johtamiseksi on kumminkin eräs mahdollisuus olemassa. Kaikissa tehtaissa olisi alin määrätty päiväpalkka, joka säännöllisesti ja asteettain kohoaisi, pantava vastalkajain työn peruspalkaksi säädettyinä oppiaikana. Jos oppilas mainittuna aikana on osoittanut taipumuksen puutetta eikä ole saavuttanut keskinkertaista taitavuutta, varoitettakoon häntä antautumasta työalalle, joka ei sovellu hänelle. Vasta oppiajan päätyttyä ölkoon hänellä oikeus tehdä työtä urakkapalkalla.

Mutta urakkatyö edellyttää tarkasti harkittuja, keskituotantoa varten sovitettuja työhinnanmääräyksiä. Jos näitä työhintaluetteloja eivät ole laatimassa asiaan perehtyneet puolueettomat henkilöt, on tyytymättömyys niihin oleva yleinen ja epäluulo työnantajia kohtaan kasvaa kasvamistaan. Paikallistariffien käytäntöön ottaminen olisi omiansa suuresti helpottamaan urakkakysymyksen ratkaisua. Mutta mielivaltaisesti laadituista tariffeista ei ole enemmän apua kuin nykyisistä epävarmoista, satunnaisista työsopimuksista. Puheenalaisten tariffien laatiminen olisi jätettävä *Tariffiopiston* (australialaiseen tapaan) tahi englantilaisten n. k. wage boards, palkkauslautakuntien huostaan, joihin viimeksi mainittuihin kuuluu sekä työnantajia että työntekijäin valitsemia valtuutettuja.

Nämä toimistot hankkivat tietoja eri tavaralajien yleisistä työhinnoista koko teollisuusmaailmassa. Mahdollisimman suurella tottumuksella ja puolueettomuudella kykenevät asiantuntijat arvostelemaan mikä työhinta on kohtuullinen, mikä ei. He tietävät millaisiksi palkkaolot ovat muodostuneet tehtaissa, joissa käytetään enemmän tai vähemmän ajanmukaisia koneita ja työtapoja sekä minkä työhinnan kustakin tavarasta eri olosuhteiden vallitessa kannattaa maksaa.

Palkkauslautakunnista saattaa olla tukea sekä työnantajille että työntekijöille. Täytyy edellyttää että nämä asiantuntijat palkanarvostelijoina osoittavat suurempaa puolueettomuutta ja taitoa kuin monet työnjohtajat, joiden tiedot rajoittuvat omalla työpaikalla saavutettuihin lyhytaikaisiin, yksipuolisiin kokemuksiin.

Urakkapalkkoja ja eri vaatekappalten valmistamiseen kuluvaa aikaa esittävä taulu ei ole tarkoitettu olemaan mikään perinpohjainen urakkatyön palk-

Urakkapalkat.
Taulu N:o 48.

kojen selostus maamme neulomoista. Tauluun 48 on ainoastaan yhdistetty useista tutkimuksen alaisina olleista työpaikoista saatuja tiedonantoja.

Työpalkkojen erilaisuus samoista vaatekappaleista, varsinkin trikootöistä, johtuu eri ko'osta ja työaineen laadusta. Tavallisesti ovat kuitenkin työpalkat yhtä paljon paikallisoloista kuin työn laadusta riippuvia.

Erilaisten vaatetusesineiden valmistamiseen kuluva ajasta on annettu sangen erilaisia tietoja. Joka tapauksessa voitane yhdistelmässä mainittua aikaa pitää keskinopeutena, vaikka onkin vaikea määrätyn piirtein rajoittaa jotakin niin henkilökohtaista kuin on kätevyys ja ammattitaito, jotakin niin vaihtelevaa kuin työlaatu ja valmisteiden moninaisuus.

Kappalepalkat eivät yleensä koske määrättyä aikaa. Vuoroin niitä alennetaan, vuoroin korotetaan, sikäli kuin liikeolot, paremmat koneet ja työtavat y. m. myöten antavat. Ainoastaan silloin kun palkkaluettelot saavat tariffisopimuksen luonteen, ovat ne määrääjäksi sitovia. Tähän liitetään muutamia palkkalistoja, joita toistaiseksi käytetään työnantajain ja työhenkilökunnan välisinä sopimuksina. Ne valaisevat sangen sattuvasti urakkatyön olosuhteita. Monin paikoin nähdään tällaisia palkkaluetteloja työhuoneiden seinillä, ja useimmiten ovat työnantajat kernaasti antaneet niitä tutkimustyössä käytettäväksi, joskus kuitenkin sillä nimenomaisella toivomuksella, ettei toiminimeä mainittaisi luetelon yhteydessä.

Varastotyötä koskevia palkkaluetteloja (tariffisopimuksia).

Varastovaat-
teiden valmis-
tamiseen ku-
luva aika.
Taulu N:o 48.

Palkkaluettelo N:o 1. Naispukimo (mittaa ottamatta valmistettuja, koettamattomia vaatteita. I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle maksettu tekopalkka on:

	I	II
lyhyestä takista	Smk 3: 50	» 2: 50
» » ilman sisustevaateita	» 4: —	» 3: 50
geishatakista, sisusteettomasta	» 4: 25	» 3: 75
geishatakista, sisustetusta	» 5: —	
lyhyestä sisustetusta talvitakista	» 3: 75	»
pitkästä » »	» 4: 50	»
lyhyestä sisustetusta nukkatakista (plysch) »	» 3: —	» 2: 25
pitkästä » » »	» 4: —	» 3: 50
kävelyhameesta	» 2: 50	» 2: —

Palkkaluettelo N:o 2. Naispukimo (mittaa ottamatta valmistettuja koettamattomia vaatteita. II:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu tekopalkka on:

	I	II
pitkästä dohvelitakista	Smk 4:50	à 4:—
lyhyestä »	» 3:50	» 3:—
kävelyhameesta	» 2:50	»
kävelytakista	» 3:—	»
kävelypuvusta	» 5:50	»
pitkästä kesätakista	» 3:50	» 3:—
vanulla sisust. takista (käsini tehty)	» 5:—	»

Palkkaluettelo N:o 3. Naispukimo (mittaa ottamatta valmistettuja, koettamattomia vaatteita. II:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu tekopalkka on:

	I	II
dohvelitakista	Smk 3:50	
kesätakista	» 3:50	à 3:—
kävelypuvusta	» 6:—	
kävelyhameesta	» 2:25	
miehen housuista	» —:75	
» liivistä	» —:75	

Palkkaluettelo N:o 4. Naispukimo (mittaa ottamatta valmistettuja, koettamattomia vaatteita. I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu tekopalkka on:

kävelypuvusta	Smk 4:50
takista	» 2:50
kävelyhameesta	» 2:—
sileästä dohvelitakista	» 2:75

Palkkaluettelo N:o 5. Naispukimo (mittaa ottamatta valmistettuja, koettamattomia vaatteita. I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu tekopalkka on:

puserosta ilman sisustevaatetta	Smk 1:—	à 1:25
kävelyhameesta »	»	1:50
puserosta, hienosta, sisustetusta	» 1:50	» 2:—
terveysliivistä	»	1:25
aamunutusta	»	1:—

Palkkaluettelo N:o 6. Pienempiä varastoesineitä (mittaa ottamatta valmistettuja, koettamattomia vaatteita. III:n luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu palkka on:

puserosta	Smk 1:—
alushameesta (7 kapp. päivässä)	» —:25

alushameesta, pitkäästä	Smk	—:50
esiliinoista kappaleelta (15 à 17 kapp. päiv.)	›	—:10 à —:20
naisen housuista (parilta)	›	—:30
kampaunutusta kapp. (2 à 3 kapp. päiv.)	›	—:75

Keskimääräiset tulot naisten pukimotöistä.

Taitavan ompelijattaren keskimääräiset viikkotulot *naisten pukimotöistä* ovat I:sen luokan kaupungissa 12, 17 à 20 mk., pusero- ja leninkiompelusta 12 mk. sekä terveystliivi- ja kureliiviompelusta 8 à 10 mk.

II:sen luokan kaupungissa ansaitsee ompelija keskimäärin viikossa päällysvaateompelulla 10 à 14 mk, pusero- ja hameompelulla 10 sekä terveystliivi- ja kureliiviompelulla 7 à 9 mk viikossa.

Palkkahuettelo N:o 7. Liinavaateneulomo. (I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu palkka on:

Miesten tärkkipaidoista tusinalta:

koneompelusta	suunnilleen	Smk	5:—
harsimisesta	›	›	4:50
saumalankojen päättäm.	›	›	2:25
napinreijistä	. . . . .	›	3:—
käymätilkuista	. . . . .	›	—:30
laskoksista	. . . . .	›	—:25

Summa tusinalta Smk 15:30

Yöpaidoista kappaleelta:

koneompelusta	Smk	—:63 à —:75	à	1:25
harsimisesta	›	—:63	›	—:75
päättämisompelusta	›			1:25
napinreijistä	›			—:15

Summa kappaleelta Smk 1:26 à 1:50 à 2:80

Päiväpaidasta kappaleelta:

koneompelusta	Smk	—:40	à	—:60
harsimisesta	}	›	—:93	›
päättämisestä				
napinreijistä				

Summa kappaleelta Smk 1:33 à 1:65

Karluksista tusinalta:

koneompelusta	Smk	—:37	à	—:55
harsimisesta	›	—:35	›	—:55

Summa tusinalta Smk —:72 à 1:10

Palkkaluettelo N:o 8. Liinavaateneulomo. (I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Omassa kodissaan itseksen työskentelevä ompelijatar ansaitsee:

naisen päiväpaidasta	Smk 1: 25 à 1: 50
» yöpaidasta	» 3: —
» housuista	» —: 75
miehen päiväpaidasta	» 1: 25 » 1: 50

Palkkaluettelo N:o 9. Liinavaateneulomo. (I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Omassa kodissaan itseksen työskentelevä ompelijatar ansaitsee:

naisen päiväpaidasta	Smk 1: — à 1: 25
» yöpaidasta	» 1: 75 » 2: —
» housuista	» —: 75
miehen päiväpaidasta	» 1: 25

Palkkaluettelo N:o 10. Liinavaateneulomo. (II:sen luokan kaupunki) mitä elinkustannuksiin tulee).

Omassa kodissaan itseksen työskentelevä ompelijatar ansaitsee:

naisen päiväpaidasta	Smk 1: —
» yöpaidasta	» 1: 50 à 2: —
» housuista	» 1: —
miehen päiväpaidasta	» 1: 50 » 2: —
» yöpaidasta	» 1: 50

Palkkaluettelo N:o 11. Varastoesineitä pumpulikanankaasta (mittaa ottamatta valmistettuja, koettamattomia vaatteita. Maaseutu).

Ompelijattarelle suoritettu palkka on:

naisen puserosta	kappaleelta Smk —: 60
miehen puseropaidasta	» » —: 35
leningin hämeestä	» » —: 50 à 1: 25
miehen housuista	parilta » —: 75

Taitavan ompelijattaren keskimääräiset viikkotulot liinavaateompelusta ovat 9 mk., keskitaitoisen noin 5 à 6 mk. Koneompelijain viikkotulot voivat nousta 9 à 10 mk. viikossa, harsijattarien 7, 8 à 9 mk., riippuen paikallisoista.

Keskimääräiset tulot liinavaateompelusta.

Liinavaateompelu ei ole samalla tavalla kuin neulomotoimi sesonkikausista riippuva. Mutta liikeolot eivät aina ole samanlaiset, ja sen vuoksi voi työtä

toisin ajoin olla runsaammin saatavissa, toisin taas vähemmin ja täytyy näin ollen osan työntekijättäristä välistä olla työn puutteessa muutaman viikon kuluessa. Tämän kautta vähenevät vuositulot.

Lainavaateneulomoissa ovat urakkatyöntekijättärien vuositulot keskimäärin seuraavat:

I:sen luokan kaupungissa (elinkustannuksiin nähden) ansaitsevat:

paitaompelijat (koneompelijat)	vuodessa 365 Smk
paidan harsijat	» 359 »
kauluksiens koneompelijat	» 477 »
kauluksiens harsijat	» 438 »
rintamuksiens koneompelijat	» 259 »
naispaidan	» 407 »
» harsijat	» 342 »
leikkaajat (johtajattaren apulaiset)	» 250 »
napinreikäompelijat	» 709 »
saumojen näättäjät (koneomp.)	» 231 »
korke-ompelijat	» 271 »
rosettilaskostelijat ja laskosteomp.	» 588 »
<i>Keskimäärin</i> koneompelijat	vuodessa 439:43
» muut omp. liinaompelun alalla	324:—

On huomattava että napinreikäompelijain suuremmat vuositulot kohottavat jälkimmäisen ryhmän keskituloja. Edellä olevat tiedonannot osoittavat koneompelijain ylipäänsä olevan edullisimmassa asemassa liinaompelun alalla.

Palkkaluettelo N:o 12. Trikookutomo. I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee.

Kutojattarelle suoritettu palkka.

Työhintaver-
tailuja ja
lyhennetty työ-
päivä.

Trikoovalmisteita	Edellisinä vuosina.10 tunnin työ- päivällä	1979 9 tun- nin työpäi- vällä	Kutojatar val- mistaa päivässä
<i>Pukuga:</i>			
Pukuhousut	30 p.	30 p.	9 à 10. par.
»	30 »	35 »	7 à 8 »
Säärystinhousut (lasten patenttikud.)	25 »	25 »	9 »
» (kudottu oik. ja nurin)	25 »	30 »	7 à 8 »
Pumpuliset säärystinhousut (lasten)	20 »	25 »	5, 6 à 7 »

Trikoovalmisteita	Edellisinä vuosina 10 tunnin työpäivällä	1907.9 tunnin työpäivällä	Kutojatarvalmistaa päivässä
<i>Paitoja:</i>			
Urheilupaita . . . . . ä	40 p.	45 p.	4 ä 5 kapp.
" raitainen . . . . . ä	50 "	60 "	3 ä 4 "
" poikien (raitainen) . . . . . ä	45 "	50 "	4 "
" " (raidaton) . . . . . ä	35 "	40 "	6 "
Kurelliivi, pumpulikankaasta . . . . . ä	20 "	20 "	10 ä 12 "
" silkikankaasta . . . . . ä	40 "	40 "	6 ä 7 "
" " " . . . . . ä	40 "	50 "	4 ä 5 "
" " hiboilla varust. . . . . ä	40 "	50 "	5. "
<i>Sukkia:</i>			
Naisen sukat . . . . . ä	20 "	25 "	6 ä 7 par.
" " " . . . . . ä	30 "	30 "	4 "
" " " . . . . . ä	20 "	40 "	3 ä 4 "
Lasten sukat . . . . . ä	20 "	20 "	7 ä 8 "
" " " . . . . . ä	20 "	25 "	7 "
" " " . . . . . ä	20 "	20 "	7 ä 8 "
" " " . . . . . ä	20 "	25 "	6 ä 8 "
Miehen sukat . . . . . ä	20 "	25 "	7 ä 8 "
" " " . . . . . ä	20 "	25 "	4 ä 5 "
" " " . . . . . ä	20 "	35 "	4 ä 5 "
<i>Miesten nuttuja:</i>			
Eksenter-kudontaa . . . . . ä	75 "	1 mk. 25 p.	2 kapp.
<i>Naisten nuttuja:</i>			
Patenttinuttuja, hihallisia . . . . . ä	75 "	1 mk.	2 "
" " (eksenter) . . . . . ä	60 "	85 p.	2 ä 3 "
Liivejä, hihattomia . . . . . ä	40 "	50 "	3 ä 4 "
" " " . . . . . ä	50 "	60 "	3 ä 4 "
<i>Lasten nuttuja:</i>			
Villa-, pellava- ja pumpulilangasta . . . . . ä	25 "	25 "	10 ä 12 "
" " " " raitainen . . . . . ä	25 "	30 "	10 "
" " " " " . . . . . ä	25 "	25 "	10 "
Patenttikudontaa, kavennukseton . . . . . ä	40 "	40 "	4 ä 5 "
" kavennuksilla . . . . . ä	40 "	45 "	4 ä 5 "
<i>Terveysliivejä:</i>			
Paksusta pumpulilangasta . . . . . ä	60 "	75 "	2 ä 2 1/2 "
Hienosta " . . . . . ä	75 "	1 mk. 25 p.	2 "

Trikoovalmisteita	Edellisinä vuosina 10 tunnin työpäivällä	1907 9 tunnin työpäivällä	Kutojatar valmistaa päivässä
<i>Lasten liivejä</i> . . . . . à	15 p.	15 p.	12 à 14 kapp.
” ” . . . . . à	20 ”	25 ”	10 à 12 ”
” ” . . . . . à	25 ”	30 ”	9 à 10 ”
<i>Peittoja</i> . . . . . à	50 ”	1 mk.	1 1/2 à 2 kapp.
” . . . . . à	1 mk.	1 mk. 25 p.	1 à 1 1/2 ”
” . . . . . à	50 p.	75 p.	2 ”
<i>Kankaita:</i>			
Pukukangasta, metriltä . . . . . à	25 ”	25 ”	14 à 18 m
Hihakangasta, ” . . . . . à	10 ”	15 ”	20 ”
Hihakangasta, hienoa, raitaista . . . . . à	40 ”	40 ”	6 à 8 ”
” ” ” . . . . . à	50 ”	50 ”	5 à 6 ”
” ” ” . . . . . à	60 ”	60 ”	4 ”
Yksiväristä kangasta, metriltä . . . . . à	30 ”	40 ”	6, 7 à 8 ”
<i>Leninkejä:</i>			
Lapsen leninki, valkoraitainen . . . . . à	30 ”	30 ”	8 kapp.
” ” monivärisillä raid. . . . . à	40 ”	40 ”	6 ”
<i>Säärystimä:</i>			
Villalangasta . . . . . à	20 ”	20 ”	10 à 12 par.
Pumpulilangasta . . . . . à	20 ”	25 ”	6 à 7 ”
<i>Käsineitä:</i>			
Patenttikudontaa . . . . . à	10 ”	10 ”	12, 15 à 18 par.
” ” . . . . . à	10 ”	10 ”	16 à 18 ”
Tavallista ” . . . . . à	15 ”	15 ”	12 ”
” ” . . . . . à	15 ”	20 ”	8 à 9 ”
Silkkilangasta . . . . . à	15 ”	20 ”	10 ”
<i>Vatsavöitä:</i>			
Patenttikudontaa . . . . . à	15 ”	15 ”	18 kapp.
” pumpulilangasta . . . . . à	20 ”	30 ”	6 à 7 ”
” ” . . . . . à	20 ”	25 ”	7 à 8 ”
Tunninmukainen palkka . . . . . à	15 ”	15 ”	9 tuntia nyk.

Palkkaluettelo N:o 13. Trikoikutomo. (III:n luokan kaupunki elinkustannuksiin nähden).

Ompelijattarelle suoritettu palkka on:

urheilupaidoista	tusin. Smk 3: — à 4: —
urheilulakeista	» » —: 11
naisten villanutuista	kappal. » 1: 25
bolero-liiveistä, villalangasta	» » —: 50
pitkistä liiveistä	» » —: 80
alushameista	tusin. » 1: 20
sukista	» » 2: 75 à 3: —
kudotuista kokoonommelluista miesten housuista	» » à 6: —
housujen kokoonompelemisesta	» » 2: —
lasten housuista	» » 2: 50
aluspaidoista	» » 1: 75
kintaista	» » 4: —
trikookankaasta (raitaisesta)	metriltä » —: 15
» (raidattomasta)	» » —: 12

Palkkaluettelo N:o 14. *Kutojatar*, jolla on 2 apulaista. (I:sen luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Ompelijattarelle suoritettu palkka on:

naisten nutuista, villasista kappaleelta Smk	—: 80
» liiveistä, » » »	—: 25 à —: 30
urheilupaidoista, » » »	—: 45
miehen nutuista, » » »	1: —
» aluspaidoista, pitkistä tusinalta »	2: 70
sukista	parilta » —: 25

Palkkaluettelo N:o 15. *Kutomo*. (III:n luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Kutojattarelle suoritettu palkka on:

urheilupaidoista, kudontaa & ompelua kappaleelta Smk	—: 70 à —: 90
» »	—: 45
pitkähihasista aluspaidoista, kudont. & omp. tusin. »	1: 50 à 2: —
alushameista, kudonta	kappaleelta » —: 60
» ompelu	» » —: 20
villanutuista (naisten) kudonta	» » 1: 50
» » ompelu	» » —: 50

terveysliiveistä	kappaleelta Smk	—: 70
naisten housuista, kudonta sekä ompelu parilta	»	—: 75
sukista	»	—: 25
kintaista	»	—: 20
pojan puvusta, kudonta	kappaleelta »	1: 50
» » ompelu	» »	—: 50
lapsen mekko, kudonta	» »	—: 50
» » ompelu	» »	—: 40

Palkkahuettelo N:o 16. Kutomo. (IV luokan kaupunki mitä elinkustannuksiin tulee).

Kutojattarelle suoritettu palkka on:

naisen villanutusta (täysin valm.) kappaleelta Smk	—: 80 à 1: —
» » hihattomasta » »	—: 80 à —: 75
miehen housuista parilta »	—: 50
» villanutusta kappaleelta »	1: —
pojan puvusta » »	3: —

Keskimääräiset tulot trikootyöstä.

Taitavan *trikookutojattaren* keskimääräiset viikkotulot ovat I:sen luokan kaupungissa (elinkustannuksiin nähden) 10, 12, à 16 mk, II:sen luokan kaupungissa 8, 12 à 14 mk. III:n luokan kaupungissa nousevat viikkotulot 9, 10: 50 à 12 markkaan sekä IV:n luokan kaupungissa 8 à 9 markkaan.

X Luku.

Asunnot ja kodit.

Ompelijattaren koti saattaa kaikessa yksinkertaisuudessaan tehdä sangen miellyttävän vaikutuksen. Se osoittaa yleensä jonkunlaista hienostuksen harrastamista. Mutta onpa sellaisiakin koteja, joissa näyttää vallitsevan hätiköiminen ja huolimattomuus, siisteyden puute ja ahtaus, vaikka toimeentuloehdot eivät ole huonommat. Koti antaa joka tapauksessa jonkunlaisen käsityksen omistajastaan. Taulu N:o 49.

Koti- ja asunto-oloista on 2,811 ompelijatarta auliisti antanut tietoja. Kailta ei ole voitu niitä saada, joko sen vuoksi että muutamat eivät ole olleet tavattavissa, taikka siitä syystä, että asettautuminen paikkakunnalle on ollut epävarma. He ovat asuneet »toistaiseksi tuttavien luona», epätietoisina siitä, josko tulevat paikkakunnalla saamaan pysyväistä työansiota.

Melkein toinen puoli ompelijattarien lukumäärästä eli 1,358 asuu sukulaisien luona, vierasten luona asuu 1,138, oma koti on 202:lla ja 113 asuu työntäjän luona.

Sukulaistensa luona asuvien kotiolot muodostuvat sellaisiksi, mimmoiset nuo eri kodit milloinkin sattuvat olemaan. Tavallisesti asustaa koko perhe samassa huoneessa, jonka vuoksi ahtaus on yhtä suuri kuin jos asuisivat vierasten luona. Kodissa asuva ompelijatar tulee myöskin valvoneeksi myöhään iltasilla. Ollen »ompelijatar» tulee hänen korjata ja pitää kunnossa perheen vaatteet. Vaikka kodit eivät aina voi tarjota hänelle kyllin lepoa, ovat ne kuitenkin useimmiten hänen paras turvapaikkansa. Perheeseen kuuluvana pidetään hänestä jonkun verran huolta. Hän saa syödä kodissa valmistettua keittoruokaa. Valitettavasti syödään pääateria vasta illalla, jolloin koko perhe kokoontuu työstä kotiin. Paitsi että vahvan aterian syöminen vähää ennen maata panoa on epäterveellistä, näkyvät nuoret ompelijattaret suuresti kärsivän siitä, että varsinaisesta ateriasta seuraavaan samanlaiseen on liian pitkä väliaika.

Vieraissa perheissä asumisesta johtuvat epäkohdat ovat tulleet kyllin valaistuiksi, jonka vuoksi niitä ei tarvitse tässä tarkemmin selittää. Jokainen ymmärtää minkälaisia hankaluuksia syntyy useiden erilaisten ihmisainesten suloutumisesta samaan huoneeseen. Kukin tahtoo vapaasti tulla ja mennä yöllä sekä päivällä, valvoo ja nukkua, laulaa ja lukea milloin vaan hänelle sopii,

Sukulaisten luona asuminen.

Vierasten luona asuminen.

taikka ottaa vastaan vieraita milloin haluttaa. Mutta tämmöisetkin asumaolot ovat välistä muuttuneet ompelijattarelle suotuisiksi. Pari kolme tyttöä, jotka työskentelevät samassa työpaikassa, liittäytyvät asumaan yhdessä jonkun vaatimattoman perheen luona. Näin muodoin voivat he välistä saada oikein kodikasta asunnossaan. Mutta kun ei kukaan kotona oleva pidä huolta ruu'an keittämisestä, tulee lämpimän ruu'an syöminen usein laiminlyödyksi.

**Oppityttöjen
asunto-olot.**

Oppilasten asunto-oloista riippuu suuresti ompelijatarkunnan siveellinen kanta. Ei voi edellyttää, että nuo nuoret ihmiset, omaan varaansa jätettyinä, onnellisesti suoriutuvat ensimmäisten työvuosien kiusauksista. Paikkakunnalle muualta tulleiden oppilasten asumaolojen parantaminen ei saa olla ainoastaan yksityisten asia. Työnantajalla on velvollisuuksia oppilaita kohtaan. Täysin oikeutettu vaatimus lienee, että työnantaja, joka vastaanottaa oppilaita muilta paikkakunnilta, avustaa heitä sopivan asunnon hankkimisessa.

Yhteisten oppilaskotien perustamista tärkeimpiin työseutuihin ei voi kyllin suositella. Mallina »alikäisten tehtaan työntekijättärien koteja» järjestettäessä sopisi käyttää lukuisia »Firma-laitoksia» ja »Yhdistyskoteja», jotka ovat saksalaisen sosiaalisen hyväntekeväisyyden kauneimpia ilmiöitä.

**Omat kodit ja
„oma huone”.**

Niiden ompelijattarien lukumäärä, joiden tulot sallivat oman huoneen vuokraamista, on 12.2 % kaikista työntekijättäristä, jotka ovat antaneet tietoja asumusoloistaan. Huone on usein varustettu hellauunilla, toisinaan eteiselläkin, tai on semmoiseen osittainen oikeus. Ompelijattaret, joilla on suunnilleen 900 markan vuositulot, perustavat tällaisia pieniä koteja kernaimmin yhdessä jonkun työtoverin kanssa. Iloista on nähdä tuollaista hauskaa kodikasta asuntoa ja todellisella mielihyvällä kuulee työntekijän kiittelevän itseään onnelliseksi, kun hän on kyennyt saamaan oman huoneen. Saattaa sanoa, että ne jotka, vaikkakin erilaisista syistä, pyrkivät asumaan muista niin riippumattomina kuin suinkin, kuuluvat joko parhaimpien tai huonoimpien aineiden joukkoon.

**Työnantajan
luona asumi-
nen.**

Työnantajien luona asuvat tulevat hyvin toimeen ruuan puolesta, mutta asuntona on useimmiten työhuone! Päivällisloma on tavallisesti hyvin lyhyt, se kun kestää ainoastaan syöntiajan. Jotkut työntekijänsä terveydestä huolehtivat työnantajat soisivat kernaasti, että heidän luonansa asuvat työntekijättäret päivällisloman aikana kävisivät ulkona jaloittelemassa, mutta vastenmielistä näyttää olevan ulkona käveleminen ilman varsinaista päämäärää. Muutamilla työnantajilla on tapana päivätyön päätyttyä lähteä yhteiselle kävelylle luonansa asuvien työntekijättärien kanssa.

Mitä asumuksen ahtauteen tulee mainittakoon, että useimmat eli 27 % työntekijöistä asuu 2 à 3 samassa huoneessa. Semmoisia, jotka asuvat 4 samassa huoneessa, on 16.54 %, 5 yhdessä 8.96 %, jota vastoin 6—12 henkilöä huonetta kohden tavataan ainoastaan poikkeustapauksissa.

1,348 työntekijää saa valmista keitettyä ruokaa työstä kotiin tullessaan, taikka aterioivat he ruokatarjoiluissa, 1,018 on itse huolehdittava ruuan valmistamisesta lyhyenä päivällisloma-aikana. 202 on pidettava huolta ruuanlaittamisesta sekä itselleen että vielä muillekin perheen jäsenille. Niiden ompelijattarien määrä, joiden lyhyen, 1 tai 1½ tuntia kestävä päivällisloman aikana täytyy ennättää työpaikasta kotiin ja takaisin sekä keittää tai lämmittää päivällisruokansa, nousee puoleen koko ompelijattarien luvusta. Voi melkein pitää varmana, että kahvi ja muut yhtä pian valmistettavat keitokset muodostavat aterian tärkeimmän osan. Eikä siitä rientojuoksusta, joka ompelijattaren on pakko 1 tunnin kestävä päivällisloman aikana suorittaa, saata olla muuta kuin vahinkoa hänen terveydelleen.

Ruuanpito.

Ompelijattaria, jotka kokonaan tai osaksi elättävät omaisiansa, on 438. Kaikki täysin työkykyiset, oppivuotensa suorittaneet työntekijättaret elättävät kokonaan itsensä.

Huolenpitovelvollisuus.

Kun ottaa huomioon, että oppityttöjen luku nousee 1,235 sekä että keskitaitoisten ompelijattarien palkat ovat verrattain pienet, on tunnustettava, että parempiosaisten huolenpitovelvollisuus on jotenkin yleinen. Kun elättäjävellisuus joskus kohtaa äsken opista päässeitä henkilöitä, on arvoitus kuinka he ollenkaan voivat tulla toimeen. Huolenpitovelvollisuus voi kohdistua useampaan, poikkeustapauksissa seitsemäänkin henkilöön.

Kesäloma on neulomojen ompelijattarille useimmiten pakollinen lepo. Ne, joilla ei ole vanhempien kotia, hankkivat parempia aikoja odottaessaan satunnaisia työtä toisilla paikkakunnilla. Harvoin on toinen kesä toisen kaltainen. 45 ompelijatarta on silloin tällöin nauttinut lepoa kesäsiirtolassa. 189 pyrkii kernaasti kesäkuukausiksi perheompelijoiksi maatiloille, joissa he ompelevat puseroita ja suorittavat kaikellaisia perheessä sattuvia korjaustöitä. He kertovat saaneensa osakseen hyvää kohtelua ja ovat semmoisen kesän jälkeen tunteneet itsensä levänneiksi ja voimistuneiksi raittiin ilman ja säännöllisen, ravitsevan ruokajärjestyksen vaikutuksesta.

Kesäloma.
Taulu N:o 50.

Suurin osa ompelijoita ei nauti kesälepoa. Päinvastoin on heidän taloudellinen asemansa silloin tavallista tukalampi ja suorittavat he usein satunnaisia työtä aivan polkuhinnasta.

Raittiin kylmän kylvyn tuottama virkistys ei suinkaan tule enemmistön osalle, vaikka kirkas vesi huuhtookin seudun rantoja.

Naisten uimahuoneiden järjestely ei ole läheskään tyydyttävällä kannalla. Osaksi ei paikkakunnalla ollenkaan ole maksuttomasti käytettäviä uimahuoneita, osaksi ovat ne niin kaukana laitakaupungissa, etteivät ompelijattaret ole tilaisuudessa käyttämään niitä. Reipas nuoriso voittaa kyllä vastukset ja hankkii itselleen tilaisuutta uimiseen, mutta vanhemmat ompelijattaret sitä vastoin jäävät osattomiksi, elleivät olosuhteet ole erityisen suotuisat.

Lienee hyvin vähän tunnettua, että useissa kaupungeissa työväestölle, varsinkin naisille, ei ole valmistettu tilaisuutta uimiseen. Esimerkkinä mainittakoon Turun kaupunki lukuisine työväestöineen. Naisten uimahuoneita on kaukana Pikisaaressa, jossa kylpy maksaa 15 penniä ja laivamatka 25 penniä, sekä Ruissalon ja Vähä-Heikkilän rannoilla, jotka ovat noin 4 km päässä kaupungista. Näihinkin paikkoihin välittävät laivat liikettä, mutta on maksu laivamatkasta ilmoituksen mukaan 40 penniä.

Hartaana toivomuksena on monella paikkakunnalla lausuttu, että olisi rakennettava mikäli mahdollista keskellä kaupunkia sijaitsevia uimahuoneita, joita naiset maksuttomasti saisivat käyttää, sekä että miesten ja naisten uimahuoneet sijoitettaisiin kokonaan eri paikkoihin.

Missä olosuhteet sen sallivat, olisi uimahalleilla maksuttomine kylpyineen mitä suurin merkitys kansan terveysoloissa.

XI Luku.

Terveydenhoito ja kuolevaisuus ompelijattarien keskuudessa.

Terveys on ompelijattaren ainoa pääoma. Tätä omaisuuttansa hän välistä hoitaa paremmin, välistä huonommin, harvoin hyvin. Useimmat eivät tunne terveyden ehtoja, toiset ovat välinpitämättömiä, jollei huolimattomia, ja toisilla ei ole milloinkaan tilaisuutta mainittavassa määrässä ajatella terveyttensä.

Terveydenhoi-
don edelly-
tyksiä.
Taulu N:o 51
ab.

Maamme suurimmissa tehtaissa on kyllä pidetty huolta työntekijäin terveydestä ja hyvinvoinnista ja terveydenhoidon vaatimuksia on tarkoin silmällä pidetty. Ompelijatar on tehtaan sairaspukassan jäsen, usein hän saa vapaan lääkärinhoidon ja lääkkeet, välistä pääsee hän sairashuoneeseenkin terveyttensä tehokkaammalla tavalla hoitamaan. Mutta pienten tehtaiden työntekijäin asema ei ole näin edullinen. Vapaata lääkärin- ja sairaanhoitoa ei ole tarjolla, eikä myöskään sairaspua lääkkeiden muodossa tahi muuten. Ainoastaan 189 ompelijatarta tutkimuksen piiriin kuuluvasta 3,205 on sairaspukassan osakkaana ja 2 on henkivakuutettua, siis kaikkiaan 191 ompelijatarta, joilla on jonkunlaista turvaa vakuutuksesta.

Ainoastaan 2 suuremmalla neulomolla on oma sairaspukassansa, muissa saa itsekukin valvoa terveydellisiä etujansa mikäli varat sallivat, niitä poikkeustapauksia lukuunottamatta, jolloin suurempien neulomojen omistajat jonkun päivän kestäväen satunnaisen taudinkohtauksen aikana hyväntahtoisesti avustavat työntekijöitensä. Muutamilla ompelijattarilla on säästöpankkikirja. Näihin pieniin säästöihin voi jokunen taudin tullessa turvautua. Mutta suuri enemmistö elää kokonaan sattumuksen varassa. Kaupunkien yleiset sairaspukassat eivät ollenkaan ole tarkoitettut ompelijattarien tavoin muuttlevien ja ajoittaisesti työttömien jäsenten avustamiseksi.

Neulomoissa työskentelevien ompelijattarien terveysolojen järjestämiseksi ei olisi mikään muu toimenpide niin tarpeen vaatima kuin Pikkutehtaiden (neulomojen ja niiden vertaisten) yhteisen sairaspukassan perustaminen. Koska työnsaanti neulomoista on epäsäännöllinen, eivät ompelijattaret voi käyttää hyväksensä kassaa, joka ei ole kaikille paikkakunnille ja työpaikoille yhteinen.

Vastakirjajärjestelmän mukaan perustettu sairas-, säästö- ja apukassa, johon helposti voisi suorittaa pieniäkin maksuja, jotka tulisivat ompelijattarelle hyväksi huolimatta siitä, jos hän muuttaa työpaikasta tai työseudusta toiseen, olisi tehokkain keino itseavun ja terveydenhoidon hankkimiseksi ompelijattarelle.

Tietojen hankkiminen ompelijattarien keskuudessa sattuneista sairauden- ja kuolemantapauksista tuottaa vaikeuksia, koska he harvoin kuuluvat sairasapurahanstoihin ja hautausrenkaisiin, eivät ole tapaturmavakuutettuja ja usein siirtyvät ammatista toiseen. Ainoastaan osa, kenties pienempi osa, pysyy pitemmä osan elämästään ompelijana.

Terveydentila.
Taulu N:o 51
ab.

Taulua pikaisesti silmäiltäessä näyttää ompelijattarien terveydentila jotakuinkin tyydyttävältä, koska 1,746 on arvostellut terveytensä *hyväksi* ja 591 *jotakuinkin hyväksi*. Ainoastaan 353 on ilmoittanut terveytensä olevan heikön ja 29 huonon. Mutta jos näihin lisätään ne 271 neulojaa, jotka ovat sanoneet sairastavansa erityisiä tauteja, nousee terveydeltään heikkojen ja huonojen luku yhteensä 653:een 2,900 ompelijattaresta eli 21.8 %.

Lisäksi on vielä huomattava, että maaseudulta saapuu neulomoihin alati uusia yritteliäitä ompeluoppiin. Näiden terveyteen ei ammatti vielä ole ehtinyt vaikuttaa haitallisesti, mutta ne lisäävät kuitenkin terveiden lukua. Yleistä terveydentilaa arvosteltaessa on myöskin huomioon otettava se seikka, että kivuloisimmat ompelijattaret eivät ole tavattavissa neulomojen säännöllisessä työssä. Se rasittaa heitä liiaksi, jonka vuoksi he hankkivat itsellensä muuta tointa, taikka vastaanottavat kotityötä, siten vapautuakseen määrätystä työajoista.

Edellä mainittujen olosuhteiden perusteella on ompelijattarien terveydentilaa pidettävä sangen vähän tyydyttävänä.

Terveydentila-
verrattuna
muita ammatteja harjoittavien naisten terveysoloihin.

Minkälainen ompelijattarien terveydentila on muutamia muita ammatteja harjoittavien naisten terveyteen verrattuna, osoittavat seuraavat, maamme työtilastosta saatuihin tietoihin perustuvat prosenttilaskelmat.

Työntekijättärien terveys on:	P r o s e n t t i l u v u i n :				
	tupakkateollisuuden alalla	kutomateollisuuden alalla	leipurinammatin alalla	kirjapainotyön alalla	ompelu- ja kutomatyön alalla
Hyvä	65,3	78,1	82,9	76,2	58,4
Jotakuinkin hyvä	18,9	16,2	11,5	17,5	19,8
Heikko	13,4	4,8	4,7	6,3	11,8
Huono	2,4	0,9	0,9	—	10,0 ¹⁾

¹⁾ Prosenttia laskiessa ovat myöskin ne ompelijattaret, jotka ovat ilmoittaneet sairastavansa erityisiä tauteja, luetut mukaan.

Näitä prosenttilukuja toisiinsa vertailemalla huomaa, että neulomojen työntekijäin terveydentila on erittäin huono. Sitä paitsi ovat näihin numerolukuihin vaikuttaneet aivan erityiset asianhaarat, joista jo aikaisemmin on huomautettu.

Niiden toimenpiteiden yhteydessä, jotka tarkoittavat kansan terveystoimien parantamista, olisi paljon tehtävä myöskin neulomien hyväksi. Heille olisi esim. valmistettava tilaisuutta terveysvoimisteluun, ulkoilmaleikkeihin, sopivaan urheiluun y. m. Muutamissa kaupungeissa on joko yksityisten tahi yhdistysten aloitteesta pantu toimeen voimisteluharjoituksia ompelijattarille. Näiden kaupunkien joukossa mainittakoon Kuopio, jossa pienessä kaupungissa kahdesti viikossa 2 eri paikassa voimistellaan ryhmissä, joihin kuuluu noin 40 ompelijaa kuhunkin. Työntekijät lausuvat mielipiteenään, että tämän johdosta oli Kuopion kaupungin ompelijattarien terveydentila hyvä.

Terveysolojen parantamista tarkoittavia toimenpiteitä.

Valitettavasti tapaa keuhkotauti usein ompelijattaria. Tämä tosiasia tulee kuitenkin useammin näkyviin kuoleman- kuin taudinilmoituksista, sillä keuhkotautinen ompelijatar voi harvoin jäädä neulomojen säännölliseen ja rasittavaan työhön. Hän rupeaa kotiompelijaksi tahi vielä useammin koettaa hän taudin vielä aikaisemmilla asteilla ollessa päästä johonkin muuhun helpompaan työhön. Työseutujen lääkäritkin ovat huomauttaneet, että työntekijätär usein saa keuhkotaudin tahi muun vaikeamman taudin alun ompelijattarena ollessaan, mutta kuolee näihin tauteihin palvelijana, passaaajana, taloudenhoitajattarena, siivoojana, työnapulaisena, puotipalvelijana j. n. e. Useiden naisten kuolemantodistuksessa ei sitäpaitsi mainita heidän ammattiansa vaan käytetään ainoastaan nimityksiä »neitsyt», »neiti», »leskivaimo», »vaimo» j. n. e. Näin muodoin supistuvat ompelijattarien keskuudessa sattuneet kuolemantapaukset Terveyslautakuntien päiväkirjoissa vähiin, koska mainitut henkilöt eivät kuollessaan ole kuuluneet ompelijattarien ryhmään.

Tuberkuloosi ja ompelijattaret.

Ammatteja harjoittavien naisten terveydentilan tilastollisen tutkimuksen eduksi olisi vastaisuudessa tarkemmat tiedonannot ja yhtenäisempi menettely pantava aineiston pohjaksi jo kuolemantodistusten kirjoittamisessa.

Mitä ompelijain keskuudessa niin tavallisiin keuhkovikoihin tulee on muudan lääkäri mielipiteenään lausunut, että tauti usein on alkanut jo aikaisina vuosina ja siitä johtuvan heikkouden vuoksi ei nuori tyttö ole tahtonut antautua suurempaa liikkuvaisuutta kysyvään toimeen, vaan on ryhtynyt neulojan hiljaisempaan työhön.

Niissä 9 työseudussa, joista kuolintilastoa koskevia vastauksia on lähetetty, on neulojain keskuudessa sattuneiden eri tautien aiheuttamien kuolemantapausten luku viimeksi kuluneina vuosina ainoastaan 194. Näistä on keuhkötautiin kuolleiden luku kaikilla paikkakunnilla yhteensä 47,9 %. Koska Terveyslautakunnilta saadut ainekset eivät ole samanlaiset eivätkä aina täydelliset, ei edellä mainittuja numeroita voi pitää aivan varmoina. Sen johtopäätöksen saattaa

Taulu N:o 52.

kuitenkin kaikella varmuudella tehdä, että useimmat neulomojen työntekijöistä kuolevat keuhkotautiin.

Helsingistä on saatu täydellisimmät tiedot. Kymmenvuotiskautena 1897—1906 on pääkaupungissa kuollut 85 tutkittavan ammatin alalle kuulunutta henkilöä. Näistä on 42,3% kuollut keuhkotautiin. Siis kokonaisprosenttia, katso taulu N:o 52, sangen lähellä oleva luku.

Seuraavat otteet Terveyslautakuntien tiedonannoista valaisevat tähän kuuluvia suhteita.

Kuolleiden luku Helsingissä	85.	Keuhkotautiin kuolleita	36.	% 42,3
» » Turussa	26.	» »	15.	» 57,7.
» » Viipurissa	31.	» »	13.	» 41,9.
» » Tampereella	20.	» »	10.	» 50,0.
» » Nikolainkaupung.	4.	» »	4.	» 100,0.
» » Oulussa	14.	» »	9.	» 64,3.
» » Hämeenlinnassa	5.	» »	3.	» 60,0.
» » Porvoossa	6.	» »	2.	» 33,3.
» » Uudessakaupung.	3.	» »	1.	» 33,3.
Kaikkiaan kuolleita 194.		Keuhkotautiin kuolleita	93.	% 47,9.

Tähän liitetty kaavio, joka sisältää otteita Helsingin kaupungin Terveyslautakunnan vuosikertomuksesta vuodelta 1901, saattanee ansaita tulla huomioon otetuksi. Sen johdolla saattaa vertailla eri ammatteja harjoittavien naisten keskimääräistä elinpituuutta sekä naistyöntekijäin kuolevaisuutta eri ikäluokissa. Taulujen tarkoituksena on etupäässä osoittaa ompelijattarien asemaa tässä suhteessa.

*Kuolevaisuus eri ikäluokissa ammatteja harjoittavien naisten keskuudessa.
(Vert. kaksi ammattia. Helsingin Terveyslautakunnan vuosikertomuksesta 1901).*

Erilaisiin tauteihin kuolleita.

A m m a t t e j a	100 kuolleesta kuului seuraava luku kuhunkin ikäluokkaan:					
	15—30 v.	30—45 v.	45—60 v.	60—75 v.	75—90 v.	Kuolleita kaikkiaan
Palvelijattaria	44,1	23,7	10,0	15,2	7,0	329
Ompelijattaria	50,0	35,3	8,8	5,9	—	34

Muihin kuin nystyrätauteihin kuolleita:

A m m a t t e j a	100 kuolleesta kuului seuraava luku kuhunkin ikäluokkaan:					
	15—30 v.	30—45 v.	45—60 v.	60—75 v.	75—90 v.	Kuolleita kaikkiaan
Palvelijattaria	38,8	23,4	10,8	17,8	9,2	240
Ompelijattaria	57,9	15,8	15,8	15,8	10,5	19

Keuhkotautiin kuolleita.

A m m a t t e j a	100 kuolleesta kuului seuraava luku kuhunkin ikäluokkaan:					
	15—30 v.	30—45 v.	45—60 v.	60—75 v.	75—90 v.	Kuolleita kaikkiaan
Palvelijattaria	58,4	27,4	7,9	7,9	1,0	89
Ompelijattaria	40,0	46,7	13,3	—	—	15

Eivät nämäkään taulut suinkaan lievennä ompelijattarien keskuudessa valitsevista kuolevaisuusoloista saatua käsitystä, varsinkaan ei mitä nystyrätaudin aiheuttamiin kuolonkohtauksiin tule. Vaikka numeroluvut monesta jo ennen mainitusta syystä ovat pienet, osoittavat ne kaikella varmuudella, että Helsingissäkin, josta saatu tilastollinen aines on verrannollisesti täydellinen, tuberkuloosi on tavallisin neulomojen työntekijöitä rasittava tauti.

Täydellä syyllä ovat muutamat työnantajat huomauttaneet, että keuhkotautisten ompelijattarien pitäminen vaatetustyössä ei saisi olla sallittu muussa

tapauksessa kuin milloin työt suoritetaan yhdistyksille, jotka ovat tilaisuudessa puhdistuttamaan vaatekappaleita ennenkuin niitä käytetään, taikka milloin työt ovat liinavaatteita, jotka pestessä puhdistuvat tarttuma-aineista. Keuhkotautinen ompelijatar, joka hengittää ja yskii työnsä yli, on sangen vaarallinen tartunnan levittäjä, ja tulisi jokaisen tunnollisen työnantajan auttaa häntä hankkimalla hänelle hoitoa jossakin laitoksessa taikka toimittamalla hänelle sopivampaa työtä. Ammatin valinnassa on mikäli mahdollista pidettävä silmällä myöskin terveyttä uhkaavia vaaroja.

XII Luku.

Työnantajien ja työntekijättärien lausuntoja.

Alullistietoja koottaessa ovat sekä työnantajat että työntekijättäret lausuneet ompelijatarammattia koskevia huomiota ansaitsevia yleisiä mielipiteitä. Näitä lausuntoja on koottu ja muutamia niistä liitetään tähän selostukseen, ei yksityisten mielipiteinä vaan yhteisenä, usein ilmausuttuihin kokemuksiin perustuvana ajatussuuntana.

Perheompe-
lijattaren
asema.

Monet työnantajat, jotka ennen ovat työskennelleet sekä neulomoissa että perheissä, ovat, samoin kuin perheompelijat itsekin, yksimielisesti arvostelleet perheompelijan asemaa edullisimmaksi ammatissa. Ensin mainitut huomauttavat kuinka verrattoman paljon rasittavampi heidän nykyinen työnantajatoimensa on Perheompelijan elämä on huolettomampaa kuin muiden samaa ammattia harjoittavien. Eihän perheompelijankaan asema ole aina yhtä edullinen, mutta se on harvoin peräti huono, jos hän nimittäin on terve. Tavallisesti hän määrättyinä vuodenaikoina palajaa entiseltään tuttuihin perheisiin. Ja useimmiten muuttuu hän ajan pitkään perheen ystäväksi. Hän on neulonut perheelle vuosien kuluessa, hänen sydämensä kiintyy sen jäseniin, hän pitää lapsista ja lapset hänestä. Jouluna ja nimipäiviksi lähettävät he hänelle pieniä lahjoja. Kesällä pääsee hän perheen mukana maalle. Siellä korjailee hän vanhoja vaatteita, neuloo puseroita ja vaatteita lapsille. Häntä kehoitetaan istumaan ulkona töineen sekä kävelemään ja kylpemään ja usein pääsee hän mukaan soutu- ja purjehdusretkille. Hänellä on mukava työhuone, ruokasali tai lastenkamari, ja useimmiten syö hän perheen pöydässä, joten ruokakin on hyvä.

Muutamit perheompelijat ovat huomauttaneet että palkka tosin on pieni, mutta että vapaus päivän taloudellisista huolista on arvaamaton etu. Työpäivän pituus on 9 à 10 tuntia. Monessa perheessä on tapana joka päivä myöntää ompelijattarelle aikaa kävelemiseen, mutta kaikki eivät siitä välitä. Useiden mielestä on kävely kodista ja sinne takaisin riittävä virkistys. Kysyttäessä josko ylityötä vaaditaan perheompelijalta on vastattu, että olosuhteet tosin välistä vaativat ylityötä, mutta työnantajia siitä ei suinkaan aina ole syytettävä. Ompelijat, jotka kauan ovat työskennelleet samassa perheessä, ovat niin kiin-

tyneet perheeseen ja lapsiin, että he usein vapaaehtoisesti tekevät työtä yli sen, mitä heiltä vaaditaan. Jos esim. jotakin vaatekappaletta on tarvittu määräpäiväksi, matkaa, juhlaa tai muuta varten, on hän pyytämättäkin jäänyt ylityötä tekemään. Erilainen kohtelu voi tosin eri kodeissa tulla ompelijattaren osaksi, mutta heistä ei ole ainoakaan lausunut olevansa tyytymätön asemaansa. Tämöinen on perheompelijattaren asema sivistyneissä perheissä. Sitä vastoin täytyy hänen vaatimattomammassa kodeissa alistua olojen aiheuttamiin kieltämyksiin. Mutta hän ei ole valittanut näidenkään olojen vaikeutta, sillä varakkaampien kotien mukavuutta korvaa tuttavallisuuden hauskuus jälkimmäisissä.

Muutammat ompelijattaret arvelevat, että perheompelijattarelle olisi maksettava suurempi palkka kuin neulomon työntekijälle, koska edellistä yksinäisenä ollen rasitetaan enemmän, jota paitsi hän kodin hiljaisuudessa ja rauhassa saa enemmän aikaa. Sama ompelijataryhmä pitää myöskin tarpeellisena perheompelijan ammattiolojen muuttumista siihen suuntaan, että määrättyt loma-ajat kävelyä ja lukemista varten myönnettäisiin hänelle, sillä tahallaan tai tahtomattaan hän tavallisesti jättää päivällislomansa käyttämättä, palaten heti syötyä työhönsä. Työnantaja taas pitää perheompelijan palkan korottamista välttämättömänä, koska halpa työpalkka tekee kilpailun neulomoille epäedulliseksi.

Perheompelijain tiedonantojen mukaan on heillä oma teettäjäpiirinsä sen työn ohessa, jota kodeissa suorittavat. Osaksi vastaanottavat he satunnaisia tilauksia, osaksi tekevät he kappaletyötä entisille työnantajilleen. Näitä töitä valmistetaan usein yötä myöten. Kahtena tai kolmena iltana valmistetaan siten hieno päällyshame, josta tulee tekopalkkaa 2 à 3 mk. kappaleelta. Yöllä valvominen ylimääräisten teettäjain töiden vuoksi pidetään syynä perheompelijain rasittumiseen.

Helsingissä on perheompelijain päiväpalkka tavallisesti 2 à 2 mk. 50 p. Turussa, Viipurissa, Tampereella ja Nikolainkaupungissa on palkka 1 mk. 50 p. à 2 mk., riippuen taidosta, muissa kaupungeissa saa hän 1 mk. à 1 mk. 50 p. päivältä. Kaikki saavat sitä paitsi vapaan yöspidon. Maaseudulla on perheompelijain päiväpalkka 25 p.—1 mk. sekä vapaa yöspito. 50 penniä pidetään keskipalkkana.

Koska neulomoissa saatu oppi ei ole sitä laatua, että se kehittäisi itenäisiä ammatinharjoittajia, valitetaan monella paikkakunnalla taitavien kotiompeelijattarien puutetta.

Perheompelijain ammattiolot eivät kuulu tämän tutkimuksen alaan. Tiedonannot eivät sen vuoksi perustu heidän elinehtojensa tarkempaan tuntemukseen. Mutta koska neulomojen ompelijät, samoin kuin useat työnantajatkin, ovat työskennelleet perheompelijoina, ja koska alullistietojen kokoojat ovat tulleet tekemisiin myöskin perheompelijain kanssa, on tuntunut luonnolliselta koota eräitä yleisempää mielenkiintoa herättäviä tiedonantoja heidänkin työoloistaan.

**Ammattitaitoa
koskevia lau-
suntoja.**

Ajättelemättömyyttä ja puuttuvaa mieltymystä työhön sanotaan usein taitamattomuuden ja epäitsenäisyyden syyksi. Vasta sitten kun ompelijatar »on ostanut itselleen koneen» kasvaa vastuunalaisuuden tunne ja työ sujuu paremmin ja ilman alituista johtamista. Parhaimman työtaidon saavuttavat useimmiten turvattomat tytöt, joilla ei ole kotia paikkakunnalla. Näyttää siltä kuin näillä olisi syvempi tunto siitä, että »ihminen on oman onnensa seppä». Ammattikoulujen puutetta valitetaan. Oppiajan pituus on kovin epämääräinen eikä ole helppo saada selville josko työntekijä, joka muuttaa työpaikasta toiseen, oikein on ilmoittanut ammattiaikansa. Työtodistuksia ei käytetä läheskään yleisesti. Ei ole myöskään mahdollista tuntea eri työpaikkojen työtapoja. Työnjaon vahingollinen vaikutus ammattitaitoon on esteenä neulojan edistymiselle. Erikoisompelijaa on aivan mahdoton käyttää pienemmissä neulomoissa, joissa taitavan ompelijattaren täytyy osata suorittaa kaikkia työhön kuuluvia eri tehtäviä.

Työnantajat pitävät määrättyä, vähintäänkin 2 à 3 vuotista oppiaikaa, joka päättyisi näytetyön valmistamisella ja joka oikeuttaisi todistuksen saamiseen, toivottavana. Ammattikouluissa tulisi, samoin kuin seminaareissakin, olla koevuosi. Tyttöjä, joilta nähtävästi puuttuu taipumusta ompelutyöhön, olisi kehoitettava kääntymään muille työaloille, joilla kenties paremmin onnistuisivat. Mitä neulomojen oppilaisiin tulee olisi meneteltävä samoin.

**Ompelijatar-
ammattin kan-
nattavuus.**

Ammattin kannattavuutta koskevat tiedonannot ovat pääasiallisesti saadut pienempien työpaikkojen omistajilta, jotka itse ottavat osaa työn suorittamiseen.

Ompelutyön sanotaan huonosti kannattavan jollei sen ohessa harjoiteta kankaiden ja ompelutarpeiden kauppaa. Suuremmatkin toiminimet ilmoittavat joutuneensa melkoiseen tappioon neulomaliikkeensä kautta, mutta jatkavat sitä kumminkin saadaksensa menekkiä kankaille ja koristeille. Kauppa kannattaa, mutta ei enään työ, vakuutetaan. Työnantajat valittavat tinkimäjärjestelmän turmiollista vaikutusta. Laskuihin täytyy työtarpeille panna liian korkea hinta, muutoin ei liike kannattaisi ollenkaan, sanovat muutamat työnantajat avomielisesti. Kaikki on kallistunut, mutta työhinnat ainoastaan vähässä määrässä. Monet pitävät työhintansa niin pieninä, että kilpailu heidän kanssaan on mahdoton ajan pitkään. »Runsaasti koristetun ja laskostetun leningin neulominen 5 markkaan olisi kiellettävä, mutta tytöille olisi sen sijaan maksettava parempi palkka», lausui eräs työntekijä narkästyksellä. Kaikkialla odotetaan innolla työnantajain liittoutumista yhteisten paikallishintojen aikaansaamiseksi varten. Suuret liikkeet pitävät kyllä korkeita hintoja, mutta pienemmät alentavat niitä toinen toistaan enemmän. Näin ollen muodostuvat tekopalkatkin olosuhteiden mukaisiksi.

Palkkaoloja ovat moittineet sekä työnantajat että työntekijät. Työnantajain yksimielinen ajatus on se, että palkkojen korottaminen etupäässä riippuu työtäidosta. Taitamaton ompelija turmelee työaineita ja tekee kelvotonta työtä, eikä hän ota uskoakseen, että syynä on hänen taitamattomuutensa. Hän ei ymmärrä, että häneltä puuttuu ammattitaitoa. Semmoinen ompelijatar vaatii saman palkan kuin täysin ammattitaitoinenkin. Kun hän ei voi työnantajan vaatimuksia tyydyttää, joutuu hän pois työpaikastaan, jolloin hän suuresti paheksuu sitä, että hän »syyttömästi» erotetaan. Itsensä arvostelemisen kyky on lyhyen oppiajan ja maaseutukaupunkien usein ylen pienten vaatimusten vuoksi sangen vähäinen. Taitavalle ompelijalle kannattaa maksaa hyvän palkan, sillä hän suorittaa yksinään saman työn, minkä monet vähemmin taitavat yhteisvoimin saavat tehdyksi.

Työnantajat valittavat usein, että uusien aatevirtojen vuoksi, jotka nyky-

Yllityötä koske-
via lausuntoja.

jään leviävät kaikille aloille, heidän on vaikea saada työntekijöitä välistä tarvittavaan ylityöhön, ei edes erityistä korvaustakaan vastaan. Ainakin he suosittavat niin vastahakoisesti, »että kernaimmin on heitä pyytämättä».

Eräs työnantaja sanoo tekevänsä työtä 12 tuntia päivässä eikä jouda edes päivällislomaakaan pitämään sen jälkeen, kun hän on lyhentänyt työpäivän 8½ tuntiin. Usein täytyy hänen tehdä työtä läpi yön, niin että apulaiset aamulla työhön saapuessaan »ovat tavanneet hänet istumassa samalla tuolilla, jolla he illalla hänestä erotessaan näkivät hänen istuvan». Hän on koettanut täyttää työntekijättärien vaatimuksia niin pitkälle kuin mahdollista on ollut, mutta jos ne vieläkin kasvavat suuremmiksi, aikoo hän lakkauttaa liikkeensä ja ryhtyä uudestaan toisen työtä tekemään.

Ompelijattarien kodeissa on tehty useita käyntejä. Kodit ovat sangen erilaisia: toiset köyhiä, tautien ja huolten asuntoja, toiset valoisia ja kodikkaita. Näissä kodeissa voi kohdata sekä ujoa umpimielisyyttä että rohkeapuheisuutta, mutta kaikissa on osoitettu luottamusta ja ystävällisyyttä, jopa välistä pientä vieraanvaraisuuttakin. Näistä käynneistä on joukko tiedonantoja, joista muutamat ovat omiansa antamaan vilkkaamman kuvan ompelijattaren elämästä ja toimesta.

Yksityiskäyn-
tejä ompelijat-
tarien ko-
deissa.

Käynti N:o 1. Leninkiompelija, leski, äitinsä ja lapsensa elättäjä. On tehnyt työtä »yöt sekä päivät». Asuu nykyjään naimisissa olevan tyttärensä luona. Alkoi ompelijataruransa 12 vuotiaana. Oppiajan jälkeen — se kesti 8 kuukautta 11 tunnin työpäivällä — sai hän palkkseen pumpulileningin, myöhemmin silloin tällöin jonkun vaatekappaleen, vuoden perästä aika ajoin jonkun verran rahaa, noin 9 mk. kuukaudessa, sen jälkeen 2 vuoden kuluessa 80 penniä päivältä. Kolmen vuoden kuluttua sai hän 1 markan päivässä. 15-vuotiaana ompeli hän muun muassa leningin harsokankaasta hienoihin »ylhäisöhäihin». Ompelukonetta ei siihen aikaan käytetty. Kaikki ommeltiin käsin ja -valaistuksena oli kaksi kynttilää pöydällä, jonka ympärillä 6—8 tyttöä teki työtä.

Myöhemmin hän 8 vuoden aikana oli perheompelijana, saaden 1 markan päivältä, kunnes joutui naimisiin. Aina siihen saakka oli hän antanut kaikki ansaitsemansa rahat äidilleen. Naimisissa ollessaan jatkoi hän ompelijatartointansa. Piti tätä ammattia huonona elatuskeinona. Tekee vieläkin työtä kello 6:sta aamulla kello 10:een illalla, on 62 vuoden ikäinen, jotenkin terve, mutta silmät ovat heikot. Ammattiaika 50 vuotta. Työseutu Helsinki.

Käynti N:o 2. Liinavaateompelija. Naimaton. Elättää äitiänsä. On nuoruudesta asti tehnyt työtä liinavaatetehtaassa ja sen ohessa tehnyt »firaabelityötä» tavallisesti kello 1:een à 2:een yöllä. Työpäivä kestää nykyään kello 9 a. p. kello 8, 9 à 10:een i. p., siihen luettuna omille teettäjille suoritettu työ. Ansaitsee keskimäärin 2 mk. päivässä eikä ole tehnyt minkäänlaisia säästöjä vanhuuden varalle, elää ainoastaan päivästä päivään. Ammattiaika 30 vuotta. Terveys verrattain hyvä. Työseutu Turku.

Käynti N:o 3. Liinavaateompelija. Asuu äitinsä kanssa samassa huoneessa, josta maksavat 150 mk. vuodessa. Ansaitsee 1: 50 p. päivässä, mutta ei katso tulewansa toimeen ainoastaan sillä, vaan hankkii lisäansiota passaaajana y. m. Äiti ottaa osaa talousmenoihin. Työntekijätär on kivulloinen, kärsii alituista päänsärkyä ja hermostumista. Ammattiaika 20 vuotta. Työseutu Turku.

Käynti N:o 4. Leninkiompelijätär. Naimaton. Yhden lapsen elättäjä. Asuu köyhien vanhempien luona. 9 tunnin työpäivä. Palkka 1: 50 p. päivältä. Ammattiaika 9 vuotta. Kivulloinen, vanhuuden päivät turvaamattomat. Maaseutukaupunki.

Käynti N:o 5. Leninkiompelija. Leski. On kasvattanut 2 poikaa, jotka nyt ovat virkamiehiä. Neuloo omassa kodissaan. Tehnyt työtä neulomossa 18 vuotta, pitänyt apulaisia 18 vuotena, viimeiset 6 vuotta yksinään. Ammattiaika 42 vuotta. Useana talvena on hänen työpäivänsä ollut 18 tunnin pituinen. On nykyään työssä kello 7 aamulla kello 10, 11 illalla. Kivulloinen, usein hermostunut niin että neula ei tahdo sormissa pysyä. Hän ottaa 6 à 7 markkaa leningistä ja ennättää viikossa ommella 1 à 2 leninkiä. Asuntona huone ja keittiö. Vuokra 250 mk. vuodessa. On vähän säästöjä vanhuuden päviksi.

Käynti N:o 6. Muotiompelija. Naimaton. On 40 vuoden aikana tehnyt ainoastaan hattutyötä. Sesonkiaikana on öitäkin käytetty työhön. Ompeli ennen aikaan hatutkin olkiletityksestä, mutta nykyään ostetaan, enimmäiten valmiita hattuja, joita ompelijat vaatettavat. Elänyt säästäväistä ja hiljaista elämää ja voi työansiollaan tulla toimeen suuremmitta vaikeuksitta. Asuen Oulussa ei hänellä ole montä kilpailijaa, hän kun valmistaa yksinkertaisempia hattuja ja harvat muotiompelijat haluavat asettua kaupunkiin, jossa työläisnainen vielä käyttää liinaa päähineenä ja hattujen menekki sen vuoksi on sangen vähäinen.

Tarkoin rajoitettu sesonkiaika sallii nuotiompelijan hoitaa terveyttään ja levätä, kunnes toiseen vuodenaikaan sattuvat kiireelliset työt taas kokonaan vaativat hänen aikansa. On verrattain hyvissä voimissa.

Käynti N:o 7. Päälysvaatteiden ompelija. 65 vuoden ikäinen. 40 vuoden ammattiaika. On raatanut ja uurastanut koko ikänsä ja elänyt hiljaisesti itsekseen, kun ei ole ollut varaa olla kanssakäymisessä muiden kanssa. Ansaitsee 1: 50 p., joskus 2 mk. 12 tunnin työpäivästä. On sillä keinoin »turvannut» vanhuutensa päivät. Alotti säästönsä panemalla 200 mk. säästöpankkiin. Sisarensa kanssa, joka myöskin on ompelija, asuu hän pienessä oikein sievässä kodissa, johon kuuluu huone ja keittiö. Sisarukset käyvät joka päivä pitkillä kävelyillä ja arvelevat sen kautta, utterasta työstä huolimatta, säilyttäneensä terveytensä. Kesäloman aikana tekevät he nykyään pienempiä matkoja, jotka huvittavat heitä suuresti.

Käynti N:o 8. Työskentelee neulomossa liinavaateompelijana. Pitää työ-
tönsä erittäin hermostuttavana ja vähän tuottavana. Työpäivä kestää 10 à 14 tuntia, kotityö siihen luettuna. 12 tunnin työpäivässä ompelee hän miehen paidan, josta maksetaan 2 mk. Ei ole varaa pitää kanssakäymistä eikä pane penniäkään »turhuuteen», sillä tulot ovat niukat. Valmistaa itse ruokansa sekä siivoaa huoneensa. On heikko ja kivulloinen. Muutama vuosi takaperin leikkättiin häntä sappikiven ja suolikierteen vuoksi. Leikkaus ja sairaanhoito maksoivat 300 mk., jonka summan hän suoritti omilla säästöillään. Pitkään aikaan ei lääkäri antanut toivoa hänen toipumisestaan, mutta nyt on hän jälleen työhön kykenevä. Keskimäärin ansaitsee hän 600 à 700 mk. vuodessa, kotityöllä saadut tulot siihen luettuna. Säästöt ovat mitättömät, koska hänellä sairautensa vuoksi on ollut suuria menoja.

Edellä olevat otteet runsaasta ainevarastosta riittäkööt yksityisseikkojen valaisemiseksi. Nekin puolestaan auttavat meitä ymmärtämään ompelijattaren vaatimatonta, utteraa, huolenalaista elämää.

Järjestyneet ompelijattaret ovat ilmailausuneet monta toivomusta, jotka voidaan yhdistää seuraaviin kohtiin:

1:o oppilasolot ovat järjestettävät siten, että ainoastaan 16 à 17 vuotta täyttäneitä oppilaita vastaanotetaan.

2:o oppilasluvun neulomoissa tulisi olla määrättyssä suhteessa täysin ammattitaitoisten ompelijattarien lukuun.

3:o oppilaat saakoot ammattiopetusta työnantajan luona, älköönkään heitä käytettävä toihin, joilla ei ole yhteyttä ammattiopetuksen kanssa.

4:o ammatti-esitelmiä pannaan toimeen työseudulla.

5:o työaikaa rajoitetaan työpäivää lyhentämällä.

6:o minimi (alin) tuntipalkka otetaan työpaikoissa käytäntöön.

Järjestyneiden
ompelijatta-
rien toivo-
muksia.

7:o) kappaletyöstä luovutaan mikäli mahdollista ja työstä suoritetaan päivätai tuntipalkka.

8:o) kaikesta ylityöstä maksetaan korotettu palkka.

9:o) paikallis-palkkatariffeja otetaan käytäntöön, jotta tusinapalkka kohoaisi.

10:o) ompelijattarille ei ole annettava kotityötä, vaan sen sijaan on kappale- (koti-) työntekijöille hankittava tilavia, terveydellisessä suhteessa tarkan valvonnan alla olevia yhteisiä työhuoneita.

11:o) ammatissa ovat palkkaolot yleensä parannettavat, niin ettei taitavan ompelijattaren tarvitse tehdä työtä alle 3 markan päivässä.

Työnantajain
ja työntekijäin
keskinäiset
suhteet.

Nykyään ei työnantajain ja työntekijäin keskinäinen väli enään ole yhtä hyvä kuin entisaikoina. Mutta onhan kuitenkin olemassa työpaikkoja, joissa erinomaisen hyvä keskinäinen suhde vallitsee. Monta ystävällistä sanaa ovat sekä työnantajat että työntekijättäret toisistaan lausuneet. Ilahuttavaa on myöskin ollut kuulla ulkomaalaisten leikkaajien ja johtajattarien arvosteluja suomalaisista työoloista, jotka heidän mielestään usein ovat paremmat kuin heidän kotimaassaan. Samaan tapaan ovat myöskin ulkomaalaiset työntekijättäret arvostelleet suomalaisissa työpaikoissa vallitsevaa puhtautta sekä myöskin omaa taloudellista asemaansa. Mutta he esiintuovat samalla mitenkä heidän kotimaassaan toveruus- ja tehdaselämässä on jotain iloisempaa ja ystävällisempää, ja niin on laita johtohenkilöidenkin ja työntekijäin keskinäisessä suhteessa toisiinsa. He sanovat, että suomalainen työtoveri usein osoittaa jonkunlaista raskasmielistä epäluuloisuutta, vaikka häntä kohtaan olisi kuinka ystävällinen tahansa.

XIII Luku.

Neulomojen tarkastus.

Henkilökunnan suuruuden mukaan ovat neulomot usein ikäänkuin käsityölaitosten ja tehtaiden välirajalla. Muutamissa maamme kaupungeissa on erityinen käsityöammattien tarkastaja, joka muutamissa tapauksissa on ulottanut toimintansa neulomoihinkin. Terveyslautakuntien jäsenet ovat myöskin joskus käyneet työseutujen neulomojen terveydellisiä oloja tarkastamassa. Tuntematonta on kuinka monta neulomoa nämä käynnit ovat käsittäneet. Mutta Käsityöammattien tarkastajan raportista Helsingin kaupungin Terveyslautakunnan vuosikertomuksessa vuodelta 1902 näkyy, että Käsityöammattien tarkastaja oli mainittuna vuonna käynyt 24 tutkimuksen alaisena olleessa työpaikassa pääkaupungissa.

Terveyslautakuntien toimivalta.

Vuodesta 1903 alkaen on naisten ja alaikäisten ammattityö Suomessa erityisen tarkastajan valvonnan alainen, ja tulee hänen samoin kuin miesammattien tarkastajain pitää silmällä tähän kuuluvia oloja.

Ammattitarkastus.

Seuraavasta yhteenasetelmasta näkyy mikäli naisammattien tarkastaja on ehtinyt ulottuttaa toimintansa tutkimuksessa käsiteltyihin ammattialoihin eri työseuduilla:

Ammattihaaroja.	Tarkastetut työpaikat:		Tarkastusaika.					Tarkastetut työpaikat ja kättä.
	1 kerta.	Useammin kuin kerran.	V. 1903 (touko-kuun).	V. 1904.	V. 1905.	V. 1906.	V. 1907 (aina elokuun asti.)	
Neulomoja	203	34	30	34	40	26	107	237
Naisräätälinliikkeitä	59	6	2	1	20	8	34	65
Naispukimoja	4	7	—	—	3	1	7	11
Muotitarvaliikkeitä	28	5	1	—	8	6	18	33
Liinavaateneulomoja	17	7	2	3	4	4	11	24
Kirjailuneulomoja	15	8	7	—	2	1	13	23
Lakki- ja turkkurintehtaita	21	15	5	7	7	10	7	36
Sateenvarjo- ja kravattitehtaita	7	4	1	1	3	3	3	11
Pienempiä trikookutomoja	31	19	5	8	5	12	20	50
Summa	385	105	53	54	92	71	220	490

Viisivuotiskautena 1903—1907 on tarkastustilaisuuksissa tehty useita havaintoja ja keinoihin on ryhdytty neulomojen ammattiolojen parantamiseksi. Muutamia tähän kuuluvia erityisheittejä on mainittu virallisissa raporteissa, jotka sisältyvät saman ajanjakson vuosikertomuksiin.

Laki ja yleiset asetukset ovat hyvin vähän tunnettuja neulomoissa ylipäänsä. Varsinkin pienemmät työpaikat katsovat olevansa oikeutettuja pitämään tointansa aivan yksityisluontoisena elinkeinona. Jo rekisteröiminenkin on heidän mielestään aivan tarpeeton sekaantuminen heidän kotitoimeensa, olkoonpa heillä sitte apulaisia taikka ei. Usein esim. ei irtisanomisaikaa vaarineteta henkilökuntaa vähennettäessä. Äänettömällä suostumuksella vastaanottaa työntekijä ilmoituksen että työtä on vähän ja sen vuoksi on hänen parin päivän perästä jätettävä paikkansa. Samanlainen on menettely, jos työnantaja jostain muusta syystä ei enään tarvitse häntä. Korvauksen maksamisesta laillisen irtisanomisen laiminlyömisestä ei ole puhuttakaan. Mutta asetuksen rikkominen tässä suhteessa ei suinkaan yksinomaisesti tapahdu työnantajan puolelta. Ompelijattaretkin usein jättävät työnsä milloin vaan heidän päähänsä pälkähtää. Onpa tapahtunut, että heitä on lähetetty asialle kaupungille ja sille tielle he ovat jääneetkin. Koska ompelijattaria aina on tarjolla, ei työnantaja tahdo pitää ketään luonansa vastoin heidän tahtoansa. Työntekijä taas ei vaadi korvausta, osaksi koska hän tahtoo pidättää itselleen vapauden poistua, jos ei työpaikka häntä miellytä, osaksi koska hän ei tiedä olevansa oikeutettu saamaan korvausta, jos laillista irtisanomisaikaa ei vaarineteta.

Vaikea on ollut ammattitarkastuksen kautta saada aikaan laillista järjestystä puheenalaisessa kohdassa, ei suinkaan työnantajain vastahakoisuuden vuoksi, vaan sentähden, että työpaikkoja on paljon toisistaan kaukana olevissa paikkakunnissa ja niitä ei ole voitu kyllin usein tarkastaa.

Ammattitarkastuksen aikaansaamina toimenpiteinä mainittakoon: parempien työhuoneistojen hankkiminen sopimattomien sijaan, venttiilien toimittaminen työhuoneisiin, työpäivän lyhentäminen, vapaakylpyjen hankkiminen ompelijattarille kylpylaitoksissa, ajan myöntäminen kävelemiseen ja uimiseen y. m. Sitä paitsi ovat ompelijattarien terveys- ja asumaolot sekä oppilasten ammatti- ja kotiolut tulleet huomioon otetuiksi ja, mikäli mahdollista, parannetuiksi.

Tehtyjen valitusten johdosta on tutkimusta pidetty ja oikeuden puolta valvottu, työriitoja on välityksen kautta saatu ratkaistuksi, muun muassa eräs laajaperäistä laatua oleva Nikolainkaupungissa v. 1905 (Naisammattien tarkast. vuosik. samalta vuodelta).

Mutta ammattitarkastuksen tehtävä on niin monipuolista laatua, että sen vaikutuksesta ei voi näkyä muuta kuin pintapuolisimmat piirteet. Kuta pienemmät työolot, sitä arkaluontoisempi sen tehtävä, sitä vähemmän huomattava sen toiminta. Suuremmissa työoloissa tapahtuu yhtämittäinen, enemmän tai

vähemmän ajan vaatimuksia vastaava edistyminen. Pieninkin ammatintarkastajan antama huomautus on usein riittävä laajaperäisten parannusten aikaansaamiseksi. Mutta jos liike on pieni, saattaa suurempien muutosten toimeenpaneminen vaikuttaa koko tuon vähäpätöisen tulolähteen häviämisen. Epäröiden siinä silloin punnitsee lain vaatimuksia toiselta puolen, toiselta ihmisyyden. Keino on keksittävä molempien yhteensovittamiseksi tavalla, joka ei tuota onnettomuutta.

Semmoisia pieniä työoloja koskee varsinkin käsillä oleva tutkimus. Niinpä esim. eräässä huoneessa asuu leski monen lapsensa kanssa. Huone, joka on matala ja epäterveellinen, on koko perheen asuntona ja sen ohessa työhuoneena. Näin ollen olisi yksinkertaisin keino vaatia heti tapahtuvaa muuttamista suurempaan ja sopivampaan huoneistoon. Mutta tarkoituksenmukaisempi huoneisto on 200 mk. kalliimpi, joka summa vähentää vuosituloja kolmannella osalla. Jos siis vaatimuksessa pysytään, täytyy työnantajan lakkauttaa liikkeensä, ja menettää silloin sekä hän itse että hänen kolme apulaistansa toimeentulonsa. Toiselta puolen ei ammatintarkastus ole oikeutettu myöntämään sellaisen huoneiston käyttämistä, joka ei täytä kaikkia laissa säädettyjä vaatimuksia mitä ilman määrään, korkeuteen maasta y. m. tulee. Näin ollen ei voi muuta tehdä kuin kehoittaa työnantajaa kohottamaan hintojaan, laajentamaan liikettään ja ryhtymään jonkun uuden valmistelajin levittämiseen, tahi muulla sopivalla tavalla hankkimaan liikkeestään parempia tuloja, jotka korvaisivat suuremman ja paremman huoneiston vuokraan menevät lisäkulungit. Monesti on joku paikkakunnalla oleva suurempi liike sellaisissa tilaisuuksissa avustanut sekä neuvoja antamalla että myöskin myöntämällä hinnanalennusta työtarpeista, ja siten ovat suurimmat vaikeudet tulleet torjutuiksi.

Pienet neulomot tarjoavat siis ammattitarkastukselle yhä jatkuvaa tilaisuutta toimimaan ammattiolojen parantamiseksi.

XIV Luku.

Mitä on tehtävä ompelijattaren kohottamiseksi taloudellisessa, yhteiskunnallisessa ja eettillisessä suhteessa.

Ompelijattaren
taloudellinen
asema.
Taulu N:o 49.

Kieltämättä on tehdastyöllä jonkunlainen vetovoima nuoriin naisiin nähden. Se on rehellinen, verrattain huoleton, joskin rasittava elinkeino. Se tyydyttää vapauden halua, joka tahtoo rajoittaa työnteon määrätunneiksi. Tehtaan työhön voi ryhtyä milloin tahansa, siitä pääsee irti milloin vaan haluttaa, ja toveruuselämä viehättää niitä, jotka elävät yksin maailmassa.

Vaikka työntekijättäret eivät aina olekaan »elättäjiä», ottavat he kuitenkin usein osaa menojen suorittamiseen kodissa, ei yksin omasta puolestaan, vaan myöskin omaistensa puolesta. Nykyinen aika vaatii paljon tytöltäkin ja hänen täytyy itse pitää huolta elatuksestaan. Helpoimmin pääsee hän tehdastyöhön. Heti opin suoritettuaan ja vähänkin tuloja saatuaan täytyy hänen elättää itsensä, usein vielä muitakin.

Palkattomien oppilasten asema on kenties tukalin. He ovat välistä niin sääli- littävä turvattomia ja jätetyt kaikenmoisten sattumusten varaan. He saavat tosin useimmiten vanhemmiltaan taloudellista apua. Myöskin maalla asuvat sukulaiset lähettävät heille aika ajoin kuivaa ruokaa, kuten leipää, voita, savustettua lihaa, suolattua kalaa y. m. Nämä lähetykset eivät kuitenkaan aina ole riittäviä ja saapuvat liian pitkien väliaikojen perästä. Asunto valitaan etupäässä halpuutta, harvoin muita olosuhteita silmällä pitäen. Monet oppilaat ovat aikaisemmin esim. palvelijattarina ollessaan säästäneet vähän varoja, joilla käyvät muutamia kuukausia kestävän ompeluopin. Suurimmalla säästäväisyydellä voivat he oppiaikanaan tulla toimeen kaupungeissa. Heidän nuori elämänsä on täynnä puutteita mitä ruokaan, asuntoon ja vaatteisiin tulee, ja juuri sentähden se on myöskin täynnä kiusauksia.

Palkkaa nauttivan oppitytön asema ei ole paljoa parempi, sillä pienellä palkallaan täytyy hänen miltei aina elättää itsensä. Pienimmätkin tulot saatuaan lakkaa avustaminen omaisten puolelta ja hänen täytyy tulla toimeen niin hyvin kuin voi.

Ammattitaitoisten ompelijattarien olot ovat joskus verrattain hyvät. Mutta enimmäen on heidän elämänsä kieltämyksiä ja puutteita täynnä. Ompelijattaren tukalaan asemaan on olemassa kaksi perussyötä: huonot työpalkat ja ajoittainen pakollinen työttömyys.

Tähän liitetyt menoarvot olkoot todisteena, neulojan taloudellisesta tilasta.

Menoarvio N:o 1. Ompelijattaren

Menot ja

Tulot

päivässä:		vuodessa:		vuodessa:				
	Smk.	päivä		Smk.	päivä		Smk.	päivä
<i>Aamiainen:</i>			<i>Vuokra</i>	84		<i>Päiväpalkka</i>		
Leipää (koko päiväksi)		20	<i>Lämpö</i>	20		à 1 mk 80 pi.		
Juustoa (tahi muuta)		10	<i>Valo</i> (lamppu, tulitik, y.m.)	8		300 ¹⁾ työpäivänä	540	
Maitoa (koko päiväksi)		15	<i>Pitovaatteita:</i>			<i>Velkaa</i>	8	25
Voita (eli rasvaa)		5	2 leninkiä	30				
<i>Päivällinen:</i>			1 takki	20				
Makkaraa (tahi muuta)		15	1 kesätakki	10				
Perunoita		5	2 päähinettä (kesäksi ja talveksi)	6				
<i>Illallinen:</i>			1 alusliivi	2				
Suolakalaa (tahi muuta)		10	3 par. sukkaa	4	50			
Perunoita		5	2 par. kenkiä, niiden korjaus ja kalossit	24				
Summa		85	Paitoja	6				
365 päivästä			2 par. housuja	4				
Smk 310: 25			1 talvialushame	5				
			1 kesäalushame	2				
			Makuuvaatteita	8				
			2 pyyheliinaa	1	50			
			Käsineita, neuloja, kamppoja y. m.	3				
			Summa vuosimenoja	238		Summa	548	25
			Summa päivämenoja	310: 25				
			Summa Smk	548: 25				

Edellä olevan menoarvion mukaan elettäessä ei aina saa syödä kyllikseen ja harvoin mielikseen. Se on niin surkea, ettei ankarinkaan lihankurittaja siitä löydä pienintäkään ylellisyyttä. Vuokra on laskettu edellyttäen, että 3 henkeä

¹⁾ Edellyttää ompelijattarella olevan saman päiväpalkan koko työvuotena.

äsuu samassa huoneessa, joka maksaa 252 mk. Vaatteiden hinta on laskettu sen mukaan mitä käytetyistä maksetaan. Ei mitään menoerää kahviin, ei lääkkeisiin eikä lääkärille, ei lukemiseen eikä huvituksiin, ei puhtauteen, vaatepesuun y. m., mutta sen sijaan velkaa 8:25 p. Ja kuitenkin kuuluu tämä ompelijatar parempiosaisiin. Monella ei ole senkään vertaa panna elatukseensa. 2,184 työntekijättärestä, joilla ilmoituksen mukaan on rahapalkka, elää 1,630 eli noin $\frac{3}{4}$ jotakuinkin samanlaisissa tahi vieläkin epäedullisemmissä oloissa mitä tulee menojen ja tulojen keskinäiseen suhteeseen. Ainoastaan 554 yksinomaisesti rahapalkkaa nauttivalla ompelijattarella on vuodessa tuloja yli 599 markan.

Tässä seuraa vielä muutamia vähemmän yksityiskohtaisia, mutta paikallisoloihin, huoneen asukaslukuun ja toiminta-asemaan nähden yhtä tarkasti laskettuja menoarvioita.

Menoarvio N:o 2.

Vuokra	Smk 60:—	vuodessa
Lämpö	» 25:—	»
Valo	» 10:—	»
Pitovaatteet	» 130:—	»
Liinavaatteet	» 15:—	»
Makuuvaatteet	» 8:—	»
Pesu ja puhtaus	» 30:—	»
Lääkäri ja lääkkeet	» 5:—	»
Ruoka à 75 p. päivässä	» 273:75	»
Lukemiseen ja huvituksiin	» 10:—	»
Arvaamattomia kulunkeja	» 25:—	»
	<hr/>	
	Smk 591:75	vuodessa
Tuloja: 2 mk. päivässä 276 päivänä	Smk 552	
Sivutuloja työttömänä aikana	» 40	
	<hr/>	
	Summa	Smk 592

Menoarvio N:o 3.

Vuokra	Smk 120:—	vuodessa
Lämpö ja keitinpuut	» 30:—	»
Valo	» 9:—	»
Pitovaatteet	» 150:—	»
Liinavaatteet	» 20:—	»
Makuuvaatteet	» 8:—	»
Pesu ja puhtaus	» 60:—	»

Lääkäri ja lääkkeet	Smk 20:—	vuodessa
Ruoka à 90 p. päivässä	» 328:50	»
Lukemiseen ja huvituksiin	» 30:—	»
Arvaamattomia kulunkeja	» 40:—	»

Smk 815:50 vuodessa

Tuloja: 3 mk. päivässä 250 päivänä	Smk 750
Sivutuloja	» 115

Summa Smk 865

Menoarvio N:o 4.

(Saatu sen ompelijataryhmän edustajalta, joka vaatii 3 markan päiväpalkkaa).

Vuokra	Smk 120:—	vuodessa
Ruoka à 1 mk. päivässä	» 365:—	»
Vaatteet (pito- ja muut)	» 240:—	»
Puhtaus y. m.	» 70:—	»
Lääkäri ja lääkkeet	» 30:—	»
Lukemiseen ja huvituksiin	» 30:—	»
Arvaamattomia kulunkeja	» 45:—	»

Smk 900:— vuodessa

Tuloja: 3 mk. päivässä 300 työpäivänä = 900 mk.

Edellä olevaa kulunkiarviota vastaan on muistutettu, että puhtaus sekä lääkärinhoito ja lääkkeet ovat liian kalliiksi arvosteltuja, mutta jos niin olisi-kin tehty, on sen sijaan jätetty pois toisia, melkoisiakin menoeriä, kuten esim. lämpö, valaistus j. n. e. Lisäksi on muistettava, että ainoastaan poikkeustapauksissa 3 mk. päivässä ansaitseva ompelijatar tutkimukseen kuuluvissa ammattihaaroissa voi saada työtä — 300 päivänä!

Taulujen osoittamiin vuosituloihin verrattuina tekevät ompelijattarien kulunkiarviot sängen masentavan vaikutuksen.

Mutta ei pienempien työnantajienkaan toimeentulo ole paljoo parempi. Näidenkin taloudellisen aseman tunteminen on välttämättömän tarpeellinen, jottei yksityisiin työnantajiin nähden asetettaisi ylen ankaroita vaatimuksia, joiden täyttäminen tukahuttaisi koko toiminnan. Tulkoon siis asia tältäkin kannalta katsottuna jonkun verran selvitettyksi.

Pienemmiltä työnantajilta, jotka itse ottavat osaa työn suorittamiseen ja joita sen vuoksi on pidettävä myöskin työntekijättärinä, on saatu useita tietoja, joita sopii mainita esimerkkeinä heidän taloudellisesta tilastaan.

Pienempien
työnantajien
taloudellinen
asema.

Työnantaja N:o 1, jolla on 1 apulainen, on useampien vuosien kuluessa merkinnyt kirjaan tulot ja menot. Hän asuu II-sen luokan (elinkustannuksiin nähden) maaseutukaupungissa. »Hyvinä päivinä» on hän ansainnut 1,000 mk., nyttemmin ainoastaan 800 mk. vuodessa. Siitä on apulaisen palkka pois laskettava. »Ei voi säästää mitään vanhuuden varalle».

Työnantaja N:o 2. Paikallisolot kuten edelliset. Toisten työssä ollessaan oli hän ansainnut 5 mk. viikossa ja tyytymättömänä siihen alkanut oman liikkeen. Nyt jää hänelle itselleen, kun apulaisten palkat ovat suoritettut, 5 à 6 mk. viikossa paljon rasittavammasta työstä, ja arveli hän että rehellisyydellä tuskin voi tulla toimeen pienissä työoloissa, joissa tingitään ja kilpaillaan niin rajattomasti kuin ompelijatarammatissa.

Työnantaja N:o 3 osoitti kuinka hän edellisellä viikolla (ennen tutkimusta) oli ansainnut 20 mk. ja maksanut apulaisille — 22 mk. viikkopalkkoina. Joskus ovat viikkotulot paremmat, mutta usein myöskin yhtä huonot. Vuoden kuluessa oli hän muistiinpanojensa mukaan ansainnut 906 mk. Sillä oli maksettava vuokra, puut, valaistus, muotilehdet, verot, ruoka, vaatteet y. m. Työnantaja oli myöskin koettanut pitää työssään taitavaa apulaista, jolle hän maksoi 2:50 päivässä. Hameesta, jonka hän neuloi 3 päivässä, sai hän 7:50 p. Työnantaja sai siitä 8:50 p. ja jäi hänelle itselleen siis 1 mk. palkkioksi leikkaamisesta, koettelemisesta y. m. Nyt maksoi hän apulaisilleen 1 markan päivässä, joten hänelle itselleen jäi vähän suurempi voitto, mutta työstä on nykyään, sanoi hän, niin suuri puute, että tulot eivät aina riittäneet ruokaankaan. Oli päättänyt ryhtyä uudelleen neulomotyöhön.

Työnantaja N:o 4. I-sen luokan paikallisolot. Liinavaateompelija, pitää 2 apulaista, ansaitsee 100 à 125 mk. kuukaudessa. Siitä menee toisen apulaisen palkaksi 46 mk. kuukaudessa. Kesäisin työnpuute.

Työnantaja N:o 5. Paikallisolot edellisen kaltaiset. Päällysvaatteiden neuloja, pitää 2 apulaista. Ei tule toimeen yksinomaisesti päällysvaatteiden ompelulla, jos ei hanki sivutuloja. Ei soisi pahimman vihollisensä antautuvan ompelijattaren ammattiin, jossa tingitään, kilpaillaan ja kitsastellaan enemmän kuin missään muussa liikkeessä. Työtä täytyi tehdä huolimattomasti, »jottei nälkää näkisi».

Edellä olevat poiminnot runsaasta ainevarastosta osoittavat, että pienempiä työnantajia, jotka itse ottavat osaa työn suorittamiseen, ei voi ankarammin kiristää heidän joutumatta taloudelliseen häviöön. Tosin elämä ei ole kaikkien mielestä yhtä synkkää. Semmoisia tavataan niiden joukossa, jotka ovat tunnetut erinomaisesta taitavuudestaan, jonka vuoksi ovat uskaltaneet korottaa hintojansa. He eivät sano neulovansa leninkiä alle 15 markan ja heidän toimeentulonsa on varmempi. Sitä paitsi heillä on sivutuloja, pitävät esim. koulu-tyttöjä täysihoidossa y. m. s. Tunnettu asia on, että työnantajat tuskin missään

ompeluliikkeensä kautta ovat koonneet varallisuutta, lukuun ottamatta muutamia, jotka ammatin ohessa ovat harjoittaneet kankaiden ja muotitavaroiden kauppaa. Useimpien elämä on huolenalaista ja varsin yksinkertaista. Yhdessä apulaistensa kanssa tekevät he kiireellistä ja hermostuttavaa työtä usein yötä myöten. Se seikka, että ompelijattaret eivät ole koonneet mainittavampaa omaisuutta, vaan päinvastoin sekä työnantajat että työntekijättäret elävät varsin niukoissa taloudellisissa oloissa, todistaa että pienempien liikkeiden valmisteilla on ylen halpa hinta. Mutta edellä olevasta selostuksesta käy ilmi, että työ-kustannuksia ei voida vähentää palkkojen alentamisella, vaan on muita keinoja siihen keksittävä.

Ompelijattaren elämä on, muutamien ammattia haittaavien epäkohtien vuoksi, alituista taistelua taloudellisten puutteiden ja niistä johtuvien siveellisten vaikeuksien välillä. Ei hän myöskään aina käsitä työnantajan ahdinkotilaa, vaan ajattelee apeamielisyydessään, että palkankorotuksen kautta kaikki epäkohdat korjautuisivat yksinkertaisella tavalla. Mutta ammatissa, jossa on niin monta pienempää työnantajaa, jotka itsekin vaivoin tulevat toimeen, eivät olot järjesty niin helposti. Kukin yksityinen on liian heikko toimiakseen muista riippumattomana. *Yhteenliittoutuminen keskinäiseksi avuksi on välttämätöntä.*

Pienempiä työnantajia olisi koetettava estää myymästä omaa ja apulaistensa työtä polkuhinnasta. Alin tekopalkka eri tavalla tehdyistä ja erilaisista vaatekappaleista olisi paikallissopimuksien kautta määrättävä. Suuri yleisö, joka jonkun kerran vuodessa tekee tilauksensa, saattaa helposti maksaa siitä 1, 2 à 3 mk. enemmän. Mutta ompelijattarelle, joka päivän kiihottavan työn perästä istuu siinä köyhydessään, nähden edessään vieläkin peloittavamman tulevaisuuden — »kuolleen ajan» työttömyyden — hänelle merkitsee edellä mainittu summa paljon.

Yhteenliittou-
tuminen kes-
kinäiseksi
avuksi.

Pienemmät työnantajat voisivat supistaa työkustannuksiaan ostamalla työtarpeita, pienempiä muotitavaroita, nauhoja, sisustevaatetta y. m. yhteisesti, tilaamalla yhteisiä muotilehtiä, palkkaamalla yhteisiä leikkaajia j. n. e. Suurimmalla tarmolla olisi huolta pidettävä väliaikaisen työn hankkimisesta »kuolleeksi ajaksi» sekä yleensä työn hankkimisesta ompelijattarille koko vuodeksi. Vaikeuksitta se tosin ei onnistu, mutta onkohan kajkki tehty mitä tehdä saataisi esim. ulkomaisen varastotavaran vaihtamiseksi kotimaiseen!

Usein on ompelijattaren myöskin syyttäminen^{IV} itseänsä taloudellisesta ahdinkotilastaan. Hänen puutteellinen ammattitaitonsa, hänen typeryytensä aiheutuu usein leväperäisyydestä ja ajattelemattomuudesta. Monet, joilla on pienemmät taipumukset, pääsevät ahkeruutensa kautta pitemmälle ammattitaidossa kuin toiset, jotka ensin olivat hyvällä alulla. Toiset ajattelevat tulevaisuutensa »parempana päivänä», toiset eivät ajattele nykyhetkeä pitemmälle.

Yhteenliittyminen yhteisten etujen valvomiseksi olisi tässäkin suhteessa tarpeen vaatima. Vakuutus työttömyyttä vastaan ei auta ammatissa, jossa työttömyys on vuosittain uudistuva pula. Yhteisen säästö-, apu- ja sairaskassan perustaminen olisi sitä vastoin erittäin toivottava toimenpide. Niin kauan kuin sellaista ei ole, on säästöpankin vastakirja ompelijattaren ainoana turvana. Mutta hänen ei tule koskaan odottaa, kunnes hän voi panna suuremman summan säästöön. Häntä on kehoitettava ajostelematta viemään pienimmätkin säästöt pankkiin.

Ohjaaminen
itsensä autta-
miseen.

Yhdistyksillä ja niiden yhteydessä usein esiintyvällä hyväntekeväisyystyöllä on suuri tehtävä *ompelijattaren ohjauksessa itsensä auttamiseen*. Sellaisesta toimesta puhuttaessa mainittakoon ensinnä, mitä Suomen Naisyhdistys on tehnyt ompelijattarien hyväksi maassamme. Yhdistys on vuosikymmenien kuluessa eri tavoin koettanut avustaa ompelijattaria. Vuonna 1885 avattiin työtoimisto, jonka tarkoituksena oli työn hankkiminen naisille. Toimiston kautta saivat ompelijattaret sekä vakinaisia paikkoja että satunnaista työtä ja vielä lisäksi se välitti heidän valmisteittensa myyntiä. Tätä työnvälitystoimintaa jatkettiin 10 vuoden kuluessa. Vuonna 1889 valmisteltiin vaatetusosakeyhtiön perustamista sellaisien periaatteiden mukaan, että työntekijät pieniä osakemaksuja suorittamalla osakkaina itse omistaisivat liikkeen. Hankkeen tarkoituksena oli ammattitaidon kohottaminen perinpohjaisen opetuksen kautta, sekä maksamalla ainoastaan pieniä korkoja osakepääomalle tehdä mahdolliseksi voitto-osuuksien jakamisen ompelijattarille, taikka muulla tavalla käyttää voittoa heidän hyväksensä. Tämä ensimmäinen osuustoiminnan yritys raukesi kuitenkin tyhjiin. Osakepääomasta jällelle jäänyt summa 834 mk. 75 p. jätettiin yhtiökokouksessa 1895 Suomen Naisyhdistyksen huostaan korolle pantavaksi, kunnes summa kasvaisi 3,000 markkaan, jonka korot sittemmin käytettäisiin kesävirikistykseen hankkimiseksi ompelijattarille. Varat nousivat joulukuussa 1906 1,316 mk. 78 penniin.

Jo vuonna 1888 alkoi yhdistys toimia lepokodin hankkimiseksi ompelijattarille. V. 1889 lähetettiin ensi kerta 20 hienkeä, useimmat ompelijattaria, saaristoon kesäsiirtolaan, jossa 6 viikon kuluessa saivat vapaan yölopidon. Vuodesta 1894 on yhdistys osaksi anniskeluyhtiön voittovaroilla ylläpitänyt samantyyppisiä siirtoloita.

Vuonna 1900 pani Suomen Naisyhdistys toimeen valmistavan oppikurssin ompelijattarille (katso sivu 62), jonka ylläpitämiseen viimeisinä vuosina on saatu valtioapua 2,000 mk.

Edellä mainitusta huomaa mitenkä meilläkin yhdistystoiminta on ottanut valvoakseen ompelijattaren etuja. Valitettava on vaan, ettei ompelijattarien *Työnvälitystoimistoa* ole olemassa Helsingissä sen jälkeen, kun Suomen Naisyhdistys lakkautti tämän toimintahaaran. Helsingin kokoisen yhteiskunnan ei enää luulisi tulevan toimeen ilman sellaista välitystoimistoa, joka hankkisi työtä ompelijattarille, varsinkin perhe- ja kotiompelijattarille.

Ulkomailla on yhdistystoiminnan alotteesta ryhdytty monella tavalla edistämään varsinkin ompelijattarien itseavun hankkeita. Niinpä ovat esim. Silmäneulasyndikaatti ja »Ompelijatar» niminen yhdistys Pariisissa tehneet paljon ompelijattaren taloudellisen tilan parantamiseksi. Muun muassa on perustettu *Vuokralassa*, johon kerta viikossa vastaanotetaan säästöjä yksinomaisesti vuokraa varten — 20% korkoa vastaan. Ompelijatar tottuu tekemään viikottaisia säästöjä ja »suuri voitto kiihottaa hänen tahtoansa». On huomattu mitenkä suuresti vuokran säännöllinen maksaminen vaikuttaa ompelijattaren siveelliseen elämään.

Työn hankkimisessa »kuolleena aikana» on hyväntekeväisyydellä myöskin tärkeä tehtävä. Yhdistys toimittaa esim. tukkutyötä jouten oleville ompelijattarille. Yhdistys voi helpommin kuin tuntematon ompelijatar saada tarvittavia työaineita esim. varattomien koululasten vaatteiden valmistamiseen, kauppaliikkeiden tarpeiksi y. m. Mutta jos sellaiset yhdistykset liian pienillä tekopalkoilla ja työhinnolla esiintyvät kilpailijoina, ei asia välitystoiminnan kautta tule paljoa paremmaksi.

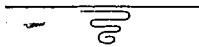
Onnellinen oli se ajatus, joka saattoi Silmäneulasyndikaatin Pariisissa v. 1893 perustamaan *vapaiden lainojen kassan*. Se alkoi 5,000 fr. pääomalla, joka saatiin kokoon yksinomaisesti keräyslistoilla. Toisen samanlaisen kassan perusti siellä »Ompelijatar» yhdistys v. 1897. Sen pohjarahasto, 10,000 fr. koottiin hyväntekeväisyysjuhlassa. Pienin laina on 30 fr., suurin 200, maksuaika korkeintaan vuosi, pienin maksuerä 5 fr. Kumpaiseenkin kassaan ovat lainansaajat varsin säännöllisesti suorittaneet maksunsa. Työttömänä aikana ovat lainanhakemukset lukuisat.

Suurissa maailmankaupungeissa on perustettu monta kassaa keskinäistä avustamista varten. Jos apukassojen osakkaat ovat yksinomaisesti naisia, ei heidän kassaan suorittamansa maksut riitä menoihin. Siihen ovat syynä pienet palkat ja työttömyys. Mutta avustaakseen naisia silloin, kun aika ja olosuhteet tekevät omin neuvoin toimeentulemisen mahdottomaksi, on hyväntekeväisyys taas keksinyt keinoja. Ennen mainittujen kassojen osakkaina on koko joukko *kunniajäseniä*, jotka korvaavat kassan vuosittaisen vajauksen. Kunniajäsen suorittaa säännölliset maksut kassaan, vaatimatta itsellensä lainoja siitä. Yhteen kassaan voi kuulua 32 kunniajäsentä 141 osakasta kohden. Muiden kannattama itseapu on ainakin aluksi oleva tukena ompelijattarelle. Sen kautta herää hänessä vuoropalvelusajatus. Siitä tie johtaa yhä syvemmälle yhteiskuntaelämän harrastuksiin suurempine vaatimuksineen itsenäisyyden, yhteistyön ja monenlaisten eettillisten pyrintöjen alalla.

Alkaapa jo ompelijattarienkin ammattikunnassa osuustoiminnan halu herätä. Tampereella, Oulussa ja Helsingissä tavataan jo sellaisia pieniä yhteistyön yrityksiä ompelijattarien keskuudessa.

Ompelijattaret ovat kenties vähemmän kuin suurten tehtaiden työntekijät liittyneet yhdistyksiin. Osaksi on vaikea saada kokoon pieniin työkonttiin hajoitettuja työntekijöitä, osaksi on epäsäännöllinen työaika estänyt osanottoa iltakokouksiin. Neulomojen apulaisompelijat selittävät usein, ettei heitä ollenkaan miellytä »yhdistyselämän ankara kurinpito». He pelkäävät rettelöihin joutumista ja koettavat niin kauan kuin suinkin saada asiat sovinnolla ratkaistuiksi. Mutta hyvin monella on toisenlainen käsitys. Niinpä tavataan ammattiyhdistyksiä useimmissa maamme kaupungeissa. Niiden jäsenluku on tuntematon, koska — kuten usein on sanottu — monet ovat ilmoittautuneet jäseniksi, mutta eivät ole suorittaneet jäsenmaksuja, joten ei varmasti voi sanoa kuuluvatko he yhdistykseen vaiko ei.

Mutta valtiollisiin puolueihin liittyminen on jotakin aivan toista kuin taloudellista ja muuta keskinäistä auttamista tarkoittaviin yhdistyksiin kuuluminen. Viimeksi mainittuihin pitäisi kaikkien voida yhtyä. Semmoinen yhteistoiminta edistää ammattitaitoa ja itseapua tarkoittavia pyrintöjä ja on siveellisenä tukena yhteiskunnan heikommille jäsenille. Vuosittain uudistuvaa työttömyyttä ja tulojen riittämättömyyttä on torjuttava työntekijän ja työnantajan yhteisvoimilla, sekä itseauttamishalua ja vastuunalaisuuden tunnetta kehittävän hyväntekeväisyystoiminnan avulla. Tämän itseavun tulee suuntautua mitä erilaisimmille aloille, kun on kysymyksessä niin vakavaluontoisen epäkohdan poistaminen kuin kokonaisen ammattikunnan säännöllisesti uusiutuva työttömyys, jota epäkohtaa ei saada korjatuksi pienellä päiväpalkan korotuksella. Tähän tarvitaan myöskin sellaisen järjestelmän aikaansaamista, että neulomojen runsaslukuinen henkilökunta työttöminä aikoina useammalla eri tavalla voi käyttää työvoimiansa hyväksensä. Ompelijattarien johtaminen ajattelemaan tulevaisuuttansa sekä yhteenliittymisen kautta valvomaan taloudellisia etujansa on tuleva ihmisystävän huolenpidon esineeksi.

R é s u m é.

L'enquête sur les conditions professionnelles des couturières en 1907 a été organisée à la suite d'une résolution du Sénat Impérial et a été faite par l'inspectrice des métiers, sous le contrôle de l'Administration générale de l'Industrie.

Les recherches portent sur 621 ateliers avec un personnel de 3,205 ouvrières, dont 13 % sont mineures, 2.3 % mariées et 97.7 % célibataires.

Ces personnes travaillent dans des ateliers plus ou moins convenables au point de vue hygiénique et dont la plupart ont été originellement destinés à servir de chambres d'habitation; 83.1 % contiennent cependant la quantité d'air prévue par le règlement, c. à. d. 8 m³ (ou même davantage) par personne. Le chauffage des ateliers se fait en général au moyen de poêles, et l'éclairage est effectué par des lampes à pétrole ou dans les grands établissements par l'électricité. La ventilation est parfois mauvaise, la propreté par contre, est en général assez satisfaisante. Parfois aussi les ateliers servent en même temps de chambres à coucher, de salles à manger, d'entrepôts d'articles de mode etc.

Le mouvement du travail est relativement peu important. Le nombre d'ouvrières varie de 1 à 140, la moyenne est de 4 à 5 par atelier. Le travail dépend beaucoup de la saison. Pendant l'année 1907 42 % des ouvrières ont eu du travail pendant toute l'année, les autres ont plus ou moins subi le contre-coup des variations saisonnières. Même les ouvrières non salariées ont, pour la même raison, subi des retards dans leur instruction professionnelle et ont été privées pendant quelque temps de travail, en attendant la nouvelle saison.

Dans la plupart des établissements de couture le travail commence chaque jour à 8 heures du matin et finit à 7 heures du soir. Le repos du dîner dure ordinairement une heure ou une heure et demie. La durée moyenne de la journée de travail est de 9 1/2 à 10 heures. La moyenne des heures de travail par semaine est de 58, les heures supplémentaires non comprises. Un grand nombre d'ouvrières possède une clientèle à part, à côté de son travail dans les ateliers; ou bien l'établissement distribue aux ouvrières du travail qu'elles emportent chez elles.

L'industrie à domicile pour la fabrication d'articles de confection va toujours en croissant, quoiqu'elle se renferme encore dans les limites de la

petite industrie indépendante», (l'ouvrière confectionne elle même son article et le vend sans intermédiaire).

On peut juger de la culture générale et de l'instruction professionnelle des couturières d'après les chiffres suivants: 52.4 % de toutes les ouvrières ont fréquenté l'école communale supérieure, les autres ont fréquenté quelques classes soit de l'école secondaire, soit de l'école communale inférieure, de l'école préparatoire ou de l'école ambulante. Elles savent toutes lire et écrire, à l'exception d'une seule de nationalité étrangère. Il n'y a que 5.6 % qui ont suivi un cours technique ou fréquenté soit une école professionnelle soit un institut d'instruction supérieure.

L'instruction professionnelle se fait principalement par le moyen du travail professionnel dans les ateliers. L'enquête nous apprend qu'il y a 1,325 apprenties ayant un âge professionnel¹⁾ de 1 à 24 mois, 755 ouvrières ayant une instruction professionnelle moyenne et un âge professionnel de 2 à 3 ans, et 962 ouvrières ayant une instruction professionnelle complète et un âge professionnel de 4 à 45 ans; en tout il y a 2,952 ouvrières dont l'âge professionnel a été l'objet de recherches. Les apprenties forment 41.4 % de toutes les ouvrières. 501 de ces apprenties, ou 16.8 % des ouvrières de tous les établissements inspectés, travaillent sans salaire.

Les méthodes employées pour établir les salaires varient beaucoup. Dans 409 établissements qui emploient 1,607 ouvrières celles-ci sont payées au temps, dans 117 établissements avec 796 ouvrières elles sont payées à la tâche. Dans 21 établissements les ouvrières sont payées alternativement à l'heure et à la tâche. Dans 68 établissements il n'y a que des apprenties non salariées, par conséquent on n'y paie aucun salaire. 169 ouvrières ont un salaire combiné en argent et en nature.

Le maximum du salaire quotidien (sauf pour les directrices et les coupeuses) est de 6 mk, *le minimum de 40 p.* Voici pour toutes les localités ensemble la moyenne quotidienne des

	Trois catégories de salaires:		
	I.	II.	III.
Vêtements pour femmes et lingeries	mk 1: —	mk 1: 33	mk 1: 67
Manteaux et confections	» 1: 23	» 1: 65	» 1: 93
Modes et pelleteries	» 1: 06	» 1: 56	» 2: 46
Parapluies et cravates	» 1: 21	» 1: 64	» 2: 01
Bonneries	» 1: 21	» 1: 54	» 1: 88
à <i>Helsingfors</i>	» 1: 35	» 1: 72	» 2: 26

¹⁾ Par âge professionnel on veut dire le temps pendant lequel une personne a travaillé dans le même métier.

Le maximum du salaire hebdomadaire (sauf pour les directrices et les coupeuses) est de 20 mk, le *minimum* de 3 mk. Voici pour toutes les localités ensemble la moyenne hebdomadaire des

Trois catégories de salaires:

	I.	II.	III.
Vêtements pour femmes et lingerie	mk 6:—	mk 8:—	mk 10:—
Manteaux et confections	› 7:50	› 10:—	› 12:—
Modes et pelleteries	› 7:—	› 12:—	› 15:—
Parapluies et cravates	› 7:50	› 10:—	› 12:—
Bonneteries	› 7:50	› 10:—	› 12:—
à <i>Helsingfors</i>	› 8:—	› 10:—	› 14:—

Le maximum de la rémunération annuelle (sauf pour les directrices et les coupeuses) est de 1,200 mk, le *minimum* de 100 mk.

Voici pour toutes les localités ensemble la moyenne annuelle des

Trois catégories de salaires:

	I.	II.	III.
Vêtements pour femmes et lingerie	mk 284:44	mk 380:26	mk 472:34
Manteaux et confections	› 318:57	› 466:15	› 546:54
Modes et pelleteries	› 294:89	› 438:86	› 667:76
Parapluies et cravates	› 348:—	› 485:38	› 595:—
Bonneteries	› 322:99	› 447:66	› 553:63
à <i>Helsingfors</i>	› 352:91	› 452:47	› 614:30

1,358 ouvrières demeurent chez des parents, 1,138 chez des étrangers, 202 ont leurs foyers à elles et 113 demeurent chez leurs patronnes. Dans certaines localités on est plus étroitement logé que dans d'autres, mais en général une chambre est habitée par 2 à 3 personnes. Parmi ces ouvrières 5.8 % ont en même temps à pourvoir aux besoins de parents pauvres.

L'état sanitaire parmi les ouvrières de l'aiguille n'est pas satisfaisant. A peu près 25 % ont une santé délicate ou mauvaise. Sur le nombre total des décès parmi les couturières, environ 47 % sont causés par la phtisie. Mais il faut ajouter qu'il est difficile de se procurer des données exactes à ce sujet, pour la raison que les ouvrières changent souvent de métier et que les matériaux pour les statistiques qu'ont fournis les comités du service sanitaire diffèrent beaucoup entre elles.

TAULUJA.

TABLEAUX.

Taulu 1. Työhuo-
Tab. 1. Nature des

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työhuoneita, kohden <i>Nombre d'ateliers ouvrière</i>	Työhuoneita, kohden <i>Nombre d'ateliers ouvrière</i>		Huoneita, joissa on 8 a 10 m ² henkilöä kohden. <i>Nombre d'ateliers ayant 8 à 10 m² par ouvrière.</i>	Huoneita, joissa on enemmän kuin 10 m ² henkilöä kohden. <i>Nombre d'ateliers ayant plus de 10 m² par ouvrière.</i>	Niissä työskentelevien henkilöiden luku. määrä. <i>Nombre d'ouvriers travaillant dans ces ateliers.</i>	Niissä työskentelevien henkilöiden luku. määrä. <i>Nombre d'ouvriers travaillant dans ces ateliers.</i>	Huoneita, joissa on vähempi kuin 8 m ² henkilöä kohden. <i>Nombre d'ateliers ayant moins de 8 m² par ouvrière.</i>	Tukittujen huoneiden lukumäärä. <i>Nombre d'ateliers observés.</i>
		2-4 m ² 2 à 4 m ²	vähempi kuin 2 m ² , moins de 2 m ²						
Helsinki	158	25	191	27	113	106	551	12	75
Turku	93	24	162	12	126	57	349	7	48
Viipuri	65	11	99	8	34	46	204	4	25
Tampere	63	11	78	12	63	40	244	2	29
Nikolainkaupunki	35	6	32	4	20	25	216	1	9
Pori	31	5	42	3	31	23	78	—	11
Oulu	31	4	30	8	38	19	73	—	16
Kuopio	24	2	10	2	5	20	85	—	9
Hämeenlinna	23	4	21	3	12	16	51	1	8
Kotka	20	—	—	3	15	17	50	—	6
Porvoo	23	5	31	6	30	12	59	1	13
Mikkeli	14	2	9	1	9	11	36	—	5
Uusikaupunki	12	1	3	2	7	9	39	3	4
Forssa	12	2	12	—	—	10	28	1	2
Summa	604	102	720	91	503	411	2,063	32	260

+ 62 mittaamatonta huonetta, joissa asuu yksinäisiä ompelijat-

Summa 666

tarkoitustaan vastaavat.

neistojen laatu.
locaux de travail.

joissa on henkilöä lattiapintaa: <i>ayant une aire par de:</i>	Työhuoneita, joi- den korkeus on: <i>Nombre d'ateliers ayant une hau- teur de:</i>		Työhuoneita, joissa valais- tas on: <i>Nombre d'ateliers éclairés:</i>				Työhuoneita, joita on <i>Nombre d'ateliers ayant été considérés comme satisfaits:</i>	Työhuoneita, joita ei ole havaittu työ- tyväksi. <i>Nombre d'ateliers ayant été considérés comme non satisfaits:</i>	Työhuoneita, joista poismuuttamista on vaadittu. <i>Nombre d'ateliers dont l'évacuation a été exigée.</i>
	6 m ² ja enempi. <i>6 m² ou plus de 6 m².</i>	2,7 m tahi enempi. 2,7 m ou plus de 2,7 m. vähempi kuin 2,7 m. <i>moins de 2,7 m.</i>	sähkövalaistusta. <i>à la lumière électrique.</i>	kaasuvalaistusta. <i>au gaz.</i>	öljyvalaistusta. <i>au pétrole.</i>	työhuoneita, joita on havaittu tyydyttä- viksi.			
4-6 m ² 4-6 m ²	35	12	19	23	116	133	25	3	
	15	10	2	20	71	69	24	—	
	20	12	18	—	47	54	11	2	
	13	1	23	—	40	52	11	1	
	11	14	6	—	29	29	6	4	
	8	—	—	—	31	26	5	—	
	3	6	7	—	24	27	4	—	
	9	2	—	—	24	22	2	—	
	6	3	—	—	23	19	4	—	
	3	2	—	—	20	20	—	1	
	5	11	—	—	23	18	5	—	
	4	4	—	—	14	12	2	—	
	4	1	—	—	12	11	1	—	
	4	1	—	—	12	10	2	—	
	140	79	75	43	486	502	102	7	

taria, työskennellen itsekseen tahi joskus satunnaista apua käyttäen. Huoneet ovat muuten

Taulu 2. Työhuo-
Tab. 2. Disposition

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työhuoneita, joita samalla käytetään <i>Nombre d'ateliers servant en même temps de</i>								Työhuoneis- <i>Nombre de</i>	
	ruokahuoneena. Markana tuotuja voileipiä tai ateria- <i>salle à manger.</i>	makuuhuoneena. <i>chambre à coucher.</i>	keittiön. <i>cuisine.</i>	keittiön ja makuuhuoneena. <i>cuisine et chambre à coucher.</i>	makuu- ja ruokahuoneena. Markana tuotuja voileipiä tai ateria. <i>chambre à coucher et salle à manger.</i>	keittiön ja makuuhuoneena. <i>cuisine et chambre à coucher.</i>	keittiön, makuu- ja ruokahuo- neena. Markana tuotuja voileipiä tai ateria. <i>cuisine, chambre à coucher et salle à manger.</i>	varustuhuoneena. <i>dépôt.</i>	myymälänä. <i>boutique.</i>	puhlysvaatteita varten on erityi- nen huone. <i>il y a un vestiaire.</i>
Helsinki	60	14	6	14	2	11	6	6	57	79
Turku	23	10	11	3	7	2	—	2	35	32
Viipuri	22	6	6	6	1	5	7	3	40	23
Tampere	9	15	2	3	3	1	1	—	20	28
Nikolainkaupunki	5	4	8	4	5	3	—	—	18	12
Pori	5	8	—	6	—	—	—	1	18	11
Oulu	9	4	2	3	1	2	—	1	7	11
Kuopio	—	5	—	6	7	—	1	—	15	7
Hämeenlinna	8	4	1	3	2	—	—	—	14	8
Kotka	2	2	1	3	2	7	—	—	11	6
Porvoo	3	5	1	3	1	3	—	—	10	5
Mikkeli	2	4	1	2	—	1	—	—	10	3
Uusikaupunki	1	4	—	3	—	—	—	—	9	3
Forssa	—	5	—	3	—	1	—	—	4	2
Summa	149	90	39	74	31	36	15	13	268	230

neistojen käyttö.
des locaux de travail.

toja, joissa <i>locaux où</i>	Ompelijattaria, jotka työhuoneis- toissa syövät <i>Nombre d'ouv- rières</i>	Työhuoneita, joissa makaa <i>Nombre d'ateliers où couchent</i>										Makuhuoneita, joita ei käytetä ainostaan omaan tarkoituksensa. <i>% du nombre d'ateliers ne servant pas uniquement d'ateliers.</i>	<i>% du nombre d'ateliers servant en même temps de chambre à coucher.</i>	Makuhuoneita, joita käytetään myöskin makuhuoneena. <i>% du nombre d'ateliers servant en même temps de chambre à coucher.</i>	Makuhuoneita, joita käytetään myöskin makuhuoneena. <i>% du nombre d'ateliers servant en même temps de chambre à coucher.</i>	Total des ateliers servant aussi de chambre à coucher.	
		1 henkilö. <i>1 personne.</i>	2 henkilöä. <i>2 personnes.</i>	3 henkilöä. <i>3 personnes.</i>	4 henkilöä. <i>4 personnes.</i>	5 henkilöä. <i>5 personnes.</i>	6 henkilöä. <i>6 personnes.</i>	7 henkilöä. <i>7 personnes.</i>	8 henkilöä. <i>8 personnes.</i>	9 henkilöä. <i>9 personnes.</i>	10 henkilöä. <i>10 personnes.</i>						
		physisistä. Mukana tuotua kuivaa ruokaa tahi aterian. <i>qui donnent dans l'atelier.</i>															
		aminasta. Mukana tuotua voi- leipää tahi aterian. <i>qui déjeunent dans l'atelier.</i>															
		ertyinen ruokahuone on ole- massa. <i>il y a salle à manger particulière.</i>															
		päälysvaatteet pidetään kylmässä etehsessä, porstussa tahi ulakossa. <i>les manteaux sont gardés dans un lieu froid (vestibule, palier, grenier).</i>															
12	14	563	54	35	3	3	—	—	—	—	—	—	—	41	25.9	75.3	
15	5	331	30	20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	22	23.6	62.4	
2	8	203	27	8	6	3	1	—	—	—	—	—	—	18	27.6	86.1	
4	6	155	14	14	8	4	—	1	—	—	—	—	—	27	42.3	61.9	
4	10	162	4	14	1	1	—	—	—	—	—	—	—	16	45.7	82.8	
1	6	15	9	6	6	1	—	—	—	—	—	1	—	14	45.1	64.5	
10	6	59	28	4	8	2	1	—	—	—	—	—	—	15	48.3	87.1	
2	—	17	5	11	6	1	—	—	—	—	—	—	—	18	75.0	79.1	
1	5	30	20	5	5	1	—	—	—	—	—	—	—	11	47.8	86.9	
2	3	20	17	9	3	2	—	—	—	—	—	—	—	14	70.0	85.0	
2	4	46	9	6	3	1	—	1	—	—	—	—	—	12	52.2	69.5	
—	1	8	—	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	7	50.0	71.4	
—	1	8	3	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	58.3	66.6	
6	—	6	5	3	3	1	1	—	—	—	—	—	—	9	75.0	75.0	
61	69	1,623	225	142	58	22	4	2	1	1	1	1	231	38.2	74.0		

Taulu 3. Työhuoneiden lämmitys,
Tab. 3. Chauffage, nettoyage

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työhuoneita, joissa						
	päivittäinen siivous tapahtuu <i>le nettoyage quotidien a lieu en forme</i>		suursiivous tapahtuu vuosittain <i>le nettoyage complet a lieu annuellement</i>			ilmanvaihto- <i>la ventilation</i>	
	<i>lattiata lakaisemalla. de balayage.</i>	<i>lattiata pyyhkimällä. d'essuyage au plancher.</i>	<i>4 kertaa lähi useamminkin. 4 fois ou plus.</i>	<i>1-3 kertaa. 1 à 3 fois.</i>	<i>tuoksin kertaakaan. presque jamais.</i>	<i>siiventyä. se nettoie dans le puroi.</i>	<i>siiventyä ja puoli- ikkuna. se nettoie dans le puroi et pour la fenêtre.</i>
Helsinki	143	21	139	21	4	25	15
Turku	93	8	62	39	—	21	4
Viipuri	62	5	49	13	5	7	4
Tampere	65	4	62	5	2	9	1
Nikolainkaupunki	52	1	37	13	3	7	1
Pori	30	3	32	1	—	7	2
Oulu	33	—	29	4	—	13	1
Kuopio	24	2	25	1	—	5	1
Hämeenlinna	24	1	25	—	—	5	1
Kotka	21	1	19	2	1	1	—
Porvoo	28	—	28	—	—	4	7
Mikkeli	14	2	16	—	—	4	—
Uusikaupunki	15	1	15	1	—	—	—
Forssa	13	—	12	1	—	1	—
Summa	617	49	550	101	15	109	37

Taulu 4. Työ-
Tab. 4. Les établis-

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työpaikkoja, joissa pidetään <i>Nombre d'établissements où sont employées des ouvrières</i>																		
	ei Ollenkaan tahi satunnaisesti. <i>aucune ouvrière ou qqqs. ouv. provisoires.</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Helsinki	6	14	26	21	12	19	14	11	10	3	1	2	5	—	1	1	3	1	—
Turku	9	13	11	13	14	4	3	4	3	—	1	1	6	2	—	—	—	—	—
Viipuri	2	8	14	15	4	7	1	4	1	5	1	2	1	1	—	1	—	—	—
Tampere	6	7	13	6	4	3	6	2	—	3	—	1	—	2	—	1	—	—	—
Nikolainkaupunki	20	11	7	3	4	1	2	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Pori	2	4	7	5	2	4	1	1	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulu	2	7	7	3	2	2	1	1	1	—	1	2	—	1	—	—	—	—	—
Kuopio	2	3	5	5	5	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna	3	6	5	5	2	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kotka	3	6	4	2	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porvoo	5	3	3	5	1	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkeli	2	1	6	2	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	4	1	3	4	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	2	1	4	4	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa työpaikkoja — <i>Total des établissements</i>	68	85	115	93	60	50	32	27	22	12	7	8	12	6	1	3	3	1	—
Summa vakinaisia apulaisia — <i>Total des ouvrières permanentes</i>	68	85	230	279	240	250	192	189	176	108	70	88	144	78	14	45	48	17	—

1) Tähän tulee lisäksi 62 kotiompelijatarta, jotka välistä käyttävät satunnaisia apulaisia.

paikat.
sements.

vakinaisia apulaisia <i>permanentes au nombre de</i>													Työpaikkojen lukumäärä. <i>Total des établissements.</i>	Työnantajana on eri työpaikoissa <i>Nombre d'établissements où le patron est</i>			Summa vakinaisia apulaisia. <i>Total des ouvriers permanents.</i>	Summa satunnaisia apulaisia. <i>Total des ouvriers provisoires.</i>	Työpaikkoja, joissa työvoimaa lisätään satunnaisilla apulaisilla. <i>Nombre d'établissements qui augmentent leur personnel par des ouvriers provisoires.</i>
19	24	28	30	32	34	36	37	47	50	53	75	140		nainen. <i>une femme.</i>	mies. <i>un homme.</i>	Osa- kauppi- as <i>société par actions société coopérative.</i>			
2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	154	117	25	6	844	53	16
1	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	1	—	90	67	14	1	589	70	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	42	21	2	293	12	5
1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	58	39	11	2	349	11	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	52	27	2	5	254	29	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	26	2	2	126	3	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	24	3	1	116	23	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	24	—	—	84	7	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	23	—	—	64	9	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	17	1	1	48	4	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	22	16	—	1	95	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	12	1	—	43	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	12	—	—	43	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	11	1	—	35	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	621	457	81	21	2,983	222	86
76	24	28	30	32	34	36	37	47	50	53	75	140							

Taulu 5. Työliikkeen suuruus ammatin eri haaroissa arvosteltuna

Tab. 5. L'importance du mouvement de travail dans les différentes
l'époque du rassemblement

Ammattiharoja. <i>Branches du métier.</i>	Työnantaja, jotka käyttävät <i>Nombre de patrons.</i>													
	apulaista ei ole tahti käytettiin satunnai- sesti <i>aucune ouvrière au qqs. ouv. provisoires.</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	37	56	57	61	27	21	14	12	9	4	3	4	3	1
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	1	9	15	5	8	5	7	1	2	1	1	1	5	2
Naispukimoja — <i>Con- fection pour femmes</i> .	1	2	8	8	3	5	3	8	3	2	—	—	1	—
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	3	8	16	10	6	8	5	3	3	—	—	—	—	—
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	10	4	6	—	3	1	—	—	2	1	—	—	—	—
Esiliina- ja kirjailuneu- lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, ta- bliers etc.)</i>	—	—	3	2	4	5	2	2	1	2	1	—	—	1
Turkkurin- ja lakkiteh- taita — <i>Pelleteries</i> . .	—	2	3	1	3	3	—	1	2	—	1	2	1	—
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabrication de parapluies et de cra- vates</i>	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i> .	16	4	7	6	6	2	—	—	—	1	1	1	1	2
Summa työnantaja — <i>Total des patrons</i>	68	85	115	93	60	50	32	27	22	12	7	8	12	6
Summa ompelijattaria — <i>Total des ouvrières</i> . .	68	85	230	279	240	250	192	189	176	108	70	88	144	78

1) Tähän on lisättävä 222 satunnaista apulaista, summa 3,205.

ompelijattarien luvun mukaan tutkimuksen toimeenpanoaikana.

branches du métier appréciée d'après le nombre d'ouvrières à

des données premières.

seuraavan määrän apulaisia:

employant le nombre suivant d'ouvrières:

14	15	16	17	19	24	28	30	32	34	36	37	47	50	53	75	140	Summa työntekijä. Total des patrons.	Summa ompelijattaria. Total des ouvrières.
—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	313	1,116
1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	346
—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	259
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	212
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	30	209
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	143
—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	22	238
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	4	64
—	—	—	—	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	52	396
1	3	3	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	621	
14	45	48	17	76	24	28	30	32	34	36	37	47	50	53	75	140	—	2,983

Taulu 6. Työliikkeen suuruus ammatin eri haaroissa arvosteltuna ompeli-
Tab. 6. L'importance du mouvement du travail dans les différentes branches du métier

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	Työnantajat, jotka käyttävät <i>Nombre de patrons employant</i>														
	apulaista ei ole tahi käytetään satunnai- sesti. <i>aucune ouvrière ou figs. occor. provisoires.</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	30	39	64	61	34	25	14	11	12	6	3	4	4	1	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	1	8	11	6	6	7	7	2	2	1	2	2	4	2	1
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	1	2	7	8	2	6	5	8	3	2	—	—	1	—	—
Muotitavaliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	4	9	13	10	6	9	4	3	4	—	—	—	—	—	—
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	10	3	6	—	3	1	1	—	2	1	—	—	—	—	—
Esiliina- ja kirjailuneu- lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	—	3	2	4	5	1	2	2	2	1	—	—	1	—
Turkkurin- ja lakkiteh- taita — <i>Pelleteries</i>	—	1	2	1	4	3	—	—	2	1	1	2	1	—	—
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	16	4	6	5	7	2	—	1	—	1	—	1	2	2	—
Summa työnantajia — <i>Total des patrons</i>	62	66	112	93	66	58	33	27	27	15	7	9	13	6	1
Summa ompelijattaria — <i>Total des ouvrières</i>	62	66	224	279	264	290	198	189	216	135	70	99	156	78	14

jattarien sekä satunnaisten apulaisten luvun mukaan työ kautena v. 1907.

appréciée d'après le nombre d'ouvrières et leur accroissement pendant la saison 1907.

seuraavan määrän apulaisia: le nombre suivant d'ouvrières:																	Summa Summa Total des Total des ouvrières.	Summa ompelijattarin. Total des Total des ouvrières.	
15	16	19	23	24	26	28	30	32	33	36	37	40	47	53	60	75			140
1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	313	1,226
1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	400
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	269
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	215
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	30	214
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	145
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	22	258
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	64
—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	52	414
4	4	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	621	
60	64	57	23	24	26	28	30	32	33	36	37	40	47	53	60	75	140	—	3,205

Taulu 7. Ompelijattaria, joilla on ollut työansiota:
 Tab. 7. Nombre d'ouvrières ayant pu se procurer du travail pendant une période de:

Ammattibaaroja. Branches du métier.	Ehkähtämätön aika. Période indéfinie.										Summa ompelijattaria. Total des ouvrières.	% ompelijattaria, joilla on ollut työansiota kaiken vuotta. % des ouvrières ayant travaillé pendant toute l'année.
	6 kuukautena eli 150 työpäivänä 6 mois ou 150 journées de travail et au-dessous.	7 kuukautena eli 175 työpäivänä. 7 mois ou 175 journées de travail.	8 kuukautena eli 200 työpäivänä. 8 mois ou 200 journées de travail.	9 kuukautena eli 225 työpäivänä. 9 mois ou 225 journées de travail.	10 kuukautena eli 250 työpäivänä. 10 mois ou 250 journées de travail.	10½ kuukautena eli 263 työpäivänä. 10½ mois ou 263 journées de travail.	11 kuukautena eli 275 työpäivänä. 11 mois ou 275 journées de travail.	11½ kuukautena eli 288 työpäivänä. 11½ mois ou 288 journées de travail.	12 kuukautena eli 300 työpäivänä. 12 mois ou 300 journées de travail.			
Helsinki.												
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	10	46	102	12	110	8	16	—	—	3	302	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	5	—	41	25	28	6	2	3	—	15	125	—
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	62	53	16	3	3	—	7	1	3	—	148	—
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	38	2	3	—	7	—	2	3	15	1	71	—
Liinavaateneulomoja. — <i>Lingeries</i>	12	17	—	—	1	—	—	—	—	4	34	—
Turkkurin- ja lakkiteh- teitä — <i>Pelletteries</i>	18	—	1	—	—	—	—	4	5	—	28	—
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	3	19	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—
Summa	154	137	163	40	149	9	27	11	23	23	736	20.9
Turku.												
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	14	3	47	3	16	—	—	—	1	6	90	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	2	—	6	16	12	—	—	—	—	—	36	—
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	21	10	1	—	10	15	—	—	—	1	58	—

Taulu 7. (Jatk.). Ompelijattaria, joilla on ollut työansiota:

Tab. 7. (Suite). Nombre d'ouvrières ayant pu se procurer du travail pendant une période de:

Ammattilaaaroja. <i>Branches du métier.</i>	Ehkäytettyä aikaa. <i>Période indéfinie.</i>										Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	% ompelijattaria, joilla on ollut työansiota kaiken vuoden. <i>% des ouvrières ayant travaillé pendant toute l'année.</i>
	6 kuukautena eli 150 työpäivää tai vähemmän. <i>6 mois ou 150 journées de travail et au-dessous.</i>	7 kuukautena eli 175 työpäivää. <i>7 mois ou 175 journées de travail.</i>	8 kuukautena eli 200 työpäivää. <i>8 mois ou 200 journées de travail.</i>	9 kuukautena eli 225 työpäivää. <i>9 mois ou 225 journées de travail.</i>	10 kuukautena eli 250 työpäivää. <i>10 mois ou 250 journées de travail.</i>	10½ kuukautena eli 263 työpäivää. <i>10½ mois ou 263 journées de travail.</i>	11 kuukautena eli 275 työpäivää. <i>11 mois ou 275 journées de travail.</i>	11½ kuukautena eli 288 työpäivää. <i>11½ mois ou 288 journées de travail.</i>	12 kuukautena eli 300 työpäivää. <i>12 mois ou 300 journées de travail.</i>			
Turkkurin- ja lakkitehtaita — <i>Pelleteries</i> . . .	37	6	—	—	—	—	—	—	—	—	43	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i> . . .	29	12	2	—	—	—	—	—	—	—	43	—
Summa	152	44	20	—	6	14	—	1	1	9	247	63.8
Tampere.												
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	19	1	56	—	3	6	1	—	—	9	95	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	3	12	21	—	8	—	—	—	—	7	51	—
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—
Muotitavaliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	8	6	—	—	—	—	—	1	3	—	18	—
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	2	3	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—
Kirjailu- ja esiliinaneulo- moja — <i>Ateliers de bro- derie (nappes, tabliers etc.)</i>	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Turkkurin- ja lakkitehtaita — <i>Pelleteries</i> . . .	58	25	—	—	—	—	—	—	—	—	83	—
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i> . . .	19	11	2	—	—	—	—	—	—	—	32	—
Summa	131	71	79	—	12	6	1	1	3	16	320	40.3

Taulu 7. (Jatk.) Ompelijattaria, joilla on ollut työansiota:

Tab. 7. (Suite). Nombre d'ouvrières ayant pu se procurer du travail pendant une période de:

Ammattihaaroja. Branches du métier.	% ompelijattaria, joilla on ollut työansiota % des ouvrières ayant travaillé pendant toute l'année.											
	Summa ompelijattaria. Total des ouvrières.		Eripuolittainen aika. Période indéterminée.									
	6 kuukautena eli 180 työpäivänä ou 150 journées de travail et au-dessous.	7 kuukautena eli 175 työpäivänä. ou 175 journées de travail.	8 kuukautena eli 200 työpäivänä. ou 200 journées de travail.	9 kuukautena eli 225 työpäivänä. ou 225 journées de travail.	10 kuukautena eli 250 työpäivänä. ou 250 journées de travail.	10½ kuukautena eli 263 työpäivänä. ou 263 journées de travail.	11 kuukautena eli 275 työpäivänä. ou 275 journées de travail.	11½ kuukautena eli 288 työpäivänä. ou 288 journées de travail.	12 kuukautena eli 300 työpäivänä. ou 300 journées de travail.			
Nikolainkaupunki.												
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	4	19	18	—	4	—	—	—	—	1	46	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	1	10	1	—	4	—	2	—	—	1	19	—
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	130	—	—	—	—	—	—	—	—	13	143	—
Summa	142	29	19	—	8	—	2	—	—	18	218	65.1
Pori.												
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	8	2	4	—	2	2	—	—	—	2	20	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	2	—	2	—	1	2	—	—	—	—	7	—
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
Kirjailu- ja esiliinaneu- lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—
Turkkurin- ja lakkiteh- tainta — <i>Pelletteries</i>	8	—	—	—	—	—	—	—	—	5	13	—

Taulu 7. (Jatk.). Ompelijattaria, joilla on ollut työansiota:

Tab. 7. (Suite). Nombre d'ouvrières ayant pu se procurer du travail pendant une période de:

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	% ompelijattaria, joilla on ollut työansiota kullakin vuotena. % des ouvrières ayant travaillé pendant toute l'année.										
	6 kuukautena eli 150 työpäivänä vähemmän. 6 mois ou 150 journées de travail et au- dessous.	7 kuukautena eli 175 työpäivänä. 7 mois ou 175 journées de travail.	8 kuukautena eli 200 työpäivänä. 8 mois ou 200 journées de travail.	9 kuukautena eli 225 työpäivänä. 9 mois ou 225 journées de travail.	10 kuukautena eli 250 työpäivänä. 10 mois ou 250 journées de travail.	10 1/2 kuukautena eli 263 työpäivänä. 10 1/2 mois ou 263 journées de travail.	11 kuukautena eli 275 työpäivänä. 11 mois ou 275 journées de travail.	11 1/2 kuukautena eli 288 työpäivänä. 11 1/2 mois ou 288 journées de travail.	12 kuukautena eli 300 työpäivänä. 12 mois ou 300 journées de travail.	Summa <i>Total des ouvrières.</i>	Epämääräinen määrä. <i>Période indéterminée.</i>
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	—	—	—	—	6	—	12	18	—	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	—	—	—	—	—	5	—	4	9	—	—
Summa	—	—	—	—	—	20	11	21	54	2	38.8
Hämeenlinna.											
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	—	—	—	1	—	7	3	3	41	8	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
Muotitavaliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	—	—	—	—	—	—	—	4	5	—	—
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	—	—	—	—	—	—	2	2	4	—	—
Summa	—	—	—	2	—	15	9	11	53	8	20.7
Kotka.											
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	—	—	—	—	3	—	2	4	10	1	—
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—
Muotitavaliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	—	—	—	—	1	—	—	1	7	3	—

Taulu 7. (Jatk.). Ompelijattaria, joilla on ollut työansiota:

Tab. 7. (Suite). Nombre d'ouvrières ayant pu se procurer du travail pendant une période de:

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	% ompelijattaria, joilla on ollut työansiota kaikien vuokien. <i>% des ouvrières ayant travaillé pendant toute l'année.</i>													
	Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	Eriajattarin aika. <i>Période indécise.</i>												
		6 kuukautena eli 180 työpäivänä vähemmän. <i>6 mois ou 180 journées de travail et au-dessous.</i>	7 kuukautena eli 175 työpäivänä. <i>7 mois ou 175 journées de travail.</i>	8 kuukautena eli 200 työpäivänä. <i>8 mois ou 200 journées de travail.</i>	9 kuukautena eli 225 työpäivänä. <i>9 mois ou 225 journées de travail.</i>	10 kuukautena eli 250 työpäivänä. <i>10 mois ou 250 journées de travail.</i>	10½ kuukautena eli 263 työpäivänä. <i>10½ mois ou 263 journées de travail.</i>	11 kuukautena eli 275 työpäivänä. <i>11 mois ou 275 journées de travail.</i>	11½ kuukautena eli 288 työpäivänä. <i>11½ mois ou 288 journées de travail.</i>	12 kuukautena eli 300 työpäivänä. <i>12 mois ou 300 journées de travail.</i>				
Pienempia trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—		
Summa	3	2	—	—	3	—	—	—	—	—	10	30.0		
Uusikaupunki.														
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	11	—	
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	
Kirjailu- ja esiliinaneulo- moja — <i>Ateliers de bro- derie (nappes, tabliers etc.)</i>	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	—	
Pienempia trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	
Summa	9	—	2	—	—	—	—	—	—	—	9	20	45.0	
Forssa.														
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	13	—
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Kirjailu- ja esiliinaneulo- moja — <i>Ateliers de bro- derie (nappes, tabliers etc.)</i>	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Pienempia trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Summa	15	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	21	71.4

Kaikissa työpaikoissa yhteensä 42.0

Palkattomat oppilaat ja satunnaiset apulaiset mukaan luettuna 32.5

Taulu 8. Ompelijattaret järjestettyinä

Tab. 8. Répartition des ouvrières

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja <i>Ateliers de couture</i>		Neisriätäkihikeitä <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>		Naispukimoja <i>Confection pour femmes</i>		Muotivarurihikeitä <i>Établissements de modes</i>		Linnavaatenlomoja <i>Lingerie.</i>			Kivintu- ja esihinanen- lomoja <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>						
	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	18 ans.	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	18 ans.	12-15 vuotta. 12-15 ans.	15-18 vuotta. 15-18 ans.	18 ans.	
Helsinki	—	23	338	1	3	130	—	6	142	6	15	85	—	5	34	—	—	
Turku	—	14	127	—	—	38	—	12	46	2	5	30	1	14	115	4	9	
Viipuri	4	20	62	—	2	11	—	6	25	—	4	18	—	—	—	4	35	
Tampere	1	8	113	—	1	51	—	—	18	1	1	16	—	2	4	—	8	
Nikolainkaupunki	—	8	57	—	2	18	—	—	—	—	1	6	—	—	3	—	—	
Pori	—	9	30	—	3	14	—	—	—	—	—	3	—	3	5	5	20	
Oulu	—	2	53	—	—	45	—	—	—	—	—	3	—	—	2	3	7	
Kuopio	—	5	39	—	1	10	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	17	
Hämeenlinna	—	4	46	—	—	1	—	—	—	—	1	4	—	—	4	—	—	
Kotka	—	4	20	—	—	6	—	—	—	—	3	4	—	—	1	—	—	
Porvoo	1	5	35	—	1	4	—	—	—	—	—	3	—	1	8	—	—	
Mikkeli	—	5	29	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	
Uusikaupunki	—	6	21	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	11	
Forssa	—	3	24	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	
Summa	6	116	994	1	13	332	—	24	235	9	30	173	2	27	180	9	25	109

1) Tähän on lisättävä 222 satunnaista apulaista sekä 21 miehistä työnantajaa, jotka suora-

ijän ja siviilisäädyn mukaan.
par âge et état civil.

Pienempiä tarkkokuulo- moja <i>Bonnetiers</i>	Summa ompelijattaria, jaettuina ikäluokkien ja siviilisäädyn mukaan. <i>Total des ouvrières d'âges et d'états civils différents</i>					Yhteensä vakimaisia ompelijattaria. <i>Total des ouvrières permanentes.</i>	<i>Pubonnes, participant elles- mêmes au travail.</i>	Nais-työntekijäin, jotka suo- rumaisesti ottavat osaa työhön. <i>Collaboratrices. Naimattomia, Célibataires.</i>	Nais-työntekijäin, jotka suo- rumaisesti ottavat osaa työhön. <i>Collaboratrices. Naimattomia, Célibataires.</i>	Nais-työntekijäin, jotka suo- rumaisesti ottavat osaa työhön. <i>Collaboratrices. Naimattomia, Célibataires.</i>	Nais-työntekijäin, jotka suo- rumaisesti ottavat osaa työhön. <i>Collaboratrices. Naimattomia, Célibataires.</i>	Nais-työntekijäin, jotka suo- rumaisesti ottavat osaa työhön. <i>Collaboratrices. Naimattomia, Célibataires.</i>	% naimisissa olevia ompelijattaria. <i>% des ouvrières mariées.</i>		
	% ainiüksitt 12—18 vuoden välillä. <i>% des mineures de 12 à 18 ans.</i>		% ainiüksitt 12—18 vuoden välillä. <i>% des mineures de 12 à 18 ans.</i>		% naimisissa olevia ompelijattaria. <i>% des ouvrières mariées.</i>										
	Summa ompelijattaria ja nais- työntekijäin, jotka suoritat- sest ottavat osaa työhön. <i>Total des ouvrières et des patronnes participant elles- mêmes au travail.</i>		Summa ompelijattaria ja nais- työntekijäin, jotka suoritat- sest ottavat osaa työhön. <i>Total des ouvrières et des patronnes participant elles- mêmes au travail.</i>		Summa ompelijattaria ja nais- työntekijäin, jotka suoritat- sest ottavat osaa työhön. <i>Total des ouvrières et des patronnes participant elles- mêmes au travail.</i>								Summa ompelijattaria ja nais- työntekijäin, jotka suoritat- sest ottavat osaa työhön. <i>Total des ouvrières et des patronnes participant elles- mêmes au travail.</i>		
	Yli 18 vuotta. <i>Au dessus de 18 ans.</i>		Yli 18 vuotta. <i>Au dessus de 18 ans.</i>		Yli 18 vuotta. <i>Au dessus de 18 ans.</i>								Yli 18 vuotta. <i>Au dessus de 18 ans.</i>		
Summa 12—15 vuotta. <i>Total 12—15 ans.</i>		Summa 15—18 vuotta. <i>Total 15—18 ans.</i>		Summa 12—15 vuotta. <i>Total 12—15 ans.</i>		Summa 15—18 vuotta. <i>Total 15—18 ans.</i>		Summa 12—15 vuotta. <i>Total 12—15 ans.</i>		Summa 15—18 vuotta. <i>Total 15—18 ans.</i>		Summa 12—15 vuotta. <i>Total 12—15 ans.</i>		Summa 15—18 vuotta. <i>Total 15—18 ans.</i>	
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	22	7	55	16	766	782	844	49	50	65	878	7.3	1.9		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	69	7	74	10	498	508	589	18	32	28	611	13.7	1.6		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	35	9	64	7	213	220	293	13	18	20	304	24.9	2.3		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	24	3	51	8	287	295	349	13	22	21	363	15.4	2.2		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	143	4	21	10	219	229	254	9	19	19	263	9.8	3.8		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	16	5	20	5	96	101	126	10	11	15	132	19.8	3.8		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	1	5	—	3	108	111	116	6	14	9	127	4.3	2.5		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	10	7	—	3	74	77	84	9	12	12	93	8.3	3.5		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	4	5	—	1	58	59	64	8	12	9	75	7.8	1.5		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	5	—	10	1	37	38	48	7	7	8	54	20.8	2.0		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	1	7	—	3	66	69	95	8	7	11	99	27.3	3.1		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	1	6	—	1	34	35	43	5	7	6	49	18.6	2.3		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	2	6	—	1	36	37	43	4	5	5	47	13.9	2.3		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	2	3	—	1	31	32	35	9	2	10	36	8.5	2.8		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	336	37	353	70	2,523	2,593	2,983	168	218	238	3,131	13.0	2.3		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	192	19	222	33	1,168	1,201	1,455	91	131	133	1,584	12.1	1.6		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	192	12	204	37	1,355	1,392	1,528	77	87	105	1,547	12.9	1.7		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	42	22	64	22	2,786	2,827	3,366	188	210	256	3,175	12.5	2.3		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	192	19	211	33	1,168	1,201	1,455	91	131	133	1,584	12.1	1.6		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	192	12	204	37	1,355	1,392	1,528	77	87	105	1,547	12.9	1.7		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	42	22	64	22	2,786	2,827	3,366	188	210	256	3,175	12.5	2.3		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	192	19	211	33	1,168	1,201	1,455	91	131	133	1,584	12.1	1.6		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	192	12	204	37	1,355	1,392	1,528	77	87	105	1,547	12.9	1.7		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	42	22	64	22	2,786	2,827	3,366	188	210	256	3,175	12.5	2.3		
15—18 vuotta. <i>15—18 ans.</i>	192	19	211	33	1,168	1,201	1,455	91	131	133	1,584	12.1	1.6		
12—15 vuotta. <i>12—15 ans.</i>	192	12	204	37	1,355	1,392	1,528	77	87	105	1,547	12.9	1.7		
Yh. 18 vuotta. <i>au-dessus de 18 ans.</i>	42	22	64	22	2,786	2,827	3,366	188	210	256	3,175	12.5	2.3		

) 3,369

naisesti ottavat osaa työhön, summa 3,612.

Taulu 9. Summittainen yleiskatsaus, koskeva työpaikkain

Tab. 9. Aperçu général des établissements, des patrons.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ammattihaaroja. —									
	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>		Naisrääätöliikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>		Naispukimoja. <i>Confection pour femmes.</i>		Muotitavara- liikkeitä. <i>Etablissements de modes.</i>		Liinavaate- neulomoja. <i>Lingeries.</i>	
	Työpaikkoja. <i>Etablissements.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvriers.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablissements.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvriers.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablissements.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvriers.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablissements.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvriers.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablissements.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvriers.</i>
Helsinki	66	382	21	143	24	148	26	106	10	44
Turku	42	161	7	68	12	68	7	39	6	130
Viipuri	28	90	3	13	8	31	10	22	—	—
Tampere	34	126	6	55	3	18	4	18	2	6
Nikolainkaupunki	24	88	7	26	—	—	2	7	3	3
Pori	13	39	4	20	—	—	1	3	1	8
Oulu	16	77	8	45	—	—	2	4	1	2
Kuopio	15	47	3	13	—	—	1	1	—	—
Hämeenlinna	18	59	1	1	—	—	3	5	2	4
Kotka	10	27	3	7	—	—	3	7	1	1
Porvoo	16	41	1	5	—	—	3	3	1	9
Mikkeli	11	34	1	2	—	—	—	—	2	6
Uusikaupunki	10	27	1	2	—	—	—	—	1	1
Forssa	10	28	—	—	1	4	—	—	—	—
Summa	313	1,226	66	400	48	269	62	215	30	214

lukua, työnantaja ja ompelijattaria ammatin eri haaroissa.
et des ouvrières dans toutes les branches du métier.

Kirjailu- ja esiliinaneulomoja. <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>		Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Pelletteries.</i>		Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>		Pienempiä trikookuto- moja. <i>Bonneteries.</i>		Summa työpaikkoja. <i>Total des établissements.</i>	Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	Summa työn- antajia, <i>Total des patrons</i>		Summa ompelijattaria, työihon suoraan- sesti osastoivat työnantajat mukaan luetuna. <i>Total des ouvrières et des patrons partici- pant aux-mêmes au travail.</i>
										jotka eivät suoraanaisesti ota osaa työhön. <i>ne participant pas eux-mêmes au travail.</i>		
Henkilökunta. <i>Ouvrières.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablisse- ments.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvrières.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablisse- ments.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvrières.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablisse- ments.</i>	Henkilökunta. <i>Ouvrières.</i>	Työpaikkoja. <i>Etablisse- ments.</i>					
	Liittyy liina- vaateneulom- tahi naispuki- moihin.	4	46	1	6	2	22	154	807	105	43	1,002
3	15	7	68	1	12	5	98	90	659	53	29	712
5	51	5	45	—	—	8	53	67	305	34	31	339
2	8	3	83	1	9	3	37	58	360	35	17	395
—	—	—	—	—	—	16	159	52	283	28	6	311
5	30	2	13	—	—	6	16	32	120	25	5	154
2	10	—	—	—	—	1	1	30	139	22	6	161
4	18	—	—	—	—	3	12	26	91	21	3	112
—	—	—	—	—	—	1	4	25	73	21	2	94
—	—	1	3	—	—	3	7	21	52	14	5	66
—	—	—	—	1	37	—	—	22	95	15	2	110
—	—	—	—	—	—	1	1	15	43	13	—	56
2	11	—	—	—	—	2	2	16	43	10	2	53
1	2	—	—	—	—	1	2	13	36	11	1	47
24	145	22	258	4	64	52	414	621	3,205	407	152	3,612

Apulaisia käytäviä 559

Apulaisitta työskenteleviä tahi satunnaisesti apulaisia käytäviä 62

Summa 621

aika; lepoaika sekä työtuntien lukumäärä;
 repos; et nombre d'heures de travail.

joissa on: ments où le repos:		Työtuntien päivittäinen lukumäärä eri työpaikoissa: Nombre d'heures de travail par jour dans les établissements différents:					Työpaikkoja, joissa työaika on epä- määräinen. Etablissements où la durée du travail est indéterminée.	Huomautuksia. Observations.
päivällisloma du diner dure de		työpaikkoja. nombre d'établissements.	lauvanpäisin ja juhlapäivän edellisenä päivänä. le samedi et les veilles de fêtes.	työpaikkoja. nombre d'établissements.	viikon muina päivinä. les autres jours.	6		
työpaikkoja. nombre d'établissements.	kello. heures.							
1	12—1	1	6 1/2	1	4	6		
—	—	—	—	1	7	—		
1	12—1/2 2	3	7	2	8	—		
7	1/2 1—2	5	8	4	8 1/2	—		
34	1—2.	7	8 1/2	10	9	—		
55	1—1/2 3	11	9	53	9 1/2	—		
6	1—3	47	9 1/2	46	10	—		
1	1—4	42	10	19	10 1/2	—		
1	1/2 2—2	20	10 1/2	9	11	—		
18	1/2 2—3	8	11	3	11 1/2	—		
1	1/2 2—1/2 3	4	11 1/2	—	—	—		
4	2—3	—	—	—	—	—		
4	2—1/2 4	—	—	—	—	—		
1	2—4	—	—	—	—	—		
2	1/2 3—4	—	—	—	—	—		
12	Lepoaika epä- säännöllinen.	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
148	—	148	—	148	—	6		
1	12—1	1	3	1	7 1/2	10		
1	12—2	1	6	2	8	—		
33	1—2	1	6 1/2	1	8 1/2	—		
31	1—1/2 3	5	7	6	9	—		
3	1—3	3	7 1/2	18	9 1/2	—		
1	1—4	1	8	16	10	—		
2	1/2 2—3	9	8 1/2	21	10 1/2	—		
3	2—3	8	9	—	—	—		
2	2—1/2 4	15	9 1/2	14	11	—		
1	3—4	1	9 1/2	1	11 1/2	—		
2	Lepoaika epä- säännöllinen.	15	10	—	—	—		

Viikkotuntien lukumäärä
vaihtelee 26 1/2—69.

Työtunteja keskimäärin:
viikossa 58 1/2
päivässä 9 3/4.

Taulu 10. (Jatk.). Työn alkamis- ja pääty-
Tab. 10. (Suite). Commencement et fin du

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työpaikkoja, joissa työaika: <i>Nombre d'établissements où le travail:</i>						Työpaikkoja, <i>Nombre d'établisse-</i>	
	alkaa <i>commencé à</i>		päätyy <i>finit</i>				aamiaisloma <i>du déjeuner dure de</i>	
	työpaikkoja, <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	kello. <i>heures.</i>	työpaikkoja, <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	muuntaisin ja joulipäivän edellisellä päivänä kello. <i>le samedi et les veilles de fêtes à</i>	työpaikkoja, <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	muuta päivinä kello. <i>les autres jours à</i>	työpaikkoja, <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	kello. <i>heures.</i>
Viipuri	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	65	—	65	—	65	—	4	—
Tampere	6	7	3	3	6	6	3	9— $\frac{1}{2}$ 10
»	39	8	1	4	6	$\frac{1}{2}$ 7	—	—
»	2	$\frac{1}{2}$ 9	1	5	35	7	—	—
»	3	9	15	6	3	8	—	—
»	—	—	2	$\frac{1}{2}$ 7	—	—	—	—
»	—	—	25	7	—	—	—	—
»	—	—	3	8	—	—	—	—
»	1	7	1	6	1	7	—	—
»	1	$\frac{1}{2}$ 7	1	$\frac{1}{2}$ 7	1	$\frac{1}{2}$ 7	1	$\frac{1}{2}$ 10—10
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	52	—	52	—	52	—	4	—
Nikolainkaupunki	34	8	3	5	1	6	1	9 $\frac{3}{4}$ —10
»	—	—	23	6	1	$\frac{1}{2}$ 7	2	$\frac{1}{2}$ 10—10
»	—	—	8	7	30	7	—	—
»	—	—	—	—	2	8	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	34	—	34	—	34	—	3	—
Pori	2	7	1	4	23	7	—	—
»	2	$\frac{1}{2}$ 8	2	5	3	$\frac{1}{2}$ 8	—	—

misäika, lepoaikat sekä työtuntien lukumäärä.
travail, repos et nombre d'heures de travail.

joissa on: ments où le repos:		Työtuntien päivittäinen lukumäärä eri työpaikoissa: Nombre d'heures de travail par jour dans les établissements différents:					Työpaikkoja, joissa työaika on eri- Etablissements où le durée du travail est différente.	Huomautuksia. Observations.
päivällisloma du diner dure de		työpaikkoja. nombre d'établissements.	lunnavarjaisiin ja joulukuuhin edellisenä päivänä. le samedi et les veilles de fêtes.	työpaikkoja. nombre d'établissements.	viikon muina päivinä. les autres jours.	—		
työpaikkoja. nombre d'établisse- ments.	kello. heures.							
—	—	—	—	—	—	—	<p>Viikotuntien lukumäärä vaihtelee 44 1/2—66.</p> <p>Työtunteja keskimäärin: viikossa 57 1/2 päivässä 9 1/2.</p>	
—	—	—	—	—	—	—		
65	—	65	—	65	—	2		
3 ⁸	1/2 1—1	3	7	1	7 1/2	6		
23	1—2	2	7 1/2	12	9	—		
21	1—1/2 3	2	8	16	9 1/2	—		
1	1/2 2—2	5	8 1/2	16	10	—		
1	1/2 2—3	11	9	5	10 1/2	—		
1	2—3	14	9 1/2	2	11	—		
—	—	11	10	—	—	—		
1	1—1/2 3	2	10 1/2	—	—	—		
1	1—2	2	11	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
52	—	52	—	52	—	6	<p>Viikotuntien lukumäärä vaihtelee 50—60.</p> <p>Työtunteja keskimäärin: viikossa 56 1/4 päivässä 9 1/4.</p>	
1	12—1/2 2	2	7 1/2	1	8 1/2	18		
3	1—2	1	8	1	9 1/2	—		
26	1—1/2 3	19	8 1/2	27	9 1/2	—		
3	1/2 2—3	1	8 1/2	5	10	—		
1	2—3	3	9	—	—	—		
—	—	7	9 1/2	—	—	—		
—	—	1	10	—	—	—		
34	—	34	—	34	—	18		
2	1/2 1—2	1	7 1/2	8	9 1/2	2		
21	1—2	1	8	13	10	—		

Taulu 10. (Jatk.). Työn alkamis- ja päätty-
Tab. 10. (Suite). Commencement et fin du

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työpaikkoja, joissa työaika: <i>Nombre d'établissements où le travail:</i>						Työpaikkoja, <i>Nombre d'établisse-</i>	
	alkaa <i>commence à</i>		päättyy <i>finit</i>				aamiaislooma <i>du déjeuner dure de</i>	
	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse- ments.</i>	kello. <i>heures.</i>	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse- ments.</i>	tarvittaisin ja jähle- päättämisen edellisenä päivänä kello. <i>le samedi et les veilles de fêtes à</i>	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse- ments.</i>	minä päivänä kello. <i>les autres jours à</i>	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse- ments.</i>	kello. <i>heures.</i>
Pori	24	8	17	6	4	8	—	—
»	2	1/2 9	6	7	—	—	—	—
»	—	—	1	1/2 8	—	—	—	—
»	—	—	2	8	—	—	—	—
»	—	—	1	9	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	30	—	30	—	30	—	—	—
Oulu	5	7	15	6	1	6	1	1/2 9—9
»	1	1/2 8	13	7	25	1/2 7	1	9—10
»	22	8	—	—	1	1/2 8	1	9 1/2—10
»	—	—	—	—	1	8	2	10—11
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	28	—	28	—	28	—	5	—
Kuopio	8	7	3	2	1	6	3	9—10
»	16	8	1	5	22	7	1	1/2 10—10
»	—	—	17	6	1	8	—	—
»	—	—	3	7	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	24	—	24	—	24	—	4	—

misaika, lepoaika sekä työtuntien lukumäärä.

travail, repos et nombre d'heures de travail.

oissa on : ments où le repos :		Työtuntien päivittäinen lukumäärä eri työpaikoissa : Nombre d'heures de travail par jour dans les établissements différents :					Työpaikkoja, joissa työaika on epimääräinen. Etablissements où la durée du travail est indéterminée.	Huomautuksia. Observations.
päivällisloma du diner dure de		työpaikkoja. nombre d'établissements.	lauventaisin ja juhlapäivinä edellisenä päivänä. le samedi et les veilles de jeûnes.	työpaikkoja. nombre d'établissements.	vikon muina päivinä. les autres jours.	—		
työpaikkoja. nombre d'établissements.	kello. heures.							
7	1— $\frac{1}{2}$ 3	8	8 $\frac{1}{2}$	4	10 $\frac{1}{2}$	—	Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 55—72 $\frac{1}{2}$. Työtunteja keskimäärin: viikossa 60 päivässä 10.	
—	—	9	9	4	11	—		
—	—	8	10	1	12	—		
—	—	1	10 $\frac{1}{2}$	—	—	—		
—	—	1	11	—	—	—		
—	—	1	12 $\frac{1}{2}$	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
30	—	30	—	30	—	2	Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 53 $\frac{1}{2}$ —66. Työtunteja keskimäärin: viikossa 60 päivässä 10.	
9	1—2	2	8 $\frac{1}{2}$	2	9	2		
2	1— $\frac{1}{2}$ 3	13	9	2	9 $\frac{1}{2}$	—		
3	$\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3	11	10	19	10	—		
1	$\frac{1}{2}$ 2—3	2	11	5	11	—		
11	2—3	—	—	—	—	—		
2	Ei ole.	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
28	—	28	—	28	—	2	Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 51—72 $\frac{1}{2}$. Työtunteja keskimäärin: viikossa 60 päivässä 10.	
3	1—2	3	6	2	9	2		
1	1— $\frac{1}{2}$ 3	2	8 $\frac{1}{2}$	3	9 $\frac{1}{2}$	—		
13	2—3	2	8	13	10	—		
5	2— $\frac{1}{2}$ 4	8	9	2	10 $\frac{1}{2}$	—		
1	3—4	3	9 $\frac{1}{2}$	3	11	—		
1	Ei ole.	6	10	1	12 $\frac{1}{2}$	—		
—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
24	—	24	—	24	—	2		

misäika, lepoaika sekä työtuntien lukumäärä.

travail, repos et nombre d'heures de travail.

joissa on: ments où le repos:		Työtuntien päivittäinen lukumäärä eri työpaikoissa: Nombre d'heures de travail par jour dans les établissements différents:				Työpaikkoja, joissa työaika on epätasainen. Etablissements où la durée du travail est irrégulière.	Huomautuksia. Observations.
päivällisloma du diner dure de		työpaikkoja. nombre d'établissements.	leuvontaisin ja juhlapäivien edellisenä päivänä. le samedi et les veilles de fêtes.	työpaikkoja. nombre d'établissements.	viikon muina päivinä. Les autres jours.		
työpaikkoja. nombre d'établissements.	kello. heures.						
3	12—1	1	8	1	9	2	Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 53—72. Työtunteja keskimäärin: viikossa 62 päivässä 10 1/4.
1	1/2 1—1/2 2	5	9	13	10	—	
13	1—2	3	9 1/2	2	10 1/2	—	
1	1—1/2 3	9	10	4	11	—	
2	3—4	1	10 1/2	3	12	—	
3	Ei ole.	1	11	—	—	—	
—	—	3	12	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 50 1/2—66. Työtunteja keskimäärin: viikossa 58 päivässä 9 3/4.
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
23	—	23	—	23	—	2	
1	1—1/2 2	1	8	1	8 1/2	2	
5	1—2	2	8 1/2	4	9	—	
5	1—1/2 3	5	9	5	9 1/2	—	
2	1—3	6	9 1/2	3	10	—	
1	1/2 2—3	2	10	3	10 1/2	—	
1	3—1/2 4	1	10 1/2	3	11	—	
4	Ei ole.	2	11	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 40 1/2—63 1/2. Työtunteja keskimäärin: viikossa 51 päivässä 8 1/2.
—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	
19	—	19	—	19	—	2	
2	1—2	2	5 1/2	1	7	5	
2	1—1/2 3	2	7	7	8	—	
10	1—3	3	7 1/2	3	8 1/2	—	
2	2—4	8	8	2	9	—	
1	Ei ole.	2	8 1/2	2	9 1/2	—	
—	—	—	—	2	11	—	
—	—	—	—	—	—	—	

Taulu 10. (Jatk.). Työn alkamis- ja pääty-
Tab. 10. (Suite). Commencement et fin du

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työpaikkoja, joissa työaika: <i>Nombre d'établissements où le travail:</i>						Työpaikkoja, <i>Nombre d'établisse-</i>	
	alkaa <i>commence à</i>		päätyy <i>finit</i>				aamiaisloma <i>du déjeuner dure de</i>	
	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	kello. <i>heures.</i>	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	lauantaisin ja juhla- päivän edellisenä päivänä kello. <i>le samedi et les veilles</i> <i>de fêtes et</i>	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	muina päivinä kello. <i>les autres jours à</i>	työpaikkoja. <i>nombre d'établisse-</i> <i>ments.</i>	kello. <i>heures.</i>
Porvoo	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	17	—	17	—	17	—	2	—
Mikkeli	10	8	1	3	1	3	—	—
»	1	1/2 9	8	6	1	6	—	—
»	2	9	1	1/2 7	1	1/2 7	—	—
»	—	—	3	7	9	7	—	—
»	—	—	—	—	1	1/2 8	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	13	—	13	—	13	—	—	—
Uusikaupunki	1	1/2 8	2	4	4	6	—	—
»	11	8	2	5	2	7	—	—
»	—	—	2	6	6	8	—	—
»	—	—	3	7	—	—	—	—
»	—	—	3	8	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	12	—	12	—	12	—	—	—
Forssa	4	7	5	3	2	6	—	—
»	2	8	1	4	10	7	—	—
»	2	1/2 9	3	6	—	—	—	—
»	4	9	3	7	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
»	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	12	—	12	—	12	—	—	—

misaika, lepoaika sekä työtuntien lukumäärä.
travail, repos et nombre d'heures de travail.

joissa on: ments où le repos:		Työtuntien päivittäinen lukumäärä eri työpaikoissa: - Nombre d'heures de travail par jour dans les établissements différents:					Työpaikkoja, joissa työntekijä on epä- määräinen. Etablissements où le travail est indéfini.	Huomautuksia. Observations.
päivällisloma du diner dure de		työpaikkoja. nombre d'établissements.	lunavantaista ja juhlapäivien edellisenä päivänä. le samedi et les veilles de fêtes.	työpaikkoja. nombre d'établissements.	viikon muina päivinä. les autres jours.			
—	—	—	—	—	—	—	<p>Viikkotuntien lukumäärä vaihtelee 36—60.</p> <p>Työtunteja keskimäärin: viikossa 55 $\frac{1}{4}$ päivässä 9 $\frac{1}{4}$.</p>	
17	—	17	—	17	—	5		
5	1—2	1	6	1	6	2		
1	1—3	1	7	1	7	—		
1	$\frac{1}{2}$ 2—3	2	8 $\frac{1}{2}$	1	8 $\frac{1}{2}$	—		
3	2—3	6	9	10	10	—		
1	2— $\frac{1}{2}$ 4	3	10	—	—	—		
2	3—4	—	—	—	—	—		
13	—	13	—	13	—	2		
1	$\frac{1}{2}$ 1—2	2	7	4	9	4		
11	1—2	2	8	2	10	—		
—	—	2	9	6	11	—		
—	—	4	10	—	—	—		
—	—	2	11	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—		
12	—	12	—	12	—	4		
9	1—2	2	6	2	8	1		
3	Lepoaika epä-säännöllinen.	1	7	2	9	—		
—	—	5	8	1	9 $\frac{1}{2}$	—		
—	—	1	8 $\frac{1}{2}$	2	10	—		
—	—	1	9 $\frac{1}{2}$	1	10 $\frac{1}{2}$	—		
—	—	1	10	2	11	—		
—	—	1	12	2	12	—		
—	—	—	—	—	—	—		
12	—	12	—	12	—	1		

Taulu 11. Työpaikkojen järjestely ammatti-
Täb. 11. Répartition des établissements d'après les branches

Ammattihaara. Branches du métier.	Tuntiluvunmukainen työpäivä. (Varsinainen työaika).															
	4	5	6	7	7½	8	8½	9								
	Mainittu työtuntien lukumäärä koskee työpaikkoja ja ompelijattaria															
	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijattaria. Ouvrières.				
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	1	7	—	—	1	4	6	16	2	4	14	45	8	40	23	98
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	8	27
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	7	39
Muotitavaraliikk. — <i>Eta- blissements de modes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5	29	4	19
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	94
Kirjailu- ja esiliinaneu- lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	4	33
Turkkurin- ja lakkiteh- taita — <i>Pelleteries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	37
Pienempiä trikookütomo- ja — <i>Bonneteries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	163	—	—	—	—
Summa	1	7	—	—	1	4	6	16	2	4	19	212	16	85	54	347

haarojen ja päivittäisten työtuntien mukaan.
du métier et le nombre d'heures de travail par jour.

— Nombre d'heures par jour. (Heures de travail effectif)

9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2	12	12 1/2	Työtuntien lu- kun. vaih- telee. Nombre d'heures de travail effectif.		Summa ompelijattaria. Total des ouvrières.	Summa työpaikkoja. Total des établissements.							
seuraavalla tavalla: — Nombre d'établissements et d'ouvrières:							Ompelijattaria. Ouvrières.	Ompelijattaria. Ouvrières.									
79	485	90	363	25	65	27	61	—	—	6	7	—	—	31	31	313	1,226
25	176	22	108	5	69	3	5	—	—	1	8	—	—	1	1	66	400
7	49	17	109	5	18	7	40	1	2	—	—	1	1	1	1	48	269
12	38	8	27	13	61	14	35	—	—	1	1	—	—	4	4	62	215
4	82	5	23	2	3	1	1	1	1	—	—	—	—	10	10	30	214
5	26	8	58	1	5	5	20	—	—	—	—	—	—	—	—	24	145
5	38	9	107	4	70	1	1	2	40	—	—	—	—	1	2	22	258
—	—	3	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	64
12	75	12	62	4	74	5	24	—	—	—	—	—	—	16	16	52	414
149	969	174	884	59	365	63	187	4	43	8	16	1	1	64	65	621	3,205

Taulu. 12. Työpaikkojen järjestely ammatti-
Tab. 12. Répartition des établissements d'après les branches.

Ammattihaara. Branches du métier.	Tuntiluvunmukainen työpäivä lauantaisin ja Nombre d'heures par jour le samedi et																	
	3	4	5	5½	6	6½	7	7½	8									
	Mainittu työtuntien lukumäärä koskee työpaikkoja ja ompelijattaria																	
	Työpaikkoja. Ompelijattaria. Etablissements. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements. Ompelijattaria. Ouvrières.								
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	1	7	—	—	1	2	1	2	3	10	1	2	13	37	8	20	16	49
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	6	13
Naispukimoja — <i>Confection pour femmes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	3	27	2	9	4	38
Muotitavaraliikk. — <i>Etablissements de modes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	92	—	—	2	52
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	4	17
Turkkurin- ja lakkitehtaita — <i>Pelletteries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	1	8	3	23
Sateenvarjo- ja kravattitehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	—	—	—	—	—	—	1	37	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Pienempiä trikookutomojä — <i>Bonneteries</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	3	49	2	38	4	175
Summa	1	7	—	—	1	2	2	39	7	31	2	7	22	207	13	75	41	370

haarojen ja päivittäisten työtuntien mukaan.
du métier et le nombre d'heures de travail par jour.

juhlapäivien edellisenä päivänä. (Varsinainen työaika).
les veilles de fêtes. (Heures de travail effectif).

										Summa ompelijättäriä. Total des ouvrières.		Summa työpaikkoja. Total des établissements.			
8 1/2	9	9 1/2	10	10 1/2	11	11 1/2	12	12 1/2			Työtuntien lu- kun. vaihtel. Nombre d'heures de travail indics.	Ompelijättäriä. Ouvrières.	Ompelijättäriä. Ouvrières.	Työpaikkoja. Etablissements.	Ompelijättäriä. Ouvrières.
seuraavalla tavalla: — Nombre d'établissements et d'ouvrières:															
35	160	38	150	57	371	75	302	16	46	13	32	—	—	4	5
5	30	12	61	21	168	15	71	4	53	1	1	—	—	—	—
6	34	5	24	3	16	12	69	4	15	5	28	1	2	—	—
5	27	5	22	9	36	10	29	13	61	12	24	1	8	1	1
3	7	8	30	1	6	2	8	1	8	—	—	1	1	—	—
3	25	10	58	3	17	2	20	—	—	1	3	—	—	—	—
1	9	6	60	4	73	2	37	1	36	1	1	1	4	—	—
—	—	—	—	1	12	—	—	1	9	—	—	—	—	—	—
11	42	6	24	4	43	4	18	—	—	1	4	—	—	—	—
69	334	90	429	103	742	122	554	40	228	34	93	4	15	5	6
												64	65	621	3,205

Taulu 13. Viikottainen työaika eri paikkakunnilla.

Tab. 13. Nombre d'heures de travail par semaine dans les localités différentes.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria, joilla on seuraava määrä työtunteja viikossa: <i>Nombre d'ouvrières travaillant chaque semaine pendant:</i>										Työtuntien lukumäärä vaihtelee. <i>Nombre d'heures variables.</i>	Tiedonantaja puntuu. <i>Nombre d'ouvrières dont il n'y a pas de données.</i>	Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>
	48 tuntia ja vähemmän. <i>48 h. et au dessous.</i>	49-51 tuntia. <i>49 à 51 h.</i>	52-54 tuntia. <i>52 à 54 h.</i>	55-57 tuntia. <i>55 à 57 h.</i>	58-60 tuntia. <i>58 à 60 h.</i>	61-63 tuntia. <i>61 à 63 h.</i>	64-66 tuntia. <i>64 à 66 h.</i>	67-69 tuntia. <i>67 à 69 h.</i>	70-72 tuntia. <i>70 à 72 h.</i>	76-94 tuntia. <i>76 à 94 h.</i>			
Helsinki	30	67	55	348	241	54	39	3	—	¹⁾ 1	6	—	844
Turku	6	8	144	91	121	173	31	—	2	—	10	3	589
Viipuri	24	21	43	70	108	3	19	—	3	—	2	—	293
Tampere	3	—	90	91	77	77	5	—	—	—	6	—	349
Nikolainkaupunki	—	4	—	227	5	—	—	—	—	—	18	—	254
Pori	—	—	—	27	57	17	15	—	8	—	2	—	126
Oulu	—	—	5	7	96	—	6	—	—	—	2	—	116
Kuopio	—	—	5	20	42	5	8	—	2	—	2	—	84
Hämeenlinna	—	—	1	—	41	8	9	—	3	—	2	—	64
Kotka	—	1	9	15	4	11	6	—	—	—	2	—	48
Porvoo	23	43	5	14	—	—	5	—	—	—	5	—	95
Mikkeli	12	2	—	—	27	—	—	—	—	—	2	—	43
Uusikaupunki	—	—	13	—	9	—	17	—	—	—	4	—	43
Forssa	6	3	—	8	8	6	—	2	1	—	1	—	35
Summa	104	140	370	918	836	354	160	5	19	1	64	3	2,983
												Satunnaisia apulaisia	222
												Summa	3,205

¹⁾ Ristiriitaisia tiedonantoja, myöskin 69 tuntia.

Taulu 14. Viikottainen työaika eri ammattihaaroissa.

Tab. 14. Nombre d'heures de travail par semaine dans les différentes branches du métier.

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	Ompelijattaria, joilla on seuraava määrä työtunteja viikossa: <i>Nombre d'ouvrières travaillant chaque semaine pendant:</i>										Työntekijöiden lukumäärä yhteensä. <i>Nombre d'heures indécis.</i>	Tiedonantaja puuttuu. <i>Nombre d'ouvrières dont il n'y a pas de données.</i>	Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	Viikokansia työntekijä keskimäärin. <i>Moyenne d'heures par semaine.</i>	
	48 tuntia ja vähemmän. <i>48 h. et au dessous.</i>	49-51 tuntia.	52-54 tuntia. <i>52 à 54 h.</i>	55-57 tuntia. <i>55 à 57 h.</i>	58-60 tuntia. <i>58 à 60 h.</i>	61-63 tuntia. <i>61 à 63 h.</i>	64-66 tuntia. <i>64 à 66 h.</i>	67-69 tuntia. <i>67 à 69 h.</i>	70-72 tuntia. <i>70 à 72 h.</i>	73-84 tuntia. <i>73 à 84 h.</i>					
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	73	48	78	428	325	60	62	—	8	—	33	1	1,116	57 1/4	
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleur pour dames</i>	8	6	22	159	98	39	5	—	8	—	1	—	346	57 3/4	
Naispukimoja — <i>Confection pour femmes</i>	—	10	37	30	105	45	28	2	—	1)	1	—	259	58 3/4	
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	4	42	16	28	26	53	36	—	3	—	4	—	212	58	
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	2	151	15	21	7	3	1	—	—	9	—	209	54 1/4	
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	—	29	38	50	5	19	2	—	—	—	—	143	58	
Turkkurin- ja lakkitehtaita — <i>Pelletteries</i>	—	—	5	30	130	70	1	—	—	—	—	2	238	59 1/2	
Sateenvarjo- ja kravattitehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	—	37	—	—	6	21	—	—	—	—	—	—	64	54 3/4	
Pienempiä trikookutomoja — <i>Bonneteries</i>	19	4	32	190	75	54	6	—	—	—	16	—	396	56 3/4	
Summa	104	149	370	918	836	354	160	5	19	1	64	3	2,983	57 1/4	
													Satunnaisia apulaisia	222	
													Summa	3,205	

1) Ristiriitaisia tiedonantaja, myöskin 69 tuntia.

Taulu 15 a. Taulu, joka osoittaa missä määrin ylityötä tehdään eri paikkakunnilla.

Tab. 15 a. Heures supplémentaires par localité.

O r t. Localité.	Ompelijattaria, jotka tekevät ylityötä vuorokausittain: <i>Nombre d'ouvrières ayant fait des heures supplémentaires par jour:</i>									Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	Työpaikkoja, jossa ylityötä tehdään. <i>Nombre d'établissements où l'on fait des heures supplémentaires.</i>	
	satunnaisesti <i>exceptionnellement.</i>			säännöllisesti <i>régulièrement</i>			varsin. työkauden aikana <i>pendant la saison</i>					
	1 tunnin. <i>1 heure.</i>	2 tunnin. <i>2 heures.</i>	3 tunnin. <i>3 heures.</i>	1 tunnin. <i>1 heure.</i>	2 tunnin. <i>2 heures.</i>	3 tunnin. <i>3 heures.</i>	1 tunnin. <i>1 heure.</i>	2 tunnin. <i>2 heures.</i>	3 tunnin. <i>3 heures.</i>			tuntiluku vaihtelu. <i>nombre d'heures</i> <i>travaillées.</i>
Helsinki	79	94	32	—	16	—	66	80	92	84	543	94
Turku	42	25	16	—	—	1	23	57	22	32	218	38
Viipuri	24	16	13	—	—	—	18	4	6	6	87	27
Tampere	31	23	2	—	12	—	6	91	—	1	166	32
Nikolainkaupunki	17	140	—	—	—	3	4	10	7	4	185	17
Pori	—	—	—	—	—	—	21	5	5	2	33	14
Oulu	29	5	—	6	—	—	—	5	24	—	69	22
Kuopio	12	22	—	—	—	—	—	4	—	—	38	14
Hämeenlinna	10	5	—	—	—	—	—	3	4	2	24	16
Kotka	—	3	—	—	5	—	—	1	3	6	18	9
Porvoo	42	2	1	—	—	—	—	—	3	—	48	12
Mikkeli	6	3	4	—	—	—	—	4	—	—	17	8
Uusikaupunki	2	6	—	5	3	—	—	—	—	4	20	4
Forssa	—	5	—	—	—	—	—	9	—	—	14	6
Summa	294	349	68	11	36	4	138	273	166	141	1,480	313

Taulu 15 b. Taulu, joka osoittaa missä määrin ylityötä tehdään eri ammattihaaroissa.

Tab. 15 b. Heures supplémentaires par branche du métier.

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	Ompelijattaria, jotka tekevät ylityötä vuorokansittain: <i>Nombre d'ouvrières ayant fait des heures supplémentaires par jour:</i>										Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	% ompelijattaria, jotka tekevät ylityötä. <i>% des ouvrières ayant fait des heures supplémentaires.</i>
	satunnaisesti <i>exceptionnellement</i>			säännöllisesti <i>régulièrement</i>			varsin. työkanen aikana <i>pendant la saison</i>					
	1 tunti. <i>1 heure.</i>	2 tunti. <i>2 heures.</i>	3 tunti. <i>3 heures.</i>	1 tunti. <i>1 heure.</i>	2 tunti. <i>2 heures.</i>	3 tunti. <i>3 heures.</i>	1 tunti. <i>1 heure.</i>	2 tunti. <i>2 heures.</i>	3 tunti. <i>3 heures.</i>	tuntienka vaihtelun numero d'heures <i>indécis.</i>		
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	135	114	49	11	24	4	4	102	53	84	580	47.3
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	29	32	—	—	—	—	61	57	37	2	218	54.5
Naispukimoja — <i>Confection pour femmes</i>	25	17	12	—	7	—	8	8	15	—	92	34.2
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	10	—	—	—	—	—	33	38	43	44	168	78.1
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	1	21	4	—	5	—	—	—	—	1	32	14.9
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	4	14	—	—	—	—	4	—	6	8	36	24.8
Turkkurin- ja lakkitehtaita — <i>Pelletteries</i>	—	2	—	—	—	—	8	56	9	1	76	29.4
Sateenvarjo- ja kravattitehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	37	—	—	—	—	—	6	12	—	—	55	85.9
Pienempiä trikookutomoja — <i>Bonneteries</i>	53	149	3	—	—	—	14	—	3	1	223	53.8
Summa	294	349	68	11	36	4	138	273	166	141	1,480	46.17
	22.18			1.59			22.40					

Taulu 16. Apulaisneulojia, joilla on oma teettäjäpiirinsä.
(n. k. „firaabelityötä“).

Tab. 16. Ouvrières ayant une clientèle à elles.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Apulaisia, joilla on oma teettäjäpiirinsä ja tekevät työtä: <i>Nombre d'ouvrières travaillant pour leurs clientes personnelles: (Indicat. des ouvr.)</i>				Summa apulaisia, jotka ovat ilmoit. tekev. n. k. firaabelityötä. <i>Total des ouvrières travaill. pour leurs clientes person. (Indicat. des ouvr.)</i>
	Iltasin <i>Le soir</i>		Yötyötä (kello 9 jälkeen illalla). <i>La nuit (après 9 h.)</i>	Tuntimäärä viikotse. <i>Nombre d'heures indiqués.</i>	
	1 tunnin. <i>1 heure.</i>	2 tuntia. <i>2 heures.</i>	3 t. tai enemmän. <i>3 h. ou plus.</i>		
Helsinki	1	24	61	59	145
Turku	—	9	27	—	36
Viipuri	1	6	36	8	51
Tampere	—	—	30	45	75
Nikolainkaupunki	—	1	17	5	23
Pori	—	5	3	2	10
Oulu	—	—	15	14	29
Kuopio	—	—	9	7	16
Hämeenlinna	—	—	10	2	12
Kotka	—	—	4	—	4
Porvoo	—	—	4	—	4
Mikkeli	—	—	4	—	4
Uusikaupunki	—	—	—	—	—
Forssa	—	—	—	—	—
Summa	2	45	220	142	409

Taulu 17. Työpaikkoja, joista annetaan kotityötä.

Tab. 17. Nombre d'établissements qui distribuent aux ouvrières du travail, qu'elles emportent chez elles.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Työpaikkoja, joista annetaan kotityötä. <i>Nombre d'établ. qui distrib. du travail à leurs propres ouv. et aussi aux ouv. qui ne trava. pas dans l'établ.</i>	Työpaikkoja, joista tieltävissä annetaan kotityötä sekä omille että sivullisille ompelijattarille. <i>Nombre d'ouvrières emportant de l'établissement. du travail chez elles.</i>	Ompelijattarita, jotka tieltävissä työpajasta vastaanottavat kotityötä. <i>Nombre d'ouvrières se servant à leurs ateliers pour faire ce travail.</i>	Ompelijattaria, jotka tähän liittyvät viemistä apuna. <i>Nombre d'ouvrières se servant à leurs ateliers pour faire ce travail.</i>	Huomautuksia. <i>Observations.</i>
Helsinki	12	38	1	—	Tähän ei lueta työpaikkoja, jotka kokonaan ovat selostuksen ulkopuolella, esim. suuremmat tehtaat, myymälät, yhdistykset, välikaupp. y. m. s. <i>Non compris les grandes fabriques, les boutiques, les associations, les entrepreneurs etc. sur lesquels l'enquête ne porte pas.</i>
Turku	18	42	—	—	
Viipuri	7	92	1	—	
Tampere	3	23	—	—	
Nikolainkaupunki	1	75	—	—	
Pori	9	5	—	—	
Oulu	1	3	—	—	
Kuopio	2	2	1	—	
Hämeenlinna	1	1	—	—	
Kotka	2	4	—	—	
Porvoo	2	33	—	—	
Mikkeli	2	2	—	—	
Uusikaupunki	1	5	—	—	
Forssa	1	4	—	—	
Summa	62	329	3	3	

Taulu 18. Ompelijattarien äidinkieli

Tab. 18. Langue maternelle

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Suomea puhuvia: — <i>Langue finnoise. Nombre d'ouvrières :</i>											
	Ompelijattaria, joilla on suomi äidinkielenä. <i>Nombre d'ouvrières de langue finnoise.</i>	Käynyt teknillisessä oppikurssissa tahi ammattikoulun. <i>ayant suivi un cours d'études techniques ou fréquenté une école professionnelle quelconque.</i>	Käynyt teknisessä oppikurssissa tahi sivuston superveure. <i>ayant fréquenté d'autres études supérieures.</i>	Käynyt muuta ylempää koulua. <i>ayant fréquenté d'autres études supérieures.</i>	Ylemmän kansakoulun käyneitä. <i>ayant fréquenté l'école communale supérieure.</i>	Ainoast. muuttaman yl. kansakoul. luokan. <i>ayant fréquenté seulem. quelques classes de l'école communale supérieure.</i>	Ainoast. muuttaman yl. kansakoul. luokan. <i>ayant fréquenté seulem. quelques classes de l'école communale supérieure.</i>	Ainoastaan alemman kansakoulun. <i>ayant fréquenté seulem. l'école communale inférieure.</i>	Ainoastaan kiertokoulun. <i>ayant fréquenté seulem. l'école ambulante.</i>	Koulua käymättömiä: <i>n'ayant fréquenté aucune école:</i>		
										Lukun- ja kirjoitustaitoisia. <i>Sachant lire et écrire.</i>	Ainoastaan lukutaitoisia. <i>Sachant lire seulem.</i>	Lukun- ja kirjoitustaidottomia. <i>Illétrés.</i>
Helsinki	475	16	7	252	48	6	44	102	—	—	14	
Turku	448	6	5	233	35	20	5	143	1	—	6	
Viipuri	254	6	2	167	30	3	20	26	—	—	6	
Tampere	327	3	6	171	26	51	27	43	—	—	3	
Nikolainkaupunki	98	1	2	41	22	5	5	22	—	—	1	
Pori	122	9	6	61	15	—	20	10	1	—	9	
Oulu	117	9	2	55	26	—	13	12	—	—	4	
Kuopio	84	3	5	47	15	4	7	3	—	—	1	
Hämeenlinna	59	1	—	33	17	—	4	4	—	—	1	
Kotka	45	—	1	32	2	1	7	2	—	—	1	
Porvoo	25	—	—	14	7	—	2	2	—	—	1	
Mikkeli	42	4	2	23	10	—	2	1	—	—	5	
Uusikaupunki	38	—	—	20	6	—	—	12	—	—	1	
Forssa	34	—	—	23	2	—	7	2	—	—	1	
Suuma	2,168	58	38	1,172	261	90	163	384	2	—	54	

Ylemmän kansakoulun käyneitä, ruotsia ja suomea puhuvia yhteensä 52.44 %.

Teknillisen oppikurssin, ammattikoulun tahi muun ylempään oppilaitoksen käyneitä, suomea

ja koulusivistys (myöskin ammattisivistys).
 et degré d'éducation des ouvrières.

Ompelijattaria, joilla on ruotsi äidinkielenä. Nombre d'ouvrières de langue suédoise.	Ruotsia puhuvia: — Langue suédoise. Nombre d'ouvrières:										Ompelijattaria, joilla on vieras kieli äidinkielenä. Nombre d'ouvrières de langue étrangère.	Vieraita kie- liä: Nombre d'ou- vrières de langue étran- gère.	Puhuttu tiedonantoja koulunkäynnistä y. m. Nombre d'ouvrières dont il n'y a pas de données.		
	Teknill. oppikurss. tahi ammattikoul. käyn. ajant sicut un cours d'études techniques ou fréquente une école professionnelle quelconque.	Ylempää koulua käyneitä. ajant fréquente d'autres établissements. d'in- struction supérieure.	Ylempiä koulua käyneitä. ajant fréquente l'école communale supérieure.	Ainosta jonkun ylempiä kausk. luokan. ajant fréquente seulam. quelques classes de l'école communale supérieure.	Ainosta jonkun ylempiä kausk. luokan. ajant fréquente seulam. l'école communale inférieure.	Ainostaan alempaa kauskoulua käyneitä. ajant fréquente seulam. l'école communale inférieure.	Ainostaan hertokoulun käyneitä. ajant fréquente seulam. l'école ambulante.	Koulua käymät- tömiä: n'ayant fréquenté aucune école:	Lukua- ja kirjoitustaitoisia. sachant lire et écrire.	Lukua- ja kirjoitustaidottomia. Illettrés.				Ainostaan lukutaitoisia. sachant lire seulam.	
372	26	24	241	23	12	16	30	—	—	—	26	7	7	—	43
125	3	3	88	6	7	8	10	—	—	—	3	—	—	—	86
13	3	—	7	—	—	—	3	—	—	—	3	28	27	1	10
21	2	1	16	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	—	12
160	4	2	86	45	1	16	6	—	—	—	4	—	—	—	25
4	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3
6	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
10	3	—	7	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	4
6	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
70	4	—	53	2	3	8	—	—	—	—	4	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
5	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
793	52	33	509	77	24	48	50	—	—	—	52	35	34	1	209

ja ruotsia puhuvia yhteensä 5.64 %.

Taulu 19. Oppilaiden lukumäärä kussakin ammattihaarassa.

Tab. 19. Nombre d'apprenties dans toutes les branches du métier.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomissa. <i>Ateliers de couture.</i>	Naiskätönteollisissä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>	Naipunkimissa. <i>Confecion pour femmes.</i>	Muokattavaliikkeisissä. <i>Etablissemens de modes.</i>	Liinavaatenomomissa. <i>Lingerie.</i>	Kirjallu- ja esilinenomomissa. <i>Ateliers de broderie (nuages, tabliers etc.)</i>	Turkkurin- ja lakkitehtaisissa. <i>Palateries.</i>	Sateenvarjo- ja kraavatehtaisissa. <i>Rabviation de parapluies et de cravates.</i>	Pienemmissä trikootehtomomissa. <i>Bonneteries.</i>	Oppilaiden lukumäärä kaikissa ammattihaarissa yhteensä. <i>Somme totale des apprenties dans toutes les branches du métier.</i>
Helsinki	113	31	28	51	10	—	1	2	2	238
Turku	83	16	10	13	36	4	14	—	19	195
Viipuri	48	3	6	8	—	10	19	—	18	112
Tampere	56	26	7	11	2	2	55	3	13	175
Nikolainkaupunki	39	9	—	1	—	—	—	—	72	121
Pori	22	12	—	2	3	14	6	—	4	63
Oulu	34	21	—	—	—	7	—	—	—	62
Kuopio	32	4	—	—	—	4	—	—	4	44
Hämeenlinna	24	1	—	3	3	—	—	—	2	33
Kotka	18	4	—	4	1	—	1	—	3	31
Porvoo	35	5	—	—	3	—	—	20	—	63
Mikkeli	32	2	—	—	6	—	—	—	—	40
Uusikaupunki	23	2	—	—	—	9	—	—	—	34
Forssa	23	—	1	—	—	—	—	—	—	24
Summa	582	136	52	93	64	50	96	25	137	1,235

Taulu 20. Palkattomien sekä maksavien oppilaiden oppiajan pituus eri työpaikoissa.

Tab. 20. Durée de l'apprentissage pour les apprenties non salariées et durée de l'apprentissage aux cours payés dans les établissements différents.

Ammattihaara. Branches du métier.	Työpaikkoja, joissa — Nombre d'établissements où																				
	maksuton oppiaika on: l'apprentissage dure:								Summa työpaikkoja. Total des établissements.	oppikurssi kestää: le cours dure:			oppikurssi maksaa: le cours est payé:						Summa työpaikkoja. Total des établissements.		
	3	4	5	6	7	9	12	18		1	3	6	2-5 markkaa. 2-5 francs.	5-10 markkaa. 5-10 francs.	10-15 markkaa. 10-15 francs.	15-20 markkaa. 15-20 francs.	20-30 markkaa. 20-30 francs.	30-40 markkaa. 30-40 francs.		40-60 markkaa. 40-60 francs.	60-120 markkaa. 60-120 francs.
	kuukautta. — mois.									kuukautta. mois.											
Neulomoja — Ateliers de couture	33	24	1	131	1	1	15	2	208	1	2	16	13	2	3	5	17	2	3	—	32
Naisräätälinliikkeitä — Ateliers de tailleurs pour dames	6	5	—	16	—	—	—	—	27	—	—	3	3	—	—	—	3	3	—	—	6
Naispukimoja — Confec- tion pour femmes	3	1	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muotitavaraliikkeitä — Etablissements de modes	6	2	—	4	—	—	13	1	26	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	2
Liinavaateneulomoja — Lingeries	4	—	—	4	—	—	—	—	8	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kirjailu- ja esiliinaneu- lomoja — Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pienempiä trikookuto- moja — Bonneteries	1	7	1	—	2	—	—	—	10	—	1	3	—	—	—	—	2	—	2	—	4
Summa	59	33	1	158	1	1	28	4	285	1	4	23	17	2	3	6	22	5	5	2	45

1) Vähemmän kuin 3 kuukautta.

Taulu 21. Ompelijattaria, joilla on keskinertainen ammattitaito sekä

Tab. 21. Nombre d'ouvrières ayant une instruction professionnelle moyenne dans toutes les

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>		Naisrääätöliikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>		Naispukimoja. <i>Confection pour femmes.</i>		Muotitavara-liikkeitä. <i>Etablissements de modes.</i>		Liinavaate-neulomoja. <i>Lingeries.</i>	
	Ammatti- kirkkainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisin. <i>Instruction complète.</i>	Ammatti- kirkkainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisin. <i>Instruction complète.</i>	Ammatti- kirkkainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisin. <i>Instruction complète.</i>	Ammatti- kirkkainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisin. <i>Instruction complète.</i>	Ammatti- kirkkainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisin. <i>Instruction complète.</i>
Helsinki	110	138	40	61	55	64	19	34	10	14
Turku	25	31	8	14	28	20	9	14	25	69
Viipuri	10	25	6	4	5	20	2	12	—	—
Tampere	31	35	11	15	5	6	3	4	2	2
Nikolainkaupunki	15	11	2	9	—	—	—	6	—	3
Pori	8	9	2	3	—	—	—	1	2	3
Oulu	5	16	12	12	—	—	1	2	1	1
Kuopio	6	6	3	4	—	—	—	1	—	—
Hämeenlinna	7	19	—	—	—	—	2	—	—	1
Kotka	1	5	2	—	—	—	—	3	—	—
Porvoo	4	2	—	—	—	—	—	3	1	5
Mikkeli	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	3	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Forssa	1	3	—	—	3	1	—	—	—	—
Summa	226	303	86	122	96	111	36	80	41	99

ompelijattaria, joilla on täydellinen ammattitaito kussakin ammattihaarassa.
 et nombre d'ouvrières ayant une instruction professionnelle complète
 branches du métier.

Kirjailu- ja esi- liinaneulomoina. <i>Ateliers de bro- derie (nappes, tabliers etc.)</i>	Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Pelletteries.</i>		Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>		Pienempiä tri- kookutomoina. <i>Bonneteries.</i>		Summa ompelijattaria, joilla on kes- kinkertainen ammattitaito. (Opiainka 2, jopa 3 vuotta). <i>Total des ouvrières ayant une instruc- tion professionnelle moyenne. (Ayant tra- vaillé 2 à 3 années dans la profession).</i>		Summa täysin ammattitaitoisia ompe- lijattaria. (Opiainka pitempi kuin 3 vuotta). <i>Total des ouvrières ayant une instruc- tion professionnelle complète. (Ayant travaillé plus de 3 années dans la profession).</i>		Ammattitaitoisien ompelijattarien Koko lukumäärä. <i>Somme totale des ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	
	Liitty liinavaa- teneulomoihin ja naispuki- moiniin.	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Ammattitaito kes- kinkertainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Ammattitaito kes- kinkertainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Ammattitaito kes- kinkertainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Ammattitaito kes- kinkertainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Ammattitaito kes- kinkertainen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>
		6	21	—	4	4	14	244	350	504		
3	4	27	24	8	4	50	18	183	198	381		
14	17	10	14	—	—	11	25	58	117	175		
3	3	19	9	4	2	12	8	90	84	174		
—	—	—	—	—	—	56	31	73	60	133		
8	8	2	5	—	—	5	7	27	36	63		
1	2	—	—	—	—	—	1	20	34	54		
6	8	—	—	—	—	5	1	20	20	40		
—	—	—	—	—	—	—	2	9	22	31		
—	—	—	2	—	—	2	2	5	12	17		
—	—	—	—	12	5	—	—	17	15	32		
—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	3		
2	—	—	—	—	—	—	2	5	4	9		
—	2	—	—	—	—	—	1	4	7	11		
37	44	64	75	24	15	145	113	755	962	1,717		

Taulu 22. Yhdistelmä, joka osoittaa oppilaiden ja ammattitaitoisten
 Tab. 22. Tableau comparatif désignant la proportion respective des

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Oppilaita, keskinertaisesti ja täysin ammatti- <i>Nombre d'apprenties et d'ouvrières sorties d'apprentissage</i>											
	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>			Naisrääätäin- liikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>			Naispukimoja. <i>Confection pour femmes.</i>			Muotitavara- liikkeitä. <i>Etablissements de modes.</i>		
	Oppilaita. <i>Apprenties.</i>	Ammattitaito kes- kinertäinen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Oppilaita. <i>Apprenties.</i>	Ammattitaito kes- kinertäinen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Oppilaita. <i>Apprenties.</i>	Ammattitaito kes- kinertäinen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>	Oppilaita. <i>Apprenties.</i>	Ammattitaito kes- kinertäinen. <i>Instruction moyenne.</i>	Täysin ammattitai- toisia. <i>Instruction complète.</i>
Helsinki	113	110	138	31	40	61	28	55	64	51	19	34
Turku	83	25	31	16	8	14	10	28	20	13	9	14
Viihuri	48	10	25	3	6	4	6	5	20	8	2	12
Tampere	56	31	35	26	11	15	7	5	6	11	3	4
Nikolainkaupunki	39	15	11	9	2	9	—	—	—	1	—	6
Pori	22	8	9	12	2	3	—	—	—	2	—	1
Oulu	34	5	16	21	12	12	—	—	—	—	1	2
Kuopio	32	6	6	4	3	4	—	—	—	—	—	1
Hämeenlinna	24	7	19	1	—	—	—	—	—	3	2	—
Kotka	18	1	5	4	2	—	—	—	—	4	—	3
Porvoo	35	4	2	5	—	—	—	—	—	—	—	3
Mikkeli	32	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	23	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	23	1	3	—	—	—	1	3	1	—	—	—
Summa	582	226	303	136	86	122	52	96	111	93	36	80

ompelijattarien lukumäärän suhdetta toisiinsa eri paikkakunnilla.

apprenties et des ouvrières sorties d'apprentissage dans chaque localité.

taitoisia ompelijattaria seuraavissa ammattihaaroissa.

(instruction moyenne et instruction complète) dans chaque branche du métier.

Liinavaateneulomoja. <i>Lingerie.</i>	Kirjailu- ja esi- linaneulomoja. <i>Ateliers de bro- derie (nappes, tabliers etc.)</i>			Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Pelleteries.</i>	Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>	Pienempiä tri- kookutomuja. <i>Bonnereries.</i>			Total des apprenties			Summa ompelijattaria, joiden ammathtaito on keskinäinen. <i>Total des ouvrières ayant une instruction profes- sionnelle moyenne.</i>			Summa ompelijattaria, joiden ammathtaito on skannalle complète. <i>Total des ouvrières ayant une instruction profes- sionnelle complète.</i>		
	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>			Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>	Oppiaine. <i>Apprenties.</i>
10	10	14	Liittyy liinavaateneulomoihin ja naispuiki-moihin.			1	6	21	2	4	2	4	14	238	244	350	
36	25	69	4	3	4	14	27	24	—	8	4	19	50	18	195	183	198
—	—	—	10	14	17	19	10	14	—	—	—	18	11	25	112	58	117
—	2	2	2	3	3	55	19	9	3	4	2	13	12	8	175	90	84
—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	56	31	121	73	60
—	3	3	14	8	8	6	2	5	—	—	—	4	5	7	63	27	36
—	—	1	7	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	62	20	34
—	—	—	4	6	8	—	—	—	—	—	—	4	5	1	44	20	20
—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	33	9	22
—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	3	2	2	31	5	12
—	3	5	—	—	—	—	—	—	20	12	5	—	—	—	63	17	15
—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40	—	3
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	34	5	4
—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24	4	7
64	41	99	50	37	44	96	64	75	25	24	15	137	145	113	1,235	755	962

2,952

Taulu 23. Ammattiaika

Tab. 23. Temps pendant lequel les ouvrières ont

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria, joiden <i>Nombre d'ouvrières ayant travaillé</i>																	
	kuukautta: — mois:						vuotta: —											
	1	2	3	4	5	6-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Helsinki	19	18	22	5	17	73	84	114	130	70	61	47	29	25	29	23	11	13
Turku	6	9	16	14	11	71	68	92	91	49	29	31	17	11	12	12	2	12
Viipuri	12	5	8	8	3	36	40	29	29	22	25	13	16	6	9	9	2	4
Tampere	9	8	20	9	6	36	87	53	37	30	15	16	6	6	—	4	3	—
Nikolainkaupunki	21	6	1	7	6	36	44	42	31	5	9	19	5	5	—	2	—	4
Pori	1	2	8	5	5	23	19	15	12	7	3	6	8	4	3	3	—	1
Oulu	5	5	5	4	6	26	11	11	9	5	9	6	4	3	—	1	—	1
Kuopio	4	2	9	2	—	18	9	14	6	4	2	2	3	5	1	2	—	—
Hämeenlinna	5	2	3	2	1	11	9	3	6	7	6	2	2	1	—	2	—	—
Kotka	4	4	3	1	5	8	6	1	4	2	2	—	1	3	—	3	—	1
Porvoo	1	1	7	5	3	28	18	16	1	—	3	2	3	1	—	4	—	—
Mikkeli	12	—	—	—	—	24	4	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—
Uusikaupunki	—	—	2	1	—	25	6	—	5	—	—	—	—	—	—	4	—	—
Forssa	5	6	—	3	—	6	4	3	1	2	—	1	2	—	—	—	—	—
Summa	104	68	104	66	63	421	409	393	362	203	164	146	96	70	54	71	18	36

1) 1,235

2) 755

1) Oppilaita. — 2) Ompelijattaria, joiden ammattitaito on keskinkertainen. — 3) Ompelijattaria,

eri paikkakunnilla.

travaillé dans la profession dans chaque localité.

ammattiaika on: dans la profession pendant:																				Ammatiaikaa ei ole ilmoitettu. Nombre d'ouvriers n'ayant pas fourni de données.	Summa ompelijattaria. Total des ouvrières.		
a n n e e s:																							
13	14	15	16	17	18	20	21	23	24	25	27	30	31	32	33	34	37	38	39	40	45		
6	7	9	2	3	3	5	1	—	1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	844
2	1	3	2	—	3	1	—	—	—	—	2	2	1	1	1	1	1	—	1	—	1	13	589
—	1	4	1	—	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	293
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	349
—	2	1	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	254
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
10	11	17	5	4	12	15	1	1	3	3	3	8	1	1	1	1	1	1	1	2	2	31	2,983
^{a)} 962																			Satunnaisia apulaisia		222		

jotka ovat täysin ammattitaitoisia.

Summa 3,205

Taulu 24. Ammatti aika
Tab. 24. Temps pendant lequel les ouvrières ont travaillé

Ammattihaaroja. Branches du métier.	Ompelijattaria, joiden Nombre d'ouvrières ayant travaillé																	
	kuukautta: — mois:						v u o t t a: —											
	1	2	3	4	5	6—12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	58	47	67	47	40	204	119	113	113	68	46	42	27	26	21	28	9	5
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	7	3	9	6	10	41	60	45	41	25	21	13	14	4	6	8	2	5
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	—	—	2	—	—	16	34	41	55	32	28	18	7	6	1	7	2	4
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	10	9	10	2	7	35	20	15	21	15	14	9	10	3	7	7	2	5
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	3	2	2	3	—	29	25	22	19	11	8	8	12	12	9	7	—	10
Esiliina- ja kirjailuneu- lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	1	—	3	4	4	12	26	22	15	5	9	11	5	8	1	2	—	—
Turkkurin- ja lakkiteh- tainta — <i>Pelletteries</i>	2	5	5	3	2	31	48	39	25	18	15	10	5	5	5	4	3	4
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	1	—	3	—	—	7	14	20	4	6	3	—	5	—	—	—	—	—
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	22	2	3	1	—	46	63	76	69	23	20	35	11	6	4	8	—	3
Summa	104	68	104	66	63	421	409	393	362	203	164	146	96	70	54	71	18	36
	1) 1,295						2) 755											

1) Oppilaita. — 2) Ompelijattaria, joiden ammattitaito on keskinkertainen. — 3) Ompeli-

eri ammattihaaroissa.

dans la profession dans chaque branche du métier.

ammatti-ikä on: dans la profession pendant:																		Ammattikäen ei ole ilmoitettu. Nombre d'ouvriers n'ayant pas fourni de données.	Summa ompelijattaria. Total des ouvrières.					
a n n e e s :																								
13	14	15	16	17	18	20	21	23	24	25	27	30	31	32	33	34	37	38	39	40	45			
2	4	2	2	1	5	5	1	—	1	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	1,116	
3	5	6	—	2	—	5	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	346	
1	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	259	
1	—	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	212	
1	—	—	2	—	3	3	—	—	—	1	3	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	5	209	
—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	143	
2	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	238	
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	396	
10	11	17	5	4	12	15	1	1	3	3	3	8	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	31	2,983
3) 962																		Satunnaisia apulaisia		222				
																		Summa		3,205				

jattaria, jotka ovat täysin ammattitaitoisia.

Taulu 25. Ammattisivis-
Tab. 25. Aperçu général sur

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ammattiaika ilmoitettu. <i>Nombre d'ouvrières ayant fourni des données concernant le temps pendant lequel elles ont travaillé dans la profession.</i>									Summa ompelijattarain. <i>Total des ouvrières.</i>	Ammattinikaa ei ole ilmoitettu. <i>Nombre d'ouvrières n'ayant pas fourni des données concernant leur instruction professionnelle.</i>
	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>	Neisräätälinnikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>	Naiskonkimoja. <i>Confection pour femmes.</i>	Naistavaraliikkeitä. <i>Établissements de modes.</i>	Linnavakeneulomoja. <i>Langeries.</i>	Kirjalin- ja esiliinaneulomoja. <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.).</i>	Turkkulin- ja lakkitöhtaitä. <i>Pelleteries.</i>	Suteenvarjo- ja kruvattitöhtaitä. <i>Fabrication de parapluies et de cravattes.</i>	Pienempiä tikkoottomoja. <i>Bonneteries.</i>		
Helsinki	361	132	147	104	34	—	28	6	20	832	12
Turku	139	38	58	36	130	11	65	12	87	576	13
Viipuri	83	13	31	22	—	41	43	—	54	287	6
Tampere	122	52	18	18	6	8	83	9	33	349	—
Nikolainkaupunki	65	20	—	7	3	—	—	—	159	254	—
Pori	39	17	—	3	8	30	13	—	16	126	—
Oulu	55	45	—	3	2	10	—	—	1	116	—
Kuopio	44	11	—	1	—	18	—	—	10	84	—
Hämeenlinna	50	1	—	5	4	—	—	—	4	64	—
Kotka	24	6	—	7	1	—	3	—	7	48	—
Porvoo	41	5	—	3	9	—	—	37	—	95	—
Mikkeli	34	2	—	—	6	—	—	—	1	43	—
Uusikaupunki	27	2	—	—	1	11	—	—	2	43	—
Forssa	27	—	5	—	—	2	—	—	1	35	—
Summa	1,111	344	259	209	204	131	235	64	395	2,952	31
										2,983	

tystä koskeva yleiskatsaus.
l'instruction professionnelle.

Oppilaita. <i>Apprenties.</i>		Summa oppilaita. <i>Total des apprenties.</i>	Opinkäyneitä ompelijattaria. <i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>		Summa opinkäyneitä ompelijattaria. <i>Total des ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	Summa oppilaita ja opinkäyneitä ompelijattaria. <i>Total des apprenties et des ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	Satunnaisia apulaisia. <i>Ouvrières provisoires.</i>	Ompelijattarien koko lukumäärä. <i>Somme totale des ouvrières.</i>	Oppilasprosentti verrattuna ompelijattarien koko lukumäärään. <i>% des apprenties.</i>	Senraava lukumäärä ompelijattaria on: <i>Nombre d'ouvrières ayant :</i>		
			1907									
Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkkuita. <i>Salariées.</i>		Työväkäläisesti. <i>Instruction professionnelle complète.</i>							Käynyt teknillisen opikursusin läpi ammattikoulun. <i>Fait un cours d'études techniques ou fréquenté une école professionnelle.</i>	saanut ammattiopettäjänsä kätymönnöksen harjoituksen kautek työmäärän luona. <i>gagné leur instruction professionnelle en travaillant chez les patrons.</i>	
			Keskinäkkäisesti. <i>Instruction professionnelle moyenne.</i>								suorittanut opikursusin työmäärän luona. <i>suivi un cours professionnel chez une patronne.</i>	
108	130	238	244	350	594	844	53	897	26.5	42	148	34
61	134	195	183	198	381	589	70	659	29.5	9	93	57
46	66	112	58	117	175	293	12	305	36.7	9	52	41
29	146	175	90	84	174	349	11	360	48.6	5	60	83
36	85	121	73	60	133	254	29	283	42.7	5	115	1
29	34	63	27	36	63	126	3	129	48.8	11	36	25
34	28	62	20	34	54	116	23	139	44.6	11	47	5
30	14	44	20	20	40	84	7	91	48.3	3	33	9
11	22	33	9	22	31	64	9	73	45.2	4	24	2
17	14	31	5	12	17	48	4	52	59.6	1	21	4
30	33	63	17	15	32	95	—	95	60.3	4	39	23
33	7	40	—	3	3	43	—	43	93.0	5	37	3
23	11	34	5	4	9	43	—	43	79.0	1	32	—
14	10	24	4	7	11	35	1	36	66.6	—	21	—
501	734	1,235	755	962	1,717	2,983	222	3,205	38.5	110	758	287

1,045

Taulu 26. Eri ammattihaaroihin kuuluvia työpaikkoja, joissa pidetään palkattuita että

Tab. 26. Nombre d'établissements occupant seulement des apprenties non salariées ensemble dans

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>		Naisrääätöliikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>		Naispukimoja. <i>Confection pour femmes.</i>		Muotitavara- liikkeitä. <i>Etablissements de modes.</i>		Liinavaate- neulomoja. <i>Lingeries.</i>	
	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattuita sekä palkattomia. <i>Salariées et non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattuita sekä palkattomia. <i>Salariées et non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattuita sekä palkattomia. <i>Salariées et non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattuita sekä palkattomia. <i>Salariées et non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattuita sekä palkattomia. <i>Salariées et non salariées.</i>
Helsinki	4	4	—	1	—	—	1	—	—	—
Turku	7	10	1	1	—	—	—	—	—	—
Viipuri	4	5	—	—	1	1	—	—	—	—
Tampere	1	6	—	1	—	—	—	—	—	1
Nikolainkaupunki	8	4	1	2	—	—	—	—	—	—
Pori	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulu	5	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Kuopio	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Kotka	5	2	1	—	—	—	—	—	—	1
Porvoo	8	3	—	1	—	—	—	—	—	—
Mikkeli	7	2	—	1	—	—	—	—	1	1
Uusikaupunki	2	5	1	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	61	48	4	9	1	1	1	1	1	4

ainoastaan palkattomia oppilaita ja työpaikkoja, joissa pidetään sekä palkattomia oppilaita.

salariées, nombre d'établissements occupant des apprenties non salariées et chaque branche du métier.

Kirjailu- ja esiliinaneulomoja. <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.).</i>	Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Pelletteries.</i>		Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>		Pienempiä trikookuto- moja. <i>Bonneteries.</i>		Summa työpaikkoja, joissa pidetään ainoastaan palkattomia oppilaita. <i>Total des établissements occupant seulement des apprenties non salariées.</i>	Summa työpaikkoja, joissa pidetään ainoastaan oppilaita. <i>Somme totale des établissements occupant seulement des apprenties.</i>	% työpaikoista, joissa työskentelee ainoastaan oppilaita. <i>% des établissements occupant seulement des apprenties.</i>
	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>	Palkattomia. <i>Non salariées.</i>			
							5	5	6.4
							8	11	21.1
						1	5	7	17.9
							1	9	17.2
							9	6	28.4
							2	1	9.3
							5	3	26.6
							4	2	23.0
							1	3	16.0
							6	3	42.8
							8	4	54.5
							8	4	80.0
							3	6	56.2
							3	3	46.1
	3					1	68	67	21.7

Taulu 27. Eri ammattihaaroihin kuuluvia työpaikkoja, joissa pidetään sekä
tään ainoastaan ammatti-

Tab. 27. Nombre d'établissements occupant des apprenties et des ouvrières
ouvrières sorties d'apprentissage ¹⁾

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>		Näisrääätäliliikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>		Naispukimoja. <i>Confection pour femmes.</i>		Muotitavara- liikkeitä. <i>Etablissements de modes,</i>		Liinavaate- neulomoja. <i>Lingeries.</i>	
	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage et apprenties.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage et apprenties.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage et apprenties.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage et apprenties.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage et apprenties.</i>	<i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>
Helsinki	41	17	14	6	14	10	21	4	3	7
Turku	16	9	5	—	5	7	5	2	4	2
Viipuri	10	6	2	1	2	4	6	4	—	3
Tampere	16	11	4	1	2	1	4	—	1	—
Nikolainkaupunki	12	3	2	2	—	—	1	1	—	—
Pori	2	8	3	1	—	—	1	—	1	—
Oulu	8	2	6	1	—	—	—	2	—	1
Kuopio	6	3	2	1	—	—	—	1	—	—
Hämeenlinna	14	3	—	—	—	—	1	1	1	—
Kotka	2	1	1	1	—	—	2	1	—	—
Porvoo	2	3	—	—	—	—	—	3	1	—
Mikkeli	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Eörssa	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—
Summa työpaikkoja	133	71	39	14	23	23	41	19	11	14

¹⁾ Täysin ja keskinkertaisesti ammattitaitoisia ompelijattaria. ¹⁾ *Instruction moyenne*

oppilaita että ammattitaitoisia ompelijattaria¹⁾ ja työpaikkoja, joissa pide-
taitoisia ompelijattaria¹⁾).

sorties d'apprentissage,¹⁾ et nombre d'établissements occupant seulement des
dans chaque branche du métier.

Kirjailu- ja esi- liinaneulomoja. <i>Ateliers de bro- derie (nappes, tabliers etc.).</i>	Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Pelleteries.</i>		Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>		Pienempiä tri- kookutomoja. <i>Bonneteries.</i>		Total des établissemens occupant des ouvrières sorties d'apprentissage et des apprenties.	Summa työpaikkoja, joissa pidettiin aihoas- taam ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>Total des établissemens occupant seulement des ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	Summa työpaikkoja, joissa pidettiin aihoas- taam ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>Total des établissemens occupant seulement des ouvrières sorties d'apprentissage.</i>	% työpaikkoja, joissa työskentelee ainoastaan ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>% des établissemens occupant seulement des ouvrières sorties d'apprentissage.</i>
	Ammattitaitoisia seksi oppi- laita. <i>Ouvrières sorties d'appren- tissage et apprenties.</i>	Ammattitaitoisia. <i>Ouvrières sorties d'appren- tissage.</i>	Ammattitaitoisia seksi oppi- laita. <i>Ouvrières sorties d'appren- tissage et apprenties.</i>	Ammattitaitoisia. <i>Ouvrières sorties d'appren- tissage.</i>	Ammattitaitoisia seksi oppi- laita. <i>Ouvrières sorties d'appren- tissage et apprenties.</i>	Ammattitaitoisia. <i>Ouvrières sorties d'appren- tissage.</i>				
—	1	3	1	—	1	—	96	48	31.1	
3	6	1	—	1	5	—	49	22	24.4	
3	4	1	—	—	7	1	34	21	31.3	
—	2	1	1	—	2	1	32	16	27.5	
—	—	—	—	—	1	15	16	21	40.3	
5	2	—	—	—	4	2	18	11	34.3	
1	—	—	—	—	—	1	15	7	23.3	
2	—	—	—	—	3	—	13	7	26.9	
—	—	—	—	—	1	—	17	4	16.0	
—	—	1	—	—	1	2	6	6	28.5	
—	—	—	—	1	—	—	4	6	27.2	
—	—	—	—	—	—	1	—	3	20.0	
1	—	—	—	—	—	2	3	4	25.0	
—	1	—	—	—	1	—	3	4	30.7	
15	5	7	3	1	26	26	306	180 ²⁾	28.9	

et instruction complète. — ²⁾ Näistä on 62 työpaikkaa ajoittain apulaisittain.

Taulu 28. Palkattomia oppilaita, joiden oppiaika eri ammattihaaroissa on ollut 1—3 kuukautta.

Tab. 28. Nombre d'apprenties non salariées ayant travaillé 1 à 3 mois dans la profession.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>	Naisrauhinliikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>	Naispuikinoja. <i>Confection pour femmes.</i>	Muotiavaerallikkeitä. <i>Établissements de modes.</i>	Liinavaatenelomoja. <i>Lingerie.</i>	Kirjailu- ja esiliinanelomoja. <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.).</i>	Turkkuri- ja lakkihaitta. <i>Pelletteries.</i>	Sateenvarjo- ja kravatitaitta. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>	Pienempiä tikkokutojia. <i>Bonneteries.</i>	Summa palkattomia oppilaita, joiden oppiaika on ollut 1—3 kuukautta. <i>Total des apprenties non salariées ayant travaillé 1 à 3 mois dans la profession.</i>
Helsinki	31	4	—	13	5	—	—	—	—	53
Turku	19	1	—	8	—	—	—	—	—	28
Viipuri	15	2	—	1	—	—	—	—	2	20
Tampere	20	1	—	—	—	—	—	—	1	22
Nikolainkaupunki	11	1	—	—	—	—	—	—	16	28
Pori	6	5	—	—	—	—	—	—	—	11
Oulu	11	3	—	—	—	—	—	—	—	14
Kuopio	11	1	—	—	—	—	—	—	1	13
Hämeenlinna	4	—	—	—	1	—	—	—	—	5
Kotka	9	1	—	—	—	—	—	—	—	10
Porvoo	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Mikkeli	12	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Uusikaupunki	3	—	—	—	—	2	—	—	—	5
Forssa	11	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Summa	169	19	—	22	6	2	—	—	20	238

Taulu 29. Palkattomia oppilaita, joiden oppiaika eri ammattihaaroissa on ollut 4—6 kuukautta.

Tab. 29. Nombre d'apprenties non salariées ayant travaillé 4 à 6 mois dans la profession.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>	<i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i> Naisruuhkintilikkeitä	<i>Confection pour femmes.</i> Naispuikimoja.	<i>Erablissemens de modes.</i> Muotivaraalikeitä.	<i>Lingerie.</i> Linnavaatenuomoja.	<i>Ateliers de broderie (souples, tabliers etc.).</i> Kirjullu- ja esiliinenuomoja.	<i>Pateleries.</i> Turkain- ja lakkitehaita.	<i>Bonneteries.</i> Pienempiä trikookuutomoja.	<i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i> Sateenvarjo- ja kravattitehtaita.	Summa palkattomia oppilaita, joiden oppiaika on ollut 4—6 kuuk. <i>Total des apprenties non salariées ayant travaillé 4 à 6 mois dans la profession.</i>
Helsinki	28	5	—	18	—	—	—	—	—	51
Turku	32	1	—	—	—	—	—	—	—	33
Viipuri	16	—	—	—	—	—	—	2	—	18
Tampere	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Nikolainkaupunki	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Pori	13	5	—	—	—	—	—	—	—	18
Oulu	12	8	—	—	—	—	—	—	—	20
Kuopio	17	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Hämeenlinna	5	—	—	—	1	—	—	—	—	6
Kotka	5	2	—	—	—	—	—	—	—	7
Porvoo	20	2	—	—	—	—	—	—	—	22
Mikkeli	17	—	—	—	4	—	—	—	—	21
Uusikaupunki	13	2	—	—	—	3	—	—	—	18
Forssa	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Summa	196	25	—	18	5	3	—	—	2	249.

Taulu 30: Palkattomia oppilaita, joiden oppiaika eri ammattihaaroissa on ollut 7—12 kuukautta.

Tab. 30. Nombre d'apprenties non salariées ayant travaillé 7 à 12 mois dans la profession.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>	Naiskattilainnikkeita. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>	Naispukimoja. <i>Confection pour femmes.</i>	Muototarvikkeita. <i>Etablissements de modes.</i>	Linna- ja vaatevalmisteita. <i>lingeries.</i>	Kirjallu- ja esiliinvalmisteita. <i>Ateliers de broderie (tapetes, tabliers etc.).</i>	Tuikkurin- ja lakkituotteita. <i>Pâtisseries.</i>	Sateenvarjo- ja korvatteluvalmisteita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>	Pienempiä tikkokoneita. <i>Bonneteries.</i>	Summa palkattomia oppilaita, joiden oppiaika on ollut 7—12 kuukautta. <i>Total des apprenties non salariées ayant travaillé 7 à 12 mois dans la profession.</i>
Helsinki	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4
Turku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipuri	1) 6	—	2	—	—	—	—	—	—	8
Tampere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nikolainkaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pori	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porvoo	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Mikkeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	8	—	2	4	—	—	—	—	—	14

1) Siihen luettuna 2 oppilasta, joiden oppiaika on ollut 1½—2 vuotta.

Taulu 31. Yhdistelmä, joka osoittaa eri ammattihaaroissa työskentelevien,
1—12 kuukautta oppia käyneiden oppilaiden lukumäärän.

Tab. 31. Résumé des apprenties non salariées ayant travaillé 1 à 12 mois
dans la profession.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>	Ateliers de tailleurs pour dames. Naisruukkiintilikkeitä. <i>Confection pour femmes.</i>	Naispuikimoja. <i>Confaction pour femmes.</i>	Etablissemens de modes. Muotitarvikkeitä. <i>Etablissemens de modes.</i>	Liinavaatenukimoja. <i>lingeries.</i>	Kirjailu- ja esihinnenukimoja. Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)	Pelketeries. Turkkuriin- ja lakkitehtaita.	Suteenvarjo- ja kruvattetehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>	Pienempiä trikookukimoja. <i>Bonneteries.</i>	Palkkatomia verratuna koko % oppia saaneita. <i>% des apprenties non salariées.</i>	Palkkatomia oppilaita kaikkiaan. <i>Somme totale des apprenties non salariées.</i>
Helsinki	59	9	—	35	5	—	—	—	—	108	45.3
Turku	51	2	—	8	—	—	—	—	—	61	31.2
Viipuri	37	2	2	1	—	—	—	—	4	46	41.0
Tampere	27	1	—	—	—	—	—	—	1	29	16.5
Nikolainkaupunki	19	1	—	—	—	—	—	—	16	36	29.7
Pori	19	10	—	—	—	—	—	—	—	29	46.0
Oulu	23	11	—	—	—	—	—	—	—	34	54.8
Kuopio	28	1	—	—	—	—	—	—	1	30	68.1
Hämeenlinna	9	—	—	—	2	—	—	—	—	11	33.3
Kotka	14	3	—	—	—	—	—	—	—	17	54.8
Porvoo	28	2	—	—	—	—	—	—	—	30	47.6
Mikkeli	29	—	—	—	4	—	—	—	—	33	82.5
Uusikaupunki	16	2	—	—	—	5	—	—	—	23	67.6
Forssa	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14	58.3
Summa	373	44	2	44	11	5	—	—	22	501	40.5

Taulu 32. Palkattuita oppilaita eri ammattihaaroissa.
Tab. 32. Apprenties salariées dans toutes les branches du métier.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja. <i>Ateliers de couture.</i>	Naisrätöihinliikkeitä. <i>Ateliers de tailleurs pour dames.</i>	Naispuikimoja. <i>Confection pour femmes.</i>	Muotitarvikekeitä. <i>Établissements de modes.</i>	Linnavuatenomioja. <i>lingeries.</i>	Kirjailu- ja esilinnanomioja. <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.).</i>	Turkkuriin- ja lakitehtaita. <i>Pelletteries.</i>	Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>	Pienempiä trikooktomioja. <i>Bonneteries.</i>	Summa palkattuita oppilaita. <i>Total des apprenties salariées.</i>
Helsinki	54	22	28	16	5	—	1	2	2	130
Turku	32	14	10	5	36	4	14	—	19	134
Viipuri	11	1	4	7	—	18	19	—	6	66
Tampere	29	25	7	11	2	2	55	3	12	146
Nikolainkaupunki	20	8	—	1	—	—	—	—	56	85
Pori	3	2	—	2	3	14	6	—	4	34
Oulu	11	10	—	—	—	7	—	—	—	28
Kuopio	4	3	—	—	—	4	—	—	3	14
Hämeenlinna	15	1	—	3	1	—	—	—	2	22
Kotka	4	1	—	4	1	—	1	—	3	14
Porvoo	7	3	—	—	3	—	—	20	—	33
Mikkeli	3	2	—	—	2	—	—	—	—	7
Uusikaupunki	7	—	—	—	—	4	—	—	—	11
Forssa	9	—	—	—	—	—	—	—	1	10
Summa	209	92	49	40	53	53	96	25	108	734

Taulu 33. Oppilaiden ensimmäinen alin (päivä-) palkka eri työpaikoissa.

Tab. 33. Premier salaire (calculé par journée de travail) des apprenties.

Ammattihaaroja. Branches du métier.	Työpaikkoja, joissa oppilaiden ensimmäinen määrätty päiväpalkka on: Nombre d'établissements payant aux apprenties un premier salaire par journée de travail de:							Summa työpaikkoja. Total des établissements.	Oppilaita, joiden ensimmäinen määrätty päiväpalkka on seuraava: ¹⁾ Nombre d'apprenties jouissant d'un premier salaire de:							Summa oppilaita, jotka saavat ensimmäisen päiväpalkan. Total des apprenties jouissant du premier salaire.	Oppilaita, jotka saavat vaihtelevan korkeimman palkan. Nombre d'apprenties jouissant d'un salaire plus élevé.		
	40 p. — 40 cent.	50 p. — 50 cent.	60 p. — 60 cent.	75 p. — 75 cent.	80 p. — 80 cent.	1 mk. — 1 franc.	1 mk. 25 p. — 1 fr. 25 cent.		40 p. — 40 cent.	50 p. — 50 cent.	60 p. — 60 cent.	75 p. — 75 cent.	80 p. — 80 cent.	1 mk. — 1 franc.	1 mk. 25 p. — 1 fr. 25 cent.			125	84
Neulomoja — Ateliers de couture	—	5	5	20	18	33	12	93	—	9	6	25	23	42	20	125	84		
Naisräätälinliikkeitä — Ateliers de tailleurs pour dames	—	—	4	2	3	12	3	24	—	—	5	3	14	20	8	50	42		
Naispukimoja — Confection pour femmes	—	1	—	2	2	7	—	12	—	1	—	4	2	18	—	25	24		
Muotitavaraliikkeitä — Etablissements de modes	1	—	8	3	6	4	2	24	1	—	8	3	6	7	2	27	22		
Liinavaateneulomoja — Lingeries	—	1	2	3	1	3	1	11	—	2	2	19	18	8	1	50	3		
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja — Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)	1	1	2	1	1	2	1	9	4	2	7	2	3	14	2	34	19		
Turkkurin- ja lakkitehtaita — Pelleteries	—	—	2	1	4	4	1	12	—	—	3	2	4	30	5	44	52		
Sateenvarjo- ja kravattitehtaita — Fabrication de parapluies et de cravates	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	8	7	15	10		
Pienempiä trikookuto- moja — Bonneteries	1	1	1	2	4	4	1	14	14	1	1	2	4	6	26	54	54		
Summa	3	9	24	34	39	70	22	201	19	15	32	60	74	153	71	424	310		

Palkatuita oppilaita 734

¹⁾ Useimmat heti käytyään oppikurssin (1—12 kuuk.) työnantajan luona.

eri työpaikoissa.

dans les établissements différents.

ja urakkapalkka, ja työpaikkoja, joissa ei minkäänlaista palkkaa makseta.

à la tâche et nombre d'établissements où les ouvrières ne jouissent d'aucune rémunération.

Kirjailu- ja esiliinaneulomoja. <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.).</i>	Tarkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Pelleteries.</i>	Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>	Pienempiä trikookutomoja. <i>Bonneteries.</i>				Palkkausmuoto ilmoittamaton. <i>Méthode non mentionnée.</i>	Summa työpaikkoja, joissa palkkausmuoto on: <i>Total des établissements où les ouvrières sont salariées</i>			Summa työpaikkoja, joissa ei minkäänlaista palkkaa makseta. <i>Total des établissements où les ouvrières ne jouissent d'aucune rémunération.</i>
			Palkkaa ei makseta. <i>Point de salaire.</i>	Aika- ja urakkapalkka. <i>Par temps et à la tâche.</i>	Urakkapalkka. <i>À la tâche.</i>	Aikapalkka. <i>Par temps de travail.</i>		Urakkapalkka. <i>à la tâche.</i>	Aikapalkka. <i>par temps de travail.</i>	Urakkapalkka. <i>à la tâche.</i>	
—	—	—	—	—	—	—	1	122	25	1	5
3	—	—	—	—	—	—	1	55	17	9	8
3	—	—	—	—	—	—	4	48	6	4	5
1	—	—	—	—	—	—	—	40	14	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—	22	21	—	9
5	—	—	—	—	—	—	—	22	8	—	2
2	—	—	—	—	—	—	—	22	2	1	5
3	—	—	—	—	—	—	—	17	4	1	4
—	—	—	—	—	—	—	—	21	3	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	13	2	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	1	8
—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	—	3
1	—	—	—	—	—	—	—	7	2	1	3
18	2	4	—	15	6	—	6	409	117	21	68

621

Taulu 35. Palkkausmuoto

Tab. 35. Méthode d'établir le

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria, joilla on: <i>Nombre d'ouvrières payées:</i>								
	päivipalkka. <i>par journée.</i>	viikopalkka. <i>par semaine.</i>	kuukauspalkka. <i>par mois.</i>	vuosipalkka. <i>par année.</i>	urakkepalkka. <i>à la tâche.</i>	palkkaa ainoastaan luon- hossa. <i>seulement en nature.</i>	sanoneet nauttii' palkkaa. (Palkkausmuoto ilmoittam.) <i>de façon non mentionnée.</i>	ei ole palkkaa. <i>Aucun salaire.</i>	Summa ompelijattaria, joilla on saatu palkkajohja koskevia tietoja. <i>Total des ouvrières ayant fourni des données concer- nant le salaire.</i>
Helsinki	353	145	80	—	133	—	25	108	844
Turku	27	159	53	6	280	—	3	61	589
Viipuri	78	43	61	—	55	2	8	46	293
Tampere	28	175	12	—	95	—	10	29	349
Nikolainkaupunki	54	6	10	—	148	—	—	36	254
Pori	15	44	10	—	23	—	5	29	126
Oulu	45	16	11	—	2	3	5	34	116
Kuopio	25	14	4	—	10	1	—	30	84
Hämeenlinna	18	13	6	4	6	—	6	11	64
Kotka	14	2	10	—	2	3	—	17	48
Porvoo	10	9	12	—	31	3	—	30	95
Mikkeli	6	2	—	—	2	—	—	33	43
Uusikaupunki	6	5	—	—	4	—	5	23	43
Forssa	6	8	2	—	5	—	—	14	35
Summa	685	641	271	10	796	12	67	501	2,983

Aikapalkka 1,607

eri paikkakunnilla.

salaire dans chaque localité.

Nombre d'ouvrières ayant:									Ompelijattaria, jolla on ainostaan rahapalkka. Nombre d'ouvrières payées en argent seulement.
sitäpaitsi palkanlisäystä luonnossa, lahjapalkkioita ja muita etuja: supplément du salaire en nature, gratifications et autres bénéfices:									
vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gra- tuite.	vapaa pitvillinen tahi aamiainen dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläsnitko, logement et nour- riture gratuits.	kahvia 1 kerta päivässä, café 1 f. par jour.	kahvia 2 kerta päivässä, café 2 f. par jour.	sukunaisia vi- vokkeita, raffraichissements occasionnels.	juhlatilajoje luon- nossa, événements en den- rées.	juhlatilajaksi rahana, événements en argent.	
5	6	1	16	266	69	37	322	111	683
2	7	1	17	126	29	18	379	34	498
—	4	4	12	68	31	7	158	21	219
—	4	—	3	56	18	35	42	2	303
1	—	—	7	24	18	—	55	1	210
2	4	—	5	72	14	3	64	2	81
—	2	—	20	4	37	—	36	—	55
—	—	—	1	18	10	—	1	—	53
—	2	—	10	5	25	—	18	—	35
—	5	2	7	17	17	—	32	2	17
—	2	—	8	24	19	—	53	5	55
—	—	—	—	1	6	10	5	13	10
2	—	—	—	18	14	—	33	—	13
2	—	—	5	4	17	—	—	—	14
14	36	8	111	703	324	110	1,198	191	2,246

169

Palkka rahassa ja luonnossa 169.

Palkkausmuoto ilmoittamaton 67

Summa palkattua ompelijattaria 2,482

Taulu 36. Palkkausmuoto
Tab. 36. Méthode d'établir le salaire

Ammattihaaroja. Branches du métier.	Ompelijattaria, joilla on: Nombre d'ouvrières payées:								
	ei ole palkkaa. Aucun salaire.	Summa ompelijattaria, joilla on saatu palkkaoloja Koskevia tietoja. Total des ouvrières ayant fourni des données concer- nant le salaire.	sanooat nauttiv. palkkaa (Palkkausmuoto ilmoittam.) de façon non mentionnée.	palkkaa ainoastaan luon- nossa. seulement en nature.	vuosipalkka. par année.	kuukauspalkka. par mois.	viikkipalkka. par semaine.	päiväpalkka. par journée.	urakkepalkka. à la tâche.
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	359	283	33	4	34	6	24	373	1,116
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	141	84	14	1	39	1	22	44	346
Naispukimoja — <i>Confec- tion pour femmes</i>	71	41	10	—	134	—	1	2	259
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	6	18	140	—	—	4	—	44	212
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	33	28	10	5	121	—	1	11	209
Kirjailu- ja esiliinaneu- lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	20	48	37	—	27	—	6	5	143
Turkkurin- ja lakkiteh- taita — <i>Pelletteries</i>	40	109	3	—	79	—	7	—	238
Sateenvarjo- ja kravatti- tehtaita — <i>Fabrication de parapluies et de cravates</i>	9	9	3	—	37	—	6	—	64
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	6	21	21	—	325	1	—	22	396
Summa	685	641	271	10	796	12	67	501	2,983

Aikapalkka 1,607

eri ammattihaaroissa.
dans chaque branche du métier.

Nombre d'ouvrières ayant:									Ompelijattaria, joilla on ainoastaan rahapalkka.	% des ouvrières payées en argent seulement.	
sitäpaitsi palkanlis. luonnossa: supplément du salaire en nature:				lahjapalkkioita ja muita etuja: gratifications et autres bénéfices:							
vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällinen tahi samainen diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöspito. logement et nourriture gratuits.	café 1 f. par jour. kahvia 1 kertaa päivässä.	café 2 f. par jour. kahvia 2 kertaa päivässä.	rajoittamattomia occasions. satunnaisia vi- vohkeita.	étreuves en den- rées.	joululahjoja luon- nossa. étreuves en den- rées.	joululahjaksi rahaa.	Nombre d'ouvrières payées en argent seulement.	% ompelijattaria, joilla on ainoas- taan rahapalkka. % des ouvrières payées en argent seulement.
6	10	5	42	341	176	42	453	62	656		
1	2	—	20	105	31	45	104	41	257	74.2	
1	1	—	—	79	5	5	81	9	254	98.0	
—	12	1	33	71	42	3	113	41	122	57.5	
—	2	—	2	21	6	—	153	9	193	92.3	
2	3	—	8	29	32	—	75	5	119	83.2	
—	—	2	1	26	3	2	58	—	228	95.7	
—	—	—	—	—	—	—	37	19	58	90.6	
4	6	—	5	31	29	13	124	5	359	90.6	
14	36	8	111	703	324	110	1,193	191	2,246	75.2	

169

Palkka rahassa ja luonnossa 169

Palkkausmuoto ilmoittamaton 67

Summa palkatulta ompelijattaria 2,482

Taulu 37. Ompelijattarien päivittäinen rahapalkka eri paikkakunnilla.

Tab. 37. Nombre d'ouvrières dans chaque localité ayant un salaire quotidien seulement en argent de:

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Summa ompelijattaria, joilla on päiväpalkka. <i>Total des ouvrières salariées par journée de travail.</i>																				
	40-50 p. — 40-50 cent.	50 p. — 60 cent.	75 p. — 75 cent.	75-99 p. — 75-99 cent.	1 mk. — 1 franc.	1 mk. 25 p. — 1 fr. 25 cent.	1 mk. 26 p. — 1 mk. 49 p. 1 fr. 26 cent. — 1 fr. 49 cent.	1 mk. 50 p. — 1 fr. 50 cent.	1 mk. 75 p. — 1 fr. 75 cent.	2 mk. — 2 francs.	2 mk. 25 p. — 2 fr. 25 cent.	2 mk. 50 p. — 2 fr. 50 cent.	2 mk. 75 p. — 2 fr. 75 cent.	3 mk. — 3 francs.	3 mk. 25 p. — 3 fr. 25 cent.	3 mk. 50 p. — 3 fr. 50 cent.	4 mk. — 4 francs.	5 mk. — 5 francs.	6 mk. — 6 francs.	Summa ompelijattaria, joilla on päiväpalkka. <i>Total des ouvrières salariées par journée de travail.</i>	
Helsinki	—	—	1	1	20	9	6	60	6	94	15	59	10	42	6	2	6	—	—	1	338
Turku	2	—	3	1	10	—	—	6	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	27
Viipuri	—	—	2	1	11	3	3	22	4	10	3	6	1	4	—	1	—	—	—	—	72
Tampere	—	—	—	—	4	2	1	7	4	5	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	28
Nikolainkaupunki	1	—	5	5	9	7	1	10	6	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
Pori	2	—	2	—	6	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Oulu	—	—	—	—	6	7	—	6	4	11	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	38
Kuopio	—	1	2	—	11	5	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Hämeenlinna	2	1	2	1	9	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Kotka	—	—	2	—	2	1	—	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Porvoo	—	—	3	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Mikkeli	1	—	—	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Uusikaupunki	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Forssa	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa	8	2	28	9	95	41	12	123	31	131	19	68	12	51	6	3	6	1	1	—	647
Ompelijattaria, joilla päiväpalkan ohessa on lisäpalkkiota luonnossa																				38	
Summa																				685	

Taulu 38. Ompelijattarien päivittäinen rahapalkka eri ammattihaaroissa.

Tab. 38. Nombre d'ouvrières dans chaque branche du métier ayant un salaire quotidien seulement en argent de:

Ammattihaaroja. Branches du métier.	Summa ompelijattaria, joilla on päiväpalkka. Total des ouvrières salariées pour journée de travail.																				
	40-50 p. — 40-50 cent.	60 p. — 60 cent.	75 p. — 75 cent.	75-99 p. — 75-99 cent.	1 mk. — 1 franc.	1 mk. 25 p. — 1 fr. 25 cent.	1 mk. 35 p. — 1 mk. 49 p. — 1 fr. 36 cent. — 1 fr. 49 cent.	1 mk. 50 p. — 1 fr. 50 cent.	1 mk. 75 p. — 1 fr. 75 cent.	2 mk. — 2 francs.	2 mk. 25 p. — 2 fr. 25 cent.	2 mk. 50 p. — 2 fr. 50 cent.	2 mk. 75 p. — 2 fr. 75 cent.	3 mk. — 3 francs.	3 mk. 25 p. — 3 fr. 25 cent.	3 mk. 50 p. — 3 fr. 50 cent.	4 mk. — 4 francs.	5 mk. — 5 francs.	6 mk. — 6 francs.	Summa	
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	7	1	20	6	40	26	3	82	12	48	9	44	3	24	6	—	—	—	—	—	331
Naisräätälinliikkeitä— <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	—	—	1	—	14	10	2	10	7	36	8	11	1	25	—	3	6	1	—	—	135
Naispukimoja — <i>Confection pour femmes</i>	—	—	1	3	19	—	3	11	3	15	1	9	5	1	—	—	—	—	—	—	71
Muotitavaraliikkeitä— <i>Etablissem. de modes</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	5
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	1	—	3	—	10	4	—	7	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Kirjailu- ja esiliina- neulomoja— <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	1	—	—	9	1	—	3	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Turkkurin- ja lakki- tehtaita — <i>Pelletteries</i>	—	—	2	—	3	—	3	6	—	21	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	40
Sateenvarjo- ja kravati- tehtaita — <i>Fabrication de parapluiers et de cravates</i>	—	—	—	—	—	—	1	1	2	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Summa	8	2	28	9	95	41	12	123	31	131	19	68	12	51	6	3	6	1	1	647	

Ompelijattaria, joilla päiväpalkan ohessa on lisäpalkkiota luonnossa 38

Summa 685

Taulu 39. Arvioitu korkein ja alin päiväpalkka, keski-
Tab. 39. Calcul du maximum et du minimum du salaire quotidien, salaire

Neulomoja. — *Ateliers de couture.*

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Leninki-, liinavaate- ja pumpulivaateompelua y. m. <i>Vêtements pour femmes, lingeries etc.</i>											Johtajattarien vuositulot. <i>Rémunération annuelle des directrices.</i>		
	Ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>						Palkatuita oppilaita. <i>Apprenties salariées.</i>					Kork. <i>Max.</i>	Alin. <i>Min.</i>	
	Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>		Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>			
	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	Mk. <i>Fr.</i>
Helsinki	3	25	1	—	2	—	2	—	—	75	1	50	1,500	¹⁾ 550
Turku	2	36	—	86	1	67	1	60	—	50	—	83	1,500	600
Viipuri	3	—	—	80	1	50	1	67	—	60	1	—	³⁾ 875	1,080
Tampere	3	33	—	83	2	—	2	—	—	50	—	83	³⁾ 3,000	1,800
Nikolainkaupunki	2	17	—	75	1	50	1	50	—	50	—	75	³⁾ 1,200	1,200
Muut maaseutukaupungit yhteensä — <i>Les autres villes de province ensemble</i>	1	75	—	80	1	25	1	30	—	40	—	75	1,200	375

Naisrätäliniikkeitä ja naispukimoja. — *Ateliers de tailleurs et confection de vêtements pour femmes.*

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Päällysvaatteita ja varastovaatekappaleita. <i>Manteaux et confection.</i>											Johtajattarien vuositulot. <i>Rémunération annuelle des directrices.</i>		
	Ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>						Palkatuita oppilaita. <i>Apprenties salariées.</i>					Kork. <i>Max.</i>	Alin. <i>Min.</i>	
	Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>		Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>			
	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	Mk. <i>Fr.</i>
Helsinki	4	—	1	—	2	50	2	50	—	83	1	50	1,320	750
Turku	2	50	1	—	1	67	1	67	—	67	1	—	³⁾ 600	825
Viipuri	3	50	1	40	1	67	1	50	—	75	1	—	1,350	—
Tampere	3	33	1	—	2	—	2	50	—	50	1	50	2,160	1,320
Nikolainkaupunki	¹⁾ 2	25	1	50	1	75	1	50	1	—	1	—	³⁾ 1,200	—
Muut maaseutukaupungit yhteensä — <i>Les autres villes de province ensemble</i>	2	—	1	—	1	50	1	40	—	67	—	83	¹⁾ 525	—

Palkanlisäyksenä: ¹⁾ Vapaa asunto. — ²⁾ Vapaa ruoka tahi ainoast. päivällinen. — ³⁾ Vapaa yölpito.

palkka (enemmistön palkka) sekä johtajattarien vuositulot.

quotidien de la pluralité des ouvrières et la rémunération annuelle des directrices.

Muotiompelutoimi. — *Etablissements de modes.*

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Muotitavariikkeitä, lakki- ja turkkurintehtaita y. m. <i>Modes et pelleteries.</i>											Johtajattarien vuositulot. ⁴⁾ <i>Rémunération annuelle des directrices.</i>		
	Ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>						Palkattuita oppilaita. <i>Apprenties salariées.</i>					Kork. <i>Max.</i>	Alin. <i>Min.</i>	
	Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>		Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>			
	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	Mk. <i>Fr.</i>
Helsinki	6	—	—	80	2	80	2	—	—	40	1	—	—	—
Turku	³⁾ 5	—	1	—	1	67	1	67	—	60	1	—	—	—
Viipuri	5	—	1	—	2	—	1	50	—	58	1	—	—	—
Tampere	5	20	1	17	1	67	1	67	—	80	1	40	—	—
Nikolainkaupunki	3	—	1	60	2	—	1	60	—	60	1	—	—	—
Muutmaaseutukaupungit yhteensä — <i>Les autres villes de province ensemble</i>	3	—	1	—	1	67	1	60	—	³⁾ 1	1	—	—	—

Pienemmät trikookutomot. — *Bonneries.*

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ammattitaitoisia ompelijattaria. <i>Ouvrières sorties d'apprentissage.</i>						Palkattuita oppilaita. <i>Apprenties salariées.</i>					Johtajattarien vuositulot. <i>Rémunération annuelle des directrices.</i>		
	Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>		Korkein. <i>Max.</i>		Alin. <i>Min.</i>		Keskipalkka. <i>Sal. quot. de la plural. des ouvr.</i>		Kork. <i>Max.</i>	Alin. <i>Min.</i>
	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>		
	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	p. <i>cent.</i>	Mk. <i>Fr.</i>	Mk. <i>Fr.</i>
Helsinki	3	33	2	—	2	50	2	—	1	80	1	83	—	—
Turku	1	92	1	20	1	67	1	58	—	80	1	58	¹⁾ 1,500	¹⁾ 900
Viipuri	2	80	1	17	2	—	1	50	—	60	1	—	1,800	1,080
Tampere	2	67	1	33	1	67	1	67	1	—	1	33	—	—
Nikolainkaupunki	2	50	1	50	1	50	1	25	—	45	1	—	—	—
Muutmaaseutukaupungit yhteensä — <i>Les autres villes de province ensemble</i>	1	75	1	—	1	50	1	40	—	50	1	—	—	—

⁴⁾ Muotiompelutoimen alalla tavataan harvoin varsinaisia johtajattaria. Sitä vastoin on kaikissa suuremmissa muotitavariikkeissä varsinaisena työ kautena (sesonkiaikana) yksi n. k. 1:n muotiompelija.

Taulu 40. Arvioitu keskimääräinen päiväpalkka eri

Tab. 40. Calcul de la moyenne du salaire par journée de

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja (leninki-jalilinaavaateompelua y. m.) <i>Ateliers de couture.</i>						Naisräätälinliikkeitä (päällysvaatteita y. m.) <i>Ateliers de tailleurs pour femmes.</i>					
	Palkka-aste — <i>Catégorie</i>						Palkka-aste — <i>Catégorie</i>					
	I		II		III		I		II		III	
	mk. <i>fr.</i>	p. <i>cent.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>cent.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>cent.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>cent.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>cent.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>cent.</i>
Helsinki	1	35	1	72	2	26	1	59	1	94	2	68
Turku	—	94	1	16	1	75	1	08	1	58	1	71
Viipuri	1	22	1	46	2	01	1	05	1	53	2	10
Tampere	1	24	1	88	2	07	1	74	2	14	2	22
Nikolainkaupunki	1	10	1	36	1	91	1	19	—	—	2	02
Pori	—	76	1	15	1	39	—	—	—	67	1	38
Oulu	1	13	1	50	1	75	1	51	1	82	2	02
Kuopio	1	—	1	19	1	51	1	26	1	67	1	75
Hämeenlinna	—	84	—	90	1	31	1	—	—	—	—	—
Kotka	—	85	—	—	1	50	—	—	—	—	1	37
Porvoo	—	98	1	05	1	27	—	97	—	—	—	—
Mikkeli	—	88	—	—	—	—	—	92	—	—	—	—
Uusikaupunki	—	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	—	96	—	—	1	36	—	—	1	83	2	—
Kaikkilla paikkakunnilla	1	—	1	33	1	67	1	23	1	65	1	93

paikkakunnilla (palkkaedut luonnossa siihen luettuna).
travail dans chaque localité (y compris les bénéfices en nature).

Muotitavaraaliikkeitä. Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Etablissements de modes et pelleteries.</i>						Sateenvarjo- ja kravattitehtaita. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>						Pienempiä trikookutomia. <i>Bonneteries.</i>					
Palkka-aste — <i>Catégorie</i>						Palkka-aste — <i>Catégorie</i>						Palkka-aste — <i>Catégorie</i>					
I		II		III		I		II		III		I		II		III	
mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.	mk. fr.	p. cent.
1	08	1	55	2	79	—	—	—	—	—	—	—	—	1	83	2	49
—	98	1	49	2	67	—	—	1	77	2	17	1	45	1	61	1	73
1	05	—	—	2	37	—	—	—	—	—	—	1	25	1	42	1	94
1	41	1	62	2	48	—	—	1	37	1	78	1	39	1	82	1	97
—	60	—	—	2	25	—	—	—	—	—	—	1	25	1	50	2	21
—	—	1	65	2	63	—	—	—	—	—	—	—	—	1	41	1	68
—	—	1	75	2	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	02
—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	14	1	25	1	97
1	26	1	51	2	22	—	—	—	—	—	—	—	84	—	—	1	50
—	—	1	37	2	71	—	—	—	—	—	—	1	22	1	50	1	87
—	—	—	—	—	—	1	21	1	79	2	09	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	—	—	1	76
1	06	1	56	2	46	1	21	1	64	2	01	1	21	1	54	1	88

Taulu 41. Eri paikkakunnilla työskenteleviä ompelijattaria, jotka saavat viikkopalkan ainoastaan rahassa:

Tab. 41. Nombre d'ouvrières dans chaque localité ayant un salaire hebdomadaire seulement en argent de:

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10	11	12	13	14	15	16	17	18	20	Summa ompelijatt., joilla on viikkopalkka. <i>Total des ouvrières salariées par semaine.</i>
	m a r k k a a . - f r a n c s .																	
Helsinki	—	1	3	5	9	10	11	19	9	30	4	7	18	7	—	5	4	142
Turku	4	7	9	17	19	27	12	26	14	12	4	1	1	—	1	1	2	157
Viipuri	3	—	3	9	1	2	7	3	2	4	6	1	2	—	—	—	—	43
Tampere	2	2	11	8	24	15	10	31	3	21	—	10	6	—	4	3	5	155
Nikolainkaupunki	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	5
Pori	2	9	5	4	7	3	2	4	1	4	—	—	—	—	—	—	—	41
Oulu	—	—	—	1	—	4	—	3	3	4	—	—	—	—	—	—	—	15
Kuopio	—	—	3	—	—	—	2	4	3	2	—	—	—	—	—	—	—	14
Hämeenlinna	1	3	1	2	2	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Kotka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porvoo	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Mikkeli	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Uusikaupunki	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Forssa	—	—	3	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Summa	12	26	40	47	65	66	44	92	36	78	16	19	27	7	5	9	11	600
Ompelijattaria, joilla on vuosipalkka ja sen ohessa lisäpalkka luonnossa																		41
Summa																	641	

Taulu 43. Eri paikkakunnilla työskenteleviä ompeli-

Tab. 43. Nombre d'ouvrières dans chaque localité ayant

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	alle 100 markan. <i>moins de 100 francs.</i>	100—149	150—199	200—249	250—299	300—349	350—399	400—449	450—499	500—549	550—599	600—649	650—699
		markkaa. — francs.											
Helsinki	1	2	9	12	25	40	42	59	43	66	75	70	37
Turku	1	—	15	37	60	25	65	51	106	39	48	15	7
Viipuri	—	—	9	11	9	23	13	21	39	16	14	14	10
Tampere	—	4	5	6	15	20	25	25	42	49	34	17	5
Nikolainkaupunki	—	—	2	7	11	5	61	13	33	4	9	25	1
Pori	—	4	5	10	11	8	8	7	4	9	4	6	1
Oulu	—	—	—	—	6	5	5	8	7	1	14	2	1
Kuopio	—	—	1	5	3	14	4	4	8	4	5	3	—
Hämeenlinna	—	2	6	5	8	5	3	2	—	2	—	—	—
Kotka	—	—	1	2	—	2	1	5	2	—	—	2	—
Porvoo	—	—	—	5	9	12	4	—	10	—	6	2	—
Mikkeli	—	—	2	—	3	2	—	1	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	—	1	—	1	2	3	—	1	1	—	2	2	—
Summa	2	13	55	110	162	164	231	197	295	190	211	158	62

¹⁾ Poisluettuna 62 ompelijatarta, joilla on vaihteleva palkka.

jättäriä, jotka saavat vuosipalkan ainoastaan rahassa.

une rémunération annuelle seulement en argent de:

m a r k k a a . - f r a n c s .														Summa ompelijat- ka ilmoit. mukaan saavat vuosipalkan ainoast. rahassa). Total des ouv. sala- ries par an, seulem. en argent.	
700-749	750-799	800-849	850-899	900-949	950-999	1,000-1,099	1,100-1,199	1,200-1,299	1,300-1,399	1,400-1,499	1,500-1,599	1,600-1,699	1,800-1,899		2,100
40	38	29	14	33	2	18	9	6	1	—	5	—	1	—	677
4	3	5	—	4	1	3	—	—	—	—	1	—	—	—	490
8	12	7	—	5	1	3	—	—	1	—	—	—	1	—	217
13	21	5	—	7	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	297
—	19	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	192
—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	79
—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	53
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
65	94	46	14	53	4	24	9	9	3	1	7	1	3	1	2,184

Ompelijättäriä, joiden vuosipalkka rahassa on ilmoitettu ja joilla on sen ohessa lisä-
palkkaa luonnossa . . . . .

169

Summa 2,353

Taulu 44. Eri ammattihaaroissa työskenteleviä ompeli-

Tab. 44. Nombre d'ouvrières dans chaque branche du

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	alle 100 markan. <i>moins de 100 francs.</i>	100-149	150-199	200-249	250-299	300-349	350-399	400-449	450-499	500-549	550-599	600-649	650-699
		markkaa. — francs.											
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	1	2	17	43	66	72	47	82	42	52	60	50	23
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	—	1	6	11	16	15	21	19	14	27	47	14	15
Naispukimoja — <i>Confec-tion pour femmes</i>	—	1	3	10	10	15	7	23	36	11	30	18	9
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	1	4	12	13	2	6	10	9	13	4	—	9	2
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	—	—	2	20	37	11	32	30	17	5	9	5	—
Kirjailu- ja esiliinaneu-lomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	—	4	10	6	4	14	9	7	20	15	11	4	2
Turkkurin- ja lakkiteh-taita — <i>Pelleteries</i>	—	—	3	3	18	15	33	11	53	29	12	18	5
Sateenvarjo- ja kravatti-tehtaita — <i>Fabrication de parapluies et de cravates</i>	—	—	—	—	7	8	4	2	12	4	7	9	1
Pienempiä trikookuto-moja — <i>Bonneteries</i>	—	1	2	4	2	8	68	14	88	43	35	31	5
Summa	2	13	55	110	162	164	231	197	295	190	211	158	62

1) Poisluettuna 62 ompelijatarta, joilla on vaihteleva palkka.

jattaria, jotka saavat vuosipalkan ainoastaan rahassa.
métier ayant une rémunération annuelle seulement en argent de:

m a r k k a a . - f r a n c s .														Summa ompelijatt, jotka ilm. mukaan saavat vuosipalkan ainoast. rahassa). <i>Total des ouv. sala- riées par an, seulem. en argent.</i>	
700-749	750-799	800-849	850-899	900-949	950-999	1,000-1,099	1,100-1,199	1,200-1,299	1,300-1,399	1,400-1,499	1,500-1,599	1,600-1,699	1,800-1,899		2,100
19	19	2	12	10	—	—	—	2	—	—	4	—	1	—	626
8	6	19	—	6	—	3	3	1	3	—	—	—	—	1	256
17	21	9	2	11	—	10	4	4	—	—	—	—	—	—	251
3	6	1	—	10	3	3	2	2	—	—	2	—	1	—	118
3	3	2	—	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	183
4	4	1	—	2	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—	121
4	11	7	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	228
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	58
6	24	5	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	343
65	94	46	14	53	4	24	9	9	3	1	7	1	3	1	2,184
Ompelijattaria, joiden vuositulot sekä lisäpalkka luonnossa on ilmoitettu														169	
Summa														2,353	

Taulu 45. Arvioitu keskimääräinen vuositulo eri paikka-

Tab. 45. Calcul de la moyenne de la rémunération annuelle

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Neulomoja (leninki- ja liinavaateneul. y. m.) <i>Ateliers de couture (vêtements pour femmes, lingeries etc.)</i>						Naisrätälöintiliikkeitä (päällysvaatteita y. m.) <i>Ateliers de tailleurs et confect. de vêtements pour femmes (manteaux etc.)</i>					
	Palkka-aste — <i>Catégorie</i>						Palkka-aste — <i>Catégorie</i>					
	I		II		III		I		II		III	
	mk. <i>fr.</i>	p. <i>c.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>c.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>c.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>c.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>c.</i>	mk. <i>fr.</i>	p. <i>c.</i>
Helsinki	352	91	452	47	614	30	402	92	526	53	742	04
Turku	269	60	323	73	478	80	278	93	427	43	457	30
Viiupuri	356	59	436	62	568	04	295	20	428	40	590	73
Tampere	334	38	544	32	589	04	488	68	591	43	641	13
Nikolainkaupunki	282	50	384	33	526	64	324	63	—	—	551	52
Pori	226	15	322	02	400	38	—	—	200	—	377	—
Oulu	337	20	422	50	519	52	361	70	533	77	593	72
Kuopio	291	50	353	56	428	22	264	—	471	60	504	—
Hämeenlinna	239	33	254	—	367	22	225	—	—	—	—	—
Kotka	244	52	—	—	411	80	—	—	—	—	408	—
Porvoo	295	44	309	—	357	60	280	67	—	—	—	—
Mikkeli	240	—	—	—	—	—	264	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	225	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	287	10	—	—	406	50	—	—	550	—	600	—
Kaikkilla paikkakunnilla	284	44	380	26	472	34	318	57	466	15	546	54

kunnilla (palkkaedut luonnossa siihen luettuna).
dans chaque localité (y compris les bénéfices en nature).

Muotitavaraliikkeitä. Turkkurin- ja lakkitehtaita. <i>Etablissements de modes et pelleteries.</i>						Sateenvarjo- ja kravattiteht. <i>Fabrication de parapluies et de cravates.</i>						Pienempiä trikookutomoja. <i>Bonneteries.</i>						Johkajattarien ja leikkaajien keskim. vuositulot eri am- matilhaarosissa. <i>Rémunération moyenne an- nuelle des coupeuses et des brancées du métier.</i>	
Palkka-aste — <i>Catégorie</i>						Palkka-aste — <i>Catégorie</i>						Palkka-aste — <i>Catégorie</i>							
I		II		III		I		II		III		I		II		III			
mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.	mk. fr.	p. c.		
239	71	366	64	686	03	—	—	—	—	—	—	—	—	517	—	709	70	1,140	63
280	50	421	50	612	15	—	—	531	25	650	—	436	58	482	73	519	27	976	81
312	92	—	—	667	—	—	—	—	—	—	—	331	—	417	50	569	07	1,327	80
409	44	463	13	743	32	—	—	410	—	535	—	405	—	531	78	586	—	2,089	75
180	—	—	—	676	—	—	—	—	—	—	—	375	—	450	—	664	29	1,200	—
—	—	494	29	787	50	—	—	—	—	—	—	—	—	409	25	500	25	699	—
—	—	481	25	725	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	969	—
—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	—	—	320	33	361	—	559	—	—	—
346	67	450	—	560	—	—	—	—	—	—	—	243	—	—	—	435	—	—	—
—	—	395	20	620	60	—	—	—	—	—	—	365	—	412	—	561	—	—	—
—	—	—	—	—	—	348	—	514	91	600	—	—	—	—	—	—	—	1,335	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	412	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108	—	—	—	528	—	—	—
294	89	438	86	667	76	348	—	485	38	595	—	322	99	447	66	553	63	1,217	29

Taulu 46. Ompelijattarien vuositulot prosenttiluvuissa.¹⁾

Tab. 46. Rémunération annuelle des ouvrières.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria, prosenttiluv. joilla on vuosituloja: % du nombre des ouvrières ayant une rémunération annuelle de:					Ompelijattaria, prosenttiluvuin, joilla on vuosituloja: % du nombre des ouvrières dont la rémunération annuelle ne monte pas à:							
	100-450 mk. — 100-450 fr.	450-650 mk. — 450-650 fr.	650-850 mk. — 650-850 fr.	850-1,000 mk. — 850-1,000 fr.	1,000 mk ja enemmän. 1,000 fr. et plus de 1,000 fr.	100 mk. — 100 fr.	300 mk. — 300 fr.	500 mk. — 500 fr.	600 mk. — 600 fr.	700 mk. — 700 fr.	800 mk. — 800 fr.	900 mk. — 900 fr.	1,000 mk. — 1,000 fr.
Helsinki	28.06	37.51	21.27	7.23	5.90	0.14	7.23	34.41	55.24	71.04	82.87	88.92	94.09
Turku	51.63	42.44	3.87	1.02	0.81	0.20	23.06	73.46	91.22	95.71	97.14	98.16	99.18
Viipuri	39.63	38.24	17.05	2.76	2.30	—	13.36	57.60	71.42	82.48	91.70	94.93	97.69
Tampere	33.67	47.80	14.81	2.35	1.34	—	10.10	47.81	75.75	83.16	94.61	96.22	98.64
Nikolainkaupunki	51.56	36.97	10.41	0.52	0.52	—	10.41	68.75	75.52	89.06	93.95	—	99.47
Pori	67.08	29.11	2.54	—	1.26	—	37.97	72.15	88.60	97.46	98.73	—	—
Oulu	45.28	45.28	1.88	5.66	1.88	—	11.32	58.49	86.79	92.45	—	—	98.11
Kuopio	60.78	39.21	—	—	—	—	17.64	76.47	94.11	100.00	—	—	—
Hämeenlinna	93.93	6.06	—	—	—	—	63.63	93.93	100.00	—	—	—	—
Kotka	73.33	26.66	—	—	—	—	20.00	86.66	—	100.00	—	—	—
Porvoo	60.00	36.00	—	—	4.00	—	28.00	80.00	92.00	96.00	—	—	—
Mikkeli	100.00	—	—	—	—	—	62.50	100.00	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	100.00	—	—	—	—	—	100.00	—	—	—	—	—	—
Forssa	61.53	38.46	—	—	—	—	30.76	69.23	84.61	100.00	—	—	—
Kaikkilla paikkakunnilla	61.85	32.55	10.26	3.26	2.25	0.17	31.14	70.68	83.20	91.57	93.95	94.55	97.86

¹⁾ Lukuunottamatta leikkaajia ja johtajattaria sekä ompelijattaria, joilla on palkkaetuja luonnossa.

Taulu 47. Vuositulon suhde ammattiaikaan eri ammattihaaroissa.

Tab. 47. La rémunération annuelle par rapport à l'âge professionnel dans les branches différentes du métier.

Ammattihaara ja -aika. <i>Branches du métier et âge professionnel.</i>	Ompelijattaria, joilla on vuosituloja: <i>Nombre d'ouvrières ayant une rémunération annuelle de:</i>							Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	
	alle 300 mk. <i>moins de 300 fr.</i>	300—399 mk. <i>300 à 399 fr.</i>	400—499 mk. <i>400 à 499 fr.</i>	500—599 mk. <i>500 à 599 fr.</i>	600—699 mk. <i>600 à 699 fr.</i>	700—799 mk. <i>700 à 799 fr.</i>	800—999 mk. <i>800 à 999 fr.</i>		1,000 mk ja enemmän. <i>1,000 fr. et plus de 1,000 fr.</i>
Neulomoja.									
<i>Johtajattaria ja leikkaajia:</i>									
Alle 5 vuoden	—	—	—	—	—	—	—	1	1
5—10 vuotta	—	³⁾ 1	—	—	—	—	—	—	1
10—15 »	—	—	—	²⁻³⁾ 2	—	¹⁻²⁾ 2	—	²⁻³⁾ 3	7
15—20 »	—	—	—	—	—	—	—	2	2
20—25 »	—	—	—	³⁾ 1	—	—	—	2	3
25—30 »	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	—	1	—	3	—	2	—	9	15
<i>Ompelijattaria: ⁴⁾</i>									
Alle 1 vuoden	62	18	2	—	—	—	—	—	82
1—2 vuotta	29	38	20	9	—	—	—	—	96
2—4 »	27	45	45	57	19	6	—	—	199
4—7 »	8	15	37	34	33	20	1	—	148
7—10 »	3	1	13	10	14	7	15	—	63
10—15 »	—	2	7	—	6	4	5	—	24
15—20 »	—	—	—	2	—	—	1	—	3
20—25 »	—	—	—	—	—	1	2	—	3
30—45 »	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	129	119	124	112	73	38	24	—	619
Naisräätilinliikkeitä.									
<i>Johtajattaria ja leikkaajia:</i>									
7—10 vuotta	—	—	—	—	—	—	—	1	1
10—15 »	—	—	—	—	—	—	1	1	2
15—20 »	—	—	—	³⁾ 1	—	—	—	1	2
20—25 »	—	—	—	³⁾ 1	³⁾ 1	—	—	³⁾ 2	4
Summa	—	—	—	2	1	—	1	5	9

¹⁾ 1 = vapaa asunto. — ²⁾ 3 = vapaa ruoka tahi ainoast. päiväll. — ³⁾ 4 = vapaa yölospito.

⁴⁾ Lukuunottamatta niitä ompelijattaria, joiden ammattiaika on ilmoitettu, mutta palkka on tuntematon; samoin myös luonnossa palkkaa nauttivat. Sitä vastoin ompelijattaret, joiden palkka on ilmoitettu, mutta ammattiaika ilmoittamaton, ovat luetut mukaan palkka-astetta vastaavaan ammattiaikaluokkaan.

Taulu 47. (Jatk.) Vuositulon suhde ammattiin eri ammattihaaroissa.
Tab. 47. (Suite). La rémunération annuelle par rapport à l'âge professionnel dans les branches différentes du métier.

Ammattihaara ja -aika. <i>Branches du métier et âge professionnel.</i>	Ompelijattaria, joilla on vuosituloja: <i>Nombre d'ouvrières ayant une rémunération annuelle de:</i>								Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>
	alle 300 mk. <i>moins de 300 fr.</i>	300-399 mk. <i>300 à 399 fr.</i>	400-499 mk. <i>400 à 499 fr.</i>	500-599 mk. <i>500 à 599 fr.</i>	600-699 mk. <i>600 à 699 fr.</i>	700-799 mk. <i>700 à 799 fr.</i>	800-899 mk. <i>800 à 899 fr.</i>	1,000 mk ja enemmän, 1,000 fr. et plus de 1,000 fr.	
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	22	8	1	3	—	—	—	—	34
1—2 vuotta	8	14	7	7	6	—	—	—	42
2—4 »	4	12	12	30	3	3	9	1	74
4—7 »	—	2	8	22	14	7	6	—	59
7—10 »	—	—	2	6	3	3	7	—	21
10—15 »	—	—	3	4	2	—	2	4	15
15—20 »	—	—	—	2	1	—	—	2	5
20—25 »	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Summa	34	36	33	74	29	14	24	7	251
<i>Naispukimoja.</i>									
<i>Johtajattaria ja leikkaajia:</i>									
4—7 vuotta	—	—	—	—	—	1	1	—	2
7—10 »	—	—	—	—	—	—	2 ²⁾	—	2
10—15 »	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Summa	—	—	—	—	—	2	4	—	6
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	9	4	2	2	—	1	—	—	18
1—2 vuotta	5	10	9	2	4	1	—	—	31
2—4 »	7	5	28	17	16	11	5	7	96
4—7 »	3	2	17	15	3	14	9	10	73
7—10 »	—	1	2	2	2	2	2	1	12
10—15 »	—	—	—	2	1	6	2	—	11
15—20 »	—	—	1	1	—	—	1	—	3
20—25 »	—	—	—	—	—	1	—	—	1
25—30 »	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	24	22	59	41	27	36	19	18	246

²⁾ 1 = vapaa ruoka.

Taulu 47. (Jatk.) Vuositulon suhde ammattiin eri ammattihaaroissa.
Tab. 47. (Suite). La rémunération annuelle par rapport à l'âge professionnel dans les branches différentes du métier.

Ammattihaara ja -aika. <i>Branches du métier et âge professionnel.</i>	Ompelijattaria, joilla on vuosituloja: <i>Nombre d'ouvrières ayant une rémunération annuelle de:</i>								Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>
	alle 300 mk. <i>moins de 300 fr.</i>	300—399 mk. <i>300 à 399 fr.</i>	400—499 mk. <i>400 à 499 fr.</i>	500—599 mk. <i>500 à 599 fr.</i>	600—699 mk. <i>600 à 699 fr.</i>	700—799 mk. <i>700 à 799 fr.</i>	800—999 mk. <i>800 à 999 fr.</i>	1,000 mk ja enem. <i>1,000 fr. et plus de 1,000 fr.</i>	
Muotitavaraliikkeitä.									
<i>Muotiompelijoita ja ompelijatt.:</i>									
Alle 1 vuoden	18	2	2	—	2	—	—	—	24
1— 2 vuotta.	7	2	5	—	—	—	—	—	14
2— 4 »	7	9	8	1	2	2	2	—	31
4— 7 »	—	2	6	2	5	4	8	3	30
7—10 »	—	1	1	1	1	—	4	—	8
10—15 »	—	—	—	—	1	3	—	4	8
15—20 »	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Summa	32	16	22	4	11	9	14	10	118
Liinavaateneulomoja.									
<i>Johtajattaria ja leikkaajia:</i>									
7—10 vuotta.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
10—15 »	—	—	—	—	—	1	—	—	1
15—20 »	—	—	—	—	1	—	1	—	2
25—30 »	—	—	—	—	—	—	—	2	2
30—45 »	—	—	—	—	—	—	3	1	4
Summa	—	—	—	—	1	1	4	4	10
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	33	1	—	—	—	—	—	—	34
1— 2 vuotta.	12	5	2	—	—	—	—	—	19
2— 4 »	11	20	7	3	—	—	—	—	41
4— 7 »	3	7	5	9	—	3	—	—	27
7—10 »	—	10	16	1	3	2	—	—	32
10—15 »	—	—	13	—	1	—	1	—	15
15—20 »	—	—	2	—	—	—	—	—	2
25—30 »	—	—	1	—	—	—	—	—	1
30—45 »	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Summa	59	43	47	14	4	5	1	—	173

Taulu 47. (Jatk.) Vuositulon suhde ammattiikaan eri ammattihaaroissa.
Tab. 47. (Suite). La rémunération annuelle par rapport à l'âge professionnel dans les branches différentes du métier.

Ammattihaara ja -aika. <i>Branches du métier et âge professionnel.</i>	Ompelijattaria, joilla on vuosituloja: <i>Nombre d'ouvrières ayant une rémunération annuelle de:</i>								Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>
	alle 300 mk. <i>moins de 300 fr.</i>	300-399 mk. <i>300 à 399 fr.</i>	400-499 mk. <i>400 à 499 fr.</i>	500-599 mk. <i>500 à 599 fr.</i>	600-699 mk. <i>600 à 699 fr.</i>	700-799 mk. <i>700 à 799 fr.</i>	800-999 mk. <i>800 à 999 fr.</i>	1,000 mk ja enemmän, 1,000 fr. et plus de 1,000 fr.	
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja.									
<i>Johtajattaria ja leikkaajia:</i>									
10-15 vuotta	—	—	—	—	—	—	—	1	1
15-20 "	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	—	—	—	—	—	—	—	2	2
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	12	5	7	—	—	—	—	—	24
1-2 vuotta	8	5	2	8	—	—	—	—	23
2-4 "	4	8	4	10	3	4	—	—	33
4-7 "	—	1	11	5	2	2	3	—	24
7-10 "	—	3	3	3	1	1	1	1	13
10-15 "	—	1	—	—	—	—	—	—	1
20-25 "	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Summa	24	23	27	26	6	8	4	1	119
Turkkurin- ja lakkitehtaita.									
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	14	26	5	1	—	—	—	—	46
1-2 vuotta	4	8	13	23	—	1	—	—	49
2-4 "	6	11	37	5	2	1	2	—	64
4-7 "	—	3	9	9	9	8	2	—	40
7-10 "	—	—	—	2	5	1	6	—	14
10-15 "	—	—	—	—	7	2	2	1	12
15-20 "	—	—	—	1	—	2	—	—	3
Summa	24	48	64	41	23	15	12	1	228
Sateenvarjo- ja kravattiteht.									
<i>Johtajattaria tahi leikkaajia:</i>									
7-10 vuotta	—	—	—	—	—	—	—	2	2
ammattiikkaa ei ole ilmoitettu	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Summa	—	—	—	—	—	—	1	2	3

Taulu 47. (Jatk.) Vuositulojen suhde ammattiikaan eri ammattihaaroissa.
Tab. 47. (Suite). La rémunération annuelle par rapport à l'âge professionnel dans les branches différentes du métier.

Ammattihaara ja ammattiika. <i>Branches du métier et âge professionnel.</i>	Ompelijattaria, joilla on vuosituloja: <i>Nombre d'ouvrières ayant une rémunération annuelle de:</i>								Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>
	alle 300 mk. <i>moins de 300 fr.</i>	300—399 mk. <i>300 à 399 fr.</i>	400—499 mk. <i>400 à 499 fr.</i>	500—599 mk. <i>500 à 599 fr.</i>	600—699 mk. <i>600 à 699 fr.</i>	700—799 mk. <i>700 à 799 fr.</i>	800—899 mk. <i>800 à 899 fr.</i>	1,000 mk. ja enemmän. <i>1,000 fr. et plus de 1,000 fr.</i>	
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	7	3	—	—	—	—	—	—	10
1— 2 vuotta	—	8	5	—	—	—	—	—	13
2— 4 »	—	1	9	9	5	—	—	—	24
4— 7 »	—	—	—	2	3	1	—	—	6
7—10 »	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Summa	7	12	14	11	10	1	—	—	55
<i>Pienempiä trikookutomoja.</i>									
<i>Johtajattaria:</i>									
7—10 vuotta	—	—	—	—	—	³⁾ 1	—	1	2
15—20 »	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ammattiikkaa ei ole ilmoitettu	—	—	—	—	—	—	1	³⁾ 1	2
Summa	—	—	—	—	—	1	1	3	5
<i>Ompelijattaria:</i>									
Alle 1 vuoden	5	34	2	2	—	—	—	—	43
1— 2 vuotta	3	32	23	3	—	—	—	—	61
2— 4 »	1	9	69	37	23	3	—	—	142
4— 7 »	—	1	7	33	10	20	4	—	75
7—10 »	—	—	1	2	3	5	3	—	14
10—15 »	—	—	—	1	—	2	2	—	5
Summa	9	76	102	78	36	30	9	—	340

³⁾ 2 = vapaa yölospito.

Taulu 48. Urakka-
Tab. 48. Salaire du

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Aika, joka taitavalta ompelijattarelta kuluu <i>Temps dont a besoin une bonne ouvrière pour</i>					
	Neulomoissa ja pukimoissa: —					
	10 à 15 tunt. 15 à 20 tunt. 10 à 15 h. 15 à 20 h.	12 à 16 tunt. 18 à 30 tunt. 12 à 16 h. 18 à 30 h.	10 à 12 tunt. 12 à 20 tunt. 10 à 12 h. 12 à 20 h.	5 à 6 tunt. 7 à 12 tunt. 5 à 6 h. 7 à 12 h.	4 à 5 tunt. 4 à 5 h.	1 à 2 tunt. 3 à 4 tunt. 1 à 2 h. 3 à 4 h.
	Mitan mukaan. — <i>Sur Mesure.</i>			V a r a s t o —		
Hame. <i>Jupe.</i>	Leninginliivi. <i>Corsette.</i>	Sisustettu pusero. <i>Blouse double.</i>	Sisustettu pusero. <i>Blouse double.</i>	Blouse non double. Pusero.	Sisusteton pusero. <i>Blouse non double.</i>	Puseopaita. (Naisen ja miehen) <i>Blouse chemise. (Femme et homme).</i>
M a r k k a a. —						
Helsinki	2.50 à 3.50.	3.00 à 3.50.	2.50 à 3.50.	1.00 à 1.25.	1,00, 1,25	0.25, 0.35
Turku	4.00 à 5.00.	4.50 à 6.00.	4.00 à 5.00.	1.50 à 2.00.	à 1.50	à 1.00
Viipuri	—	—	—	—	—	—
Tampere	—	—	—	—	—	—
Muut kaupungit — <i>Autres</i> <i>villes</i>	1.50 à 2.00. 2.50 à 3.00.	1.50 à 2.00. 3.00 à 4.00.	1.50 à 1.75. 2.00 à 3.50.	1.00 à 1.50. —	0.60 à 1.00 —	0.25 à 0.60 —

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Aika, joka taitavalta ompelijattarelta kuluu <i>Temps dont a besoin une bonne ouvrière pour</i>					
	Liina- ja pumpulivaateneulomoissa: —					
	1 à 3 tunt. 5 à 7 tunt. 1 à 3 h. 5 à 7 h.	5 à 8 tunt. 10 à 12 tunt. 5 à 8 h. 10 à 12 h.	2½ à 3 tunt. 7 à 10 tunt. 2½ à 3 h. 7 à 10 h.	5 à 7 tunt. 5 à 7 h.	10, 12 à 14 tunt. 10, 12 à 14 h.	8, 10 à 12 tunt. 8, 10 à 12 h.
	Alushame. <i>Togon.</i>	Esiliinoja tussi- noittain. <i>Tabliers. (Par deux).</i>	Terveysliivi. (Kureliivi). <i>Corset.</i>	Kampunnutku. <i>Peignoir.</i>	Chemise de jour pour homme.	Miehen yöpaita. <i>Chemise de nuit pour homme.</i>
M a r k k a a. —						
Helsinki	0.25,	0.60,	0.30, 0.60,	0.75,	1.28, 1.50	1.10 à 2.00
Turku	1.00 à 1.50.	1.00 à 1.90.	1.00 à 1.50.	1.00 à 1.25.	à 2.75	—
Viipuri	—	—	—	—	—	—
Tampere	—	—	—	—	—	—
Muut kaupungit — <i>Autres</i> <i>villes</i>	0.25, à 0.50	0.60 à 1.20	—	0.75	1.20 à 1.50	1.00 à 1.25

Huom.: Palkan erilaisuus samalta vaatekappaleelta riippuu ko'osta, laadusta ja paikallis-
tekstiä, Urakkapalkka.

1) Lasten. — *Pour enfant.* — 2) Naisten. — *Pour femme.* — 3) Miesten. — *Pour homme.* —

palkka kappaletyöstä.
travail à la pièce.

seuraavain vaatekappalten valmistamiseen ja niistä saatu palkka on:
confectionner les pièces d'habillement suivantes et son salaire:

Ateliers de couture et ateliers de confection:

8 à 10 tunt. 15 à 20 tunt. 8 à 10 h. 20 à 20 h.	20 à 30 tunt. 30 à 40 tunt. 20 à 30 h. 30 à 40 h.	10 à 12 tunt. 12 à 18 tunt. 10 à 12 h. 12 à 18 h.	15 à 20 tunt. 15 à 20 h.	20 à 25 tunt. 20 à 25 h.	8 à 12 tunt. 8 à 12 h.	2 à 5 tunt. 2 à 5 h.	2 à 5 tunt. 2 à 5 h.	6 à 8 tunt. 6 à 8 h.
--	--	--	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

t y ö t ä . — C o n f e c t i o n .

Kävelyhame. Jupe de prome- nade.	Kävelyhame. Costume de pro- menade.	Kesätakki. Jaquette d'été.	Dohveittakki. Jaquette d'hiver.	Vanulla sisustettu kalvitakki. Manteau d'hiver ouvert.	Miehen takki. Habit pour homme.	Miehen housut. Pantalon pour homme.	Miehen liivi. Gilet pour homme.	Pojanpuku. (Takki, housut ja liivi). Costume complet pour garçon.
--	---	-------------------------------	------------------------------------	---	------------------------------------	---	------------------------------------	---

F r a n c s .

1.50 à 2.00 3.00, 3.50 à 4.00	4.50 à 7.50 — —	2.25 à 2.75 3.00 à 3.50 —	2.25 à 3.50 4.00 à 5.00 —	5.00 à 6.00 — —	— — —	— — —	— — —	— — —
0.50 à 1.00 1.50 à 2.00	3.00 à 5.00 — —	2.00 à 3.00 — —	3.00 à 3.50 — —	— — —	2.00 à 2.50 — —	0.50, 0.60 à 0.75	0.60 à 0.75 — —	1.00 à 1.25 — —

seuraavain vaatekappalten valmistamiseen ja niistä saatu palkka on:
confectionner les pièces d'habillement suivantes et son salaire:

Lingerie:

Pienemmissä trikookutomioissa (käsivoimin) — *Bonneteries:*

1 à 2 tunt. 12 à 14 tunt. 16 à 18 tunt. 1 à 2 h. 12 à 14 h. 16 à 18 h.	6 à 10 tunt. 16 à 18 tunt. 6 à 10 h. 16 à 18 h.	6, 8 à 10 tunt. 6, 8 à 10 h.	1 1/4 à 1 1/2 tunt. 2 à 2 1/2 tunt. 1 1/2 à 1 1/2 h. 2 à 2 1/2 h.	1 1/2 à 2 tunt. 2 à 3 tunt. 1 1/2 à 2 h. 2 à 3 h.	3 à 4 1/2 tunt. 3 à 4 1/2 h.	3 à 5 tunt. 3 à 5 h.	2 à 3 tunt. 2 à 3 h.	3 à 5 tunt. 3 à 5 h.
Päilypaita. Chemise de jour pour dame.	Yöpaita. Chemise de nuit pour dame.	Alushousut. Culottes.	Sukat. (Parille). Bas. (La paire).	Miehen jansaisen). Gilet. (Pour homme et pour femme).	Naisen nuttu. Veste pour femme.	Miehen nuttu. Veste pour homme.	Urheilupaita. Chemise de sport.	Alushousut. Culottes.

F r a n c s .

0.20 à 0.40 1.35 à 1.65 2.00 à 2.25	1.56 à 1.80 2.80 à 3.00 —	1.00, 1.50 à 2.00 —	¹⁾ 0.20 ²⁾ 0.20 à 0.40 ³⁾ 0.20 à 0.25	0.25, 0.30, à 0.50 —	0.40 à 0.60 0.75 à 0.85 0.90 à 1.00	0.60 à 0.75 0.90 à 1.00 —	0.40 à 0.50 0.65 à 0.75 —	0.50, 0.75 à 1.00 —
0.20, 0.80 à 1.25 —	1.50 — —	0.80 — —	0.15 à 0.25 — —	0.25 à 0.30 0.50 à 0.80 —	0.40 à 0.75 ⁴⁾ 1.75 —	0.65 ⁴⁾ 1.75 —	0.40 à 0.75 ⁴⁾ 3.00 à 4.00 —	0.50 à 0.75 ⁴⁾ 2.50, 3.00 à 6.00

oloista. Kaikki hinta-arviot koskevat valmista vaatekappaletta (kone- sekä käsityötä). Katso

⁴⁾ Tusinalta. — *Par douzaine.*

Taulu 49. Ompelijattarien:
(Ompelijattarien omien)

Tab. 49. Domiciles et
(Indications des

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria: <i>Nombre d'ouvrières:</i>				Asumusolojen ahtaus näkyy henkilömäärästä, joka tulee huonetta kohden: <i>L'accumulation des logeurs est démontrée par le nombre de cas où l'ouvrière partage l'habi- tation avec:</i>												
	jotka asuvat sukulaisten luona. <i>logent chez des parents.</i>	jotka asuvat vierasten luona. <i>partageant l'habitation avec des personnes étrangères.</i>	jolla on oma koti. <i>ayant un foyer à elles.</i>	jotka asuvat työnantajan luona. <i>logent chez le patronne.</i>	1 henkilö. <i>1 personne.</i>	2 henkilöä. <i>2 personnes.</i>	3 henkilöä. <i>3 personnes.</i>	4 henkilöä. <i>4 personnes.</i>	5 henkilöä. <i>5 personnes.</i>	6 henkilöä. <i>6 personnes.</i>	7 henkilöä. <i>7 personnes.</i>	8 henkilöä. <i>8 personnes.</i>	9 henkilöä. <i>9 personnes.</i>	10 henkilöä. <i>10 personnes.</i>	11 henkilöä. <i>11 personnes.</i>	12 henkilöä. <i>12 personnes.</i>	
Helsinki	350	418	60	16	76	209	253	176	79	27	12	12	—	—	—	—	
Turku	318	190	49	15	87	140	172	85	58	15	7	5	3	—	—	—	
Viipuri	160	88	23	21	21	64	84	54	36	15	14	2	1	1	—	—	
Tampere	147	170	23	6	34	111	82	55	26	23	9	4	2	—	—	—	
Nikolainkaupunki	48	33	19	11	31	43	24	11	2	—	—	—	—	—	—	—	
Pori	77	41	2	6	26	43	29	13	6	5	1	1	—	1	1	—	
Oulu	50	51	7	8	15	53	24	14	6	2	1	1	—	—	—	—	
Kuopio	32	48	2	2	9	29	29	7	8	2	—	—	—	—	—	—	
Hämeenlinna	26	23	3	9	10	22	12	5	8	2	1	—	1	—	—	—	
Kotka	24	14	2	8	6	6	11	10	6	3	3	3	—	—	—	—	
Porvoo	54	30	3	5	16	30	16	15	12	1	1	1	—	—	—	—	
Mikkeli	27	12	4	—	5	8	20	8	1	—	—	1	—	—	—	—	
Uusikaupunki	29	9	3	—	4	18	15	4	—	—	—	—	—	—	—	—	
Forssa	16	11	2	6	3	10	7	8	4	2	1	—	—	—	—	—	
Summa	1,358	1,138	202	113	343	786	778	465	252	97	50	30	7	2	1	—	
Prosenttiluku	—	—	—	—	12.20	27.96	27.67	16.54	8.96	3.45	1.98	1.06	0.24	0.07	—	—	

Taulu 50. Ompelijattarien kesäloma.

Tab. 50. Vacances d'été des ouvrières.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria, jotka ovat ilmoittaneet kesällä: <i>Nombre d'ouvrières qui en été:</i>								
	olleskelleensa kesäsiirtolassa yhtenä tai useampana kesänä. <i>ont fréquenté des colonies d'été un, deux ou plusieurs fois.</i>	olleskelleensa maalla perheissä. <i>ont séjourné chez une famille à la campagne.</i>	olleskelleensa maalla. <i>ont séjourné chez des parents à la campagne.</i>	siknollisesti olleskelleensa sukulaisten luona maalla. <i>ont régulièrement séjourné chez des parents à la campagne.</i>	olleskelleensa maalla. <i>ont joué de subsides de leur patron pour le séjour à la campagne.</i>	olleskelleensa maalla. <i>ont joué de subsides de leur patron pour le séjour à la campagne.</i>	olleskelleensa maalla. <i>ont joué de subsides de leur patron pour le séjour à la campagne.</i>	olleskelleensa maalla. <i>ont joué de subsides de leur patron pour le séjour à la campagne.</i>	olleskelleensa maalla. <i>ont joué de subsides de leur patron pour le séjour à la campagne.</i>
Helsinki	22	50	144	17	90	535	169	55	45
Turku	16	78	101	15	67	313	69	49	—
Viipuri	—	36	7	4	16	228	111	38	6
Tampere	—	16	28	—	76	223	96	64	—
Nikolainkaupunki	—	6	27	7	8	188	69	21	—
Pori	—	—	2	—	27	95	55	17	—
Oulu	—	—	6	—	45	63	41	11	—
Kuopio	7	—	5	—	—	70	35	5	—
Hämeenlinna	—	—	8	—	12	40	23	3	—
Kotka	—	—	9	—	3	34	37	37	—
Porvoo	—	3	21	—	1	65	41	—	—
Mikkeli	—	—	—	—	22	19	28	14	1
Uusikaupunki	—	—	—	—	2	37	42	29	—
Forssa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	45	189	358	43	369	1,910	816	343	52

1,004

Taulu 51 a. Terveystila eri paikkakunnilla.

Tab. 51 a. Etat sanitaire dans chaque localité.

Paikkakunta. <i>Localité.</i>	Ompelijattaria, jotka ovat ilmoittaneet terveystensä olevan: <i>Nombre d'ouvrières qui d'après leurs propres indications jouissent d'une santé:</i>				
	hyvän. <i>bonne.</i>	jotakuin- kin hyvän. <i>assez bonne.</i>	heikon. <i>délicate.</i>	huonon. <i>mauvaise.</i>	Summa ompeijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>
Helsinki	482	103	143	8	736
Turku	463	82	29	3	577
Viipuri	166	61	38	4	269
Tampere	232	53	34	4	323
Nikolainkaupunki	63	152	23	2	240
Pori	54	40	16	—	110
Oulu	84	3	15	1	103
Kuopio	38	25	9	2	74
Hämeenlinna	33	6	10	3	52
Kotka	35	3	5	—	43
Porvoo	28	45	12	—	85
Mikkeli	33	1	3	1	38
Uusikaupunki	10	16	10	1	37
Forssa	25	1	6	—	32
Summa	1,746	591	353	29	2,719

Summa ompelijattaria, jotka ovat ilmoittaneet erilaisista taudintapauksista 271

Summa 2,990

Taulu 51 b. Ompelijattarien terveydentila
(Ompelijattarien omien

Tab. 51 b. Statistique
(Indications des

Ammattihaaroja. <i>Branches du métier.</i>	Ompelijattaria, jotka ovat ilmoittaneet terveytensä olevan: <i>Nombre d'ouvrières qui d'après leurs propres indications jouissent d'une santé:</i>					Ompelijattaria, <i>Nombre</i>			
	hyvän. <i>bonne.</i>	jokainkin hyvän. <i>assez bonne.</i>	heikon. <i>délicate.</i>	huonon. <i>mauvaise.</i>	Summa ompelijattaria. <i>Total des ouvrières.</i>	Kenhotautta. <i>phthisie pulmonaire.</i>	Pitkällistä kenhotautta. <i>catarrhe pulmonaire chronique.</i>	Sydänvikoja. <i>maladies du cœur.</i>	Yleisiä heikkoutta. <i>faiblesse générale.</i>
Neulomoja — <i>Ateliers de couture</i>	739	105	151	15	1,010	12	1	4	39
Naisräätälinliikkeitä — <i>Ateliers de tailleurs pour dames</i>	216	45	45	4	310	3	1	—	20
Naispukimoja — <i>Confection pour femmes</i>	129	74	26	1	230	1	—	3	11
Muotitavaraliikkeitä — <i>Etablissements de modes</i>	126	32	35	1	194	1	2	1	6
Liinavaateneulomoja — <i>Lingeries</i>	101	51	27	2	181	2	—	—	3
Kirjailu- ja esiliinaneulomoja — <i>Ateliers de broderie (nappes, tabliers etc.)</i>	92	38	7	—	137	—	—	1	4
Turkkurin- ja lakkitehtaita — <i>Pelletteries</i>	134	46	37	2	219	2	—	1	10
Sateenvarjo- ja kravattitehtaita — <i>Fabricat. de parapluies et de cravates</i>	23	37	2	—	62	—	—	—	1
Pienempiä trikookuto- moja — <i>Bonneteries</i>	186	163	23	4	376	2	1	—	4
Summa	1,746	591	353	29	2,719	23	5	10	98

sekä heidän keskuudessaan ilmenevät taudit.

tiedonantojen mukaan).

sanitaire.

ouvrières).

joita omien tiedonantojensa mukaan sairastavat:
d'ouvrières qui d'après leurs propres indications souffrent de:

joita omien tiedonantojensa mukaan sairastavat: d'ouvrières qui d'après leurs propres indications souffrent de:												Ompelijattaria, joihin tiedonantoja on saatu.			
												Somme totale des ouvrières ayant fourni des données concernant leur santé.			
												Somma ompelijattaria, jotka ovat ilmoittaneet erilaisista taudin- sairauksista.			
												Total des ouvrières ayant mentionnées des maladies spéciales, dont elles souffrent.			
Satunnaisia tunteja. Maladies accidentelles.	Raajarikkoisia. Estropies.	Tapaturmakohtauksia. suites d'accident.	Jalkatauteja (seisomisesta), piedis maladies à force de rester trop debout.	Kaulakipua (struma), goitre.	Silmätunteja. maladies des yeux.	Korvatunteja. maladies des oreilles.	Vatsatauti. maladies d'estomac.	Muustaista. nephralgie.	Lauvaloa. rhumatisme.	Heikkohermoisuutta. maladies nerveuses.	Venenylytyksiä. anémié.				
10	4	1	1	2	3	3	15	—	6	12	1	114	1,124		
1	—	—	2	—	1	—	2	—	2	3	1	36	346		
—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	8	—	28	258		
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	14	—	26	220		
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	21	—	28	209		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	143		
—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	2	—	19	238		
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	64		
3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	12	388		
17	4	1	3	4	4	3	21	1	13	60	4	271	2,900		

kuolemantapaukset kymmenvuotiskautena 1897—1906.

a i h e:

		% kauhokautiin kuolleita mainittuna aikana.	
Kaikkiaan kuollut 10-vuotiskautena 1897—1906.		85	42.3
Summa kuolleita.		1	1
Knohinaihe epävarma.		1	1
Tapaturma.		1	1
Isemurha ja murha.		1	1
Febris puerperalis.		1	1
Lapsivuode-kauume.		1	1
Scarlatina.		1	1
Tulirokko.		1	1
Gangraena femoris.		1	1
Kylmänvähä.		1	1
Rheumat art. ac. soc.		1	1
Pleuritis dextr.		1	1
Nivelleini.		1	1
Septicoopyemia.		1	1
Verenmyrkytys.		1	1
Broncho pneumonia post-norðilhis.		1	1
Tubkeroikkaa seuraava kauhokauume.		1	1
Pneumonia cronposa et catarrhalis.		1	1
Kauhokauume.		1	1
Peritonitis.		1	1
Vatskavontulehdus.		1	1
Pancreatitis.		1	1
Haimatulehdus.		1	1
Cirrhosis hepatis.		1	1
Maksatauti.		1	1
Diabetes mellitus.		1	1
Sokeritauti.		1	1

kuolemantapaukset kymmenvuotiskautena 1897—1906.

a. i h e:

% keuhkotautiin kuolleita mainittuna aikana.		Kaikkiaan kuollut 10-vuotiskautena 1897—1906.	
Summa kuolleita.	1	1	1
Krooninaihe epkvarma.	1	1	1
Tapaturma.	1	1	1
Tseemurta ja murha.	1	1	1
Febris puerperalis.	1	1	1
Lapsivuodekuume.	1	1	1
Scarlatina.	1	1	1
Tuhiroko.	1	1	1
Gaugrenua femoris.	1	1	1
Kylmänvähä.	1	1	1
Riisitart. ac. nec.	1	1	1
Pleuriittis dextr.	1	1	1
Nivelleini.	1	1	1
Septicopyaemia.	1	1	1
Verenmyrkytys.	1	1	1
Broncho pneumonia post. morbillis.	1	1	1
Tuhtarokko seurava keuhkokuume.	1	1	1
Pneumonia crouposa et catarrhalis.	1	1	1
Keuhkokuume.	1	1	1
Peritonitis.	1	1	1
Vatsakalvon tulehdus.	1	1	1
Pancreatiittis.	1	1	1
Haiman tulehdus.	1	1	1
Chirrhosis hepatis.	1	1	1
Maksatauti.	1	1	1
Diabetes mellitus.	1	1	1
Sokeritauti.	1	1	1

kuolemantapaukset kymmenvuotiskautena 1897—1906.

a i h e:

	% keuhkotautiin kuolleita mainittuna aikana.																						
	Kaikkiaan kuolleet 10-vuotiskautena 1897—1906.																						
Samma kuolleita.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	31	41.9
Kuolinaihe epävarma.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	20	50
Tapaturma.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Itsemurha ja murha.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Febriä puuperäisiä. Lapsivuode-kuume.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Scarlatina. Tulirotko.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Gauguonia femoris. Kylmänvihah.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Rheumat art. ac. noc. Plenortis dextr. Nivellaini.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Septicopyemia. Verenmyrkytyys.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Broncho pneumonia post. tuberkuloosin seurauva keuhkotautine.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Pneumonia atyposa et catarrhalis. Keuhkotautine.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Peritonitis. Vatskaiwonitulehdus.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Pancreatitis. Haimatulehdus.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Cirrhosis hepatis. Maksatauti.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Diabetes mellitus. Sokeritauti.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		

Taulu 52. -(Jatk.). Ompelijattarien keskuudessa sattuneet

Paikkakunta.	Ammatti.	Kuolinvuosi.	Ikävuosi.	K u o l i n e t															
				Kaukotuberkuloosi ja muut Tuberculoosis pulm. Keuhkotuberkuloosi ja muut nysyrikkäudit.	Keuhkotuberkuloosi (nystry- tubertu) ja sydänvika.	Tub. pulm. Vitium cordis.	Kuoppatauti.	Syphilis.	Aivo-verenvuoto.	Sydän- ja verenkiertoaudit.	Gastro enteritis acuta. Vatsa- ja suolitaudit.	Nephritis chr. sekä muut munnaistaudit.	Anaemia perniciosa. Verenvähyy.	Carcinoma maligna ja muita kasvaimia. Syöpä.	Marasmus. Pienen heikkous.	Marasmus senilis. Vanhuudenheikkous.			
Nikolain- kaupunki » Oulu » » » » » » » » » » » »	Ompelijatar » » » » » » » » » » » » » »	1901	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
		1902	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		1906	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		1897	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		1898	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1899	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1901	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1903	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1904	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1905	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna » » » »	» » » »	1900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		1901	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1902	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1905	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Porvoo » » » »	» » » »	1897	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1899	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki » » »	» » »	1905	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		1906	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1898	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1900	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	93	1	2	28	10	6	2	12	1	1						

Taulu 53. Venäjältä ja ulkomailta Suomeen tuotujen ja Suomesta sinne

Tab. 53. Données sur la valeur des vêtements (produits textiles) importés sur la Russie et sur

V u o s i. An.	T u o n t i. —					
	Naisten takkeja ja päällysvaatteita, ilman turkkisisustetta. <i>Manteaux pour dames sans fourrure.</i>			Ylimalkaan Vêtements		
				silkkisiä ja puolisilkkisiä. <i>en soie, en demi-soie.</i>		
	Venäjältä. <i>Russie.</i>	Ulko- mailta. <i>Pays étran- gers.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Venäjältä. <i>Russie.</i>	Ulko- mailta. <i>Pays étran- gers.</i>	Summa. <i>Total.</i>
M a r k k a a. —						
1897	104,880	393,940	498,820	47,100	158,600	205,700
1898	44,060	392,480	436,540	37,250	177,850	215,100
1899	169,000	416,871	585,871	27,600	194,700	222,300
1900	40,620	588,882	629,502	4,800	204,270	209,070
1901	58,800	526,071	584,871	30,200	180,895	211,095
1902	34,700	625,758	660,458	68,350	166,155	234,505
1903	7,539	935,325	942,864	98,900	176,770	275,670
1904	17,850	1,027,272	1,045,122	116,450	198,220	314,670
1905	1,848	1,041,946	1,043,794	59,800	213,950	273,750
1906	5,334	1,245,565	1,250,899	91,700	272,525	364,225

¹⁾ Venäjälle myytyjen vaatteiden vientiarvon aleneminen johtuu siitä, että kun tyishenkilöiden matka- ja muuttotavarana, on jätetty pois tilastosta.

vietyjen vaatteiden (kutomatuotteista valmistettuja) arvo vuosina 1897—1906.
 en Finlande et exportés de ce pays pendant les années 1897—1906 répartie
 les pays étrangers.

<i>I m p o r t a t i o n .</i>						<i>V i e n t i . — E x p o r t a t i o n .</i>		
vaatteita ja ommeltuja esineitä: <i>non spécifiés et objets cousus :</i>						V a a t t e i t a . <i>Vêtements.</i>		
villaisia ja puolivillaisia. <i>en laine, en demi-laine.</i>			pumpulisia, liinaisia, hamppu- ja sääkkikankaasta (jute) valmistettuja. <i>en coton, lin, chanvre.</i>					
Venäjältä. <i>Russie.</i>	Ulko- mailta. <i>Pays étran- gers.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Venäjältä. <i>Russie.</i>	Ulko- mailta. <i>Pays étran- gers.</i>	Summa. <i>Total.</i>	Venäjältä. <i>Russie.</i>	Ulko- mailta. <i>Pays étran- gers.</i>	Summa. <i>Total.</i>
1,060,215	333,250	1,393,465	368,313	500,318	868,631	227,780	20,910	248,690
1,187,265	268,525	1,455,790	484,891	668,416	1,153,307	129,520	26,520	156,040
1,172,688	301,752	1,474,440	390,288	829,110	1,219,398	142,690	44,850	187,540
711,440	346,275	1,057,715	657,860	919,422	1,577,282	140,270	31,440	171,710
707,424	313,983	1,021,407	439,390	807,858	1,247,248	145,770	24,090	169,860
445,744	362,610	808,354	461,860	766,206	1,228,066	253,480	11,340	264,820
479,408	410,424	889,832	719,712	842,099	1,561,811	186,030	13,860	199,890
410,159	511,252	921,411	578,340	1,042,568	1,620,908	¹⁾ 33,950	14,160	48,110
303,042	618,464	921,506	541,695	1,225,310	1,767,005	13,890	4,330	18,220
238,408	891,044	1,129,452	434,085	1,733,845	2,167,930	12,248	312	12,560

F r a n c s .

alullistietojen kokoomistapa on muuttunut alkaen vuodesta 1904, suuret vaatemäärät, yksi-

LIITE.

1. PÄIVÄ- JA VUOSITULOJA KOSKEVIA YKSITYISKOHTAISIA TIETOJA.
  2. AMMATTIAIKA- JA PALKKAUSTILASTON SUHDETTA VARSINAISEEN TYÖAIKAAN KOSKEVIA YKSITYISKOHTAISIA TIETOJA.
-

Taulu 54. Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle				Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature			rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.		markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	
1	75	—	—	—	1	33	—	—	1	Helsinki.
1	84	—	—	1	2	40	—	—	1	
1	100	—	—	1	1	50	—	—	1	
1	120	—	—	—	4	60	—	—	1	
1	144	—	—	—	1	67	—	—	1	
4	150	—	—	1	3	75	—	—	—	
2	160	—	—	1	5	80	—	—	—	
4	180	—	—	1	4	83	—	—	1	
1	187	50	—	—	33	1	—	—	1	
1	190	—	—	—	5	1	17	—	—	
1	200	—	—	—	6	1	20	—	2	
1	204	—	—	—	18	1	25	1	—	
2	207	—	—	—	2	1	31	—	—	
1	210	—	—	1	11	1	33	—	—	
7	240	—	—	—	1	1	37	—	—	
1	245	—	—	—	2	1	40	—	—	
3	250	—	—	—	2	1	42	—	2	
1	264	—	—	—	1	1	44	—	—	
5	275	—	—	1	73	1	50	—	—	
3	276	—	—	—	8	1	60	3	—	
11	288	—	—	—	23	1	67	—	—	
1	290	—	—	—	10	1	75	1	—	
2	294	—	—	—	1	1	77	—	—	
19	300	—	—	—	10	1	83	—	1	
1	312	50	—	—	1	1	84	—	—	
1	315	—	—	—	166	2	—	—	—	
2	322	—	—	—	1	2	17	—	—	

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	pennä — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennä — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.
2	330	—	—	2	—	18	2	25	—	—	—
6	336	—	—	—	—	9	2	33	—	—	3
7	343	75	—	—	—	7	2	40	—	—	1
5	345	—	1	—	—	111	2	50	—	—	—
1	350	—	—	—	—	3	2	54	—	—	—
1	352	—	—	—	—	2	2	60	—	—	1
6	360	—	—	—	1	9	2	67	—	—	—
3	368	—	—	—	—	12	2	75	—	1	—
16	375	—	—	—	—	2	2	80	—	—	—
1	376	—	—	—	—	1	2	83	—	—	—
3	378	—	—	—	—	2	2	92	—	—	—
6	384	—	—	—	—	66	3	—	—	1	1
1	385	—	—	—	—	3	3	20	—	—	—
2	391	—	—	2	—	1	3	24	—	—	—
2	392	—	—	—	—	5	3	25	—	—	—
3	396	—	—	—	—	16	3	33	—	—	—
3	400	—	—	—	—	1	3	40	—	—	—
2	408	—	—	—	—	7	3	50	—	—	—
23	412	50	—	—	—	3	3	60	—	—	—
6	414	—	—	—	—	1	3	67	—	—	—
8	420	—	—	—	—	1	3	75	—	—	—
5	427	50	—	—	—	18	4	—	—	—	—
8	432	—	—	—	—	1	4	40	—	—	—
3	437	50	—	—	—	7	5	—	—	—	—
1	441	—	—	—	—	4	6	—	—	—	—
10	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	459	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	460	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Helsinki.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle						Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien							
	rahassa en argent.		sen ohessa luonn. combinée en nature					rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature					
	markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.		
2	960	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Helsinki: Yhdistelmä. Ompelijattaria joilla on: ilmoitettu palkka ai- noast. rahassa 677 } rah. sekä luon- } 705 nossa . . . . . 28 } vaihtel. palkka rah. 6 palkkaa ei ole ilmoit. 25 palkattomia ompelij. 108		
8	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	1,020	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
3	1,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2	1,056	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4	1,080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
5	1,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4	1,104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
6	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	1,320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
5	1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	1,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
S:ma 705	413,117	50	5	6	1	16	705	1,544	59	5	6	1		16	S:ma 844
1	37	50	—	—	—	—	3	—	40	—	1	—		2	Turku.
3	120	—	—	1	—	2	4	—	50	—	—	—		—	
3	150	—	—	—	—	—	5	—	60	—	1	—		1	
1	160	—	—	—	—	—	7	—	67	—	—	—	—		
4	168	—	—	—	—	—	10	—	75	—	—	—	—		
2	176	—	—	—	—	—	9	—	77	—	—	—	—		
5	180	—	—	1	—	1	5	—	80	—	—	—	1		
1	192	—	—	—	—	—	25	—	83	—	—	—	—		
1	198	—	—	—	—	—	4	—	86	—	—	—	—		
2	200	—	—	—	—	—	10	—	90	—	—	—	—		
2	207	—	—	—	—	—	28	1	—	—	1	—	—		
5	210	—	—	—	—	1	1	1	08	—	—	—	—		
12	225	—	—	—	—	—	4	1	14	—	—	—	—		

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs	pennik — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yläspito. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs	pennik — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yläspito. nourriture et logement. grat.
5	230	—	—	—	—	32	1	17	—	—	—
9	231	—	—	—	—	15	1	20	1	—	—
5	240	—	—	—	2	6	1	22	—	—	—
17	250	—	—	—	—	2	1	25	—	—	—
4	259	—	—	—	—	3	1	30	—	—	—
2	270	—	—	—	—	37	1	33	—	—	—
10	271	—	—	—	—	5	1	39	1	—	—
12	276	—	—	—	—	3	1	40	—	—	—
6	288	—	—	—	—	5	1	42	—	—	—
3	292	50	—	—	—	14	1	43	—	—	—
6	294	—	—	—	—	24	1	50	1	—	—
3	300	—	—	2	—	24	1	58	—	—	—
1	308	—	—	—	—	33	1	60	—	1	1
7	322	—	—	—	—	78	1	67	—	—	—
1	325	—	—	—	—	4	1	74	—	—	—
1	330	—	—	—	—	3	1	80	—	—	—
9	336	—	—	—	—	4	1	83	—	—	—
4	342	—	—	—	—	21	1	92	—	—	—
1	345	—	—	—	—	5	1	96	—	—	—
3	350	—	—	—	—	32	2	—	1	—	2
17	352	—	—	—	—	6	2	17	—	—	—
6	359	—	—	—	—	1	2	18	—	—	1
10	360	—	—	1	—	8	2	33	1	—	—
6	365	—	—	—	—	3	2	36	—	—	—
13	368	—	—	—	—	1	2	28	—	—	—
2	375	—	—	—	2	1	2	40	1	—	—
2	378	—	—	—	—	6	2	50	—	—	—
8	384	—	—	—	—	2	2	60	—	—	1

Turku.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa yöpajo, nourriture et logement, grat.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa yöpajo, nourriture et logement, grat.
1	396	—	—	—	—	1	2	62	—	—	1
5	400	—	—	—	—	1	2	75	—	—	—
1	412	50	—	—	—	4	2	80	—	—	1
3	414	—	—	—	—	1	2	83	—	—	—
1	416	—	—	1	—	5	3	—	—	—	—
4	417	—	—	—	—	1	3	20	—	—	—
12	420	—	—	—	—	2	3	33	—	—	—
5	425	—	—	—	—	1	3	40	—	—	1
7	427	50	—	—	—	2	3	60	—	—	—
7	430	—	—	—	—	2	4	—	—	—	2
7	440	—	—	—	—	4	5	—	—	—	3
17	450	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
16	460	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	480	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
29	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	504	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	510	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
4	528	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	552	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	575	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	588	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	600	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—

Turku.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	penniä — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöispito. nourriture et logem. grat.		markkaa — francs.	penniä — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöispito. nourriture et logem. grat.
3	225	—	—	—	—	25	1	—	—	2	
1	230	—	—	—	—	3	1	17	—	—	
6	240	—	—	—	—	5	1	20	1	—	
2	250	—	—	—	—	5	1	25	—	—	
1	252	—	—	—	—	1	1	26	—	—	
1	275	—	—	—	—	8	1	33	—	—	
1	276	—	—	—	—	6	1	40	1	—	
1	280	—	—	1	—	35	1	50	1	—	
6	288	—	—	—	2	16	1	60	1	4	
14	300	—	—	—	—	16	1	67	—	—	
2	336	—	—	—	—	1	1	70	—	—	
4	337	50	—	—	—	3	1	75	—	—	
3	345	—	—	—	—	1	1	80	—	—	
2	350	—	—	—	—	4	1	83	—	—	
5	360	—	—	1	—	26	2	—	—	1	
3	375	—	—	—	—	6	2	17	—	—	
3	384	—	—	—	—	3	2	25	—	—	
1	399	—	—	—	—	3	2	33	—	—	
7	400	—	—	—	2	1	2	38	—	—	
2	412	—	—	—	—	4	2	40	—	—	
2	414	—	—	—	—	6	2	50	—	1	
6	420	—	—	1	—	1	2	58	—	—	
3	432	—	—	—	—	5	2	60	—	—	
1	435	—	—	—	—	1	2	67	—	—	
3	440	—	—	—	2	3	2	75	—	—	
2	441	—	—	—	—	5	2	77	—	—	
21	450	—	—	1	—	1	2	80	—	—	
1	456	—	—	—	—	8	3	—	—	1	

Viipuri.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien						
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature				
	markkaa — francs	penkkiä — cent.	vapaa asunto. logement gratuits.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuits.		vapaa yöspito. nourriture et logement. grat.	markkaa — francs	penkkiä — cent.	vapaa asunto. logement gratuits.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuits.	vapaa yöspito. nourriture et logement. grat.
12	480	—	—	1	—	1	3	20	—	—	—	—	
7	490	—	—	—	—	2	3	40	—	—	—	—	
8	500	—	—	—	—	2	3	50	—	—	1	—	
1	510	—	—	—	—	2	3	60	—	—	—	—	
2	513	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	
2	525	—	—	—	—	2	6	—	—	—	—	—	
2	528	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	552	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	570	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	588	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	600	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	
1	625	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	637	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	648	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	672	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	675	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	686	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	687	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	720	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	735	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	744	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	750	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	

Viipuri.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositalot Rémunération annuelle					Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien							
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature					
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.			
1	768	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Viipuri.			
5	780	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	792	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	798	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	825	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	830	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	840	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	875	—	—	—	1	—	—	—	—	—				
5	900	—	—	—	1	—	—	—	—	—				
1	935	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	960	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	1,020	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	1,080	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	1,350	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
1	1,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Suma 237	118,087	50	—	4	4	12	237	412	67	—	4	4	12	Suma 293
3	125	—	—	—	—	—	1	—	50	—	—	—	—	Tampere.
1	135	—	—	—	—	1	1	—	52	—	—	—	—	
1	148	—	—	—	—	—	2	—	60	—	—	2	—	
1	150	—	—	—	—	—	1	—	67	—	—	—	—	
2	180	—	—	—	—	1	1	—	75	—	—	—	—	
1	184	—	—	—	—	—	1	—	80	—	—	—	—	
2	190	—	—	—	—	14	14	—	83	—	—	—	1	
1	204	—	—	—	—	—	1	—	91	—	—	—	—	
1	207	—	—	—	—	—	20	1	—	—	—	—	—	
1	210	—	—	—	—	1	15	1	17	—	1	—	—	

Yhdistelmä.

Ompelijättäriä, joilla on:
ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 217
rah. sekä luon- } 237
nossa. . . . . }
ainoast. luonn. . . 2
vaihtel. palkka rah. . 2
palkkaa ei ole ilmoit 8
palkkattomia ompelij. 46

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle				Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature			rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature	
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.
3	230	—	—	—	1	20	—	—	—
1	240	—	—	—	7	23	—	—	—
4	250	—	—	—	2	25	—	—	—
1	252	—	—	—	18	33	—	—	—
2	253	—	—	—	1	40	—	—	—
1	275	—	—	—	5	41	—	—	—
4	276	—	—	—	17	50	—	—	—
1	280	—	—	—	5	60	1	—	—
2	288	—	—	—	70	67	—	—	—
10	300	—	—	—	4	80	—	—	—
4	322	—	—	—	5	83	—	—	—
3	336	—	—	—	1	92	—	—	—
1	342	—	—	—	47	—	—	—	—
1	343	75	—	—	1	08	—	—	—
1	345	—	—	—	10	33	—	—	—
8	350	—	—	1	27	50	—	—	—
1	360	—	—	—	1	60	—	—	—
6	368	—	—	—	5	67	—	—	—
7	370	—	—	—	1	80	1	—	—
1	375	—	—	—	4	83	—	—	—
3	384	—	—	—	5	—	—	—	—
9	400	—	—	—	5	33	—	—	—
5	405	—	—	—	1	40	—	—	—
4	414	—	—	—	1	20	—	—	—
1	420	—	—	—	1	6	—	—	—
4	432	—	—	—	1	20	—	—	—
2	435	—	—	—	1	10	—	—	1
5	450	—	—	—	—	—	—	—	—

Tampere.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en natu

Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijättäriä. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	penniä — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.		markkaa — francs.	penniä — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.
8	460	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29	480	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
37	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	504	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	528	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
22	552	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	630	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	644	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	672	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	687	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	720	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	768	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	782	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	825	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	840	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
3	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	920	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	1,320	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	1,560	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Tampere.

Yhdistelmä.
Ompelijättäriä, joilla on ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 297 }
rah. sekä luon- } 304
nossa. . . . . } 7

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	pennii — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yösiipio. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennii — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yösiipio. nourriture et logement. grat.
2	480	—	—	—	1	—	—	—	—	—	Nikolainkaupunki.
2	504	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	525	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	588	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	624	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	648	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
1	660	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	1,200	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
S:ma 200	93,655	45	1	—	7	200	318	30	1	—	7
2	120	—	—	—	—	2	—	40	—	—	—
2	132	—	—	—	—	2	—	44	—	—	—
4	150	—	2	—	—	4	—	50	2	—	—
2	152	—	—	—	1	1	—	60	—	—	1
1	180	—	—	—	1	8	—	67	—	—	1
2	192	—	—	—	—	4	—	75	—	—	—
4	200	—	—	—	—	1	—	80	—	—	1
1	206	25	—	—	—	5	—	83	—	—	—
1	220	—	—	—	1	1	—	92	—	1	—
1	220	50	—	—	—	11	1	—	—	1	—
2	225	—	—	—	—	2	1	08	—	—	—
											S:ma 254
											Pori.

Yhdistelmä.
Ompelijattaria, joilla on:
ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 192 }
rah. sekä luon- } 200
nossa. . . . . 8 }
vaihtel. palkka rah. . 18
palkattomia ompelij. 36

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa:

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle				Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature			rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs	pennia — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.		markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	
2	240	—	—	—	9	1 17	—	—	1	Pori.
5	250	—	—	1	4	1 25	—	—	1	
5	275	—	—	1	3	1 33	—	—	—	
3	288	—	—	—	1	1 40	—	—	—	
3	300	—	—	—	2	1 44	—	—	—	
1	312	—	—	—	3	1 50	—	1	—	
1	325	—	—	—	9	1 67	—	—	—	
4	336	—	—	—	2	1 75	—	—	—	
1	342	—	—	1	3	1 83	—	—	—	
5	350	—	—	—	10	2 —	—	1	—	
1	375	—	—	—	1	2 20	—	—	—	
1	360	—	—	—	1	2 50	—	—	—	
1	367	—	—	—	1	4 —	—	—	—	
1	384	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	400	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	416	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	420	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	432	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	437	50	—	—	—	—	—	—	—	
1	450	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	480	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	500	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	504	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	528	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	550	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	576	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	600	—	—	1	—	—	—	—	—	

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa. 79 } 90
rah. sekä luon-
nossa. . . . . 11 }

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle						Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien					
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature					rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature			
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement. grat.
4	481	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	500	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
4	525	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	
9	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	570	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	675	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	1,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Suma 75	32,413	60	—	2	—	20	75	113	33	—	2	—	20
1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
1	180	—	—	—	—	—	1	—	60	—	—	—	—
1	216	—	—	—	—	—	2	—	75	—	—	—	—
1	225	—	—	—	—	—	3	—	83	—	—	—	—
2	230	—	—	—	—	—	14	1	—	—	—	—	—
1	240	—	—	—	—	—	5	1	25	—	—	—	—
1	275	—	—	—	—	—	2	1	33	—	—	—	—
2	288	—	—	—	—	—	7	1	50	—	—	—	—
11	300	—	—	—	—	—	4	1	75	—	—	—	—
3	343	75	—	—	—	—	2	1	67	—	—	—	—
1	360	—	—	—	—	—	4	1	83	—	—	—	—
2	368	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—
1	375	—	—	—	—	—	1	2	33	—	—	—	—
1	414	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	432	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 53 } 75
rah. sekä luonn. 19 }
ainoastaan luonn. 3 }
vaihtel. palkka rah. . 2
palkkaa ei ole ilmoit. 5
palkattomia ompelij. 34

Suma 116

Kuopio.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle						Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien					
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature					rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature			
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöspito. nourriture et logement, grat.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällin. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöspito. nourriture et logement, grat.
3	450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	470	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	483	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	552	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	644	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Suma 52	20,128	25	—	—	—	1	52	69	99	—	—	1	
3	30	—	—	—	—	3	3	10	—	—	—	3	
1	60	—	—	—	—	1	1	20	—	—	—	1	
1	100	—	—	—	—	1	1	33	—	—	—	1	
1	112	50	—	—	—	4	4	50	—	1	—	—	
2	144	—	—	1	—	2	2	60	—	—	—	1	
1	150	—	—	—	—	3	3	67	—	—	—	—	
1	165	—	—	—	—	3	3	75	—	—	—	—	
1	180	—	—	—	—	1	1	80	—	—	—	—	
1	187	50	—	—	—	1	1	83	—	—	—	—	
2	192	—	—	—	—	1	1	96	—	—	—	1	
1	198	—	—	—	—	11	11	1	—	—	—	1	
1	220	—	—	—	—	1	1	05	—	1	—	—	
3	225	—	—	—	—	2	2	17	—	—	—	—	
1	230	—	—	—	—	1	1	20	—	—	—	1	
5	275	—	—	—	—	3	3	25	—	—	—	1	

Kuopio.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoitettu palkka ai- }
noast. rahassa 51 } 52
ainoastaan luonn. 1 }
vaihtel. palkka rah. 2 }
palkattomia ompelij. 30 }

Suma 84

Hämeenlinna.

1) Oppilaita, joilla on 30 mk. vuodessa ja vapaa yöspito.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpito. nourriture et logement grat.		markkaa — francs.	pennia — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpito. nourriture et logement grat.
2	276	—	—	—	—	2	1 42	—	—	—	Hämeenlinna.
2	288	—	—	—	1	2	1 67	—	—		
3	300	—	—	—	1	1	1 75	—	—		
1	315	—	—	1	—	1	1 83	—	—		
2	330	—	—	—	—	1	2	—	—		
1	336	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	350	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	360	—	—	—	2	—	—	—	—		
2	374	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	440	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	504	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	528	—	—	—	—	—	—	—	—		
S:ma 45	11,484	—	—	2	10	45	41 98	—	2	10	S:ma 64
3	—	—	—	—	3	3	—	—	—	3	Kotka.
1	50	—	—	—	1	1	— 17	—	—	1	
2	96	—	—	2	—	2	— 32	2	—	—	
1	187	—	—	—	—	4	— 75	1	—	—	
1	210	—	—	—	—	5	1 —	1	—	2	
2	225	—	—	1	—	1	1 20	1	—	—	
5	300	—	—	1	2	1	1 24	—	—	—	
1	360	—	—	1	—	5	1 50	—	—	—	
1	366	—	—	—	—	1	1 67	—	1	1	
2	412	—	—	—	—	2	1 75	—	—	—	
1	435	—	—	—	—	2	2 —	—	1	1	
2	437	—	—	—	—	1	2 40	—	—	—	
2	450	—	—	—	—	1	4 —	—	—	—	
											S:ma 29

Hämeenlinna.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 33 } 45
rah. sekä luonn. 12 }
vaihtel. palkka rah. . 2
palkkaa ei ole ilmoit. 6
palkattomia ompelij. 11

S:ma 64

Kotka.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 15 } 29
rah. sekä luonn. 11 }
ainoast. rahassa. 3 }

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien							
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature					
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpito. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpito. nourriture et logement. grat.			
2	500	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	vaihteleva palkka rahassa 2		
2	600	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	palkattomia ompelij. 17		
1	630	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	S:ma 48		
S:ma 29	9,178	—	—	5	2	7	34	32	—	5	2	7		
3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3		
1	60	—	—	—	—	1	—	20	—	—	—	1		
4	180	—	—	2	—	2	—	60	—	2	—	2		
1	192	—	—	—	—	1	—	64	—	—	—	1		
3	206	—	—	—	—	3	—	75	—	—	—	—		
2	240	—	—	—	—	2	—	83	—	—	—	—		
2	275	—	—	—	—	9	1	—	—	—	—	—		
7	288	—	—	—	—	7	1	17	—	—	—	—		
4	330	—	—	—	—	4	1	20	—	—	—	—		
7	336	—	—	—	—	2	1	25	—	—	—	—		
1	343	75	—	—	—	3	1	33	—	—	—	—		
1	362	—	—	—	—	10	1	67	—	—	—	—		
3	384	—	—	—	—	1	1	80	—	—	—	1		
10	480	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—		
1	540	—	—	—	1	2	2	17	—	—	—	—		
6	576	—	—	—	—	1	4	80	—	—	—	—		
2	624	—	—	—	—	1	5	60	—	—	—	—		
1	1,440	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	1,680	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
S:ma 60	23,329	75	—	2	—	8	60	80	87	—	2	—	8	S:ma 95

Porvoo.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:

ilmoitettu palkka ai-
noast. rahassa 50
rah. sekä luonn- } 60
nossa 7
ainoastaan luonn- } 3
vaihtel. palkka rah. . 5
palkattomia ompelij. 30

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot. Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
	rahassa en argent.		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature		
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa yöpito. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa yöpito. nourriture et logement. grat.
2	192	—	—	—	—	1	50	—	—	—	
3	250	—	—	—	—	1	67	—	—	—	
1	300	—	—	—	—	4	1	—	—	—	
1	336	—	—	—	—	1	1	17	—	—	
1	412	—	—	—	—	1	1	37	—	—	
S:ma	8	2,182	—	—	—	8	7	71	—	—	
2	207	—	—	—	—	9	—	75	—	—	
7	225	—	—	—	—	1	1	17	1	—	
1	350	—	1	—	—	1	1	33	1	—	
1	400	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
S:ma	11	2,739	—	2	—	11	9	25	2	—	
1	72	—	—	—	1	1	—	24	—	1	
2	100	—	2	—	—	2	—	50	—	2	
1	108	—	—	—	—	1	—	67	—	1	
2	150	—	—	—	2	1	—	80	—	1	
1	200	—	—	—	1	3	—	83	—	—	
2	240	—	—	—	1	4	1	—	2	—	
2	250	—	—	—	—	1	1	13	—	—	
2	300	—	—	—	—	1	1	17	—	—	
1	336	—	—	—	—	1	1	42	—	—	

Mikkeli.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoit. palkka ain. rah. 8
vaihteleva palkka » 2
palkattomia ompelijatt. . 33

S:ma 43

Uusikaupunki.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoit. palkka ain. rah. 9 } 11
rahassa sekä luonnossa 2 }
vaihteleva palkka rahassa 4
palkkaa ei ole ilmoitettu 5
palkattomia ompelijatt. . 23

S:ma 43

Porssa.

Taulu 54. (Jatk.) Yksityiskohtaisia tietoja, jotka koskevat vuosituloja ja päiväpalkkaa rahassa sekä lisäpalkkaa luonnossa.

Tab. 54. (Suite). Données détaillées sur la rémunération annuelle et le salaire quotidien purement en argent et combinés en argent et en nature.

Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Ilmoitetut vuositulot Rémunération annuelle					Ompelijattaria. Nombre d'ouvrières.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien					
	rahassa en argent		sen ohessa luonn. combinée en nature				rahassa en argent		sen ohessa luonn. combiné en nature			
	markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpito. nourriture et logement. grat.		markkaa — francs.	pennit — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpito. nourriture et logement. grat.	
1	408	—	—	—	—	1	1	50	—	—	—	
1	450	—	—	—	—	2	1	83	—	—	—	
2	550	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	
2	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
S:ma 20	5,954	—	2	—	—	20	22	08	2	—	—	5

Forssa.

Yhdistelmä.

Ompelijattaria, joilla on:
ilmoit. palkka ain. rah. 13 } 20
rahassa sekä luonnossa 7 }
vaihteleva palkka rahassa 1
palkattomia ompelijatt. . 14

S:ma 35

Kaikissa neulomoissa vuoden kuluessa ainoastaan rahassa suoritettuja palkkoja yhteensä

Smf. 1,145,739: 05.

Taulu 55. Ammatti- ja palkkaustilastoja koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijättären: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti-ikä ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työikä ilmoitettu Durée effective du travail				vuositulot Sa rémunération annuelle				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
1	Helsinki	Neulomo	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
2	»	Atelier de couture	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
3	»	» ¹⁾	30	—	300	—	—	1,500	—	—	—	—	—	5	—
4	»	» ¹⁾	21	—	300	—	—	1,500	—	—	—	—	—	5	—
5	»	» ¹⁾	20	—	300	—	—	1,500	—	—	—	—	—	5	—
6	»	» ¹⁾	15	—	300	—	—	1,500	—	—	—	—	—	5	—
7	»	»	18	—	285	—	—	926	25	—	—	—	—	3	25
8	»	»	18	—	285	—	—	926	25	—	—	—	—	3	25
9	»	»	14	—	285	—	—	926	25	—	—	—	—	3	25
10	»	»	11	—	285	—	—	926	25	—	—	—	—	3	25
11	»	»	10	—	285	—	—	926	25	—	—	—	—	3	25
12	»	»	10	—	285	—	—	926	25	—	—	—	—	3	25
13	»	»	9	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
14	»	»	9	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
15	»	»	9	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
16	»	»	9	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
17	»	»	9	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
18	»	»	9	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
19	»	»	8	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
20	»	»	8	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
21	»	»	8	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
22	»	»	7	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
23	»	»	7	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
24	»	»	7	—	285	—	—	855	—	—	—	—	—	3	—
25	»	»	6	—	285	—	—	712	50	—	—	—	—	2	50
26	»	»	6	—	285	—	—	712	50	—	—	—	—	2	50

Muist.: palkat. = palkaton, ilmoitt. = ilmoittamaton, epäv. = epävarma, vaiht. = vaihteleva.

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

N° 39. Teollisuushall.

Taulu 55..(Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa — francs. pennik. — cent.			
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennik. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi saam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.			
56	Helsinki	Neulomo	7	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
57	»	Atelier de couture	7	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
58	»	»	4	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
59	»	»	4	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
60	»	»	2	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	—	1	50
61	»	»	2	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	—	1	50
62	»	»	1—2	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	—	1	50
63	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
64	»	»	—	7	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	—	50
65	»	»	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	—	2	—
66	»	»	—	6	250	—	—	250	—	—	—	—	—	—	1	—
67	»	» ¹⁾	12	—	200	—	—	550	—	—	1	—	—	—	2	75
68	»	»	2—3	—	200	—	—	400	—	—	—	—	—	—	2	—
69	»	»	1—2	—	200	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	50
70	»	»	1—2	—	200	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	50
71	»	»	1	—	200	—	—	200	—	—	—	—	—	—	1	—
72	»	»	—	9	—	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—	—
73	»	»	6	—	—	46	—	621	—	—	—	—	—	—	2	25
74	»	»	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
75	»	»	12	—	200	—	—	450	—	—	—	—	—	—	2	25
76	»	»	10	—	200	—	—	450	—	—	—	—	—	—	2	25
77	»	»	3	—	200	—	—	400	—	—	—	—	—	—	2	—
78	»	»	1	—	200	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	50
79	»	»	1	—	200	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	50
80	»	»	6	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	—	2	—
81	»	»	5	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	—	1	50
82	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	—	1	50

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijättären: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penkki. — cent.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpyspöytä. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	penkki. — cent.
83	Helsinki	Neulomo	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
84	»	Atelier de couture	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
85	»	»	2	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
86	»	»	1	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
87	»	»	9	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
88	»	»	2	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
89	»	»	—	3	—	—	6	palketon	—	—	—	—	—	—	—
90	»	»	3	—	200	—	—	300	—	—	—	—	—	1	50
91	»	»	1	—	200	—	—	300	—	—	—	—	—	1	50
92	»	»	3	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
93	»	»	6	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
94	»	»	4	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
95	»	»	1	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
96	»	»	—	2	—	—	3	palketon	—	—	—	—	—	—	—
97	»	»	—	1	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
98	»	»	5	6	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
99	»	»	3	6	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
100	»	»	2	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
101	»	»	—	7	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
102	»	»	—	5	—	—	6	palketon	—	—	—	—	—	—	—
103	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
104	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
105	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
106	»	» ¹⁾	14	—	250	—	—	750	—	—	—	1	—	3	—
107	»	»	10	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
108	»	»	6	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
109	»	»	5	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle								
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	penniä. — cent.	
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpito. nourriture et logement gratuits.			
110	Helsinki	Neulomo	3	6	250	—	—	500	—	—	—	—	—	—	2	—
111	»	Atelier de couture	3	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	—	2	—
112	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
113	»	»	—	3	—	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
114	»	»	5	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—	
115	»	»	3	—	250	—	—	437	50	—	—	—	—	1	75	
116	»	»	20	—	—	44	—	704	—	—	—	—	—	2	67	
117	»	»	13	—	—	44	—	704	—	—	—	—	—	2	67	
118	»	»	11	—	—	44	—	704	—	—	—	—	—	2	67	
119	»	»	10	—	—	44	—	616	—	—	—	—	—	2	33	
120	»	»	9	—	—	44	—	616	—	—	—	—	—	2	33	
121	»	»	8	—	—	44	—	616	—	—	—	—	—	2	33	
122	»	»	2	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	2	—	
123	»	»	2	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	2	—	
124	»	»	1	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	2	—	
125	»	»	4	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50	
126	»	»	3	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50	
127	»	»	3	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50	
128	»	»	3	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50	
129	»	»	2	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50	
130	»	»	1	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—	
131	»	»	1	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—	
132	»	»	4	—	275	—	—	687	50	—	—	—	—	2	50	
133	»	»	1—2	—	—	46	—	207	—	—	—	—	—	—	75	
134	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	
135	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	
136	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	
137	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
138	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—	

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — <i>E o u v r i è r e</i> :													Arvioitu päiväpalkka <i>Calcul du salaire quotidien</i>				
numero. — <i>numero.</i>	työseutu. <i>Localité.</i>	ammattihaara. <i>Branche de métier.</i>	ammattiaika ilmoitettu <i>Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession</i>		varsinainen työaika ilmoitettu <i>Durée effective du travail</i>			vuositulot <i>Sa rémunération annuelle</i>									
			vuosissa. — <i>ans.</i>	kuukausissa. — <i>mois.</i>	päivissä. — <i>jours.</i>	viikoissa. — <i>semaines.</i>	kuukausissa. — <i>mois.</i>	rahassa <i>en argent</i>		sen ohessa luonnossa <i>combinée en nature</i>				markkaa. — <i>francs.</i>	pennia. — <i>cent.</i>		
								markkaa. — <i>francs.</i>	pennia. — <i>cent.</i>	vapaa asunto- logement gratuit.	vapaa ruoka. <i>nourriture gratuite.</i>	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. <i>nourriture et logement gratuits.</i>				
168	Helsinki	Neulomo	1	—	250	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
169	»	Atelier de couture	5	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	—	2	—	—
170	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
171	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
173	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
174	»	»	2	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25	—	—
175	»	»	1—2	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25	—	—
176	»	»	9	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50	—	—
177	»	»	6	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—	—	—
178	»	»	5	—	—	46	—	464	—	—	—	—	—	1	67	—	—
179	»	»	3	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33	—	—
180	»	»	4	—	—	44	—	484	—	—	—	—	—	1	83	—	—
181	»	»	4	—	—	44	—	352	—	—	—	—	—	1	33	—	—
182	»	»	1—2	—	—	44	—	264	—	—	—	—	—	1	—	—	—
183	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
184	»	»	9	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50	—	—
185	»	»	6	—	—	46	—	644	—	—	—	—	—	2	33	—	—
186	»	»	2—3	—	—	46	—	598	—	—	—	—	—	2	17	—	—
187	»	»	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—	—	—
188	»	»	1	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83	—	—
189	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
190	»	»	1	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25	—	—
191	»	»	4	—	200	—	—	500	—	—	—	—	—	2	50	—	—
192	»	»	2	—	200	—	—	500	—	—	—	—	—	2	50	—	—
193	»	»	2	—	200	—	—	250	—	—	—	—	—	1	25	—	—
194	»	»	1—2	—	200	—	—	250	—	—	—	—	—	1	25	—	—
195	»	»	11	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—	—	—
196	»	»	8	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — Ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilasto		varsinainen työaika ilmoitettu			vuositulot						Arvioitu päiväpalkka	
			Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		Durée effective du travail			Sa rémunération annuelle						Calcul du salaire quotidien	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	penkkiä. — cent.
						markkaa. — francs.	penkkiä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytä- ja lämmitys. table et chauffage gratuits.	vapaa päivä- ja lämmitys. table et chauffage gratuits.	vapaa yöpys. logement gratuit.	markkaa. — francs.	penkkiä. — cent.	
197	Helsinki	Neulomo	7	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—
198	»	Atelier de couture	7	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—
199	»	»	6	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—
200	»	»	6	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—
201	»	»	5	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
202	»	»	3	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
203	»	»	3	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
204	»	»	3	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
205	»	»	2	6	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
206	»	»	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
207	»	»	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
208	»	»	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
209	»	»	1	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	1	50
210	»	»	1	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	1	50
211	»	»	2	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
212	»	»	1	6	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
213	»	»	6	—	275	—	—	825	—	—	—	—	—	3	—
214	»	»	5	—	275	—	—	687	50	—	—	—	—	2	50
215	»	»	4	—	275	—	—	687	50	—	—	—	—	2	50
216	»	»	3	—	275	—	—	618	75	—	—	—	—	2	25
217	»	»	3	—	275	—	—	618	75	—	—	—	—	2	25
218	»	»	2	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
219	»	»	2	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
220	»	»	2	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
221	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
222	»	»	1	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
223	»	»	—	8	275	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
224	»	»	12	—	—	46	—	391	—	—	1	—	—	1	42
225	»	»	10	—	—	46	—	391	—	—	1	—	—	1	42

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession			varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa päivä, tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
226	Helsinki	Neulomo	5	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
227	»	Atelier de couture	3	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
228	»	»	1	6	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
229	»	»	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
230	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
231	»	»	1	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	1	—
232	»	»	—	4	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
233	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
234	»	»	3	—	—	42	—	441	—	—	—	—	—	1	75
235	»	»	2	—	—	42	—	378	—	—	—	—	—	1	50
236	»	»	2	—	—	42	—	420	—	—	—	—	—	1	67
237	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
238	»	»	2	—	275	—	—	345	—	—	—	—	—	1	25
239	»	»	1	—	275	—	—	345	—	—	—	—	—	1	25
240	»	»	1	—	275	—	—	322	—	—	—	—	—	1	17
241	»	»	—	5	276	—	—	276	—	—	—	—	—	1	—
242	»	»	—	5	276	—	—	207	—	—	—	—	—	—	75
243	»	»	5	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
244	»	»	4	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
245	»	»	3	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
246	»	»	3	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
247	»	»	2	—	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
248	»	»	—	4	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
249	»	»	14	—	225	—	—	675	—	—	—	—	—	3	—
250	»	»	7	—	225	—	—	675	—	—	—	—	—	3	—
251	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
252	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
253	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
254	»	»	9	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijättären: — L'ouvrière:															
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattibaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien	
			vuosisssa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöspito, nourriture et logement gratuits.		
255	Helsinki	Neulomo	9	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
256	»	Atelier de couture	6	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
257	»	»	6	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
258	»	»	3	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
259	»	»	3	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
260	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
261	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
262	»	»	10	—	—	42	—	756	—	—	—	—	—	3	—
263	»	»	9	—	—	42	—	672	—	—	—	—	—	2	67
264	»	»	6	—	—	42	—	640	—	—	—	—	—	2	54
265	»	»	6	—	—	42	—	640	—	—	—	—	—	2	54
266	»	»	5	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
267	»	»	5	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
268	»	»	5	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
269	»	»	5	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
270	»	»	4	—	—	42	—	462	—	—	—	—	—	1	83
271	»	»	3	—	—	42	—	462	—	—	—	—	—	1	83
272	»	»	1	6	—	42	—	420	—	—	—	—	—	1	67
273	»	»	—	6	—	42	—	294	—	—	—	—	—	1	17
274	»	»	3	—	250	—	—	437	50	—	—	—	—	1	75
275	»	»	2	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	1	50
276	»	»	—	7	250	—	—	187	50	—	—	—	—	—	75
277	»	»	—	1	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
278	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
279	»	»	3	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
280	»	»	3	—	—	42	—	462	—	—	—	—	—	1	83
281	»	»	1	—	—	42	—	315	—	—	—	—	—	1	25
282	»	»	1	—	—	42	—	294	—	—	—	—	—	1	17
283	»	»	3	—	—	42	—	588	—	—	—	—	—	2	33

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti-ikä ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työikä ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	penkki. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissill. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penkki. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	novorihue gratuite.	vapaa ruoka. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa päiväll. tahi aam. nouveau et logement gratuits.
284	Helsinki	Neulomo	—	6	—	42	—	386	—	—	—	—	—	1	33
285	"	Atelier de couture	—	2	—	40	—	160	—	—	—	—	1	—	67
286	"	"	4	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
287	"	"	4	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
288	"	"	4	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
289	"	"	4	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
290	"	"	3	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
291	"	"	3	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
292	"	"	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
293	"	"	—	6	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
294	"	"	—	6	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
295	"	"	—	6	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
296	"	"	—	5	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
297	"	"	—	5	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
298	"	"	—	6	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
299	"	"	—	5	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
300	"	"	—	6	—	—	6	"	—	—	—	—	—	—	—
301	"	"	—	8	—	42	—	84	—	—	—	—	1	—	33
302	"	"	9	—	250	—	—	687	50	—	—	—	—	2	75
303	"	"	7	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
304	"	"	6	—	250	—	—	625	—	—	—	—	—	2	50
305	"	"	3	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
306	"	"	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
307	"	"	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
308	"	"	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
309	"	"	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
310	"	"	2	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
311	"	"	8	—	250	—	—	687	50	—	—	—	—	2	75
312	"	"	7	—	250	—	—	687	50	—	—	—	—	2	75

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissil. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuits.			vapaa ylöspito, nourriture et logement gratuits.
400	Helsinki	Naisrääätälin-	2	—	225	—	—	450	—	—	—	—	—	2	—
401	»	liike	20	—	—	42	—	588	—	—	—	—	—	2	33
402	»	Atelier de	17	—	—	42	—	588	—	—	—	—	—	2	33
403	»	tailleurs pour	7	—	—	42	—	588	—	—	—	—	—	2	33
404	»	dames	6	—	—	42	—	420	—	—	—	—	—	1	67
405	»	»	5	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
406	»	»	3	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
407	»	»	2	—	250	—	—	437	50	—	—	—	—	1	75
408	»	»	1	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	1	50
409	»	»	1	—	250	—	—	312	50	—	—	—	—	1	25
410	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
411	»	»	10	—	—	42	—	840	—	—	—	—	—	3	33
412	»	»	9	—	—	42	—	672	—	—	—	—	—	2	67
413	»	»	6	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	2	50
414	»	»	4	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	2	50
415	»	»	4	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	2	50
416	»	»	3	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
417	»	»	3	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	2	—
418	»	»	2	—	—	42	—	378	—	—	—	—	—	1	50
419	»	»	1	—	—	42	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
420	»	»	ilmoitt.	—	—	42	—	»	—	—	—	—	—	—	—
421	»	»	»	—	—	42	—	»	—	—	—	—	—	—	—
422	»	»	—	3	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
423	»	»	9	—	—	44	—	924	—	—	—	—	—	3	50
424	»	»	7	6	—	44	—	792	—	—	—	—	—	3	—
425	»	»	5	—	—	44	—	792	—	—	—	—	—	3	—
426	»	»	5	—	—	44	—	792	—	—	—	—	—	3	—
427	»	»	4	6	—	44	—	660	—	—	—	—	—	2	50
428	»	»	4	—	—	44	—	660	—	—	—	—	—	2	50

Täulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite): Données détaillées ayant serviés pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijättären: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti-ikä ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työikä ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuits.			vapaa yläpöytä. nourriture et logement gratuits.
429	Helsinki	Naisrääätälin-	3	6	—	44	—	528	—	—	—	—	—	2	—
430	»	liike	3	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	2	—
431	»	Atelier de	2	—	—	44	—	396	—	—	—	—	—	1	50
432	»	tailleurs pour	2	—	—	44	—	396	—	—	—	—	—	1	50
433	»	dames	2	—	—	44	—	396	—	—	—	—	—	1	50
434	»	»	—	1	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
435	»	»	10	—	ilmoitt.	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
436	»	»	7	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
437	»	»	6	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
438	»	»	6	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
439	»	»	5	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
440	»	»	5	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
441	»	»	3	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
442	»	»	2	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
443	»	»	2	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
444	»	»	1	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
445	»	»	—	9	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
446	»	»	—	2	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
447	»	»	12	—	—	38	—	570	—	—	—	—	—	2	50
448	»	»	—	6	—	38	—	190	—	—	—	—	—	—	83
449	»	»	11	—	—	34	—	544	—	—	—	—	—	2	67
450	»	»	10	—	—	34	—	459	—	—	—	—	—	2	25
451	»	»	2	6	—	34	—	204	—	—	—	—	—	1	—
452	»	»	2	6	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
453	»	»	1	6	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
454	»	» ¹⁾	15	—	—	44	—	1,320	—	—	—	—	—	5	—
455	»	»	14	—	—	44	—	1,056	—	—	—	—	—	4	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle								
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikkoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.			
456	Helsinki	Naisräätälin-	14	—	—	44	—	1,056	—	—	—	—	—	—	4	—
457	»	liike	10	—	—	44	—	924	—	—	—	—	—	—	3	50
458	»	Atelier de	7	—	—	44	—	792	—	—	—	—	—	—	3	—
459	»	tailleurs pour	7	—	—	44	—	792	—	—	—	—	—	—	3	—
460	»	dames	6	—	—	44	—	660	—	—	—	—	—	—	2	50
461	»	»	6	—	—	44	—	660	—	—	—	—	—	—	2	50
462	»	»	5	—	—	44	—	660	—	—	—	—	—	—	2	50
463	»	»	5	—	—	44	—	660	—	—	—	—	—	—	2	50
464	»	»	4	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	—	2	—
465	»	»	3	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	—	2	—
466	»	»	3	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	—	2	—
467	»	»	3	—	—	44	—	528	—	—	—	—	—	—	2	—
468	»	»	10	—	—	50	—	1,080	—	—	—	—	—	—	3	60
469	»	»	—	3	—	—	4	144	—	—	—	—	—	—	1	44
470	»	»	20	—	—	46	—	736	—	—	—	—	—	—	2	67
471	»	»	15	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
472	»	»	1	—	—	46	—	483	—	—	—	—	—	—	1	75
473	»	»	—	6	—	46	—	276	—	—	—	—	—	—	1	—
474	»	» ¹⁾	17	—	—	42	—	500	—	—	—	—	1	—	2	—
475	»	»	12	—	—	42	—	840	—	—	—	—	—	—	3	33
476	»	»	8	—	—	42	—	736	—	—	—	—	—	—	2	92
477	»	»	6	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	—	2	—
478	»	»	1	6	—	42	—	336	—	—	—	—	—	—	1	33
479	»	»	5	—	275	—	—	618	75	—	—	—	—	—	2	25
480	»	»	5	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	—	2	—
481	»	»	—	1	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
482	»	»	1.	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	—	1	50

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière.													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien				
numero — numéro.	työseutu. Localité.	ammattiaaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle.									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature							
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivälli tahi aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa ylläpito. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	pennit. — cent.		
512	Helsinki	Naispukimo	3	—	250	—	—	500	—	—	—	—	—	—	—	2	—
513	»	Confection pour	1	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	—	1	50	
514	»	femmes ¹⁾	8	—	—	48	—	864	—	—	—	—	1	—	3	—	
515	»	»	4	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	—	2	50	
516	»	»	3	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	—	2	50	
517	»	»	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
518	»	»	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
519	»	»	1	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
520	»	»	1	—	—	48	—	504	—	1	—	—	—	—	1	75	
521	»	»	11	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	—	2	50	
522	»	»	8	—	—	48	—	528	—	—	—	—	—	—	1	84	
523	»	»	6	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67	
524	»	»	—	6	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	—	83	
525	»	»	—	6	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	—	83	
526	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
527	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
528	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
529	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
530	»	»	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
531	»	»	16	—	—	48	—	864	—	—	—	—	—	—	3	—	
532	»	»	12	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	—	2	50	
533	»	»	12	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	—	2	50	
534	»	»	6	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
535	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
536	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
537	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	
538	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—	

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession.		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						markkaa. — francs.	pennia. — cent.
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa päiväliikenne. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa päiväliikenne. nourriture et logement gratuits.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.	
539	Helsinki	Naispukimo	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
540	»	Confection pour femmes	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
541	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
542	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
543	»	»	13	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
544	»	»	3	6	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
545	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
546	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
547	»	»	—	6	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
548	»	»	—	6	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
549	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
550	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
551	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
552	»	»	—	3	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
553	»	»	8	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
554	»	»	5	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
555	»	»	3	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
556	»	»	2	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
557	»	»	1	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
558	»	»	—	6	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
559	»	»	—	6	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
560	»	»	10	—	—	42	—	840	—	—	—	—	—	3	33
561	»	»	8	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
562	»	»	6	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
563	»	»	5	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
564	»	»	4	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
565	»	»	3	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
566	»	»	3	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
567	»	» ¹⁾	7	—	300	—	—	825	—	—	—	—	—	2	75

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien					
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikossa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	penniä. — cent.		
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner et logement gratuits.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.	
568	Helsinki	Naispukimo	6	—	300	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	4	—
569	»	Confection pour femmes	5	—	300	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	4	—
570	»	»	4	—	300	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	4	—
571	»	»	4	—	300	—	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	4	—
572	»	»	3	—	300	—	—	1,050	—	—	—	—	—	—	—	3	50
573	»	»	3	—	300	—	—	1,050	—	—	—	—	—	—	—	3	50
574	»	»	3	—	300	—	—	1,050	—	—	—	—	—	—	—	3	50
575	»	» ¹⁾	6	—	—	—	11	825	—	—	—	—	—	—	—	3	—
576	»	»	5	—	—	48	—	1,080	—	—	—	—	—	—	—	3	75
577	»	»	5	—	—	46	—	1,104	—	—	—	—	—	—	—	4	—
578	»	»	4	—	—	46	—	1,104	—	—	—	—	—	—	—	4	—
579	»	»	3	—	—	46	—	1,104	—	—	—	—	—	—	—	4	—
580	»	»	3	—	—	46	—	1,104	—	—	—	—	—	—	—	4	—
581	»	»	3	—	—	44	—	924	—	—	—	—	—	—	—	3	50
582	»	»	2	6	—	44	—	924	—	—	—	—	—	—	—	3	50
583	»	» ¹⁾	10	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	—	—	2	50
584	»	»	7	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
585	»	»	5	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
586	»	»	5	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
587	»	»	4	—	300	—	—	825	—	—	—	—	—	—	—	2	75
588	»	»	3	—	300	—	—	825	—	—	—	—	—	—	—	2	75
589	»	» ¹⁾	6	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	—	—	2	50
590	»	»	6	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
591	»	»	5	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
592	»	»	4	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
593	»	»	3	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
594	»	»	3	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière.													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branché de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pen- dant lequel elle a travaillé dans la pro- fession.		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi maan. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
595	Helsinki	Naispukimo	3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
596	»	Confection pour	3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
597	»	femmes	3	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
598	»	»	3	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
599	»	»	2	6	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
600	»	»	2	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
601	»	»	1	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
602	»	»	1	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
603	»	»	1	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
604	»	»	24	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
605	»	»	10	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
606	»	»	7	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
607	»	»	3	6	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
608	»	»	3	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
609	»	»	2	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
610	»	»	1	—	—	46	—	690	—	—	—	—	—	2	50
611	»	»	10	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
612	»	»	6	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
613	»	»	5	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
614	»	»	4	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
615	»	»	3	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
616	»	»	3	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
617	»	»	3	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
618	»	»	2	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
619	»	»	7	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
620	»	»	5	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
621	»	»	15	—	—	32	—	528	—	—	—	—	—	2	75
622	»	»	8	—	—	50	—	875	—	—	—	—	—	2	92
623	»	»	5	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession.		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					pennia. — cent.	markkaa. — francs.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yläosasto. nouvelle et logement gratuits.
653	Helsinki	Muotitavara-	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
654	»	like	13	—	—	—	6	750	—	—	—	—	—	5	—
655	»	Etablissement	12	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	2	60
656	»	de modes	2	—	—	—	12	750	—	—	—	—	—	2	50
657	»	»	1	—	—	—	6	240	—	—	—	—	—	1	60
658	»	»	—	8	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60
659	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
660	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
661	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
662	»	»	18	—	—	—	12	1,100	—	—	—	—	—	3	67
663	»	»	7	—	—	—	6	900	—	—	—	—	—	6	—
664	»	»	4	—	—	—	6	360	—	—	—	—	—	2	40
665	»	»	2	6	—	—	12	360	—	—	—	—	—	1	20
666	»	»	2	—	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	80
667	»	»	1	6	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60
668	»	»	—	1	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
669	»	»	—	8	epäv.	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
670	»	»	3	—	—	—	12	960	—	—	—	—	—	3	20
671	»	»	4	—	—	—	6	900	—	—	—	—	—	6	—
672	»	»	4	—	—	—	6	900	—	—	—	—	—	6	—
673	»	»	—	6	—	—	9	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
674	»	»	—	6	—	—	9	»	—	—	—	—	—	—	—
675	»	»	5	—	—	—	10	1,000	—	—	—	—	—	4	—
676	»	»	4	—	—	—	10	700	—	—	—	—	—	2	80
677	»	»	3	6	—	—	10	500	—	—	—	—	—	2	—
678	»	»	1	—	—	—	12	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
679	»	»	—	2	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
680	»	»	—	3	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
681	»	»	—	2	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yhsityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: -- L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	penniä. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväill. tahi amm. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa ylöspito. nourriture et logement gratuits.
682	Helsinki	Muotitavara-	—	3	—	—	12	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
683	»	liike	11	—	—	—	12	1,020	—	—	—	—	—	3	40
684	»	Etablissement	6	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
685	»	de modes	6	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
686	»	»	3	—	—	—	3	150	—	—	—	—	—	2	—
687	»	»	—	3	—	—	3	75	—	—	—	—	—	1	—
688	»	»	5	—	—	—	12	1,080	—	—	—	—	—	3	60
689	»	»	ilmoitt.	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
690	»	»	9	—	—	—	12	840	—	—	—	—	—	2	80
691	»	»	4	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
692	»	»	1	6	—	—	6	300	—	—	—	—	—	2	—
693	»	»	—	2	—	—	12	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
694	»	»	12	—	—	—	12	720	—	—	—	—	1	2	40
695	»	»	4	—	—	—	6	480	—	—	—	—	—	3	20
696	»	»	1	—	—	—	6	300	—	—	—	—	—	2	—
697	»	»	5	—	—	—	6	360	—	—	—	—	—	2	40
698	»	»	3	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
699	»	»	2	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	1	20
700	»	»	—	6	—	—	6	150	—	—	—	—	—	1	—
701	»	»	—	6	—	—	6	150	—	—	—	—	—	1	—
702	»	»	2	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
703	»	»	1	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	1	20
704	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
705	»	»	5	—	—	—	12	960	—	—	—	—	—	3	20
706	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
707	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
708	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
709	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
710	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail				vuositulot Sa rémunération annuelle					pennit. — cent.	markkaa. — francs.
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa ylöspito, nourriture et logement gratuits.	vapaa päiväll. tahi sahn. diner ou déjeuner gratuit.		
740	Helsinki	Muotitavara-	6	—	—	—	12	720	—	—	—	—	—	2	40
741	»	liike	3	6	—	—	7	350	—	—	—	—	—	2	—
742	»	Etablissement	2	6	—	—	7	245	—	—	—	—	—	1	40
743	»	de modes	—	9	—	—	12	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
744	»	»	3	—	—	—	8	400	—	—	—	—	—	2	—
745	»	»	—	6	—	—	8	160	—	—	—	—	—	—	80
746	»	»	—	4	—	—	12	120	—	—	—	—	—	—	40
747	»	»	11	—	—	—	11	1,100	—	—	—	—	—	4	—
748	»	»	4	—	—	—	11 ^{1/2}	690	—	—	—	—	—	2	38
749	»	»	ilmoitt	—	—	—	11 ^{1/2}	290	—	—	—	—	—	1	—
750	»	Liinavaate-	8	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
751	»	neulomo	2	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
752	»	Lingerie	2	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
753	»	»	2	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
754	»	»	—	4	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
755	»	»	—	4	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
756	»	» ¹⁾	9	—	—	—	12	1,080	—	—	—	—	—	3	60
757	»	»	8	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
758	»	»	5	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
759	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
760	»	»	3	—	—	48	—	504	—	—	—	—	—	1	75
761	»	»	3	—	—	50	—	525	—	—	—	—	—	1	75
762	»	»	2	6	—	50	—	525	—	—	—	—	—	1	75
763	»	»	2	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
764	»	»	1	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
765	»	»	1	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
766	»	»	ilmoitt.	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
numero — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle									
			vuosisss. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissk. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature							
								markkaa. — francs.	penkki. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläpito. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	penkki. — cent.		
767	Helsinki	Liinavaate-	ilmoitt.	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	—	1	—
768	»	neulomo	»	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	—	1	—
769	»	Lingerie	»	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	—	1	—
770	»	»	—	3	epäv.	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
771	»	»	—	2	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
772	»	»	—	2	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
773	»	»	—	1	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
774	»	»	—	1	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
775	»	»	25	—	—	50	—	550	—	—	1	—	—	—	—	1	83
776	»	»	2	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	—	—	1	50
777	»	» ¹⁾	27	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	3	33
778	»	»	11	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
779	»	»	8	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	—	—	2	50
780	»	»	7	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	—	—	2	50
781	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	—	2	—
782	»	»	2	—	—	50	—	392	—	—	—	—	—	—	—	1	31
783	»	»	1	—	—	50	—	392	—	—	—	—	—	—	—	1	31
784	»	»	ilmoitt.	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	—	—	1	33
785	»	»	12	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
786	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
787	»	»	7	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
788	»	»	3	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
789	»	Turkkurin- ja	10	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
790	»	lakkitehdas	9	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	—	—	3	—
791	»	Pelletterie	6	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	—	—	2	50
792	»	»	6	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	—	—	2	—
793	»	»	13	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	—	2	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. lähi aam. dîner ou déjeuner gratuits.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
823	Helsinki	Pienempi	6	—	—	50	—	480	—	1	—	—	—	1	60
824	»	trikookutomo	4	—	—	50	—	480	—	1	—	—	—	1	60
825	»	Bonmeterie	3	—	—	50	—	480	—	1	—	—	—	1	60
826	»	»	10	—	—	47	—	940	—	—	—	—	—	3	33
827	»	»	10	—	—	47	—	940	—	—	—	—	—	3	33
828	»	»	9	—	—	47	—	940	—	—	—	—	—	3	33
829	»	»	9	—	—	47	—	940	—	—	—	—	—	3	33
830	»	»	8	—	—	47	—	846	—	—	—	—	—	3	—
831	»	»	7	—	—	47	—	846	—	—	—	—	—	3	—
832	»	»	7	—	—	47	—	846	—	—	—	—	—	3	—
833	»	»	6	—	—	47	—	705	—	—	—	—	—	2	50
834	»	»	5	—	—	47	—	705	—	—	—	—	—	2	50
835	»	»	5	—	—	47	—	705	—	—	—	—	—	2	50
836	»	»	5	—	—	47	—	705	—	—	—	—	—	2	50
837	»	»	4	—	—	47	—	564	—	—	—	—	—	2	—
838	»	»	3	—	—	47	—	564	—	—	—	—	—	2	—
839	»	»	3	—	—	47	—	564	—	—	—	—	—	2	—
840	»	»	3	—	—	47	—	564	—	—	—	—	—	2	—
841	»	»	ilmoitt.	—	—	47	—	564	—	—	—	—	—	2	—
842	»	»	»	—	—	47	—	564	—	—	—	—	—	2	—
843	»	»	—	7	—	47	—	517	—	—	—	—	—	1	83
844	»	»	—	6	—	47	—	517	—	—	—	—	—	1	83
1	Turku	Neulomo	—	9	—	42	—	210	—	—	—	—	—	—	83
2	»	Atelier de couture	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
3	»	»	4	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
4	»	»	4	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
5	»	»	3	6	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
6	»	»	3	6	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
7	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennia. — cent.		
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.				
8	Turku	Neulomo	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	—	1	67
9	»	Atelier de couture	2	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	83
10	»	»	2	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	83
11	»	»	1	—	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	50
12	»	»	1	—	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	50
13	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	»	»	10	—	—	42	—	420	—	—	—	—	—	—	1	67	
17	»	»	—	8	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	—	—	83
18	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	»	»	3	—	—	44	—	396	—	—	—	—	—	—	1	50	
25	»	»	5	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	—	1	17	
26	»	»	3	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—	
27	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	»	» ¹⁾	10	—	—	—	12	720	—	1	—	—	—	—	2	40	
30	»	»	6	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	—	1	33	
31	»	»	5	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17	
32	»	»	1	—	—	50	—	300	—	—	—	—	—	—	1	—	
33	»	»	—	3	—	—	3-4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	»	»	—	3	—	—	3-4	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:														Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien			
numero — numéro	työsenta. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pen- dant lequel elle a travaillé dans la pro- fession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot. Sa rémunération annuelle									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennia. — cent.		
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivällä tai aam. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa jäsipito. nourriture et logement gratuits.				
64	Turku	Neulomo	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65	»	Atelier de couture	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
66	»	»	6	—	—	46	—	345	—	—	—	—	—	—	1	25	—
67	»	»	4	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	—	1	17	—
68	»	»	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
69	»	»	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70	»	»	1	—	250	—	—	250	—	—	—	—	—	—	1	—	—
71	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73	»	»	3	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33	—
74	»	»	—	4	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75	»	»	1	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	—	1	50	—
76	»	»	—	7	—	46	—	207	—	—	—	—	—	—	—	75	—
77	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	»	»	4	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33	—
83	»	»	—	9	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	—	83	—
84	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
86	»	»	6	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—	—
87	»	»	5	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—	—
88	»	»	4	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—	—
89	»	»	3	6	—	46	—	460	—	—	—	—	—	—	1	67	—
90	»	»	3	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	—	1	67	—
91	»	»	2	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	—	1	67	—
92	»	»	1	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession.		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			pennit. — cent.	markkaa. — francs.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pirtill. tahi aam. diner ou déjeuner gratuits.			vapaa yläspito. nouriture et logement gratuits.
93	Turku	Neulomo	—	9	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
94	»	Atelier de couture	—	8	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
95	»	»	—	8	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
96	»	»	—	7	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
97	»	»	—	7	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
98	»	»	4	—	—	46	—	412	50	—	—	—	—	1	50
99	»	»	—	8	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
100	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
101	»	»	7	—	—	48	—	624	—	—	—	—	—	2	17
102	»	»	—	4	75	—	—	37	50	—	—	—	—	—	50
103	»	»	6	—	—	46	—	598	—	—	—	—	—	2	17
104	»	»	6	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
105	»	»	5	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
106	»	»	5	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
107	»	»	4	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
108	»	»	3	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
109	»	»	2	6	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
110	»	»	ilmoitt.	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
111	»	»	1	—	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
112	»	»	—	11	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
113	»	»	—	9	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
114	»	»	—	8	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
115	»	»	—	6	300	—	—	150	—	—	—	—	—	—	50
116	»	»	3	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
117	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
118	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
119	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
120	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
121	»	»	4	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.		
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöspito. nourriture et logement gratuits.				
151	Turku	Naisräätälin-	4	—	—	44	—	440	—	—	—	—	—	—	—	1	67
152	»	läke	4	—	—	44	—	440	—	—	—	—	—	—	—	1	67
153	»	Atelier de	2	6	—	44	—	440	—	—	—	—	—	—	—	1	67
154	»	tailleurs pour	2	—	—	44	—	352	—	—	—	—	—	—	—	1	33
155	»	femmes	1	—	—	44	—	352	—	—	—	—	—	—	—	1	33
156	»	»	1	—	—	44	—	352	—	—	—	—	—	—	—	1	33
157	»	»	—	10	—	44	—	198	—	—	—	—	—	—	—	—	75
158	»	»	—	8	—	44	—	176	—	—	—	—	—	—	—	—	67
159	»	»	—	6	—	44	—	176	—	—	—	—	—	—	—	—	67
160	»	»	—	1	—	44	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
161	»	»	3	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	—	—	1	17
162	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
163	»	» ¹⁾	20	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	1	—	2	—
164	»	»	4	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	—	2	—
165	»	»	3	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	—	—	1	67
166	»	»	2	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	—	—	1	50
167	»	»	1	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	83
168	»	» ¹⁾	12	—	—	42	—	840	—	—	—	—	—	—	—	3	33
169	»	»	6	—	—	42	—	588	—	—	—	—	—	—	—	2	33
170	»	»	6	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	—	—	2	—
171	»	»	5	—	—	42	—	420	—	—	—	—	—	—	—	1	67
172	»	»	1	6	—	42	—	378	—	—	—	—	—	—	—	1	50
173	»	»	1	—	—	42	—	378	—	—	—	—	—	—	—	1	50
174	»	»	—	11	—	42	—	336	—	—	—	—	—	—	—	1	33
175	»	»	—	11	—	42	—	336	—	—	—	—	—	—	—	1	33
176	»	»	—	9	—	42	—	294	—	—	—	—	—	—	—	1	17
177	»	»	—	9	—	42	—	294	—	—	—	—	—	—	—	1	17

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession			varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent	sen ohessa luonnossa combinée en nature						
markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa ylöspito. nourriture et logement gratuits.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	markkaa. — francs.	pennit. — cent.	markkaa. — francs.	pennit. — cent.	markkaa. — francs.	pennit. — cent.				
178	Turku	Naisräätälinl.	—	8	—	42	—	210	—	—	—	—	—	—	83
179	»	»	—	7	—	42	—	210	—	—	—	—	—	—	83
180	»	Naispukimo	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
181	»	Confection pour femmes	2	—	—	48	—	360	—	—	—	—	—	1	25
182	»	»	1	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
183	»	»	15	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
184	»	»	5	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
185	»	»	4	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67.
186	»	»	4	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
187	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67.
188	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67.
189	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
190	»	»	9	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67.
191	»	»	4	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
192	»	»	2	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
193	»	»	1	6	—	50	—	325	—	—	—	—	—	1	08
194	»	» ¹⁾	12	—	300	—	—	825	—	—	—	—	—	2	75
195	»	»	11	—	300	—	—	540	—	—	—	—	—	1	80
196	»	»	8	—	225	—	—	360	—	—	—	—	—	1	60
197	»	»	6	—	225	—	—	360	—	—	—	—	—	1	60
198	»	»	5	—	225	—	—	292	50	—	—	—	—	1	30
199	»	»	4	6	225	—	—	292	50	—	—	—	—	1	30
200	»	»	4	—	225	—	—	292	50	—	—	—	—	1	30
201	»	»	3	—	225	—	—	270	—	—	—	—	—	1	20
202	»	»	3	—	225	—	—	270	—	—	—	—	—	1	20
203	»	»	3	—	225	—	—	225	—	—	—	—	—	1	—
204	»	»	2	6	225	—	—	225	—	—	—	—	—	1	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:																
numero. — numéro.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja		varsinainen työaika ilmoitettu			vuositulot Sa rémunération annuelle						Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		päivissil. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.			
234	Turku	Naispukimo	2	6	—	42	—	630	—	—	—	—	—	—	2	50
235	»	Confection pour	2	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	—	2	50
236	»	femmes	2	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	—	2	50
237	»	»	10	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
238	»	Muotitavara-	15	—	—	—	12	600	—	—	—	—	1	2	—	—
239	»	liike	2	—	—	—	12	240	—	—	—	—	1	—	80	—
240	»	Etablissement	1	6	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	80	—
241	»	de modes	—	5	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60	—
242	»	»	12	—	—	—	11	1,100	—	—	—	—	1	4	—	—
243	»	»	2	6	—	—	8	160	—	—	—	—	—	—	80	—
244	»	»	—	1	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
245	»	»	8	—	—	—	11	720	—	—	—	—	1	2	62	—
246	»	»	7	—	—	—	11	600	—	—	—	—	1	2	18	—
247	»	»	7	—	—	—	6	510	—	—	—	—	1	3	40	—
248	»	»	—	7	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60	—
249	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
250	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—
251	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—
252	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—
253	»	»	7	—	—	—	3	375	—	—	—	—	1	5	—	—
254	»	»	5	—	—	—	3	375	—	—	—	—	1	5	—	—
255	»	»	3	—	—	—	3	210	—	—	—	—	1	2	80	—
256	»	»	3	—	—	—	3	225	—	—	—	—	—	3	—	—
257	»	»	ilmoitt.	—	—	—	6	240	—	—	—	—	1	1	60	—
258	»	»	2	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60	—
259	»	»	2	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60	—
260	»	»	10	—	—	—	12	780	—	—	—	—	1	2	60	—
261	»	»	7	—	—	—	12	416	—	—	1	—	—	1	39	—
262	»	»	6	—	—	—	12	360	—	—	1	—	—	1	20	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yhsityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu pöivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöiväill. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa ylöspöito. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	penniä. — cent.
263	Turku	Muotitavara-	—	8	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	80
264	»	liike	—	6	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60
265	»	Etablissement	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
266	»	de modes	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
267	»	»	5	—	—	—	6	300	—	—	1	—	—	2	—
268	»	»	4	—	—	—	12	480	—	—	—	1	—	1	60.
269	»	»	3	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
270	»	»	—	2	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
271	»	»	5	—	—	—	6	600	—	—	—	—	1	4	—
272	»	»	4	—	—	—	12	960	—	—	—	—	—	3	20
273	»	»	3	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	1	20
274	»	»	3	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	1	20
275	»	Liinavaate-	10	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	2	60
276	»	neulomo	5	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	1	83
277	»	Lingerie	4	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
278	»	»	—	6	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
279	»	» ¹⁾	39	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
280	»	» ¹⁾	37	—	—	—	12	840	—	—	—	—	—	2	80
281	»	» ¹⁾	34	—	—	—	12	840	—	—	—	—	—	2	80
282	»	»	33	—	—	—	12	540	—	—	—	—	—	1	80
283	»	»	32	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
284	»	»	27	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
285	»	»	18	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
286	»	»	18	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
287	»	»	13	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
288	»	»	12	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
289	»	»	12	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläosasto. nourriture et logement gratuits.			
290	Turku	Liinavaate-	12	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60.
291	»	neulomo	10	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
292	»	Lingerie	10	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
293	»	»	10	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
294	»	»	10	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
295	»	»	9	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
296	»	»	9	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
297	»	»	7	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
298	»	»	6	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
299	»	»	5	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
300	»	»	4	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	—	1	40
301	»	»	4	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	—	1	40
302	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
303	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
304	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
305	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
306	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
307	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
308	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
309	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
310	»	»	2	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
311	»	»	2	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
312	»	»	1	6	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
313	»	»	1	6	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
314	»	»	1	6	—	50	—	350	—	—	—	—	—	—	1	17
315	»	»	1	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	83
316	»	»	1	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	83
317	»	»	—	10	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	83
318	»	»	—	10	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	83

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière.													Arvioitu pöivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöivä- nourriture et logement gratuits.			vapaa pöivä- diner ou déjeuner gratuit.
319	Turku	Liinavaate-	—	9	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
320	»	neulomo	—	6	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	75
321	»	Lingerie	—	6	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	75
322	»	»	—	6	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	75
323	»	»	—	6	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	75
324	»	»	—	4	—	50	—	200	—	—	—	—	—	—	67
325	»	»	—	3	—	50	—	200	—	—	—	—	—	—	67
326	»	» ¹⁾	31	—	—	—	12	1,080	—	—	—	—	—	3	60
327	»	» ¹⁾	27	—	—	—	12	1,080	—	—	—	—	—	3	60
328	»	» ¹⁾	16	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
329	»	» ¹⁾	16	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
330	»	»	12	—	—	50	—	365	—	—	—	—	—	1	22
331	»	»	12	—	—	50	—	365	—	—	—	—	—	1	22
332	»	»	12	—	—	50	—	365	—	—	—	—	—	1	22
333	»	»	12	—	—	50	—	365	—	—	—	—	—	1	22
334	»	»	12	—	—	50	—	365	—	—	—	—	—	1	22
335	»	»	12	—	—	50	—	365	—	—	—	—	—	1	22
336	»	»	9	—	—	50	—	359	—	—	—	—	—	1	20
337	»	»	9	—	—	50	—	359	—	—	—	—	—	1	20
338	»	»	9	—	—	50	—	359	—	—	—	—	—	1	20
339	»	»	9	—	—	50	—	359	—	—	—	—	—	1	20
340	»	»	9	—	—	50	—	359	—	—	—	—	—	1	20
341	»	»	9	—	—	50	—	359	—	—	—	—	—	1	20
342	»	»	8	—	—	50	—	427	50	—	—	—	—	1	43
343	»	»	8	—	—	50	—	427	50	—	—	—	—	1	43
344	»	»	8	—	—	50	—	427	50	—	—	—	—	1	43
345	»	»	8	—	—	50	—	427	50	—	—	—	—	1	43
346	»	»	8	—	—	50	—	427	50	—	—	—	—	1	43

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				pennit. — cent.	Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläpöytänouville et logement gratuits.		
376	Turku	Liinavaate-	5	—	—	50	—	709	—	—	—	—	—	2	36
377	»	neulomo	5	—	—	50	—	709	—	—	—	—	—	2	36
378	»	Lingerie	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
379	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
380	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
381	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
382	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
383	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
384	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
385	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
386	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
387	»	»	1	—	—	50	—	271	—	—	—	—	—	—	90
388	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
389	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
390	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
391	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
392	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
393	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
394	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
395	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
396	»	»	—	10	—	50	—	231	—	—	—	—	—	—	77
397	»	»	4	—	—	50	—	588	—	—	—	—	—	1	96
398	»	»	4	—	—	50	—	588	—	—	—	—	—	1	96
399	»	»	4	—	—	50	—	588	—	—	—	—	—	1	96
400	»	»	4	—	—	50	—	588	—	—	—	—	—	1	96
401	»	»	3	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
402	»	»	2	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
403	»	»	20	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
404	»	»	30	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—

Täulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — Ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaura. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivill. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpito. nourriture et logement gratuits.
405	Turku	1) Kirjailu- ja	10	—	—	—	12	1,500	—	—	—	—	—	5	—
406	»	esiliinaneulomo	6	—	—	—	12	840	—	—	—	—	—	2	80
407	»	Atelier de	—	5	—	—	12	120	—	—	—	—	1	—	40
408	»	broderie	—	4	—	—	12	120	—	—	—	—	1	—	40
409	»	»	6	—	—	—	12	300	—	—	1	—	—	1	—
410	»	»	2	—	—	—	12	180	—	—	1	—	—	—	60
411	»	»	—	5	—	—	12	120	—	—	1	—	—	—	40
412	»	»	4	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
413	»	»	3	—	—	—	12	540	—	—	—	—	—	1	80
414	»	»	2	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
415	»	»	1	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
416	»	»	ilmoitt	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	1	40
417	»	»	»	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	1	20
418	»	Turkkurin- ja	14	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
419	»	lakkitehdas	13	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
420	»	Pelleterie	11	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
421	»	»	10	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
422	»	»	8	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
423	»	»	6	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
424	»	»	6	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
425	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
426	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
427	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
428	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
429	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
430	»	»	4	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
431	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67

1) Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivä- palkka <i>Calcul du salaire quotidien</i>			
numero. — numero.	työseutu. <i>Localité.</i>	ammattihaara. <i>Branche de métier.</i>	ammattiaika ilmoitettu <i>Le temps pen- dant lequel elle a travaillé dans la pro- fession</i>		varsinainen työaika ilmoitettu <i>Durée effective du travail</i>			vuositulot <i>Sa rémunération annuelle</i>							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa <i>en argent</i>		sen ohessa luonnossa <i>combinée en nature</i>			markkaa. — francs.	pennih. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennih. — cent.	vapaa asunto. <i>logement gratuit.</i>	vapaa ruoka. <i>nourriture gratuite.</i>	vapaa päiväll. kahvi naim. <i>dîner ou déjeuner gratuit.</i>			vapaa yöpöytä. <i>nourriture et logement gratuits.</i>
432	Turku	Turkkurin- ja	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
433	»	lakkitehdas	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
434	»	<i>Pelleterie</i>	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
435	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
436	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
437	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
438	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
439	»	»	3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
440	»	»	2	6	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
441	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
442	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
443	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
444	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
445	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
446	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
447	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
448	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
449	»	»	1	6	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
450	»	»	1	6	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
451	»	»	—	9	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
452	»	»	—	9	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
453	»	»	—	6	—	48	—	192	—	—	—	—	—	—	67
454	»	»	ilmoitt.	—	ilmoitt.	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
455	»	»	»	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
456	»	»	4	6	—	46	—	480	—	—	—	—	—	1	74
457	»	»	4	—	—	46	—	480	—	—	—	—	—	1	74
458	»	»	3	—	—	46	—	480	—	—	—	—	—	1	74
459	»	»	2	—	—	46	—	480	—	—	—	—	—	1	74
460	»	»	2	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — Ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattilaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	pöivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka nourriture gratuite.	vapaa päiväill. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöspito. nourture et logement gratuits.
461	Turku	Turkkurin- ja	1	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
462	»	lakkitehdas	—	6	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
463	»	Pelleterie	—	4	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
464	»	»	—	3	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
465	»	»	—	1	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
466	»	»	7	—	—	46	—	598	—	—	—	—	—	2	17
467	»	»	6	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
468	»	»	2	6	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
469	»	»	—	8	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
470	»	»	15	—	—	46	—	782	—	—	—	—	—	2	83
471	»	»	9	—	—	46	—	598	—	—	—	—	—	2	17
472	»	»	6	6	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
473	»	»	6	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
474	»	»	6	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
475	»	»	4	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
476	»	»	3	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
477	»	»	2	6	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
478	»	»	2	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
479	»	»	1	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
480	»	»	—	9	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
481	»	»	10	—	—	50	—	1,000	—	—	—	—	—	3	33
482	»	»	2	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
483	»	»	1	6	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
484	»	»	ilmoitt	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
485	»	»	2	—	—	42	—	420	—	—	—	—	—	1	67
486	»	¹⁾ Sateenvarjot. Fabrication de parapluies	yli 4	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	3	—
487	»	»	» 4	—	—	50	—	700	—	—	—	—	—	2	33

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren — Ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession.		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail.			vuositulot Sa rémunération annuelle								
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. taii aam. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpito. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	penniä. — cent.	
488	Turku.	Sateenvarjo-	yli 4	—	—	50	—	650	—	—	—	—	—	—	2	17
489	»	tehdas	» 4	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
490	»	Fabrication de	2—3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
491	»	parapluies	2—3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
492	»	»	2—3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
493	»	»	2—3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
494	»	»	2—3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
495	»	»	2—3	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	—	1	83
496	»	»	2—3	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	—	1	33
497	»	»	2—3	—	—	50	—	300	—	—	—	—	—	—	1	—
498	»	1) Pienempi	7	—	—	50	—	700	—	1	—	—	—	—	2	33
499	»	trikookutomo	6	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
500	»	Bonneterie	6	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
501	»	»	6	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
502	»	»	6	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
503	»	»	6	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
504	»	»	5	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
505	»	»	5	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
506	»	»	5	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
507	»	»	5	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
508	»	»	5	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
509	»	»	4	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
510	»	»	4	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
511	»	»	4	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
512	»	»	4	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
513	»	»	4	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1	92
514	»	»	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58

1) Johtajatar tai leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:																
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien.		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi saun. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpito. nourriture et logement gratuits.			
515	Turku	Pienempi tri-	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
516	»	kookutomo	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
517	»	Bonneterie	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
518	»	»	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
519	»	»	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
520	»	»	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
521	»	»	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
522	»	»	3	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
523	»	»	2	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
524	»	»	2	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
525	»	»	2	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
526	»	»	2	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
527	»	»	2	6	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
528	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
529	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
530	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
531	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1	58
532	»	»	4	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	—	1	83
533	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
534	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
535	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
536	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
537	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
538	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
539	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
540	»	»	2	6	—	50	—	480	—	—	—	—	—	—	1	60
541	»	»	2	—	—	50	—	360	—	—	—	—	—	—	1	20
542	»	»	2	—	—	50	—	360	—	—	—	—	—	—	1	20
543	»	»	2	—	—	50	—	360	—	—	—	—	—	—	1	20

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite): Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière.													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asuinto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytä- ja laam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläosasto. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	pennit. — cent.
544	Turku	Pienempiä tri-	—	6	—	50	—	240	—	—	—	—	—	—	80
545	»	kookutomoja	4	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1 92
346	»	Bonneterie	2	6	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1 92
547	»	»	2	6	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1 92
548	»	»	2	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1 92
549	»	»	2	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1 92
550	»	»	2	—	—	50	—	575	—	—	—	—	—	—	1 92
551	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1 58
552	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1 58
553	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1 58
554	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1 58
555	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1 58
756	»	»	1	—	—	50	—	475	—	—	—	—	—	—	1 58
557	» ¹⁾	»	ilmoitt.	—	—	50	—	1,500	—	—	—	—	1	5	—
558	» ¹⁾	»	»	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	3	—
559	»	»	»	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
560	»	»	»	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
561	»	»	»	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
562	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
563	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
564	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
565	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
566	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
567	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
568	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
569	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
570	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytäill. tahi sam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yläpöytä. nourriture et logement gratuits.
11	Viipuri	Neulomo	—	1	epäv.	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
12	»	Atelier de couture	—	1	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
13	»	»	—	2	—	50	—	»	—	—	—	—	—	—	—
14	»	»	—	6	—	50	—	»	—	—	—	—	—	—	—
15	»	»	—	1	—	50	—	»	—	—	—	—	—	—	—
16	»	»	—	1	—	50	—	»	—	—	—	—	—	—	—
17	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	10	—	225	—	—	337	50	—	—	—	—	1	50
20	»	»	4	—	225	—	—	225	—	—	—	—	—	1	—
21	»	»	—	1	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
22	»	»	5	—	—	—	11 1/2	288	—	—	—	—	1	1	—
23	»	»	3	6	—	—	11 1/2	288	—	—	—	—	1	1	—
24	»	»	1	6	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60
25	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
26	»	»	ilmoitt.	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
27	»	»	1	—	—	—	11	220	—	—	—	—	1	—	80
28	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
29	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
30	»	»	6	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
31	»	»	—	1	300	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
32	»	»	7	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
33	»	»	14	—	—	—	11	440	—	—	—	—	1	1	60
34	»	»	9	—	—	—	11	440	—	—	—	—	—	1	60
35	»	»	—	4	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
36	»	»	1	—	275	—	—	345	75	—	—	—	—	1	26
37	»	»	—	3	300	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
38	»	»	—	3	300	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
39	»	»	1	6	276	—	—	414	—	—	—	—	—	1	50

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière.												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattiluokka. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail.			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aamiainen ou déjeuner gratuit.			vapaa yläpääntö, noukkareet et logement gratuits.
40	Viipuri	Neulomo	5	—	276	—	—	552	—	—	—	—	—	2	—
41	»	Atelier de couture	3	—	276	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
42	» ¹⁾	»	7	—	250	—	—	875	—	—	—	1	—	3	50
43	»	»	7	—	250	—	—	750	—	—	—	—	—	3	—
44	»	»	5	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
45	»	»	3	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
46	»	»	2	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
47	»	»	2	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
48	»	»	1	—	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	83
49	»	»	15	—	—	48	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
50	»	»	8	—	—	48	—	»	—	—	—	—	—	—	—
51	»	»	5	—	—	48	—	»	—	—	—	—	—	—	—
52	»	»	—	1	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
53	»	»	1	—	300	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
54	»	»	ilmoitt.	—	300	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
55	»	»	4	—	276	—	—	345	—	—	—	—	—	1	25
56	»	»	2	—	276	—	—	276	—	—	—	—	—	1	—
57	»	»	1	6	—	—	18	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
58	»	»	—	4	—	—	18	»	—	—	—	—	—	—	—
59	»	»	—	4	—	—	18	»	—	—	—	—	—	—	—
60	»	»	—	4	—	—	18	»	—	—	—	—	—	—	—
61	»	»	—	4	—	—	18	»	—	—	—	—	—	—	—
62	»	»	16	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
63	»	»	6	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	1	50
64	»	»	1	6	275	—	—	275	—	—	—	—	—	1	—
65	»	»	—	8	300	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
66	»	»	—	6	300	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitetta Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitetta Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yläpito. nourriture et logement gratuits.
95	Viipuri	Naisräätälin- ¹⁾	23	—	—	—	9	1,350.	—	—	—	—	—	6	—
96	"	liike	15	—	228	—	—	513	—	—	—	—	—	2	25
97	"	Atelier de	12	—	228	—	—	513	—	—	—	—	—	2	25
98	"	tailleurs pour	9	—	228	—	—	456	—	—	—	—	—	2	—
99	"	dames	2	—	228	—	—	399	—	—	—	—	—	1	75
100	"	Naispukimo	8	—	—	49	—	637	—	—	—	—	—	2	17
101	"	Confection pour	5	—	—	49	—	588	—	—	—	—	—	2	—
102	"	femmes	5	—	—	49	—	588	—	—	—	—	—	2	—
103	"	"	5	—	—	49	—	588	—	—	—	—	—	2	—
104	"	"	4	—	—	49	—	490	—	—	—	—	—	1	67
105	"	"	3	—	—	49	—	490	—	—	—	—	—	1	67
106	"	"	3	—	—	49	—	490	—	—	—	—	—	1	67
107	"	"	3	—	—	49	—	441	—	—	—	—	—	1	50
108	"	"	2	—	—	49	—	441	—	—	—	—	—	1	50
109	"	"	2	6	—	50	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
110	"	"	1	—	—	—	18	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
111	"	"	1	—	—	—	18	"	—	—	—	—	—	—	—
112	"	"	10	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
113	"	"	7	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
114	"	"	6	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
115	"	"	5	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
116	"	"	4	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
117	"	"	3	—	—	—	12	450	—	—	—	—	—	1	50
118	"	"	2	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	1	40
119	"	"	5	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
120	"	"	3	—	290	—	—	435	—	—	—	—	—	1	50
121	"	"	2	—	288	—	—	432	—	—	—	—	—	1	50

¹⁾ Johtajatar, tahi leikkaaja.

Täulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — <i>L'ouvrière:</i>													Arvioitu päiväpalkka <i>Calcul du salaire quotidien</i>			
numero. — <i>numéro.</i>	työseutu. <i>Localité.</i>	ammattihaara. <i>Branche de métier.</i>	ammattiaika ilmoitettu <i>Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession</i>		varsinainen työaika ilmoitettu <i>Durée effective du travail</i>			vuositulot <i>Sa rémunération annuelle</i>					markkaa. — <i>francs.</i>	penniä. — <i>cent.</i>		
			vuosissa. — <i>ans.</i>	kuukausissa. — <i>mois.</i>	päivissä. — <i>jours.</i>	viikoissa. — <i>semaines.</i>	kuukausissa. — <i>mois.</i>	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — <i>francs.</i>	penniä. — <i>cent.</i>	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa pirtvälli tai saun. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yläpöytä, nourriture et logement gratuits.	
122	Viipuri	Naispukimo	1	—	288	—	—	—	288	—	—	—	—	—	1	—
123	»	Confection pour	1	—	288	—	—	—	432	—	—	—	—	—	1	50
124	»	femmes	—	10	288	—	—	—	288	—	—	—	—	—	1	—
125	»	»	—	6	288	—	—	—	216	—	—	—	—	—	—	75
126	»	»	6	—	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
127	»	»	4	—	—	—	—	12	720	—	—	—	—	—	2	40
128	»	»	12	—	294	—	—	—	735	—	—	—	—	—	2	50
129	»	»	2	—	300	—	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
130	»	»	10	—	300	—	—	—	825	—	—	—	—	—	2	75
131	»	Muotitavara-	12	—	150	—	—	—	750	—	—	—	—	—	5	—
132	»	liike	2	—	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
133	»	Etablissement de	9	—	—	—	—	12	720	—	—	—	—	—	2	40
134	»	modes	7	—	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
135	»	»	5	—	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
136	»	»	3	—	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	1	40
137	»	»	—	6	—	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	80
138	»	»	7	—	—	—	—	11	440	—	—	—	—	1	1	60
139	»	»	9	—	—	—	—	7	350	—	—	—	—	—	2	—
140	»	»	—	1	epäv.	—	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
141	»	»	7	—	—	—	—	11	985	—	—	—	—	—	3	40
142	»	»	—	4	—	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
143	»	»	9	—	300	—	—	—	900	—	—	—	—	—	3	—
144	»	»	5	—	300	—	—	—	510	—	—	—	—	—	1	70
145	»	»	—	1	—	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	80
146	»	»	9	—	—	—	—	12	600	—	—	—	—	1	2	—
147	»	»	10	—	—	—	—	12	750	—	—	—	—	1	2	50
148	»	»	7	—	—	—	—	12	600	—	—	—	—	1	2	—
149	»	»	10	—	—	—	—	12	480	—	—	—	—	1	1	60
150	»	»	—	6	—	—	—	12	360	—	—	—	—	1	1	20

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissk. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen obessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpito. nourture et logement gratuits.
151	Viipuri	Muotitavara-	7	—	—	—	12	900	—	—	—	—	1	3	—
152	»	liike	—	3	—	—	12	—	—	—	—	—	1	—	—
153	»	Kirjailu- ja ¹⁾	18	—	—	—	12	1,080	—	—	—	—	—	3	60
154	»	esiliinaneulomo	8	—	—	—	12	1,020	—	—	—	—	—	3	40
155	»	Atelier de bro-	8	—	—	—	12	960	—	—	—	—	—	3	20
156	»	derie	6	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
157	»	»	5	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
158	»	»	3	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	2	60
159	»	»	3	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	2	60
160	»	»	3	—	—	—	12	720	—	—	—	—	—	2	40
161	»	»	2	—	—	—	12	720	—	—	—	—	—	2	40
162	»	»	5	—	—	—	12	540	—	—	—	—	—	1	80
163	»	»	4	—	—	—	50	650	—	—	—	—	—	2	17
164	»	»	3	—	—	—	50	650	—	—	—	—	—	2	17
165	»	»	2	—	—	—	50	550	—	—	—	—	—	1	83
166	»	»	2	—	—	—	50	550	—	—	—	—	—	1	83
167	»	»	2	—	—	—	50	500	—	—	—	—	—	1	67
168	»	»	2	—	—	—	50	500	—	—	—	—	—	1	67
169	»	»	1	—	—	—	50	500	—	—	—	—	—	1	67
170	»	»	1	—	—	—	50	500	—	—	—	—	—	1	67
171	»	»	1	—	—	—	50	500	—	—	—	—	—	1	67
172	»	»	1	—	—	—	50	500	—	—	—	—	—	1	67
173	»	»	—	10	—	—	49	490	—	—	—	—	—	1	67
174	»	»	—	9	—	—	49	490	—	—	—	—	—	1	67
175	»	»	—	8	—	—	49	490	—	—	—	—	—	1	67
176	»	»	—	7	—	—	49	490	—	—	—	—	—	1	67
177	»	»	6	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	2	60

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pen- dant lequel elle a travaillé dans la pro- fession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle								
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
178	Viipuri	Kirjailu- ja esi-	6	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	—	2	60
179	»	liinaneulomo	4	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	—	1	60
180	»	Atelier de bro-	3	—	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	—	80
181	»	derie	2	—	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	—	80
182	»	»	5	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
183	»	»	4	—	290	—	—	580	—	—	—	—	—	—	2	—
184	»	»	3	—	300	—	—	525	—	—	—	—	—	—	1	75
185	»	»	ilmoitt.	—	300	—	—	525	—	—	—	—	—	—	1	75
186	»	»	2	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
187	»	»	2	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
188	»	»	ilmoitt.	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
189	»	»	—	6	300	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	—
190	»	»	—	4	300	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	—
191	»	»	9	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	—	1	60
192	»	»	6	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	—	1	40
193	»	»	6	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	—	1	60
194	»	»	5	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	—	1	60
195	»	»	5	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	—	1	20
196	»	» ¹⁾	1	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	—	1	20
197	»	» ¹⁾	1	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	—	1	20
198	»	» ¹⁾	1	—	—	—	12	360	—	—	—	—	—	—	1	20
199	»	» ¹⁾	1	—	—	—	12	190	—	—	—	—	—	—	—	63
200	»	» ¹⁾	1	—	—	—	12	190	—	—	—	—	—	—	—	63
201	»	» ¹⁾	—	10	—	—	12	190	—	—	—	—	—	—	—	63
202	»	» ¹⁾	—	10	—	—	12	190	—	—	—	—	—	—	—	63
203	»	» ¹⁾	—	9	—	—	12	190	—	—	—	—	—	—	—	63

¹⁾ Soveltuu myöskin kutojattariin.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					-pennit. — cent.		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	pivissit. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa yläpöytä. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	-pennit. — cent.
204	Viipuri	Turkkurin- ja lakkitehdas	5	—	—	48	—	625	—	—	—	—	—	2	17
205	»	»	5	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
206	»	Pelleterie	3	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
207	»	»	2	—	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
208	»	»	1	—	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
209	»	»	—	5	—	50	—	175	—	—	—	—	—	—	58
210	»	»	—	2	—	50	—	175	—	—	—	—	—	—	58
211	»	»	4	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
212	»	»	3	—	—	48	—	528	—	—	—	—	—	1	83
213	»	»	3	—	—	48	—	528	—	—	—	—	—	1	83
214	»	»	2	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
215	»	»	1	6	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
216	»	»	1	6	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
217	»	»	—	10	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
218	»	»	—	10	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
219	»	»	—	9	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
220	»	»	—	9	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
221	»	»	—	8	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
222	»	»	12	—	—	50	—	830	—	—	—	—	—	2	77
223	»	»	8	—	—	50	—	830	—	—	—	—	—	2	77
224	»	»	5	—	—	50	—	830	—	—	—	—	—	2	77
225	»	»	2	—	—	50	—	830	—	—	—	—	—	2	77
226	»	»	2	—	—	50	—	830	—	—	—	—	—	2	77
227	»	»	15	—	—	49	—	588	—	—	—	—	—	2	—
228	»	»	5	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
229	»	»	4	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
230	»	»	3	6	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
231	»	»	1	6	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
232	»	»	1	—	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattiluokka. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväliikenne ou d'égoutier gratuit.	vapaa yläsiipio. nouriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	pennit. — cent.
233	Viipuri	Turkkurin- ja lakkitehdas	—	8	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
234	»	»	—	2	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
235	»	Pelleterie	18	—	300	—	—	700	—	—	—	—	—	2	33
236	»	»	7	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
237	»	»	5	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
238	»	»	4	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
239	»	»	4	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
240	»	»	3	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
241	»	»	2	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
242	»	»	1	6	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
243	»	»	1	6	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
244	»	»	1	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
245	»	»	—	6	300	—	—	225	—	—	—	—	—	—	75
246	»	»	—	6	300	—	—	225	—	—	—	—	—	—	75
247	»	Pienempi trikootutomo	5	—	—	—	12	450	—	—	—	—	—	1	50
248	»	»	4	—	—	—	12	400	—	—	—	—	—	1	33
249	»	Bonneterie ¹⁾	18	—	—	—	12	1,080	—	—	—	—	—	3	60
250	»	»	9	—	—	—	12	840	—	—	—	—	—	2	80
251	»	»	7	—	—	48	—	792	—	—	—	—	—	2	75
252	»	»	6	—	—	48	—	744	—	—	—	—	—	2	58
253	»	»	6	—	—	48	—	686	—	—	—	—	—	2	38
254	»	»	4	—	—	48	—	648	—	—	—	—	—	2	25
255	»	»	3	—	—	—	12	420	—	—	—	—	—	1	40
256	»	»	ilmoitt.	—	—	—	12	240	—	—	—	—	—	—	80
257	»	»	3	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
258	»	»	3	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
259	»	»	5	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—

¹⁾ Johtajatar tabi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien					
numero — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rabassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennia. — cent.		
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivätl. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa päivätl. tahi aam. nourriture et logement gratuits.			vapaa yöispio. nourriture et logement gratuits.	
260	Viipuri	Pienempi tri-	4	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	—	—	1	33
261	»	kookutomo	3	6	—	50	—	400	—	—	—	—	—	—	—	1	33
262	»	Bonneterie	2	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	—	—	1	33
263	»	»	—	6	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	83
264	»	»	1	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	—	1	50
265	»	»	1	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	—	1	50
266	»	»	1	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	—	1	50
267	»	»	1	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	—	1	50
268	»	»	10	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	—	—	2	33
269	»	»	7	—	—	50	—	650	—	—	—	—	—	—	—	2	17
270	»	»	7	—	—	50	—	650	—	—	—	—	—	—	—	2	17
271	»	»	6	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	—	2	—
272	»	»	4	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	—	2	—
273	»	»	4	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	—	2	—
274	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	—	2	—
275	»	»	2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	—	1	67
276	»	»	2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	—	1	67
277	»	»	5	—	—	—	12	780	—	—	—	—	—	—	—	2	60
278	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
279	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
280	»	» ¹⁾	7	—	—	—	12	1,800	—	—	—	—	—	—	—	6	—
281	»	»	7	—	—	48	—	768	—	—	—	—	—	—	—	2	67
282	»	»	5	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	—	—	2	33
283	»	»	4	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	—	1	67
284	»	»	2	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	—	—	1	33
285	»	»	2	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	—	—	1	17
286	»	»	4	—	—	12	—	600	—	—	—	—	—	—	—	2	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ollessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	penniä. — cent.	
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
23	Tampere	Neulomo	—	5	—	38	—	190	—	—	—	—	—	—	83
24	»	Atelier de couture	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
25	»	»	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
26	»	»	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
27	»	»	—	6	—	36	—	180	—	—	—	—	—	—	83
28	»	»	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
29	»	»	2	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
30	»	»	3	6	—	38	—	475	—	—	—	—	—	2	08
31	»	»	—	7	—	38	—	342	—	—	—	—	—	1	50
32	»	»	4	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
33	»	»	1	—	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
34	»	»	4	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83
35	»	»	3	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
36	»	»	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
37	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
38	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
39	»	»	6	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
40	»	»	4	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83
41	»	»	1	6	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
42	»	»	1	6	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
43	»	»	1	—	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
44	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
45	»	»	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
46	»	»	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
47	»	»	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
48	»	»	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
49	»	»	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
50	»	»	2	6	—	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
51	»	»	2	—	—	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pen- dant lequel elle a travaillé dans la pro- fession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs. pennia. — cent.		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläpöytä. nourture et logement gratuits.		
52	Tampere	Neulomo	1	—	—	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
53	»	Atelier de couture	1	6	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
54	»	»	1	—	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
55	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
56	»	»	3	—	—	—	9	135	—	—	—	—	1	—	60
57	»	»	—	5	—	—	5	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
58	»	»	—	5	—	—	5	»	—	—	—	—	—	—	—
59	»	»	—	4	—	—	5	»	—	—	—	—	—	—	—
60	»	»	5	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
61	»	»	3	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	1	50
62	»	»	—	4	—	38	—	190	—	—	—	—	—	—	83
63	»	»	2	—	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
64	»	»	1	—	—	46	—	253	—	—	—	—	—	—	91
65	»	»	—	6	—	46	—	207	—	—	—	—	—	—	75
66	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
67	»	»	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
68	»	»	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
69	»	»	6	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
70	»	»	6	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
71	»	»	3	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
72	»	»	—	6	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
73	»	»	—	4	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
74	»	»	—	4	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
75	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	1	—	—	1	17
76	»	»	2	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
77	»	»	3	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
78	»	»	—	7	—	46	—	184	—	—	—	—	—	—	67
79	»	»	—	4	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
80	»	»	—	3	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivipalkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle									
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.		
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.				
81	Tampere	Neulomo	—	3	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	»	Atelier de ¹⁾	13	—	—	—	12	3,000	—	—	1	—	—	—	10	—	—
83	»	couture ¹⁾	11	—	—	—	12	1,800	—	—	—	—	—	—	6	—	—
84	»	»	11	—	—	—	46	920	—	—	—	—	—	—	3	—	33
85	»	»	10	—	—	—	46	920	—	—	—	—	—	—	3	—	33
86	»	»	8	—	—	—	46	920	—	—	—	—	—	—	3	—	33
87	»	»	8	—	—	—	46	920	—	—	—	—	—	—	3	—	33
88	»	»	7	—	—	—	46	782	—	—	—	—	—	—	2	—	83
89	»	»	6	—	—	—	46	782	—	—	—	—	—	—	2	—	83
90	»	»	6	—	—	—	46	782	—	—	—	—	—	—	2	—	83
91	»	»	4	—	—	—	46	782	—	—	—	—	—	—	2	—	83
92	»	»	4	—	—	—	50	750	—	—	—	—	—	—	2	—	50
93	»	»	4	—	—	—	50	750	—	—	—	—	—	—	2	—	50
94	»	»	3	—	—	—	50	750	—	—	—	—	—	—	2	—	50
95	»	»	3	—	—	—	50	750	—	—	—	—	—	—	2	—	50
96	»	»	3	—	—	—	50	700	—	—	—	—	—	—	2	—	33
97	»	»	2	6	—	—	50	700	—	—	—	—	—	—	2	—	33
98	»	»	2	6	—	—	50	700	—	—	—	—	—	—	2	—	33
99	»	»	2	6	—	—	50	700	—	—	—	—	—	—	2	—	33
100	»	»	2	6	—	—	46	644	—	—	—	—	—	—	2	—	33
101	»	»	2	6	—	—	46	644	—	—	—	—	—	—	2	—	33
102	»	»	2	6	—	—	46	644	—	—	—	—	—	—	2	—	33
103	»	»	2	6	—	—	46	644	—	—	—	—	—	—	2	—	33
104	»	»	2	6	—	—	50	600	—	—	—	—	—	—	2	—	—
105	»	»	2	—	—	—	50	600	—	—	—	—	—	—	2	—	—
106	»	»	2	—	—	—	50	600	—	—	—	—	—	—	2	—	—
107	»	»	2	—	—	—	50	600	—	—	—	—	—	—	2	—	—
108	»	»	2	—	—	—	46	552	—	—	—	—	—	—	2	—	—
109	»	»	1	6	—	—	46	552	—	—	—	—	—	—	2	—	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivät-palkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle								
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytä- ja lämmitys. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa pitvälli tahi saam. gratuit.			
110	Tampere	Neulomo	1	6	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
111	»	Atelier de couture	1	6	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
112	»	»	—	10	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33
113	»	»	—	6	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33
114	»	»	1	—	—	—	12	180	—	—	—	—	1	—	—	60
115	»	»	3	—	—	46	—	253	—	—	—	—	—	—	—	83
116	»	»	1	—	—	34	—	204	—	—	—	—	—	—	1	—
117	»	»	30	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
118	»	»	25	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
119	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
120	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
121	»	»	5	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
122	»	»	3	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
123	»	Naisräätälin-	7	—	—	42	—	840	—	—	—	—	—	—	3	33
124	»	liike	3	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	—	2	50
125	»	Atelier de	2	—	—	42	—	630	—	—	—	—	—	—	2	50
126	»	tailleurs pour	1	6	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
127	»	dames	1	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
128	»	»	1	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	—	2	—
129	»	»	1	—	—	42	—	504	—	—	—	—	—	—	2	—
130	»	»	—	6	—	42	—	504	—	—	—	—	—	—	2	—
131	»	»	—	6	—	42	—	504	—	—	—	—	—	—	2	—
132	»	» ¹⁾	11	—	—	—	12	1,320	—	—	—	—	—	—	4	40
133	»	»	5	—	275	—	—	825	—	—	—	—	—	—	3	—
134	»	»	5	—	275	—	—	825	—	—	—	—	—	—	3	—
135	»	»	5	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
136	»	»	4	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—
137	»	»	3	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	—	2	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi saun. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
138	Tampere	Naisräätili-	3	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
139	»	liike	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
140	»	Atelier de	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
141	»	tailleurs pour	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
142	»	dames	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
143	»	»	2	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
144	»	»	1	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
145	»	»	1	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
146	»	»	—	6	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
147	»	»	6	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
148	»	»	3	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
149	»	»	1	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
150	»	»	1	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
151	»	»	1	—	—	46	—	322	—	—	—	—	—	1	17
152	»	»	—	3	epäv.	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
153	»	»	4	—	—	275	—	343	75	—	—	—	—	1	25
154	»	»	1	—	—	275	—	275	—	—	—	—	—	1	—
155	»	» ¹⁾	7	—	—	—	12	2,160	—	—	—	—	—	1	20
156	»	»	7	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
157	»	»	5	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
158	»	»	5	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
159	»	»	4	6	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
160	»	»	4	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
161	»	»	4	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
162	»	»	3	—	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
163	»	»	1	6	—	48	—	672	—	—	—	—	—	2	33
164	»	»	1	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
165	»	»	1	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
166	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Täulu: 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier	ammatti-ikä ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväpöytä. nourriture et logement gratuits.	vapaa päiväll. lähi aam. diner ou déjeuner gratuits.		
196	Tampere	Muotitavara-	1	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
197	»	liike	1	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
198	»	Etablissement	—	1	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
199	»	de modes	5	—	—	—	12	840	—	—	1	—	—	2	80.
200	»	»	4	—	—	—	12	480	—	—	1	—	—	1	60
201	»	»	3	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
202	»	»	—	6	—	25	—	125	—	—	—	—	—	—	83
203	»	»	—	6	—	25	—	125	—	—	—	—	—	—	83
204	»	»	—	6	—	25	—	125	—	—	—	—	—	—	83
205	»	»	8	—	—	—	12	1,560	—	—	—	—	—	5	20
206	»	»	3	—	—	48	—	405	—	—	—	—	—	1	41
207	»	»	1	—	—	48	—	405	—	—	—	—	—	1	41
208	»	»	1	—	—	48	—	405	—	—	—	—	—	1	41
209	»	»	—	6	—	48	—	405	—	—	—	—	—	1	41
210	»	»	—	6	—	48	—	405	—	—	—	—	—	1	41
211	»	Liinavaate-	4	—	—	48	—	552	—	—	—	—	—	1	92
212	»	neulomo	4	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
213	»	Lingerie	3	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
214	»	»	2	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
215	»	»	1	—	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	50
216	»	»	—	10	252	—	—	252	—	—	—	—	—	1	—
217	»	Kirjailu- ja esi-	—	6	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
218	»	liinaneulomo	—	5	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
219	»	Atelier de	20	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
220	»	broderie	8	—	—	48	—	720	—	—	—	—	—	2	50
221	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
222	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
223	»	»	3	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
224	»	»	2	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle.					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennik. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennik. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. kahvi aam. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
225	Tampere	Turkkurin- ja	2	—	290	—	—	435	—	—	—	—	—	1	50
226	»	lakkitehdas	2	—	290	—	—	435	—	—	—	—	—	1	50
227	»	Pelleterie	8	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	3	—
228	»	»	7	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	3	—
229	»	»	6	—	—	50	—	900	—	—	—	—	—	3	—
230	»	»	6	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
231	»	»	5	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
232	»	»	4	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
233	»	»	2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
234	»	»	2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
235	»	»	2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
236	»	»	1	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
237	»	»	—	8	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
238	»	»	—	8	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
239	»	»	—	7	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
240	»	»	—	6	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
241	»	»	—	6	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
242	»	»	—	6	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
243	»	»	—	5	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
244	»	»	—	4	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
245	»	»	—	4	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
246	»	»	—	3	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
247	»	»	—	3	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
248	»	»	—	3	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
249	»	»	—	3	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
250	»	»	—	2	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
251	»	»	—	2	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
252	»	»	—	2	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
253	»	»	1	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière.												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työsenta. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		värsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissit. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväsiisio. nourriture et logement gratuits.			vapaa päiväll. tahi aami. dîner ou déjeuner gratuit.
254	Tampere	Turkkurin- ja	1	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
255	»	lakkitehdas	6	—	—	48	—	768	—	—	—	—	—	2	67
256	»	Pelleterie	6	—	—	48	—	768	—	—	—	—	—	2	67
257	»	»	5	—	—	48	—	750	—	—	—	—	—	2	60
258	»	»	3	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
259	»	»	3	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
260	»	»	3	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
261	»	»	3	—	—	50	—	480	—	—	—	—	—	1	60
262	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
263	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
264	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
265	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
266	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
267	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
268	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
269	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
270	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
271	»	»	2-3	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
272	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
273	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
274	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
275	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
276	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
277	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
278	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
279	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
280	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
281	»	»	1-2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
282	»	»	1-2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
numero — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväill. tahi saun. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yläpöytä. nourriture et logement gratuits.	
312	Tampere	Sateenvarjo-	3	—	300	—	—	540	—	—	—	—	—	—	1	50
313	»	tehdas	3	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
314	»	Fabrication de	1	6	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
315	»	parapluies	1	—	300	—	—	420	—	—	—	—	—	—	1	40
316	»	»	—	6	300	—	—	360	—	—	—	—	—	—	1	20
317	»	Pienempi	6	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
318	»	trikookutomo	4	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
319	»	Bonneterie	4	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
320	»	»	4	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
321	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
322	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
323	»	»	3	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
324	»	»	1—2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
325	»	»	1—2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
326	»	»	1—2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
327	»	»	1	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	—	1	67
328	»	»	1	—	—	46	—	460	—	—	—	—	—	—	1	67
329	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
330	»	»	6	—	—	50	—	800	—	—	—	—	—	—	2	67
331	»	»	6	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	—	2	50
332	»	»	5	—	—	48	—	768	—	—	—	—	—	—	2	67
333	»	»	2	6	—	48	—	720	—	—	—	—	—	—	2	50
334	»	»	2	6	—	50	—	600	—	—	—	—	—	—	2	—
335	»	»	2	6	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—
336	»	»	2	6	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
337	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67
338	»	»	2	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
339	»	»	2	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	—	1	67
340	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikossa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivä, tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yläosio. nourture et logement gratuits.
341	Tampere	Pienempi	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
342	»	trikookutomo	—	2	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
343	»	Bonneterie	—	1	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
344	»	»	—	1	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
345	»	»	—	1	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
346	»	»	—	1	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
347	»	»	—	1	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
348	»	»	—	1	—	48	—	228	—	—	—	—	—	1	—
349	»	»	4	—	—	48	—	528	—	—	—	—	—	1	83
1	Nikolain-	Neulomo	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
2	kaupunki	Atelier de couture	8	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
3	»	»	—	2	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
4	»	»	—	1	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
5	»	»	7	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83
6	»	»	3	—	—	46	—	276	—	—	—	—	—	1	—
7	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
8	»	»	—	1	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
9	»	»	2	6	—	48	—	360	—	—	—	—	—	1	25
10	»	»	2	6	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
11	»	»	2	—	—	48	—	216	—	—	—	—	—	—	75
12	»	»	—	1	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
13	»	» ¹⁾	18	—	—	—	12	1,200	—	—	—	—	—	1	4
14	»	»	6	6	—	48	—	624	—	—	—	—	—	2	17
15	»	»	4	—	—	48	—	624	—	—	—	—	—	2	17
16	»	»	2	6	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
17	»	»	1	6	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
18	»	»	1	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti-ikä ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					pennia. — cent.	markkaa. — francs.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissil. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuits.			vapaa ylöspito. nourriture et logement gratuits.
19	Nikolain-	Neulomo	—	11	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
20	kaupunki	Atelier de couture	—	11	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
21	»	»	—	5	—	48	—	252	—	—	—	—	—	—	88
22	»	»	—	5	—	48	—	252	—	—	—	—	—	—	88
23	»	»	—	6	—	48	—	206	50	—	—	—	—	—	72
24	»	»	4	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
25	»	»	3	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
26	»	»	—	8	275	—	—	275	—	—	—	—	—	1	—
27	»	»	—	6	275	—	—	206	25	—	—	—	—	—	75
28	»	»	—	6	275	—	—	206	25	—	—	—	—	—	75
29	»	»	—	6	275	—	—	206	25	—	—	—	—	—	75
30	»	»	4	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	1	88
31	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
32	»	»	6	—	250	—	—	437	—	—	—	—	—	1	75
33	»	»	4	—	250	—	—	437	—	—	—	—	—	1	75
34	»	»	3	—	250	—	—	375	—	—	—	—	—	1	50
35	»	»	2	—	250	—	—	312	—	—	—	—	—	1	25
36	»	»	—	4	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
37	»	»	—	4	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
38	»	»	3	—	294	—	—	588	—	—	—	—	—	2	—
39	»	»	2	—	294	—	—	441	—	—	—	—	—	1	50
40	»	»	2	—	294	—	—	441	—	—	—	—	—	1	50
41	»	»	1	—	294	—	—	368	—	—	—	—	—	1	25
42	»	»	—	5	294	—	—	308	70	—	—	—	—	1	05
43	»	»	—	3	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
44	»	»	—	4	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
45	»	»	—	2	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
46	»	»	3	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
47	»	»	—	2	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioita päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattiaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						pennä. — cent.	markkaa. — francs.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytäpöytä. nourriture et logement gratuits.	vapaa pöytäpöytä. dîner ou déjeuner gratuit.			
48	Nikolain-	Neulomo	—	4	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
49	kaupunki	Atelier de couture	—	4	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—	—
50	»	»	—	4	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—	—
51	»	»	—	5	300	—	—	150	—	—	—	—	—	—	—	50
52	»	»	1	—	275	—	—	250	—	—	—	—	—	—	—	91
53	»	»	—	10	275	—	—	250	—	—	—	—	—	—	—	91
54	»	»	—	4	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
55	»	»	—	1	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—	—
56	»	»	—	5	275	—	—	206	25	—	—	—	—	—	—	75
57	»	»	—	1	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
58	»	» ¹⁾	10	—	—	—	12	1,200	—	—	—	—	—	—	4	—
59	»	»	3	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	—	2	—
60	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	—	1	50
61	»	»	2	—	275	—	—	412	50	—	—	—	—	—	1	50
62	»	»	1	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	—	1	25
63	»	»	1	—	272	—	—	343	75	—	—	—	—	—	1	25
64	»	»	1	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	—	1	25
65	»	»	40	—	obest.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
66	»	Naisräätilin-	—	9	275	—	—	275	—	—	—	—	—	—	1	—
67	»	liike	14	—	288	—	—	648	—	1	—	—	—	—	2	25
68	»	Atelier de	7	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—
69	»	tailleurs pour	7	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—
70	»	dames	4	—	288	—	—	504	—	—	—	—	—	—	1	75
71	»	»	3	—	288	—	—	504	—	—	—	—	—	—	1	75
72	»	»	1	6	288	—	—	432	—	—	—	—	—	—	1	50
73	»	»	1	6	288	—	—	432	—	—	—	—	—	—	1	50
74	»	»	1	—	288	—	—	360	—	—	—	—	—	—	1	25

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: - L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihuara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissk. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.			vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuits.
75	Nikolain-	Naisräätilin-	1	—	288	—	—	360	—	—	—	—	—	1	25
76	kaupunki	liike	—	8	288	—	—	288	—	—	—	—	—	1	—
77	»	Atelier de	20	—	—	—	12	1,200	—	—	—	—	1	4	—
78	»	tailleurs pour ¹⁾	14	—	250	—	—	437	—	—	—	—	—	1	75
79	»	dames	12	—	250	—	—	437	—	—	—	—	—	1	75
80	»	»	8	—	250	—	—	375	—	—	—	—	1	1	50
81	»	»	2	—	200	—	—	250	—	—	—	—	1	1	25
82	»	»	1	—	200	—	—	200	—	—	—	—	—	1	—
83	»	»	1	—	250	—	—	250	—	—	—	—	—	1	—
84	»	»	—	2	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
85	»	»	38	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
86	»	Muotitavara-	6	—	—	—	12	660	—	—	—	—	—	2	20
87	»	liike	5	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
88	»	Etablissement de	5	—	—	—	12	480	—	—	—	—	1	1	60
89	»	modes	5	—	—	—	12	480	—	—	—	—	—	1	60
90	»	»	5	—	—	—	12	360	—	—	—	—	1	1	20
91	»	»	5	—	—	—	12	900	—	—	—	—	—	3	—
92	»	»	1	—	—	—	12	180	—	—	—	—	—	—	60
93	»	Liinavaate-	45	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
94	»	neulomo	20	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
95	»	Lingerie	20	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
96	»	Pienempi	5	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
97	»	trikookutomo	3	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
98	»	Bonmeterie.	5	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
99	»	»	3	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
100	»	»	2	—	300	—	—	525	—	—	—	—	—	1	75
101	»	»	2	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara Branche de métier.	ammatti-ikä ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytä- tai aam. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.			
102	Nikolain- kaupunki	Pienempi	12	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	—	2	50
103—5		trikooku-	8	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	—	2	50
106—11		»	tomo	6	6	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
112—17		»	Bonneterie	6	—	300	—	—	750	—	—	—	—	—	2	50
118—28		»	»	3	6	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
129—39		»	»	3	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
140—69		»	»	2—3	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
170—99		»	»	1—2	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
200—12		»	»	—	8	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
213—25		»	»	—	6	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
226—41		»	» ¹⁾	—	1/2	21	—	—	palketon	—	—	—	—	—	—	—
242		»	»	40	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
243		»	»	15	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
244		»	»	12	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
245	»	»	12	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
246	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
247	»	»	7	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
248	»	»	7	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
249	»	»	6	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
250	»	»	6	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
251	»	»	6	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
252	»	»	6	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
253	»	»	5	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
254	»	»	5	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	
1	Pori	Neulomo	—	3	—	—	3	palketon	—	—	—	—	—	—	—	
2	»	Atelier de	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	
3	»	couture	—	3	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	

¹⁾ Oppiajan jälkeen 40 pen. päivässä.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työsenta. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. dîner ou déjeuner gratuits.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
4	Pori	Neulomo	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
5	»	Atelier de couture	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
6	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
7	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
8	»	»	7	—	300	—	—	375	—	—	—	1	1	25	—
9	»	»	4	—	—	38	—	288	—	—	—	—	1	26	—
10	»	»	2	—	—	38	—	152	—	—	—	1	—	67	—
11	»	»	3	—	—	50	—	250	—	—	—	—	—	83	—
12	»	»	3	—	250	—	—	250	—	—	—	—	1	—	—
13	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
14	»	»	2	—	294	—	—	367	—	—	—	—	1	25	—
15	»	»	1	—	294	—	—	220	50	—	—	—	—	75	—
16	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
17	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
20	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
21	»	»	3	—	250	—	—	250	—	—	1	—	1	—	—
22	»	»	6	—	300	—	—	300	—	—	—	—	1	—	—
23	»	»	1	—	300	—	—	150	—	1	—	—	—	50	—
24	»	»	1	—	300	—	—	150	—	1	—	—	—	50	—
25	»	»	7	—	300	—	—	300	—	—	—	—	1	—	—
26	»	»	3	—	—	—	12	180	—	—	—	—	1	—	60
27	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
28	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
29	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
30	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—

1) Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa pöytä- tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
60	Pori	Liinavaate-	10	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
61	»	neulomo	7	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
62	»	Lingerie	4	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
63	»	»	3	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
64	»	»	2	—	—	50	—	300	—	—	—	—	—	1	—
65	»	»	—	6	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
66	»	»	—	6	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
67	»	»	—	6	—	50	—	200	—	—	—	—	—	—	67
68	»	Kirjailu- ja esi-	7	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
69	»	liinaneulomo	6	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	1	83
70	»	Atelier de bro-	2	6	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
71	»	derie	1	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
72	»	»	1	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
73	»	»	7	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
74	»	»	6	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
75	»	»	5	—	—	48	—	432	—	—	—	—	—	1	50
76	»	»	3	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
77	»	»	3	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
78	»	»	2	6	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
79	»	»	1	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
80	»	»	1	—	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—
81	»	»	—	6	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	83
82	»	»	—	6	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	83
83	»	»	2	—	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	75
84	»	»	1	6	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	75
85	»	»	8	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
86	»	»	8	—	—	48	—	360	—	—	—	—	—	1	25
87	»	»	7	6	—	48	—	312	—	—	—	—	—	1	08
88	»	»	2	—	—	48	—	192	—	—	—	—	—	—	67

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — <i>L'ouvrière</i> :													Arvioitu päiväpalkka <i>Calcul du salaire quotidien</i>		
numero. — <i>numéro</i> .	työseutu. <i>Localité</i> .	ammattihaara. <i>Branche de métier</i> .	ammatti- ja palkkaustilasto <i>Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession</i>		varsinainen työaika ilmoitettu <i>Durée effective du travail</i>			vuositulot <i>Sa rémunération annuelle</i>					markkaa. — <i>francs</i> .	penniä. — <i>cent</i> .	
			vuosissa. — <i>ans.</i>	kuukausissa. — <i>mois</i> .	päivissä. — <i>jours</i> .	viikoissa. — <i>semaines</i> .	kuukausissa. — <i>mois</i> .	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — <i>francs</i> .	penniä. — <i>cent</i> .	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivä- tai öön. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
89	Pori	Kirjailu- ja esi-	—	6	—	48	—	192	—	—	—	—	—	—	67
90	»	liinaneulomo	3	—	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
91	»	Atelier de bro-	2	—	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
92	»	derie	—	6	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	50
93	»	»	—	6	—	50	—	150	—	—	—	—	—	—	50
94	»	»	1	—	—	—	12	132	—	—	—	—	—	—	44
95	»	»	1	—	—	—	12	132	—	—	—	—	—	—	44
96	»	»	—	6	—	—	12	120	—	—	—	—	—	—	40
97	»	»	—	6	—	—	12	120	—	—	—	—	—	—	40
98	»	Turkkurin- ja	12	—	ilmoitt.	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
99	»	lakkitehdas	4	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
100	»	Pelleterie	3	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
101	»	»	2	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
102	»	»	1	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
103	»	»	5	—	—	50	—	750	—	—	—	—	—	2	50
104	»	»	4	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
105	»	»	4	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
106	»	»	1	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
107	»	»	1	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
108	»	»	1	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
109	»	»	—	10	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
110	»	»	—	9	—	50	—	350	—	—	—	—	—	1	17
111	»	Pienempi tri-	7	—	—	48	—	528	—	—	—	—	—	1	83
112	»	kookutomo	8	—	—	48	—	528	—	—	—	—	—	1	83
113	»	Bonneterie	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
114	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
115	»	»	6	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
116	»	»	6	—	—	48	—	504	—	—	—	—	—	1	75
117	»	»	2	—	—	48	—	416	—	—	—	—	—	1	44

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. lähi aam. dîner ou déjeuner gratuits.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
118	Pori	Pienempi tri-	2	—	—	48	—	416	—	—	—	—	—	1	44
119	»	kookutomoto	3	—	—	50	—	200	—	—	—	—	—	—	67
120	»	Bonneterie	4	—	—	50	—	500	—	—	—	—	—	1	67
121	»	»	—	6	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
122	»	»	9	—	—	50	—	420	—	—	—	—	—	1	40
123	»	»	2	—	—	50	—	325	—	—	—	—	—	1	08
124	»	»	1	—	—	50	—	275	—	—	1	—	—	—	92
125	»	»	10	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
126	»	»	1	—	—	48	—	336	—	—	—	—	1	1	17
1	Oulu	Neulomo	5	—	—	—	11 1/2	345	60	—	—	—	1	1	20
2	»	Atelier de couture	3	—	289	—	—	289	—	—	—	—	1	1	—
3	»	»	—	8	—	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
4	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
5	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
6	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
7	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
8	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
9	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
10	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
11	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
12	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
13	»	»	—	9	—	—	11	275	—	—	—	1	—	1	—
14	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
15	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
16	»	»	—	5	—	46	—	460	—	—	—	—	—	1	67
17	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	3	—	275	—	550	—	—	—	—	—	2	—
20	»	»	—	2	—	275	—	275	—	—	—	—	—	1	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien				
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikossa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature							
								markkaa. — francs.	penkki. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväill. tai aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.	markkaa. — francs.	penkki. — cent.		
21	Oulu	Neulomo	—	8	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	»	Atelier de couture	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	»	» ¹⁾	4	—	—	—	12	1,200	—	—	—	—	—	—	4	—	—
25	»	»	2	—	285	—	—	570	—	—	—	—	—	—	2	—	—
26	»	»	1	—	285	—	—	356	25	—	—	—	—	—	1	25	—
27	»	»	—	3	epäv.	—	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	»	»	—	3	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	»	»	—	3	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	»	» ¹⁾	24	—	300	—	—	525	—	—	—	—	—	1	1	75	—
31	»	» ¹⁾	12	—	300	—	—	525	—	—	—	—	—	1	1	75	—
32	»	»	10	—	275	—	—	481	25	—	—	—	—	—	1	75	—
33	»	»	7	—	275	—	—	412	—	—	—	—	—	—	1	50	—
34	»	»	7	—	275	—	—	412	—	—	—	—	—	—	1	50	—
35	»	»	6	—	275	—	—	412	—	—	—	—	—	—	1	50	—
36	»	»	5	—	275	—	—	412	—	—	—	—	—	—	1	50	—
37	»	»	5	—	275	—	—	412	—	—	—	—	—	—	1	50	—
38	»	»	5	—	275	—	—	412	—	—	—	—	—	—	1	50	—
39	»	»	—	7	275	—	—	343	75	—	—	—	—	—	1	25	—
40	»	»	—	1	275	—	—	275	—	—	—	—	—	—	1	—	—
41	»	»	3	—	—	42	—	315	—	—	—	—	—	1	1	25	—
42	»	»	—	6	—	42	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
43	»	»	8	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67	—
44	»	»	7	—	—	48	—	276	—	—	—	—	—	—	1	—	—
45	»	»	—	6	—	48	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
46	»	»	4	—	275	—	—	343	75	—	1	—	—	—	1	25	—
47	»	»	—	6	275	—	—	343	75	—	—	—	—	—	1	25	—

¹⁾ Johtajatar tai leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numero.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le tems pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa päiväll. taii aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
48	Oulu	Neulomo	—	6	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
49	»	Atelier de couture	—	3	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
50	»	»	1	6	—	—	1	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
51	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
52	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
53	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
54	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
55	»	»	20	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
56	»	Naisrääätalin-	13	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
57	»	liike	8	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
58	»	Atelier de tail-	8	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
59	»	leurs pour	6	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
60	»	dames	5	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
61	»	»	4	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
62	»	»	4	—	275	—	—	550	—	—	—	—	—	2	—
63	»	»	3	6	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
64	»	»	3	6	—	48	—	384	—	—	—	—	—	1	33
65	»	»	3	—	—	—	11	220	—	—	—	1	—	—	80
66	»	»	1	6	—	—	11	220	—	—	—	1	—	—	80
67	»	»	—	1	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
68	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
69	»	»	2	—	—	—	11	165	—	—	—	1	—	—	60
70	»	»	2	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	3	—
71	»	»	2	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	3	—
72	»	»	2	—	300	—	—	900	—	—	—	—	—	3	—
73	»	»	1	—	300	—	—	675	—	—	—	—	—	2	25
74	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
75	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
76	»	»	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto, logement gratuit.	vapaa ruoka, nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpito, nourriture et logement gratuits.
77	Oulu	Naisrätätinliike	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
78	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
79	»	Atelier de tailleurs pour	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
80	»	leurs pour	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
81	»	dames	4	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
82	»	»	1	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
83	»	»	1	—	—	—	12	144	—	—	—	—	1	—	48
84	»	» ¹⁾	24	—	300	—	—	525	—	—	—	—	1	1	75
85	»	»	6	—	275	—	—	481	25	—	—	—	—	1	75
86	»	»	5	—	275	—	—	481	25	—	—	—	—	1	75
87	»	»	2	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
88	»	»	1	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	1	—
89	»	»	1	6	250	—	—	500	—	—	—	—	—	2	—
90	»	»	—	8	250	—	—	250	—	—	—	—	1	1	—
91	»	»	5	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	2	—
92	»	»	3	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	2	—
93	»	»	2	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
94	»	»	2	—	300	—	—	300	—	—	1	—	—	1	—
95	»	»	—	10	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
96	»	»	—	6	288	—	—	288	—	—	—	—	—	1	—
97	»	»	—	6	288	—	—	288	—	—	—	—	—	1	—
98	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
99	»	»	2	—	—	46	—	368	—	—	—	—	—	1	33
100	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
101	»	Muotitavara-	6	—	300	—	—	525	—	—	—	—	1	1	75
102	»	liike	2	—	275	—	—	481	25	—	—	—	—	1	75
103	»	Etabl. de modes	30	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — Ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien		
numero. — numéro.	työsentä. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa ylöspito. nourriture et logement gratuits.	vapaa päivill. tahi aam. diner ou déjeuner gratuits.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	markkaa. — francs.	penniä. — cent.
104	Oulu	Liinavaate- neulomó	7	—	—	—	12	240	—	—	—	—	1	—	80
105	»	»	3	—	—	—	12	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
106	»	Kirjailu- ja esi- liinaneulomó	6	—	—	—	12	480	—	—	—	—	1	1	60
107	»	»	—	6	—	—	12	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—
108	»	»	—	6	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
109	»	Atelier de bro- derie	5	—	—	50	—	500	—	—	—	—	1	1	67
110	»	»	3	—	—	50	—	600	—	—	—	—	—	2	—
111	»	»	1	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	1	83
112	»	»	1	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	1	83
113	»	»	1	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	1	83
114	»	»	—	5	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
115	»	»	—	4	—	50	—	400	—	—	—	—	—	1	33
116	»	Pienempi trikoo- kutomo	6	—	—	—	12	300	—	—	—	—	1	1	—
1	Kuopio	Neulomó	4	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
2	»	Atelier de couture	3	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
3	»	»	3	—	275	—	—	343	75	—	—	—	—	1	25
4	»	»	1	—	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
5	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
6	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
7	»	»	30	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
8	»	»	7	—	300	—	—	500	—	—	—	—	—	1	67
9	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
10	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
11	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
12	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
13	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
14	»	»	3	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
15	»	»	—	3	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
16	»	»	2	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpito. nourriture et logement gratuits.
17	Kuopio	Neulomo	—	3	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
18	»	Atelier de couture	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
20	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
21	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
22	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
23	»	»	2	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	1	—
24	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
25	»	»	1	6	288	—	—	432	—	—	—	—	—	1	50
26	»	»	1	—	288	—	—	360	—	—	—	—	—	1	25
27	»	»	—	3	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
28	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
29	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
30	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
31	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
32	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
33	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
34	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
35	»	»	2	—	288	—	—	432	—	—	—	—	—	1	50
36	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
37	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
38	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
39	»	»	—	8	—	46	—	230	—	—	—	—	—	—	83
40	»	»	4	—	—	—	11 1/2	288	—	—	—	—	—	1	—
41	»	»	—	4	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
42	»	»	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
43	»	»	8	—	epiv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
44	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivipalkka. Calcul du salaire quotidien			
numero — numéro.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammatti- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja. Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	penniä. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa ylläpito. nourriture et logement gratuits.
45	Kuopio	Naisräätili-	7	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	2	—
46	»	liike	6	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	2	—
47	»	Atelier de tail-	2	—	288	—	—	576	—	—	—	—	—	2	—
48	»	leurs pour	2	—	288	—	—	432	—	—	—	—	—	1	50
49	»	dames	1	6	288	—	—	288	—	—	—	—	—	1	—
50	»	»	1	—	288	—	—	216	—	—	—	—	—	—	75
51	»	»	9	—	—	46	—	552	—	—	—	—	—	2	—
52	»	»	4	—	—	46	—	414	—	—	—	—	—	1	50
53	»	»	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
54	»	»	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55	»	»	3	—	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	83
56	»	Muotitav.liike	6	—	—	—	12	600	—	—	—	—	—	2	—
57	»	Kirjailu- ja esi-	8	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83
58	»	liinaneulomo	8	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83
59	»	Atelier de bro-	5	—	—	46	—	506	—	—	—	—	—	1	83
60	»	derie	5	—	—	46	—	483	—	—	—	—	—	1	75
61	»	»	4	—	—	46	—	483	—	—	—	—	—	1	75
62	»	»	2	—	300	—	—	375	—	—	—	—	—	1	25
63	»	»	1	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
64	»	»	1	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
65	»	»	—	1	300	—	—	180	—	—	—	—	—	—	60
66	»	»	8	—	—	47	—	470	—	—	—	—	—	1	67
67	»	»	7	—	—	50	—	450	—	—	—	—	—	1	50
68	»	»	2	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
69	»	»	2	—	300	—	—	150	—	—	—	—	—	1	50
70	»	»	—	3	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
71	»	»	10	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
72	»	»	2	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
73	»	»	2	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa vuokra. nouyrture gratuite.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa pöytä, kahvi saam. dîner ou déjeuner gratuits.	vapaa viikkipito. nouyrture et logement gratuits.			
74	Kuopio	Kirjailu- ja esi- linaneulomo	2	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	—	1	—
75	»	Pienempi tri- kookutomo	8	—	—	46	—	644	—	—	—	—	—	—	2	33
76	»		3	—	—	46	—	483	—	—	—	—	—	—	1	75
77	»	Bonneterie	2	6	—	46	—	483	—	—	—	—	—	—	1	75
78	»	»	—	6	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33
79	»	»	—	6	—	46	—	368	—	—	—	—	—	—	1	33
80	»	»	3	—	—	50	—	550	—	—	—	—	—	—	1	83
81	»	»	1	—	—	50	—	225	—	—	—	—	—	—	—	75
82	»	»	2	—	—	—	12	300	—	—	—	—	—	—	1	—
83	»	»	2	—	—	—	12	300	—	—	—	—	—	—	1	—
84	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
1	Hämeenlinna	Neulomo	7	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	—	1	—
2	»	Atelier de couture	4	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	—	1	—
3	»	»	1	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	—	1	—
4	»	»	7	—	—	44	—	440	—	—	—	—	—	—	1	67
5	»	»	6	—	—	44	—	440	—	—	—	—	—	—	1	67
6	»	»	5	—	—	44	—	374	—	—	—	—	—	—	1	42
7	»	»	5	—	—	44	—	374	—	—	—	—	—	—	1	42
8	»	»	3	—	—	44	—	330	—	—	—	—	—	—	1	25
9	»	»	1	—	—	44	—	330	—	—	—	—	—	—	1	25
10	»	»	—	1	—	44	—	198	—	—	—	—	—	—	—	75
11	»	»	4	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	—	1	—
12	»	»	1	—	275	—	—	187	50	—	—	—	—	—	—	68
13	»	»	—	4	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
14	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
15	»	»	10	—	288	—	—	360	—	—	—	—	1	—	1	25
16	»	»	1	6	288	—	—	144	—	—	1	—	—	—	—	50
17	»	»	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	8	225	—	—	112	50	—	—	—	—	—	—	50

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numéro.	työsentu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle								
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature				markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa päiväll. tahi aam. nouvirture et logement gratuits.	vapaa yläsihtu. nourriture et logement gratuits.			
13	Kotka	Neulomo	—	1	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
14	»	Atelier de couture	8	—	250	—	—	437	—	—	—	—	—	—	1	75
15	»	»	1	—	250	—	—	187	—	—	—	—	—	—	—	75
16	»	»	—	7	—	—	9	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
17	»	»	—	2	—	—	9	»	—	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	2	—	—	9	»	—	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	5	—	—	7	»	—	—	—	—	—	—	—	—
20	»	»	—	3	—	—	7	»	—	—	—	—	—	—	—	—
21	»	»	—	4	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
22	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
23	»	»	—	2	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
24	»	»	1	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
25	»	Naisrääätälin-	3	—	294	—	—	366	—	—	—	—	—	—	1	24
26	»	liike	—	5	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
27	»	Atelier de tail-	—	5	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
28	»	leurs pour	—	1	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
29	»	dames	3	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	—	1	50
30	»	»	1	6	—	—	12	300	—	—	—	—	—	1	1	—
31	»	Muotitavara-	5	—	—	—	10	500	—	—	—	—	—	1	2	—
32	»	liike	8	—	—	—	6	600	—	—	—	—	—	—	4	—
33	»	Etablissement de	—	6	—	—	10 1/2	630	—	—	—	—	—	—	2	40
34	»	modes	4	—	—	—	12	300	—	—	—	—	—	1	1	—
35	»	»	—	6	epäv.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
36	»	»	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
37	»	»	—	5	»	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
38	»	Liinavaateneul.	1	—	300	—	—	225	—	1	—	—	—	—	—	75
39	»	Turkkurin- ja	12	—	—	—	50	600	—	—	—	1	—	—	2	—
40	»	lakkitehdas	7	—	—	—	50	500	—	—	—	1	—	—	1	67
41	»	Pelleterie	—	1	—	—	90	50	—	—	—	—	—	1	—	17

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:															
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					Arvioitu päivipalkka Calcul du salaire quotidien		
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päivill. tahi. aam. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpö. — nourture et logement gratuits.
23	Porvoo	Neulomo	1	—	—	—	12	192	—	—	—	—	1	—	64
24	»	Atelier de couture	—	6	—	—	12	—	—	—	—	—	1	—	—
25	»	»	3	—	—	—	12	180	—	—	—	—	1	—	60
26	»	»	1	—	—	—	12	60	—	—	—	—	1	—	20
27	»	»	—	2	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
28	»	»	2	—	epäv.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
29	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
30	»	»	—	3	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
31	»	»	1	—	epäv.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
32	»	»	—	6	—	—	12	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
33	»	»	—	6	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
34	»	»	—	6	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
35	»	»	—	5	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
36	»	»	—	4	—	—	12	»	—	—	—	—	—	—	—
37	»	»	1	6	—	—	12	180	—	—	—	—	1	—	60
38	»	»	1	—	—	—	12	180	—	—	1	—	—	—	60
39	»	»	1	—	—	—	12	180	—	—	1	—	—	—	60
40	»	»	25	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
41	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
42	»	Naisräätilin-	—	7	290	—	—	362	—	—	—	—	—	1	25
43	»	liike	—	5	290	—	—	240	—	—	—	—	—	—	83
44	»	Atelier de tail-	—	5	290	—	—	240	—	—	—	—	—	—	83
45	»	leurs pour	—	4	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
46	»	dames	—	4	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—
47	»	Muotitav.liike	arv. 10	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
48	»	Etablissement de	» 10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
49	»	modes	» 10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
50	»	Liinavaate- ¹⁾	18	—	—	—	12	540	—	—	—	—	1	1	80
51	»	neulomo	8	—	—	—	—	330	—	—	—	—	—	1	20

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:												Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pen- dant lequel elle a travaillé dans la pro- fession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle							
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature			markkaa. — francs.	pennit. — cent.	
								markkaa. — francs.	pennit. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi saun. dîner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
52	Porvoo	Liinavaate-	6	—	275	—	—	330	—	—	—	—	—	1	20
53	»	neulomo	6	—	275	—	—	300	—	—	—	—	—	1	20
54	»	Lingerie	5	—	275	—	—	330	—	—	—	—	—	1	20
55	»	»	2	—	275	—	—	275	—	—	—	—	—	1	—
56	»	»	1	—	275	—	—	206	—	—	—	—	—	—	75
57	»	»	—	9	275	—	—	206	—	—	—	—	—	—	75
58	»	»	—	8	275	—	—	206	—	—	—	—	—	—	75
59	»	Kravatti- ja ¹⁾	7	—	—	—	12	1,680	—	—	—	—	—	5	60
60	»	ripsutehdas	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
61	»	Fabrication de	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
62	»	cravates	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
63	»	»	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	2	—
64	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
65	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
66	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
67	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
68	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
69	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
70	»	»	2	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	1	67
71	»	»	1	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
72	»	»	1	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
73	»	»	1	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
74	»	»	1	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
75	»	»	1	—	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
76	»	»	—	11	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
77	»	»	—	10	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
78	»	»	—	7	—	48	—	288	—	—	—	—	—	1	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattiaaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle						markkaa. — francs.	pennia. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature						
								markkaa. — francs.	pennia. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tahi saan. dîner ou déjeuner gratuit.	vapaa yläpöytä. nourriture et logement gratuits.			
79	Porvoo	Kravatti- ja ripsutehdas	—	6	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—
80	»	»	—	6	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—
81	»	Fabrication de cravates	—	6	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—
82	»	»	—	3	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—
83	»	»	—	3	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—
84	»	»	—	3	—	48	—	288	—	—	—	—	—	—	1	—
85	»	» ¹⁾	7	—	—	—	12	1,440	—	—	—	—	—	—	4	80
86	»	»	7	—	—	48	—	624	—	—	—	—	—	—	2	17
87	»	»	5	—	—	48	—	624	—	—	—	—	—	—	2	17
88	»	»	5	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—
89	»	»	2	—	—	48	—	576	—	—	—	—	—	—	2	—
90	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67
91	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67
92	»	»	1	—	—	48	—	480	—	—	—	—	—	—	1	67
93	»	»	1	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	—	1	33
94	»	»	1	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	—	1	33
95	»	»	1	—	—	48	—	384	—	—	—	—	—	—	1	33
1	Mikkeli	Neulomo	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
2	»	Atelier de couture	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
3	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
4	»	»	—	7	250	—	—	250	—	—	—	—	—	—	1	—
5	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
6	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
7	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
8	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
9	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
10	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Johtajatar tahi leikkaaja.

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijättären: — L'ouvrière:												Arvioitu päiväpalkka Calcul du salaire quotidien			
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaara. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	penniä. — cent.	
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen obessa luonnossa combinée en nature					
								markkaa. — francs.	penniä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväll. tai aam. diner ou déjeuner gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.
11	Mikkeli	Neulomo	—	1	—	6	—	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
12	»	Atelier de couture	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—
13	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—
14	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—
15	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—
16	»	»	—	1	—	6	—	»	—	—	—	—	—	—	—
17	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
20	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
21	»	»	—	1	—	—	1	»	—	—	—	—	—	—	—
22	»	»	—	1	—	—	1	»	—	—	—	—	—	—	—
23	»	»	—	1	—	—	1	»	—	—	—	—	—	—	—
24	»	»	—	1	—	—	1	»	—	—	—	—	—	—	—
25	»	»	1	—	250	—	—	250	—	—	—	—	—	1	—
26	»	»	1	—	250	—	—	250	—	—	—	—	—	1	—
27	»	»	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
28	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
29	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
30	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
31	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
32	»	»	—	6	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—
33	»	»	10	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
34	»	»	10	—	»	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—
35	»	Naisräätilinliike Atelier de tailleurs	—	8	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
36	»	pour dames	—	6	—	48	—	192	—	—	—	—	—	—	67
37	»	Liinavaate-	1	6	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
38	»	neulomo	1	—	300	—	—	150	—	—	—	—	—	—	56
39	»	Lingerie	—	6	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: — L'ouvrière:													Arvioitu päivä- palkka Calcul du salaire quotidien				
numero. — numéro.	työseutu. Localité.	ammattihaura. Branche de métier.	ammattiaika ilmoitettu Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession		varsinainen työaika ilmoitettu Durée effective du travail			vuositulot Sa rémunération annuelle					markkaa. — francs.	penkkiä. — cent.			
			vuosissa. — ans.	kuukausissa. — mois.	päivissä. — jours.	viikoissa. — semaines.	kuukausissa. — mois.	rahassa en argent		sen ohessa luonnossa combinée en nature							
								markkaa. — francs.	penkkiä. — cent.	vapaa asunto. logement gratuit.	vapaa ruoka. nourriture gratuite.	vapaa päiväil. taii amm. dépense ou dégrèvement gratuit.			vapaa yöpöytä. nourriture et logement gratuits.		
26	Uusikau-	Neulomo	—	6	—	6	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
27	punki	Atelier de couture	10	—	epäv.	—	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
28	»	Naisräätälin-	—	6	—	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
29	»	liike	—	6	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
30	»	Liinavaate- neulomo	10	—	epäv.	—	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
31	»	Kirjailu- ja esi-	1	6	—	50	—	400	—	1	—	—	—	—	1	33	—
32	»	liinaneulomo	1	6	—	50	—	350	—	1	—	—	—	—	1	17	—
33	»	Atelier de bro-	—	6	—	—	—	6	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
34	»	derie	—	6	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
35	»	»	—	4	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
36	»	»	—	3	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
37	»	»	—	3	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
38	»	»	3	—	epäv.	—	—	—	ilmoitt.	—	—	—	—	—	—	—	—
39	»	»	3	—	»	—	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
40	»	»	1	—	»	—	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
41	»	»	1	—	»	—	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
42	»	Pienempi	10	—	»	—	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—	—
43	»	trikookutomo	10	—	»	—	—	—	»	—	—	—	—	—	—	—	—
1	Forssa	Neulomo	—	4	—	—	—	4	palkaton	—	—	—	—	—	—	—	—
2	»	Atelier de couture	—	4	—	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—	—
3	»	»	—	4	—	—	—	4	»	—	—	—	—	—	—	—	—
4	»	»	—	2	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
5	»	»	—	1	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
6	»	»	—	1	—	—	—	6	»	—	—	—	—	—	—	—	—
7	»	»	—	2	—	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—
8	»	»	—	1	—	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—
9	»	»	—	1	—	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—	—
10	»	»	2	—	100	—	—	—	100	—	1	—	—	—	—	1	—
11	»	»	1	—	100	—	—	—	100	—	1	—	—	—	—	1	—

Taulu 55. (Jatk.) Ammattiaika- ja palkkaustilastoa koskevia yksityiskohtaisia tietoja.
 Tab. 55. (Suite). Données détaillées ayant servies pour la statistique de l'âge professionnel et du salaire.

Ompelijattaren: - <i>L'ouvrière:</i>															
numero. - <i>numero.</i>	työseutu. <i>Localité.</i>	ammattilaara. <i>Branche de métier.</i>	ammattiaika ilmoitettu <i>Le temps pendant lequel elle a travaillé dans la profession</i>		varsinainen työaika ilmoitettu <i>Durée effective du travail</i>			vuositulot <i>Sa rémunération annuelle</i>							
			vuosissa. - <i>ans.</i>	kuukausissa. - <i>mois.</i>	päivissä. - <i>jours.</i>	viikoissa. - <i>semaines.</i>	kuukausissa. - <i>mois.</i>	rahassa <i>en argent</i>		sen ohessa luonnossa <i>combinée en nature</i>				Arvioitu päiväpalkka <i>Calcul du salaire quotidien</i>	
								markkaa. - <i>francs.</i>	pennit. - <i>cent.</i>	vapaa yläpukimo. <i>nourriture et logement gratuits.</i>	vapaa päiväll. tahi aam. <i>diner ou déjeuner gratuit.</i>	vapaa ruoka. <i>nourriture gratuite.</i>	vapaa asunto. <i>logement gratuit.</i>	markkaa. - <i>francs.</i>	pennit. - <i>cent.</i>
12	Forssa	Neulomo	1	6	—	48	—	408	—	—	—	—	—	1	42
13	»	Atelier de couture	—	10	—	48	—	336	—	—	—	—	—	1	17
14	»	»	—	7	—	48	—	240	—	—	—	—	—	—	83
15	»	»	—	2	—	—	3	palkaton	—	—	—	—	—	—	—
16	»	»	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
17	»	»	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
18	»	»	—	2	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
19	»	»	—	1	—	—	3	»	—	—	—	—	—	—	—
20	»	»	4	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
21	»	»	1	—	—	—	12	72	—	—	—	1	—	—	24
22	»	»	—	6	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
23	»	»	—	6	—	50	—	250	—	—	—	—	—	—	83
24	»	»	—	6	—	50	—	200	—	—	—	1	—	—	67
25	»	»	6	—	300	—	—	450	—	—	—	—	—	1	50
26	»	»	1	—	300	—	—	300	—	—	—	—	—	1	—
27	»	»	20	—	epäv.	—	—	vaiht.	—	—	—	—	—	—	—
28	»	Naispukimo ja	7	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
29	»	kutomo	3	—	300	—	—	600	—	—	—	—	—	2	—
30	»	Confection pour	2	—	300	—	—	550	—	—	—	—	—	1	83
31	»	femmes et bon-	2	—	300	—	—	550	—	—	—	—	—	1	83
32	»	neterie	4	—	—	—	12	240	—	—	—	1	—	—	80
33	»	»	—	6	—	16	—	108	—	—	—	—	—	1	13
34	»	Kirjailu- ja	20	—	300	—	—	150	—	—	—	1	—	—	50
35	»	esilimatehdas	7	—	300	—	—	150	—	—	—	1	—	—	50

Tätä TYÖTILASTON sarjaa on ilmestynyt:

- I. Tutkimus Suomen TUPAKKATEOLLISUUDESTA. Hels. 1903.
- II. Tutkimus Suomen KUTOMATEOLLISUUDESTA. Hels. 1904.
- III. Tutkimus Suomen LEIPURINAMMATISTA. Hels. 1905.
- IV. Tutkimus Suomen KIRJAPAINOTEOLLISUUDESTA. Hels. 1907.
- V. Tutkimus Helsingin, Turun, Tampereen ja Viipurin KANSAKOULU-
LASTEN TYÖSKENTELYSTÄ KOULUN ULKOPUOLELLA. Hels.
1908.